

Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W RZESZOWIE
STATISTICAL OFFICE
IN RZESZÓW

Statistical
Yearbook
Podkarpackie
Voivodship

2015

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD

Przewodniczący *President*

Marek Cierpiał-Wolan

Członkowie *Members*

Edyta Giełbaga, Dorota Jasiukiewicz, Teresa Krzemińska,
Irena Polak, Anna Tworek-Ptak, Beata Rajca,
Jadwiga Uchman, Elżbieta Wojnar, Józef Wojtak, Sebastian Wójcik

Sekretarz *Secretary*

Barbara Błachut

Redakcja merytoryczna i techniczna
Zespół pracowników Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

*Editors and technical supervision
Team of the Statistical
Office in Rzeszów*

Projekt okładki *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

Druk okładki *Printing of cover*

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 1640-0062

Cena 25 zł

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

ul. Jana III Sobieskiego 10, 35-959 Rzeszów

tel.: 17 8535210, 8535219; fax: 17 8535157

<http://rzeszow.stat.gov.pl/>

e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do rąk Państwa szesnastą edycję Rocznika Statystycznego Województwa Podkarpackiego.

Pod względem zakresu tematycznego Rocznik Statystyczny stanowi kontynuację poprzedniej edycji. Zawiera szeroki zestaw informacji statystycznych opisujących zjawiska i procesy zachodzące w województwie, charakteryzujących stan gospodarki i poziom życia mieszkańców Podkarpacia. Wybrane dane o województwie podkarpackim zostały zaprezentowane na tle kraju i pozostałych województw.

W porównaniu z poprzednim wydaniem, nowością w bieżącej edycji Rocznika jest opracowanie informacji dotyczących ludności rezydującej, a także prezentacja wybranych danych o uczniach według kierunków kształcenia zgodnie z nową Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). Informacje o absolwentach zostały przedstawione zgodnie z obowiązującą do 2013 r. Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Rocznik, poza wydaniem książkowym, dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie Internetowej Urzędu oraz na płycie CD-ROM.

Przekazując Państwu „Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2015”, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpień-Wolan

Rzeszów, grudzień 2015 r.

PREFACE

The Statistical Office in Rzeszów is pleased to introduce you the sixteenth edition of the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship.

As far as the scope of subjects is concerned, the Statistical Yearbook is a continuation of the previous edition. It contains a large extent of statistical data describing phenomena and processes occurring in the voivodship, which characterize the economic situation as well as living standard of the society in Podkarpacie. Selected data on Podkarpackie Voivodship are presented compared to the country and other voivodships.

Compared with the previous release, this edition of the Yearbook provides for the first time information on resident population as well as selected data regarding pupils and students by fields of education according to the new International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). Information on graduates is provided according to the International Standard Classification of Education (ISCED'97), which was valid until 2013.

This Yearbook, apart from printed edition, is also available on the Office's website and on the CD-ROM.

Giving you the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship 2015, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for assistance in providing information, which has contributed to enriching its contents.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Rzeszów, December 2015

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis map i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2014 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2009–2014)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ..
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo in- formacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Strona Page
<i>Preface</i>	3— 4
<i>List of tables</i>	6— 24
<i>List of maps and graphs</i>	25
<i>Symbols. Abbreviations</i>	26— 27
<i>General notes</i>	28— 33

REVIEW TABLES

<i>Voivodship compared to the country in 2014</i>	34— 39
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2009–2014)</i>	40— 57

CHAPTERS

<i>Geography</i>	58— 61
<i>Environmental protection</i>	62— 84
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	85— 91
<i>Public safety. Justice</i>	92—100
<i>Population</i>	101—125
<i>Labour market</i>	126—159
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	160—170
<i>Household budgets</i>	171—179
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	180—195
<i>Education</i>	196—226
<i>Health care and social welfare</i>	227—243
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	244—259
<i>Science and technology. Information society</i>	260—274
<i>Prices</i>	275—279
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	280—308
<i>Industry and construction</i>	309—324
<i>Transport and communications</i>	325—333
<i>Trade and catering</i>	334—340
<i>Finances of enterprises</i>	341—354
<i>Public finance</i>	355—363
<i>Investments. Fixed assets</i>	364—373
<i>Regional accounts</i>	374—379
<i>Entities of the national economy</i>	380—386

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1	58
Powierzchnia i granice w 2014 r.	<i>Area and borders in 2014</i>	2	58
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3	59
Wyższe szczyty górskie	<i>Highest mountain peaks</i>	4	59
Większe sztuczne zbiorniki wodne	<i>Major artificial reservoirs</i>	5	60
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	6	60
Temperatury powietrza (1971-2014)	<i>Air temperatures (1971-2014)</i>	7	61
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie (1971- 2014)	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, in- solation and cloudiness (1971-2014)</i>	8	61
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODO- WISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	62
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany wykorzy- stania powierzchni województwa (2005, 2010, 2015)	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use (2005, 2010, 2015)</i>	1 (9)	69
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Agricultural land designated for non-agricul- tural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (10)	70
Grunty zdewastowane i zdegradowane wy- magające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospoda- rowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (11)	71
Pobór wody na potrzeby gospodarki nardo- wej i ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (12)	71
Zużycie wody na potrzeby gospodarki nardo- wej i ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (13)	72
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agri- culture and forestry as well as water for filling up and completing fish ponds (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (14)	72
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (15)	73
Zakłady odprowadzające ścieki według miej- sca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (16)	73

		Tablica Table	Strona Page
Oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Wastewater treatment plants (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (17)	74
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (18)	75
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (19)	76
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Area of special nature value under legal protection (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (20)	77
Parki narodowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>National parks (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (21)	77
Rezerwy przyrody (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Nature reserves (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (22)	78
Parki krajobrazowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Landscape parks (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (23)	78
Pomniki przyrody (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Nature monuments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (24)	79
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as their storage yards areas (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	17 (25)	79
Odpady według rodzajów w 2014 r.	<i>Waste by type in 2014</i>	18 (26)	80
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	19 (27)	80
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	20 (28)	82
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	21 (29)	84
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	22 (30)	84
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	85
Jednostki administracyjne województwa (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Administrative units of the voivodship (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (31)	88
Gminy w 2014 r.	<i>Gminas in 2014</i>	2 (32)	88

		Tablica Table	Strona Page
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2014 r.	<i>Powiaty and cities with powiat status in 2014</i>	3 (33)	89
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2014</i>	4 (34)	89
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (35)	91
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	92
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (36)	95
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (37)	98
Wpływ spraw do sądów powszechnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Incoming cases in the common courts (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (38)	98
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (39)	99
Załatwione sprawy rodzinne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Resolved family cases (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (40)	100
Podmioty w krajowym rejestrze sądowym (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities in the national judicial register (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (41)	100
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	101
Ludność (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (42)	105
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Working and non-working age population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (43)	105
Ludność według płci i wieku (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Population by sex and age (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (44)	106
Miasta i ludność w miastach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Towns and urban population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (45)	107
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gminas inhabited by rural population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (46)	107
Mediana wieku według płci (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Median age by sex (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (47)	108
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (48)	108
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (49)	109

		Tablica Table	Strona Page
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages contracted in 2014 by age of bridegrooms and brides</i>	9 (50)	110
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages contracted in 2014 by previous marital status of bridegrooms and brides</i>	10 (51)	111
Małżeństwa wyznaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Church or religious marriages (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (52)	112
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2014 r.	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2014</i>	12 (53)	113
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (54)	114
Urodzenia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Births (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (55)	114
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (56)	115
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (57)	116
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	17 (58)	116
Zgony według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2012, 2013)	<i>Deaths by selected causes (2005, 2010, 2012, 2013)</i>	18 (59)	117
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	19 (60)	118
Zgony niemowląt według przyczyn (2005, 2010, 2012, 2013)	<i>Infant deaths by causes (2005, 2010, 2012, 2013)</i>	20 (61)	119
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Suicides registered by the Police (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	21 (62)	120
Przeciętne dalsze trwanie życia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Life expectancy (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	22 (63)	120
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	23 (64)	121
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	24 (65)	122
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	25 (66)	123
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	26 (67)	123
Rezydenci (2010, 2013, 2014)	<i>Usual residence population (2010, 2013, 2014)</i>	27 (68)	124
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2013, 2014)	<i>Working and non-working age usual residence population (2010, 2013, 2014)</i>	28 (69)	124
Kościóły i związki wyznaniowe (2013, 2014)	<i>Churches and religious associations (2013, 2014)</i>	29 (70)	125

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	General notes	x	126
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – na podstawie BAEL (2010, 2013, 2014)	Economic activity of the population aged 15 and more – on the LFS basis (2010, 2013, 2014)	1 (71)	135
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2014 r. – na podstawie BAEL	Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2014 on the LFS basis	2 (72)	136
Pracujący	Employment		
Pracujący (2005, 2010, 2013, 2014)	Employed persons (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (73)	137
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2013, 2014)	Employed persons by employment status (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (74)	138
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2013, 2014)	Average paid employment (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (75)	139
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2013, 2014)	Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (76)	140
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Hires (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (77)	141
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Terminations (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (78)	142
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2005, 2010, 2013, 2014)	The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time (2005, 2010, 2013, 2014)	9 (79)	144
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2014 r.	Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2014	10 (80)	145
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2005, 2010, 2013, 2014)	11 (81)	146
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2013, 2014)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (82)	146
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2013, 2014)	13 (83)	147
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons benefiting from labour market programme as well as job offers (2005, 2010, 2013, 2014)	14 (84)	149
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Labour Fund expenditures (2005, 2010, 2013, 2014)	15 (85)	149

		Tablica Table	Strona Page
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	16 (86)	150
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	17 (87)	152
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	18 (88)	154
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Persons working in hazardous conditions (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	19 (89)	154
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2014 r.	<i>Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2014</i>	20 (90)	156
Choroby zawodowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Occupational diseases (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	21 (91)	157
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	22 (92)	158
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	23 (93)	159
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	160
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (94)	163
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2014</i>	2 (95)	164
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2014</i>	3 (96)	165
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Average gross wages and salaries for October 2014</i>	4 (97)	167

		Tablica Table	Strona Page
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylovych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile) paid employment by great occupational groups for October 2014</i>	5 (98)	169
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Retirees and pensioners (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (99)	170
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gross retirement and other pension benefits (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (100)	170
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	171
Gospodarstwa domowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (101)	176
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly per capita available income of households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (102)	176
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (103)	177
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (104)	177
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Households furnished with selected durable goods (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (105)	178
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>At-risk of poverty rates in households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (106)	179
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	180
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2013, 2014)....	<i>Water supply and sewage systems (2010, 2013, 2014)</i>	1 (107)	186

		Tablica Table	Strona Page
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	2 (108)	187
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (109)	187
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>House-heating (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (110)	188
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Population using water supply, sewage and gas supply systems (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (111)	188
Odpady komunalne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Municipal waste (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (112)	189
Nieczystości ciekłe (2010, 2013, 2014)	<i>Liquid waste (2010, 2013, 2014)</i>	7 (113)	189
Składowiska odpadów komunalnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Landfill sites with municipal waste (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	8 (114)	190
Komunikacja miejska (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Urban transport (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (115)	190
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Generally accessible and estate area green belts (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (116)	190
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Dwelling stocks (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	11 (117)	191
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2010, 2013, 2014)	<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2010, 2013, 2014)</i>	12 (118)	191
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2014 r. ...	<i>Housing allowances paid out in 2014</i>	13 (119)	192
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Administration of grounds for dwelling construction (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (120)	193
Mieszkania których budowę rozpoczęto (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Dwellings in which construction has begun (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (121)	193
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (122)	194
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	17 (123)	195
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	196
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Education by level (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....</i>	1 (124)	201
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....</i>	2 (125)	204
Uczniowie według grup wieku (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Pupils and students by age groups (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	3 (126)	207

		Tablica Table	Strona Page
Współczynnik skolaryzacji (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Enrolment rate (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	4 (127)	207
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2013/14)	<i>Computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2013/14)</i>	5 (128)	208
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	6 (129)	209
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Students studying foreign languages in schools for adults (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	7 (130)	211
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	8 (131)	211
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Special educational centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (132)	212
Wychowanie pozaszkolne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Extracurricular education (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (133)	213
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	11 (134)	213
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	12 (135)	214
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	13 (136)	214
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	14 (137)	215
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	15 (138)	216
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	16 (139)	217
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2013/14, 2014/15]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2013/14, 2014/15]</i>	17 (140)	217
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	18 (141)	218

	Tablica Table	Strona Page
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	19 (142) 218
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Technical secondary schools as well as general art schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	20 (143) 218
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2013/14, 2014/15]	<i>Technical schools for youth (excluding special schools) [2013/14, 2014/15]</i>	21 (144) 219
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	22 (145) 219
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Art schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	23 (146) 220
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	24 (147) 220
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2013/14, 2014/15)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2013/14, 2014/15)</i>	25 (148) 221
Szkoły wyższe (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	26 (149) 222
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	27 (150) 222
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2013/14)</i>	28 (151) 223
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Academic teachers in higher education institutions (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	29 (152) 223
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Foreigners — students and graduates by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	30 (153) 224
Studia podyplomowe i doktoranckie (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	31 (154) 224
Studia podyplomowe według grup kierunków kształcenia (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Postgraduate studies by fields of education (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	32 (155) 225
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Schools for adults (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	33 (156) 225
Wychowanie przedszkolne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Pre-primary education (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	34 (157) 226

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	227
Pracownicy medyczni (2013, 2014)	<i>Medical personnel (2013, 2014)</i>	1 (158)	233
Lekarze specjaliści (2013, 2014)	<i>Doctors specialists (2013, 2014)</i>	2 (159)	233
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2013, 2014)	<i>Out-patient health care (2013, 2014)</i>	3 (160)	234
Stacjonarna opieka zdrowotna (2013, 2014) ..	<i>In-patient health care (2013, 2014)</i>	4 (161)	235
Szpital ogólny (2013, 2014)	<i>General hospitals (2013, 2014)</i>	5 (162)	236
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2010, 2013, 2014)	<i>Emergency medical services and first aid (2010, 2013, 2014)</i>	6 (163)	237
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Generally available pharmacies and phar- maceutical outlets (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (164)	237
Krwiodawstwo (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Blood donation (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (165)	238
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Incidence of infectious diseases and poison- ings (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (166)	238
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Nurseries and children's clubs (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (167)	240
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Day-support centres (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (168)	240
Rodzinna piecza zastępcza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Family foster care (2005, 2010, 2013, 2014)</i> ..	12 (169)	241
Institutionalna piecza zastępcza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Institutional foster care (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (170)	241
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Stationary social welfare (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (171)	242
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (172)	242
Świadczenia pomocy społecznej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Social assistance benefits (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (173)	243
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	244
Kultura	Culture		
Książki i broszury wydane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Books and pamphlets published (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (174)	248
Gazety i czasopisma wydane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Newspapers and magazines published (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (175)	248

		Tablica Table	Strona Page
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	3 (176)	249
Muzea (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Museums (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (177)	249
Galerie sztuki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Art galleries (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (178)	250
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (179)	250
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (180)	251
Kina stałe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (181)	251
Abonenci telewizji kablowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Cable television subscribers (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (182)	252
Abonenci radiowi i telewizyjni (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Radio and television subscribers (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (183)	252
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (184)	253
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (185)	255
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Occupancy in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (186)	256
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (187)	256
Sport	Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2006, 2010, 2014)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2006, 2010, 2014)</i>	15 (188)	257
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014</i>	16 (189)	258
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Selected sports facilities in 2014</i>	17 (190)	259
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	260
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Units and employment in research and development activity (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (191)	264

		Tablica Table	Strona Page
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (192)	265
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	3 (193)	266
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauki (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	4 (194)	266
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	5 (195)	267
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	6 (196)	267
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	7 (197)	267
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2014 r.	<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2014</i>	8 (198)	268
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2012–2014	<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2012–2014</i>	9 (199)	269
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	10 (200)	270
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	11 (201)	272
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Resident inventions and utility models (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (202)	273
Spółeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno – telekomunikacyjne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Enterprises using selected information and communication technologies (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (203)	274
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Purpose of using the Internet by enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (204)	274
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	275
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Price indices of consumer goods and services (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (205)	276

		Tablica Table	Strona Page
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Retail prices of selected goods and services (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (206)	276
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (207)	279
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average market-place prices received by farmers (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (208)	279
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	280
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (209)	286
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2010, 2013, 2014)	<i>Agricultural land area by land type (2010, 2013, 2014)</i>	2 (210)	287
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych (2010, 2013)	<i>Farms by area groups (2010, 2013)</i>	3 (211)	287
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2013]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2013]</i>	4 (212)	288
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2013]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2013]</i>	5 (213)	288
Powierzchnia zasiewów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Sown area (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (214)	290
Zbiory i plony wybranych ziemniaków (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Selected crop production and yields (2006-2010, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (215)	291
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Area, production and yields of ground vegetables (2006-2010, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (216)	292
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2006-2010, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (217)	293
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fields (2006-2010, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (218)	294
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (219)	295
Drób (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Poultry (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (220)	296
Produkcja żywca rzeźnego (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Production of animals for slaughter (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (221)	296
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Production of meat, fats and pluck (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (222)	297
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (223)	297
Ciągniki rolnicze (2005, 2010, 2013)	<i>Agricultural tractors (2005, 2010, 2013)</i>	16 (224)	298

	Tablica Table	Strona Page
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14)</i> 17 (225)	298
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i> 18 (226)	299
Skup ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Procurement of major agricultural products (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 19 (227)	300
Ekologiczne gospodarstwa rolne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Organic farms (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 20 (228)	301
Łowiectwo	Hunting	
Ważniejsze zwierzęta łowne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Major game species (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 21 (229)	301
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Shot of main game species (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i> 22 (230)	302
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 23 (231)	302
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Forest land (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 24 (232)	303
Powierzchnia lasów (2010–2014)	<i>Forest areas (2010–2014)</i> 25 (233)	304
Zasoby drzewne na pniu (2010–2014).....	<i>Growing stock of standing wood (2010–2014).....</i> 26 (234)	305
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 27 (235)	306
Pozyskanie drewna (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Removals (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 28 (236)	307
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 29 (237)	308
Pożary w lasach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Forest fires (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 30 (238)	308
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	309
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Sold production of industry (2005, 2010, 2013, 2014)</i> 1 (239)	312
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i> 2 (240)	313

		Tablica Table	Strona Page
Produkcja wybranych wyrobów (2010, 2013, 2014)	<i>Production of selected products (2010, 2013, 2014)</i>	3 (241)	314
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average paid employment in industry (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (242)	315
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (243)	317
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	6 (244)	319
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	7 (245)	319
Budynki oddane do użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Buildings completed (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (246)	321
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Buildings completed by type of buildings (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (247)	322
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (248)	324
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	325
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Railway lines operated (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (249)	328
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hard surface public roads (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (250)	328
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (251)	329
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Regular bus communication lines (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (252)	329
Transport samochodowy zarobkowy (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hire or reward road transport (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (253)	330
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Rzeszów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Passenger traffic in Rzeszów Airport (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (254)	330
Przeładunek ładunków w portach lotniczych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Freight loaded and unloaded at airports (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (255)	331
Wypadki drogowe i ich ofiary (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Road traffic accidents and their casualties (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (256)	331
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów (2013, 2014)	<i>Road accidents by culprits, major causes and types of vehicles (2013, 2014)</i>	9 (257)	332

		Tablica Table	Strona Page
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Basic postal services (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (258)	333
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (259)	333
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	334
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	1 (260)	337
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Retail sales by groups (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	2 (261)	337
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	3 (262)	338
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (263)	338
Gastronomia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Catering (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (264)	339
Magazyny handlowe (2005, 2009, 2012)	<i>Trade warehouses (2005, 2009, 2012)</i>	6 (265)	339
Targowiska (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Marketplaces (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (266)	340
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	341
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (267)	346
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (268)	347
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (269)	348
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (270)	349
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (271)	350
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (272)	352

		Tablica Table	Strona Page
Kapitał zakładowy spółek (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Share capital of companies (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (273)	353
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (274)	354
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	355
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Revenue of local government units budgets by type (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (275)	358
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	<i>Revenue of local government units budgets by divisions in 2014</i>	2 (276)	360
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Expenditure of local government units budgets by type (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (277)	361
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	<i>Expenditure of local government units budgets by divisions in 2014</i>	4 (278)	362
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych (2013, 2014)	<i>Revenue and costs of self-government budgetary establishments (2013, 2014)</i>	5 (279)	363
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	364
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	1 (280)	367
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	2 (281)	369
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	3 (282)	370
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2013, 2014]</i>	4 (283)	371
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2013, 2014]</i>	5 (284)	373

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	374
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	<i>Gross domestic product (current prices) [2010, 2012, 2013]</i>	1 (285)	378
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2010, 2012, 2013]</i>	2 (286)	379
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2010, 2012, 2013)	<i>Nominal income in the households sector (2010, 2012, 2013)</i>	3 (287)	379
DZIAŁ XXIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	380
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (288)	381
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (289)	381
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (290)	384
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (291)	385
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (292)	386

SPIS MAP I WYKRESOW**LIST OF MAPS AND GRAPHS**

	Strona Page
Podział administracyjny województwa podkarpackiego w 2014 r.	Administrative division of Podkarpackie voivodship in 2014 226-227
Podział województwa podkarpackiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) w 2015 r.	Division of Podkarpackie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) in 2015 226-227
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	Population by sex and age in 2014 226-227
Ruch naturalny ludności (2000-2014)	Vital statistics (2000-2014) 226-227
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat (2000-2014)	Life expectancy at 0 age (2000-2014) 226-227
Struktura pracujących w 2014 r.	Structure of employed persons in 2014 226-227
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2014 r. .	Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2014 226-227
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie (2005, 2010, 2014)	Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the voivodship (2005, 2010, 2014) 226-227
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2014 r.	Dwellings fitted with installations in 2014 226-227
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2014)	Dwellings completed (2005, 2010, 2014) 226-227
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/2015	Education by educational level in the 2014/2015 school year 226-227
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	Land use in agricultural holdings in 2014 226-227
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2013 r. (ceny stałe)	Structure of market agricultural output in 2013 (constant prices) 226-227
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014]	Structure of construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2014] 226-227
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca (2005, 2010, 2014).....	Revenue and expenditure of local government units budgets per capita (2005, 2010, 2014) 226-227
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) [2010, 2012, 2013] 226-227
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.	Structure of entities of the national economy in 2014 226-227

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 31. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 31.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty <i>= zloty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>

m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	poz.	= pozycja
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	pkt	= punkt
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	ust.	= ustęp
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>inter alia</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
r.	= rok	tzw.	= tak zwany
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
Kk	= Kodeks karny	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
kl.	= klasa	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administracyjnej i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.

The item **“Industry”** was introduced as an additional grouping, including sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”;

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of national accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **private sector** — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, PKD, działów opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014, poz. 760);
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dnia 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) z późniejszymi zmianami, w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw do-

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

1) the **Occupations and Specializations Classification (KZIS)**, on the basis of which councilors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014, item 760);

2) the **Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) with later amendments, in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008;

3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as

owych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane od produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;

well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Information on the voivodship and information divided into **urban areas** and **rural areas**, unless otherwise indicated, is given according to the administrative division at a given period. The term "**urban areas**" is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term "**rural areas**" is understood as rural gminas and rural areas in urban-rural gminas.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in busses with foreign registration).

10. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the

- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
— ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
— ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

year preceding the surveyed year and from the surveyed year;

- 2) *sold production of industry:*
— *2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,*
— *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) — as of 30 VI.

For calculations it was assumed to use the number of population calculated — unless otherwise indicated — up to 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, with calculations for the years 2000 and 2001 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011, with calculations for 2010 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2011.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)

Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (*Methodological Papers and Classifications*).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R.
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312679	17846	5,7	Area in km ²
Powiaty	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2479	160	6,5	Gminas
Miasta	913	51	5,6	Towns
Miejscowości wiejskie	52545	1664	4,0	Rural localities
Sołectwa	40617	1553	3,8	Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:
pyłowych	47,4	1,4	3,0	particulates
gazowych	209067,3	2525,6	1,2	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3288	228	6,9	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2446	190	7,8	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	820	38	4,6	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	131256,1	1099,1	0,8	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	10330,4	380,5	3,7	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące:				Outlays on fixed assets (current prices) in:
ochronie środowiska:				environmental protection:
w mln zł	14248,5	356,5	2,5	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,7	3,1	x	in % of total investment outlays
gospodarce wodnej:				water management:
w mln zł	3801,2	193,7	5,1	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,5	1,7	x	in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE ^c PUBLIC SAFETY ^c				
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	867856	27908	3,2	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	225,5	131,1	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	65,2	69,7	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Working on sewage network. ^b Estimated data. ^c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION	
	ogółem total			Polska = 100 Poland = 100
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38478,6	2129,2	5,5	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta.....	23216,4	880,3	3,8	urban areas
wieś	15262,3	1248,9	8,2	rural areas
w tym kobiety	19858,8	1086,5	5,5	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	119	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	58,8	57,6	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,0	0,7	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,41	-1,06	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14237,5	804,3	5,6	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3777,10	3266,17	86,5	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1825,2	137,9	7,6	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	11,4	14,6	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	292455,7	14409,2	4,9	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	142876,1	15679,2	11,0	sewage distribution ^c
gazowej	142412,2	19037,3	13,4	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13983,0	641,4	4,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	363,4	301,3	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	53406,4	2617,3	4,9	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1388,0	1229,2	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	1025732,3	51861,3	5,1	useful floor area of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	26657,2	24357,3	x	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania: w tysiącach	143,2	6,4	4,5	Dwellings completed: in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,7	3,0	x	dwellings
izby	15,5	15,2	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	375,2	352,7	x	useful floor area of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students of schools^b in thous.:</i>
podstawowych.....	2306,1	128,0	5,6	<i>primary</i>
gimnazjalnych	1092,8	65,8	6,0	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	201,0	11,6	5,8	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących	523,8	32,8	6,3	<i>general secondary</i>
technikach	510,1	34,6	6,8	<i>technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,6	0,9	7,3	<i>general art^d</i>
policealnych	264,6	12,3	4,6	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				<i>Children attending pre-primary education establishments^e:</i>
w tysiącach.....	1236,3	64,6	5,2	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	823	790	x	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA^f I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^f AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze	87687	4345	5,0	<i>doctors</i>
dentyści	13088	1038	7,9	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	199188	12321	6,2	<i>nurses^h</i>
Przychodnie	20052	1125	5,6	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne.....	979	41	4,2	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	188,1	10,3	5,5	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	12438	639	5,1	<i>Generally available pharmaciesⁱ</i>

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8094	678	8,4	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	130733,7	8669,3	6,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. ^d Dających uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^f Dane podaje się łącznie z MON, MSW i ABW. ^g Łącznie z odbywającymi staż; łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarskimi. ⁱ Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 13.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including students special job-training schools. ^d Leading to professional certification. ^e Including children attending the units performing health care activities for all school year. ^g Include interns; including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ^h Including master nurses. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 13.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total		Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)				
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	844	49	5,8	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	30609,4	1423,2	4,6	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	463	27	5,8	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	41030,0	1343,0	3,3	Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	694,0	27,6	4,0	Tourist accommodation establishments ^a in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	25084,0	873,5	3,5	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	14424,2	561,6	3,9	Agricultural land in good agricultural condition (as of June ^b in thous. ha
pod zasiewami ^c	10419,9	319,2	3,1	sown area ^c
grunty ugorowane	475,2	27,8	5,9	fallow land
uprawy trwałe	376,0	12,6	3,3	permanent crops
w tym sady	341,8	9,8	2,9	oh which orchards
ogrody przydomowe	33,3	3,8	11,5	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3120,1	198,1	6,4	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:				Sown area (as of June) ^c in thous. ha:
zboża	7485,0	240,4	3,2	cereals
ziemniaki	267,1	25,1	9,4	potatoes
warzywa gruntowe ^d	172,4	4,7	2,7	field vegetables ^d
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	31945,4	907,0	2,8	cereals
ziemniaki	7424,1	729,1	9,8	potatoes
warzywa gruntowe ^d	4639,0	113,2	2,4	field vegetables ^d
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	42,7	37,7	88,3	cereals
ziemniaki	278	290	104,3	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9197,9	678,0	7,4	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w mln zł	1210038,6	38209,6	3,2	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	31443	17952	57,1	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^e (current prices):
w mln zł	165705,7	7039,1	4,2	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	4306	3307	76,8	per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem		Polska = 100
	total		Poland = 100
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII			
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ...	287649,9	16255,5	5,7
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	94,0	x
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt:			
osobowe	20003,9	983,4	4,9
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	3340,6	152,9	4,6
Placówki dla usług pocztowych ^c	7540	408	5,4
Telefoniczne łącza główne ^d :			
w tysiącach	5401,2	258,4	4,8
w tym standardowe łącza główne na 1000 ludności	4611,6	231,4	5,0
	140,4	121,3	x
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII			
Sklepy	354464	17687	5,0
Liczba ludności na 1 sklep	108	120	x
Targowiska stałe	2210	133	6,0
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE			
Budżety gmin^e			
Dochody:			
w mln zł	84549,0	5564,1	6,6
na 1 mieszkańca w zł	3272	3115	95,2
Wydatki:			
w mln zł	85070,1	5541,2	6,5
na 1 mieszkańca w zł	3292	3102	94,2
Budżety miast na prawach powiatu			
Dochody:			
w mln zł	68259,8	1857,6	2,7
na 1 mieszkańca w zł	5398	5426	100,5
Wydatki:			
w mln zł	69661,4	1959,9	2,8
na 1 mieszkańca w zł	5509	5725	103,9
Budżety powiatów			
Dochody:			
w mln zł	23782,8	1635,0	6,9
na 1 mieszkańca w zł	920	915	99,5
Wydatki:			
w mln zł	23784,3	1627,0	6,8
na 1 mieszkańca w zł	920	911	99,0
Budżety województw			
Dochody:			
w mln zł	17745,6	1304,0	7,3
na 1 mieszkańca w zł	461	613	132,9
Wydatki:			
w mln zł	18238,3	1258,7	6,9
na 1 mieszkańca w zł	474	591	124,8

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą operatora wyznaczonego (obecnie jest to Poczta Polska S.A.). ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern operators (currently Poczta Polska S.A.). ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (dok.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION	
	ogółem total			
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w mln zł	250776,4	11364,4	4,5	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	6516	5339	81,9	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w mln zł	3258955,1	143532,4	4,4	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	84695	67412	79,6	<i>per capita in zł</i>
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^a (stan w dniu 31 XII).....	4119671	162556	3,9	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register^a (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	122079	6005	4,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	3996274	156506	3,9	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2013				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w mln zł	1656341	65088	3,9	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	43020	30577	71,1	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w mln zł	1470844	57799	3,9	<i>in mln zł</i>
na 1 pracującego w zł.....	107093	79315	74,1	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w mln zł	1007431	44018	4,4	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	26166	20678	79,0	<i>per capita in zł</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; by ownership sectors – excluding entities for which the information on the form of ownership does not occur in the REGON register.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000, 2005, 2008-2009 dokonano przy przyjęciu od 2010 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000, 2005, 2008-2009 are based on the revised on the basis of the Population and Housing Census 2011.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
POWIERZCHNIA					
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	17926	17844	17845	17846
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybac- twem)	57,6	58,4	53,1	53,2
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	29,8	23,8	27,2	27,4
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	14,6	17,3	15,3	15,2
5	w tym do produkcji przemysłowej	8,9	10,5	8,5	8,5
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi:					
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania	90,9	92,8	97,6	98,7
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,5	0,3	0,1	0,1
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c ..	40,9	52,1	61,1	63,4
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					
9	pyłowych	4,3	3,9	2,0	2,0
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	28,1	26,7	18,5	21,1
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążli- wych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
11	pyłowych	98,0	98,6	98,7	99,4
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,2	13,8	35,6	32,4
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					
13	w % powierzchni ogólnej	47,9	47,7	44,5	44,7
14	na 1 mieszkańca w m ²	4084	4058	3781	3748
15	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^d na 1 km ² w t	75,3	69,3	54,4	58,8
16	Odpady komunalne zebrane przez zakłady oczyszczania ^e na 1 mieszkańca w kg	240	165	171	169
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową:					
17	służące ochronie środowiska	8,2	5,4	4,0	6,0
18	służące gospodarce wodnej	1,8	1,2	1,4	1,5
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
19	w liczbach bezwzględnych	34695	43909	38702	36885
20	na 10 tys. ludności	165,2	209,3	187,3	173,4
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	60,1	69,7	72,2	73,3

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Ludność korzystająca — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów. ^d Do 2012 r. — łącznie z prokuraturą; w 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^e From own intakes. ^f Water withdrawal at intakes before entering the water network. ^c Population connected to — estimated data, the total population — based on balances for previous years due to a change in the catalogue of waste ^f Until 2012 — including prosecutor's office; in 2014 excluding punishable acts committed by juveniles

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, number of population, which includes the results of the Population and Housing Census 2002, and since 2010

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
AREA					
17846	17846	17846	17846	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Water withdrawal – in % of total withdrawal - for purposes of:					
56,6	54,2	55,3	53,9	production ^a (excluding agriculture forestry and fishing)	2
27,2	31,4	29,9	30,5	exploitation water supply network ^b	3
Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³					
15,5	13,5	14,2	13,8		4
of which for industrial production					
9,3	7,9	8,5	8,0		5
Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:					
treated in % of requiring treatment					
98,2	98,8	98,1	98,3		6
untreated per 1 km ² in dam ³					
0,1	0,0	0,1	0,1		7
Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c					
66,2	68,7	69,9	71,5		8
Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:					
particulates					
2,0	1,7	1,7	1,4		9
gases (excluding carbon dioxide)					
20,5	18,1	19,9	14,6		10
Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:					
particulates					
99,5	99,5	99,3	98,9		11
gases (excluding carbon dioxide)					
38,2	34,7	26,3	31,6		12
Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):					
in % of total area					
44,7	44,7	44,9	44,9		13
per capita in m ²					
3747	3745	3760	3761		14
Generated waste (excluding municipal waste) ^d (during the year) per 1 km ² in t					
117,3	80,6	92,4	61,6		15
Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg					
177	173	168	179		16
Outlays on fixed assets (current prices) – in % of total outlays:					
in environmental protection					
3,9	3,7	4,8	3,1		17
in water management					
1,0	1,2	1,5	1,7		18
PUBLIC SAFETY					
Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:					
in absolute numbers					
38790	38152	35681	27908		19
per 10 thous. population					
182,3	179,2	167,6	131,1		20
Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f					
73,8	72,2	71,0	69,7	in %	21

^d Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”. ust. 7. ^e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne

^d See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7. ^e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)*MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)*

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
LUDNOŚĆ ^a					
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2101375	2098263	2101732	2127948
2	miasta	854767	846826	863096	882262
3	wieś	1246608	1251437	1238636	1245686
4	w tym kobiety	1072759	1071981	1074154	1086326
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104	104	105	104
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	117	118	118	119
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					
7	przedprodukcyjnym	578421	484527	429414	431007
8	produkcyjnym	1222021	1301539	1341630	1358887
9	poprodukcyjnym	300933	312197	330688	338054
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	5,6	6,6	6,2
11	Rozwody na 1000 ludności	0,7	1,3	1,1	1,0
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,2	9,7	10,6	10,3
13	Zgony ^b na 1000 ludności	8,6	8,7	8,9	8,6
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	2,6	1,1	1,8	1,7
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,2	7,3	5,5	5,2
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
16	mężczyźni	71,2	72,0	73,2	73,7
17	kobiety	79,0	80,3	81,1	81,8
18	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,9	-1,1	-0,9	-0,9
RYNEK PRACY					
Pracujący ^{cd} (stan w dniu 31 XII):					
19	w tysiącach	945,6	639,1	667,3	781,8
20	w tym kobiety	465,2	295,8	308,1	371,0
21	na 1000 ludności	450,1	304,6	317,5	367,4
22	w sektorze prywatnym w %	77,3	72,5	75,0	78,8
według rodzajów działalności w %:					
23	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24,9	23,8	33,2
24	przemysł i budownictwo	27,9	27,7	24,5
25	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	20,0	20,6	18,0
26	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,5	2,3	2,0
27	pozostałe usługi ^e	24,8	25,6	22,3

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Powierzchnia i ludność”. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). Spisu Rolnego 1996, w latach 2005-2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechny spis ludności i działalności wspierająca^Δ, „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne”; „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc

^a See general notes to the chapter “Area and population”. ^b Including infant deaths. ^c By actual workplace and kind of activity (since 2004). ^d Data are from the Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010. ^e The term “Other services” refers to the NACE Rev. 2 “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>POPULATION</i> ^a					
2128687	2129951	2129294	2129187	Population (as of 31 XII)	1
880736	880726	878297	880328	urban areas	2
1247951	1249225	1250997	1248859	rural areas	3
1086587	1087004	1086692	1086504	of which females	4
104	104	104	104	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
119	119	119	119	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):					
422157	414324	407577	400847	pre-working	7
1360176	1359605	1355579	1351342	working	8
346354	356022	366138	376998	post-working	9
5,8	5,6	5,0	5,3	Marriages per 1000 population	10
1,1	1,0	1,1	1,1	Divorces per 1000 population	11
9,9	9,9	9,6	9,4	Live births per 1000 population	12
8,6	8,6	8,7	8,6	Deaths ^b per 1000 population	13
1,4	1,3	0,8	0,7	Natural increase per 1000 population	14
5,3	5,1	4,5	5,0	Infant deaths per 1000 live births	15
Life expectancy at the moment of birth:					
74,1	74,3	74,8	75,1	males	16
82,0	82,1	82,4	82,8	females	17
Internal and international net migration for permanent residence					
-1,0	-0,9	-1,5	-1,1	per 1000 population	18
<i>LABOUR MARKET</i>					
Employed persons ^{c,d} (as of 31 XII):					
794,7	784,9	792,8	804,3	in thousands	19
375,6	376,1	382,0	388,0	of which women	20
373,3	368,5	372,3	377,8	per 1000 population	21
79,5	79,9	80,7	80,9	in private sector in %	22
by kind of activities in %:					
32,7	33,1	32,8	32,3	agriculture, forestry and fishing	23
24,8	24,1	24,2	24,3	industry and construction	24
trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage;					
18,3	17,7	17,5	17,6	accommodation and catering ^a ; information and communication	25
2,0	1,9	2,0	2,0	financial and insurance activities; real estate activities	26
22,3	23,2	23,5	23,8	other services ^e	27

^d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. Powszechnego. chnego Spisu Rolnego 2010. ^e Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Admini- społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

^{iled} considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of the Population sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defense; compulsory social security", "Education",

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
RYNEK PRACY (dok.)					
	Przeciętne zatrudnienie:				
	w przemyśle:				
1	w tysiącach	129,3	129,1	128,1
2	na 1000 ludności	61,6	61,5	60,2
	w budownictwie:				
3	w tysiącach	21,3	28,6	28,7
4	na 1000 ludności	10,2	13,6	13,5
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	182,2	164,0	141,9	142,3
6	2000 = 100	100,0	90,0	77,9	78,1
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
7	kobiety	53,4	53,4	50,1	51,6
8	w wieku 24 lata i mniej	32,8	25,0	25,3	24,5
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	50,4	52,4	33,6	37,4
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	1059	436	156	148
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	16,2	18,5	15,9	15,4
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1639,26	2001,53	2617,50	2753,12
13	2000 = 100	100,0	122,1	159,7	167,9
14	w tym: w przemyśle	2017,80	2603,20	2742,92
15	w budownictwie	1703,23	2266,43	2295,34
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	510,9	487,0	481,2	472,2
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	377,6	374,3	385,8	380,8
18	rolników indywidualnych	133,3	112,7	95,4	91,4
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:				
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	719,64	955,13	1266,60	1351,01
20	rolników indywidualnych ^b	562,19	722,98	880,67	925,13
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA					
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:				
21	wodociągowej	11252,2	12492,7	13139,6	13181,2
22	kanalizacyjnej ^c	4096,4	8786,4	11182,0	12414,9
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
23	w hektometrach sześciennych	49,5	47,3	46,6	46,9
24	na 1 mieszkańca w m ³	23,6	22,5	22,2	22,0
	energii elektrycznej w miastach ^d :				
25	w gigawatogodzinach	428,0	478,8	518,7	532,1
26	na 1 mieszkańca w kWh	499,7	564,6	600,5	602,8

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 Census 2010. ^b Including payments from non-agricultural social security system in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>LABOUR MARKET (cont.)</i>					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
129,8	127,1	124,6	127,1	<i>in thousands</i>	1
61,0	59,7	58,5	59,7	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
31,3	28,3	27,3	26,6	<i>in thousands</i>	3
14,7	13,3	12,8	12,5	<i>per 1000 population</i>	4
146,2	153,8	154,2	137,9	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
80,3	84,4	84,7	75,7	<i>2000 = 100</i>	6
				<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
52,9	50,6	50,2	51,0	<i>women</i>	7
23,8	22,7	21,2	19,3	<i>aged 24 years and less</i>	8
41,6	41,7	42,8	44,9	<i>out of work for longer than 1 year</i>	9
152	131	115	102	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
15,5	16,4	16,3	14,6	<i>Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %</i>	11
<i>WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS</i>					
2887,87	3024,50	3147,19	3266,17	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
176,2	184,5	192,1	199,4	<i>2000 = 100</i>	13
2879,12	3008,20	3151,37	3292,46	<i>of which: in industry</i>	14
2406,67	2370,96	2562,98	2624,60	<i>in construction</i>	15
466,5	463,0	458,4	452,8	<i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	16
				<i>receiving retirement pay and pensions paid by the Social</i>	17
379,1	379,2	378,1	375,6	<i>Insurance Institution</i>	
87,4	83,8	80,3	77,2	<i>farmers</i>	18
				<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	
1423,74	1514,64	1600,77	1660,43	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	19
958,23	1028,24	1091,30	1115,31	<i>farmers^b</i>	20
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>					
				<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
13460,9	13747,7	14192,3	14409,2	<i>water supply</i>	21
13780,0	14482,4	15073,9	15679,2	<i>sewage^c</i>	22
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water supply systems:</i>	
47,3	47,7	47,5	47,6	<i>in cubic hectometre</i>	23
22,2	22,4	22,3	22,3	<i>per capita in m³</i>	24
				<i>electricity in urban areas^d:</i>	
537,4	542,9	531,6	523,7	<i>in gigawatt-hour</i>	25
609,6	616,6	604,6	594,9	<i>per capita in kWh</i>	26

Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005–2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. c Łącznie z kolektorami. d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym

— of the Agricultural Census 1996, in 2005–2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural. c Including collectors. d In 2000 excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)					
Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					
mieszkania:					
1	w tysiącach	563,2	601,6	619,8	619,5
2	na 1000 ludności	268,0	286,7	294,9	291,1
3	izby na 1000 ludności	946,5	1130,1	1173,2	1178,8
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
4	na 1000 ludności	17900,0	22102,7	23102,0	23178,4
5	przeciętna 1 mieszkania	66,8	77,1	78,3	79,6
Mieszkania oddane do użytkowania:					
mieszkania:					
6	w tysiącach	2,9	4,1	5,5	5,0
7	na 1000 ludności	1,4	1,9	2,6	2,3
8	izby na 1000 ludności	6,8	10,5	12,8	11,9
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
9	na 1000 ludności	151,2	243,6	296,9	276,7
10	przeciętna 1 mieszkania	109,7	125,3	114,1	118,5
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE					
Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
11	podstawowych ^d	201,8	158,4	135,1	130,9
12	gimnazjach	72,7	99,4	79,6	76,2
13	zasadniczych zawodowych ^e	26,1	14,5	15,9	14,7
14	liceach ogólnokształcących ^f	50,1	44,5	41,3	40,1
15	liceach profilowanych	x	12,0	2,7	1,9
16	technikach ^f	72,0	38,9	39,4	38,0
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	1,1	1,0	1,0
18	policealnych	9,2	12,0	13,5	12,5
Absolwenci szkół ^c w tys.:					
19	podstawowych	34,9 ^h	29,3	24,3	23,1
20	gimnazjów	x	33,6	27,4	25,2
21	zasadniczych zawodowych ^e	9,5	4,8	5,3	5,1
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	10,6	14,5	13,6	14,0
23	liceów profilowanych	x	4,2	1,1	0,7
24	techników ⁱ	13,9	8,1	9,2	9,4
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,2	0,2	0,2
26	policealnych	3,5	4,0	4,6	4,0
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{ik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	16,3	15,2	14,0	13,8

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^d Bez dzieci w wieku 6 lat niżej. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f Dające uprawnienia zawodowe. ^g Dające uprawnienia zawodowe. ^h Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. ⁱ Łącznie z uzupełniającymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Based on balances. ^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^c Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^d Excluding children aged 6 technical secondary respectively. ^e Leading to professional certification. ^f Data include graduates of 8th and 6th grade. ^g Including supplementary general schools: general as well as special job-training schools

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>					
				<i>Dwelling stocks^a (in 2000 - inhabited; as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
624,5	630,2	635,7	641,4	<i>in thousands</i>	1
293,4	295,9	298,5	301,3	<i>per 1000 population</i>	2
1190,1	1202,2	1215,5	1229,2	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
23443,8	23730,2	24041,2	24357,3	<i>per 1000 population</i>	4
79,9	80,2	80,5	80,9	<i>average per dwelling</i>	5
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
5,7	6,5	6,2	6,4	<i>in thousands</i>	6
2,7	3,1	2,9	3,0	<i>per 1000 population</i>	7
13,4	14,9	14,8	15,2	<i>rooms per 1000 population</i>	8
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
315,4	347,8	346,4	352,7	<i>per 1000 population</i>	9
117,8	113,5	119,0	116,6	<i>average per dwelling</i>	10
<i>EDUCATION^b</i>					
				<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
128,6	125,5	122,1	128,0	<i>primary^d</i>	11
73,5	70,6	68,3	65,8	<i>lower secondary</i>	12
13,1	12,1	11,3	11,6	<i>basic vocational^e</i>	13
38,6	36,7	34,3	32,8	<i>general secondary^f</i>	14
1,4	0,8	0,3	-	<i>specialized secondary</i>	15
36,4	35,3	35,0	34,6	<i>technical secondary^f</i>	16
0,9	0,9	0,9	0,9	<i>general art^g</i>	17
13,5	15,4	13,4	12,3	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
22,6	22,6	20,9	.	<i>primary</i>	19
25,3	24,0	22,8	.	<i>lower secondary</i>	20
4,6	4,2	2,8	.	<i>basic vocational^e</i>	21
13,5	13,3	12,3	.	<i>general secondaryⁱ</i>	22
0,6	0,4	0,3	.	<i>specialized secondary</i>	23
9,1	8,3	8,1	.	<i>technical secondaryⁱ</i>	24
0,2	0,2	0,1	.	<i>general art^g</i>	25
3,9	4,6	4,3	.	<i>post-secondary</i>	26
				<i>Graduates of basic vocational , general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^{ik} (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
13,1	12,4	11,1	.		

objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *e, f* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: *e* — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *f* — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. *k* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami

attending pre-primary education establishments. *e, f* Since 2004/05 school year including: *e* — special job-training schools, *f* — supplementary schools: general secondary and secondary since 2005/06 school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. *k* Since 2004/05 school year including specialized secondary schools

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)					
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	61,0	78,0	73,9	72,2
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	11,3	18,9	20,6	21,6
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	11,5	5,2	11,0	12,1
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,9	2,6	3,0	3,6
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
5	miejsca w przedszkolach w tys.	34,6	32,2	35,1	37,8
6	dzieci ^d w tys.: w przedszkolach ^d	33,9	31,1	36,3	38,8
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	15,8	14,2	14,6	15,8
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	305	338	426	419
OCHRONA ZDROWIA ^e I POMOC SPOŁECZNA					
Pracownicy medyczni ^f (stan w dniu 31 XII):					
9	lekarze	3762	3872	3888	3982
10	lekarze dentyści	751	691	891	1000
11	pielęgniarki ^g	10425	10198	10926	11074
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	41,3	42,3	46,2	44,9
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności (bez między- odziałowego ruchu chorych)	1360,6	1766,7	1841,9	1879,4
14	Przychodnie ⁱ (stan w dniu 31 XII)	487	738	884	898
15	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	441	543	567	570
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę	4765	3864	3707	3733
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					
17	lekarskie	5,3	5,5	6,2	6,0
18	stomatologiczne	0,7	0,6	0,8	0,8
19	Dzieci w żłobkach ^k i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^l	16,1	18,2	24,1	22,7
KULTURA. TURYSTYKA					
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	715	700	690	690
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	4194	4214	4210	4141
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	199	197	173	168
23	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol. na 1 czytelnika	19,1	18,9	19,3	19,3
24	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,8	0,8	0,7	0,6
25	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^m na 1000 ludności	120	91	118	105
26	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	29	34	40	44
27	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	245	371	444	420

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 17, pkt. 2. ^d Od roku 2008 łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespolami w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku. ^e Od 2012 r. łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych, pielęgniarstwa. ^h Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc organizowanymi w plenerze.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Including branch sections, basic organizational units in another location as well as teaching centres in and in 2000 – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 17, point 2. ^d Since 2008 including, entities excluding in division according to type, pre-primary 2005/06 school year excluding only children by age. ^e Since 2012 including data of the Ministry of National Defense and the Ministry of Internal Affairs. ^f Since 2005 working directly wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare” item 1. ^k Including nursery wards. ^l Until 2010

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>EDUCATION^a (cont.)</i>					
69,6	65,9	60,7	56,7	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
15,3	20,2	19,0	.	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
12,3	11,9	10,3	8,8	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
3,8	3,6	2,6	.	Graduates of schools for adults in thous.	4
<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>					
40,2	42,7	46,2	47,6	places in nursery schools in thous.	5
<i>children^d in thous.:</i>					
41,2	44,7	47,7	47,3	in nursery schools ^d	6
18,9	18,3	19,8	17,3	in pre-primary sections in primary schools	7
432	452	476	545	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	8
<i>HEALTH CARE^e AND SOCIAL WELFARE</i>					
<i>Medical personnel^f (as of 31 XII):</i>					
4002	4223	4294	4345	doctors	9
993	1039	1030	1038	dentists	10
11110	12401	12166	12321	nurses ^g	11
44,9	47,4	47,8	48,3	Beds in general hospitals ^h (as of 31 XII) per 10 thous. population	12
1897,1	1941,8	1983,5	1986,3	In-patients in general hospitals per 10 thous. population (excluding inter-ward patient transfers)	13
1039	1068	1087	1125	Out-patient departments ⁱ (as of 31 XII)	14
590	600	629	639	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	15
3608	3550	3385	3332	Population (as of 31 XII) per 1 generally available pharmacy	16
<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>					
6,2	6,4	6,6	6,7	medical	17
0,8	0,8	0,8	0,8	dental	18
30,3	32,7	39,7	47,7	Children in nurseries ^k and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^l	19
<i>CULTURE. TOURISM</i>					
679	681	677	678	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
4087	4101	4075	4072	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	21
164	168	169	162	Public library borrowers per 1000 population	22
19,8	20,1	19,4	19,7	Public library loans in vol. per borrower	23
0,6	0,7	0,7	0,7	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	24
115	104	106	106	Audience in theatres and music institutions ^m per 1000 population	25
41	43	47	49	Museums with branches (as of 31 XII)	26
447	474	494	669	Museum and exhibition visitors per 1000 population	27

dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez cudzoziemców. *c* Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku 2000 — z roku wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi, w latach 2010/11 i 2012/13 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których *f* Od 2005 pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. *g* Łącznie z magistrami społecznąⁿ ust. 1. *k* Łącznie z oddziałami żłobkowymi. *l* Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. *m* Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami

another location, excluding academies of the Ministry of National Defense and the Ministry of Internal Affairs; excluding foreigners. *c* From the previous academic year, education groups and pre-primary points; in the 2010/11 and 2012/13 school years excluding pre-primary education in the units performing health care activities, in which in the with a patient; since 2006 including persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. *g* Including master nurses. *h* Excluding day places in hospital excluding children's clubs. *m* Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)					
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	44	39	30	30
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,7	5,5	5,0	4,9
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	268	316	445	424
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					
4	radiowi	159	150	102	99
5	telewizyjni	154	144	98	95
6	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	354	312	369	379
7	w tym hotele	51	49	74	84
8	Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	102,7	87,9	105,9	106,1
9	Korzystający ^a z noclegów na 1000 ludności	268,7	260,6	311,8	327,7
ROLNICTWO ^b I LEŚNICTWO					
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	904,7	752,8	746,8	609,6
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	95,5	92,6
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	505,0	412,0	425,0	296,3
w tym w %:					
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	57,0	66,0	66,6	68,3
14	w tym: pszenica	27,0	31,1	32,0	30,0
15	żyto	9,9	6,0	6,1	5,2
16	ziemniaki	17,7	13,0	10,4	10,0
17	buraki cukrowe	1,6	1,8	1,1	1,5
Zbiory w tys. t:					
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	730,3	783,5	859,9	646,5
19	w tym: pszenica	380,9	394,2	449,9	352,9
20	żyto	101,8	60,5	63,6	38,8
21	ziemniaki ^f	1681,4	875,9	853,1	646,0
22	buraki cukrowe	251,8	259,4	225,4	174,3
Plony z 1 ha w dt:					
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	25,4	28,8	30,4	31,9
24	w tym: pszenica	27,9	30,7	33,1	39,7
25	żyto	20,5	24,3	24,6	25,3
26	ziemniaki ^f	188	164	178	217
27	buraki cukrowe	307	348	462	385
Zwierzęta gospodarskie ^d :					
bydło (stan w czerwcu):					
28	w tysiącach sztuk	289,0	177,6	146,0	113,8
29	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	31,9	23,6	19,6	18,7
trzoda chlewna (stan w końcu lipca) ^g :					
30	w tysiącach sztuk	384,6	368,4	270,0	296,3
31	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	42,5	48,9	36,2	48,6
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :					
32	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^h w kg	106,2	135,9	131,3	146,9
33	mleka krowiego w l	762,6	612,0	450,0	446,0

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków chmego Spisu Rolnego. ^e Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^f Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych

^a Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence of land user. ^c Since 2010 excluding land of owners of the Agricultural Census. ^e Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^f Since 2010 excluding kitchen

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
ROLNICTWO ^a LEŚNICTWO (dok.)					
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :					
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkami zbożowymi) w kg	54	102	175	155
2	ziemniaki w kg	12	18	29	23
3	buraki cukrowe w kg	278	345	302	283
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	62	90	80	107
5	mleko krowie w l	137	172	148	166
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bde} w kg:					
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	49,5	66,1	55,4	65,1
7	wapniowych	63,2	74,5	15,4	17,0
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{be} w szt.	10,3	14,6	15,8	15,8
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	660,7	664,8	674,8	677,8
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
10	w tysiącach hektarów	650,0	653,6	663,8	666,8
11	na 1 mieszkańca w ha	0,31	0,31	0,32	0,31
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	36,3	36,6	37,2	37,4
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	293,7	279,3	312,3	328,3
PRZEMYSŁ					
Produkcja sprzedana przemysłu:					
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	24236,0	27635,5	30753,7
15	rok poprzedni = 100 (ceny stałe) ^f	90,8	116,6
16	2005 = 100 (ceny stałe) ^f	100,0	113,0	131,8
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	187376	214073	240186
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	11553	13157	14457
BUDOWNICTWO					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):					
19	w milionach złotych	2472,3	4988,2	5649,8
20	w tym sektor prywatny w %	95,9	98,7	97,7
21	na 1 mieszkańca w zł	1179	2375	2656
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :					
22	w kilometrach	992	929	972	981
23	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,5	5,2	5,4	5,5
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					
24	w kilometrach	14511	14030,3	14737,6	15008,2
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,9	78,6	82,2	84,1
Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :					
26	w tysiącach sztuk	474,1	627,4	803,9	841,2
27	na 1000 ludności	225,7	299,0	381,0	395,3

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy w wadze poubojowej ciepłej. ^d W roku gospodarczym. ^e W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^f Dla lat 2006-2010 ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej. ⁱ Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe

^a Data are presented according to the official residence of land user. ^b Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and and poultry; in post-slaughter warm weight. ^d In farming year. ^e In 2010 data of the Agricultural Census. ^f For 2006-2010 constant prices 2005 (average current prices 2005), since 2011 well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure. ⁱ Since 2011 including having temporary permission given at the end of the year.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>AGRICULTURE^a AND FORESTRY (cont.)</i>					
				<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^b:</i>	
112	186	182	250	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	1
44	49	49	48	<i>potatoes in kg</i>	2
228	350	404	409	<i>sugar beets in kg</i>	3
85	82	90	97	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in kg</i>	4
155	179	189	211	<i>cows' milk in l</i>	5
				<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{b,d,e} in kg:</i>	
65,2	60,9	74,9	80,1	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	6
14,1	7,5	21,0	18,9	<i>lime</i>	7
.	.	16,4	.	<i>Agricultural tractors (as of June, in 2000 – as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land^{b,c} in units</i>	8
682,7	684,7	685,9	688,2	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	9
				<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	
671,6	674,4	675,6	678,0	<i>in thousand hectares</i>	10
0,32	0,32	0,32	0,32	<i>per capita in ha</i>	11
37,6	37,8	37,9	38,0	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	12
358,7	358,6	374,1	379,1	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	13
<i>INDUSTRY</i>					
				<i>Sold production of industry:</i>	
35391,6	37022,4	38187,7	38209,6	<i>in million zlotys (current prices)</i>	14
112,7	103,1	107,3	101,4	<i>previous year = 100 (constant prices)^f</i>	15
148,5	153,1	164,3	166,6	<i>2005 = 100 (constant prices)^f</i>	16
272722	291320	306485	300669	<i>per employee in zl (current prices)</i>	17
16633	17390	17939	17952	<i>per capita in zl (current prices)</i>	18
<i>CONSTRUCTION</i>					
				<i>Sales of construction and assembly production^g(current prices):</i>	
8188,7	7291,4	6056,6	7039,1	<i>in million zlotys</i>	19
98,6	98,4	98,2	98,7	<i>of which private sector in %</i>	20
3848	3425	2845	3307	<i>per capita in zl</i>	21
<i>TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII</i>					
				<i>Railway lines operated - standard gauge^h:</i>	
978	978	924	978	<i>in kilometres</i>	22
5,5	5,5	5,2	5,5	<i>per 100 km² of total area in km</i>	23
				<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
15148,6	15630,5	15897,8	16255,5	<i>in kilometres</i>	24
84,9	87,6	89,1	91,1	<i>per 100 km² of total area in km</i>	25
				<i>Registered passenger carsⁱ:</i>	
888,5	918,1	949,9	983,4	<i>in thousand units</i>	26
417,4	431,0	446,1	461,9	<i>per 1000 population</i>	27

poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. *c* Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; 2011 r. ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.). *g* Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. *h* Dane dotyczą sieci kolejowej wydane w końcu roku.

owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. *c* Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh constant prices 2010 (average current prices 2010). *g* Realized by construction units – by place of performing works. *h* Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)*MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)*

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII (dok.)					
Placówki pocztowe operatora wyznaczonego ^a :					
1	w liczbach bezwzględnych	520	468	472	473
2	na 100 tys. ludności	24,7	22,3	22,5	22,2
Telefoniczne łącza główne ^b :					
3	w tysiącach	475,0	532,0	384,1	360,6
4	na 1000 ludności	226,0	253,5	182,8	169,4
HANDEL					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
5	w milionach złotych	14440,6	15344,7	18686,4	17610,4
6	na 1 mieszkańca w zł	6874	7315	8897	8375
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	22,4 ^c	19,9	20,9	17,0
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94 ^c	105	101	124
FINANSE PUBLICZNE					
Budżety gmin ^d					
Dochody:					
9	w milionach złotych	1988,0	3062,2	4413,5	5157,1
10	na 1 mieszkańca w zł	1122	1727	2502	2887
Wydatki:					
11	w milionach złotych	2057,9	3042,5	4672,0	5659,7
12	na 1 mieszkańca w zł	1161	1716	2648	3168
Budżety miast na prawach powiatu					
Dochody:					
13	w milionach złotych	713,6	864,1	1208,2	1471,7
14	na 1 mieszkańca w zł	2172	2662	3593	4320
Wydatki:					
15	w milionach złotych	737,2	920,8	1334,1	1571,8
16	na 1 mieszkańca w zł	2243	2837	3967	4614
Budżety powiatów					
Dochody:					
17	w milionach złotych	771,9	895,3	1475,2	1602,4
18	na 1 mieszkańca w zł	436	505	836	897
Wydatki:					
19	w milionach złotych	789,2	904,7	1544,5	1654,7
20	na 1 mieszkańca w zł	445	510	876	926
Budżet województwa					
Dochody:					
21	w milionach złotych	198,7	307,9	1048,1	887,0
22	na 1 mieszkańca w zł	95	147	499	417
Wydatki:					
23	w milionach złotych	201,0	314,2	1150,1	979,7
24	na 1 mieszkańca w zł	96	150	548	461

^a Do 2012 r. operator publiczny; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Dane *a* Until 2012 public operator; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Data are not

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII (cont.)</i>					
481	481	427	408	Post offices of appointed operator ^a :	1
22,6	22,6	20,1	19,2	in absolute numbers per 100 thous. population	2
303,0	280,2	267,4	258,4	Fixed main line ^b :	3
142,3	131,5	125,6	121,3	in thousands per 1000 population	4
<i>TRADE</i>					
19498,7	20077,7	19697,6	19467,1	Retail sales (current prices):	5
9164	9431	9253	9146	in million zlotys	6
17,1	18,3	17,0	17,7	per capita in zł	7
125	116	126	120	Shops (as of 31 XII) in thous. Population (as of 31 XII) per 1 shop	8
<i>PUBLIC FINANCE</i>					
Budgets of gminas ^d					
Revenue:					
5111,8	5168,9	5253,7	5564,1	in million zlotys	9
2860	2891	2941	3115	per capita in zł	10
Expenditure:					
5352,5	5140,4	5240,2	5541,2	in million zlotys	11
2995	2875	2933	3102	per capita in zł	12
Budgets of cities with powiat status					
Revenue:					
1632,6	1665,2	1793,2	1857,6	in million zlotys	13
4791	4881	5242	5426	per capita in zł	14
Expenditure:					
1801,4	1766,9	1813,1	1959,9	in million zlotys	15
5287	5179	5 300	5725	per capita in zł	16
Budgets of powiatów					
Revenue:					
1671,8	1515,4	1659,1	1635,0	in million zlotys	17
935	848	929	915	per capita in zł	18
Expenditure:					
1707,1	1561,5	1639,5	1627,0	in million zlotys	19
955	873	918	911	per capita in zł	20
Budget of voivodship					
Revenue:					
929,8	871,6	1142,2	1304,0	in million zlotys	21
437	409	537	613	per capita in zł	22
Expenditure:					
962,5	891,0	1112,2	1258,7	in million zlotys	23
452	419	522	591	per capita in zł	24

nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. ^d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. comparable due to change in 2004 the method of shop survey. ^d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a					
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
1	w milionach złotych	3927,4	5118,9	8535,0	10288,7
2	na 1 mieszkańca w zł	1869	2440	4064	4837
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
3	w milionach złotych	58332,9	77038,3	102677,9	109173,1
4	na 1 mieszkańca w zł	27759	36715	48854	51304
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^b — stan w dniu 31 XII					
5	Ogółem: w tysiącach	128,4	139,1	145,0	152,6
6	na 10 tys. ludności	611,0	662,7	689,9	717,2
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
7	w tysiącach	25,6	30,6	32,7	34,0
8	1999 = 100	108,9	130,4	139,3	144,7
w tym:					
9	spółdzielnie	0,8	0,8	0,7	0,7
10	spółki handlowe	3,6	5,8	7,0	7,5
11	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,6	0,7	0,9	1,0
12	spółki cywilne	11,6	10,3	9,3	9,5
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
13	w tysiącach	102,8	108,4	112,3	118,6
14	1999 = 100	102,4	108,0	111,9	118,2
15	na 10 tys. ludności	489,2	516,8	534,1	557,4
RACHUNKI REGIONALNE ^c					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
16	w milionach złotych	55549
17	na 1 mieszkańca w zł	26114
18	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) rok poprzedni = 100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
19	w milionach złotych	48959
20	na 1 mieszkańca w zł	23016
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
21	w milionach złotych	38954
22	na 1 mieszkańca w zł	18313
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych rok poprzedni = 100					
23	

^a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Patrz uwagi

^a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. ^b Excluding persons tending private farms in agricultural. ^c See general notes to the

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
<i>INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a</i>					
13417,7	12565,1	12013,0	11364,4	<i>Investment outlays (current prices):</i>	1
6306	5902	5643	5339	<i>in million zlotys</i>	2
				<i>per capita in zł</i>	
116625,3	122317,4	134304,9	143532,4	<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	3
54787	57427	63075	67412	<i>in million zlotys</i>	4
				<i>per capita in zł</i>	
<i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^b — as of 31 XII</i>					
151,1	155,0	159,6	162,6	<i>Total: in thousands</i>	5
709,8	727,7	750,0	763,5	<i>per 10 thous. population</i>	6
34,9	36,9	38,7	40,9	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	7
148,7	157,1	164,6	174,1	<i>in thousands</i>	8
				<i>1999 = 100</i>	
				<i>of which:</i>	
0,7	0,8	0,8	0,8	<i>co-operatives</i>	9
8,0	8,7	9,5	10,5	<i>commercial companies</i>	10
1,0	1,2	1,3	1,5	<i>of which with foreign capital participation</i>	11
9,7	9,8	10,2	10,8	<i>civil law partnerships</i>	12
116,1	118,1	121,0	121,6	<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	13
115,7	117,7	120,5	121,2	<i>in thousands</i>	14
545,6	554,5	568,0	571,3	<i>1999 = 100</i>	15
				<i>per 10 thous. population</i>	
<i>REGIONAL ACCOUNTS^c</i>					
60731	62902	65088	.	<i>Gross domestic product (current prices):</i>	16
28541	29546	30577	.	<i>in million zlotys</i>	17
105,8	100,6	102,3	.	<i>per capita in zł</i>	18
53445	55797	57799	.	<i>Gross domestic product (constant prices) previous year = 100</i>	19
25117	26209	27152	.	<i>Gross value added (current prices):</i>	20
				<i>in million zlotys</i>	
				<i>per capita in zł</i>	
41487	43402	44018	.	<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	21
19497	20387	20678	.	<i>in million zlotys</i>	22
				<i>per capita in zł</i>	
101,5	100,5	100,7	.	<i>Gross real disposable income in the households sector</i>	23
				<i>previous year = 100</i>	

ogólne do działu „Rachunki regionalne”. Dane za lata 2010 - 2012 zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.
chapter “Regional accounts” Data for 2010 - 2012 have been adjusted compared to those published previously.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Zaklików	50°49'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Lutowiska	49°00'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Czarna	21°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Horyniec Zdrój	23°33'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°49'	202	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°25'	171	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
Source: data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	17846	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	961	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją	134	13,9	<i>with Slovakia</i>
z Ukrainą	239	24,9	<i>with Ukraine</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim	320	33,3	<i>Lubelskie</i>
małopolskim	186	19,4	<i>Małopolskie</i>
świętokrzyskim	82	8,5	<i>Świętokrzyskie</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie. oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

Source: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów and Cartography as well as the Headquarters of the Border Guard.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Tarnica (Bieszczady)	Lutowiska	1346	<i>Highest point — Tarnica (the Bieszczady Mountains)</i>
Najniżej położony punkt — poziom wody Wisły w Chwałowicach	Radomyśl nad Sanem	ok. 138	<i>Lowest point — the water level of Wisła in Chwałowice</i>
Najwyżej położona miejscowość — Wołosate	Lutowiska	ok. 750	<i>Highest located town — Wołosate</i>
Najniżej położona miejscowość — Chwałowice	Radomyśl nad Sanem	ok. 140	<i>Lowest located town — Chwałowice</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie.

Source: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 4. WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE
HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

PASMO RANGE SZCZYTY GÓRSKIE MOUNTAIN PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	PASMO RANGE SZCZYTY GÓRSKIE MOUNTAIN PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>
KARPATY – Bieszczady		KARPATY – Bieszczady (dok.) (cont.)	
Tarnica	1346	Szeroki Wierch	1315
Krzemień	1335	Bukowe Berdo	1312
Halicz	1333	Wielka Rawka	1307
Kopa Bukowska	1320	Płonina Caryńska	1297

Źródło: „Bieszczady” Mapa turystyczna, skala 1:50 000, Wyd. Kartograficzne „Compass”, Kraków 2014.

Source: „Bieszczady” Tourist map, scale 1:50 000, Cartographic Publisher „Compass”, Kraków 2014.

TABL. 5. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE <i>RESERVOIRS</i>	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm ³ <i>Total capacity (at maximum accumulation) in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Maksymalna wysokość piętrzenia w m <i>Maximum height of accumulation in m</i>
Solina	San	1968	472,0	21,1	60,0
Besko	Wisłok	1978	15,5	1,5	28,0
Myczkowce	San	1960	10,9	2,0	15,0

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI**
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI <i>RIVERS</i>	Recypient ^a <i>Recipient ^a</i>	Długość w km <i>Length in km</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa podkarpackiego <i>of which within Podkarpacie voivodship</i>
Wisła	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	1047	78
San	Wisła	443	443
Wisłok	San	205	205
Wisłoka	Wisła	153	153
Tanew	San	109	44
Lubaczówka	San	88	67
Łęg	Wisła	82	82
Ropa	Wisłoka	78	18
Jasiołka	Wisłoka	76	76
Wiar	San	68	60
Oslawa	San	62	62
Trześniówka-Jamnica	Wisła	57	57
Solinka	San	47	47
Stobnica	Wisłok	47	47

^a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

^a River or reservoir into which the water flows.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 7. **TEMPERATURY POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971-2000	1991-2000	2001-2010	2014	maksimum maximum	minimum minimum	
		1971-2014						
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka Rzeszów-Jasionka Meteorological Station	212	7,9	8,2	8,7	9,9	36,1	-30,9	67,0

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 8. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE**

ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktafach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971-2000	1991-2000	2001-2010	2014			
		Średnie ^b Average ^b						
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka Rzeszów-Jasionka Meteorological Station	212	629	666	725	584	3,5	1736	5,4

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowanych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454, z późniejszymi zmianami).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 1205). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych. Do 2008 r. zgodnie z art. 12 ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisy ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, and environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodetic status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454, with later amendments).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2013, item 1205). The Law protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council could have also resolved to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law have not been applied to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils,

terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,

strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and building constructions which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces e.t.c).

4. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concerns the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated mine drainage water and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewage system,
- the amount of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,

— temperatura wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych (przysagrodowych) lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym usuwaniu biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

5. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz **o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra

— the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except for territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Multistage treatment (mechanical and biological or mechanical-chemical-biological) of discharged wastewater was classified as a higher rank sewage treatment (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household (farmstead) sewage plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e., wastewater treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical wastewater treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning urban and rural population using waste treatment plants is given on the basis of estimates of the number of population using wastewater treatment plants which operate on a sewage system.

5. Information regarding the sources and amounts of air pollutant emissions from plants of significant nuisance to air quality as well as **the possession of system to reduce such pollutants and the effects of their utilization**

Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalności wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia wielkości emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach, zadrzewień); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „Natura 2000”, która mieści się w ich granicach.

concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually, which i.a. assures, comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).*

Data regarding particulate and gas emissions include organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

*Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.*

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats, formations of animate and inanimate nature as well as fossil remains of plants and animals, greenery landscape in urban and rural areas, woody lands); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include since 2005 the part of the areas within the

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych; jak również miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i źródleńskie oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy,

"Natura 2000" programme, which is located within their borders.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2013, item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals and fungi as well as formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientifically and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings; as well as sites of fossil plants or animals.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river

kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, sędziwe i okazałe rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach za rok 2013 i 2014 zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21) zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Informacje o **odpadach** opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Dane od 2014 roku dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów

beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected plant, animal and fungi species, their refuges as well as places of reproduction or places of seasonal stay.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as venerable trees and trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

7. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste for 2013 and 2014 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21), amending the Law dated 27 IV 2001 valid until 2012

Information regarding **waste** was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 27 IX 2001 (Journal of Laws No. 112, item 1206).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste is understood as any process, the main result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfill a particular function, or as a result of which waste is being prepared to fulfill that function, in the plant or generally in the economy.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facility (including heaps, settling ponds).

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it

w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

8. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

9. Fundusze ekologiczne – fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzki a także do 2009 r. powiatowe i gminne) oraz do 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych – są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji. Zgodnie z ustawą z dnia 20 XI 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) z dniem 1 I 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej uległy likwidacji, a ich przychody z tytułu opłat i kar środowiskowych oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety powiatów i gmin, natomiast z dniem 31 XII 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych uległ likwidacji, a jego przychody z tytułu opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety województw.

as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics and regulating waterways were carried out.

8. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil land partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

9. Ecological funds – environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as until 2009 powiat and gmina) and until 2010 Agricultural Land Protection Fund – are funds created from income originating from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, landfilling waste as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground); the fines for violating environmental protection requirements; the repayments of loans granted for investors and the payments for exclusion agricultural land from production. According to the Law on Amending the Environmental Protection Law and some other laws, dated 20 XI 2009 (Journal of Laws No. 215, item 1664) as of 1 I 2010, the powiat and gmina environmental protection and water management funds were liquidated and their revenues from environmental payments and fines as well as cash and liabilities were assumed by the powiats and gminas budgets, while as of 31 XII 2010, the Agricultural Land Protection Fund was liquidated and its revenues from payments for exclusion agricultural land from production as well as cash and liabilities were assumed by the voivodships budgets.

TABL. 1 (9).

STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015		2005	2015	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do 2014 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2014	na 1000 miesz- kańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	1784404	1784573	1784576	-	850,5	838,1	Total area^b
Użytki rolne	983581	962445	937196	-690	468,8	440,2	Agricultural land
grunty orne	644273	626476	603720	-2497	307,1	283,5	arable land
sady	12997	11733	9838	-402	6,2	4,6	orchards
łąki trwałe	119381	118541	116577	-228	56,9	54,8	permanent meadows
pastwiska trwałe	156106	154878	157356	+2713	74,4	73,9	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	42732	41625	39690	-607	20,4	18,6	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	2034	3339	4341	+370	1,0	2,0	lands under ponds
grunty pod rowami	6058	5853	5674	-39	2,9	2,7	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	691248	710287	728701	-510	329,5	342,2	Forest land as well as woody and bushy land
lasy	660141	674450	685002	+1540	314,7	321,7	forests
grunty zadrzewione i zak- rzewione	31107	35837	43699	-2050	14,8	20,5	woody and bushy land
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	20399	20287	20524	-6	9,7	9,6	Lands under surface waters
płynącymi	18103	18965	19507	+134	8,6	9,2	flowing
stojącymi	2296	1322	1017	-140	1,1	0,5	standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	73406	76265	83200	+1055	35,0	39,1	Built-up and urbanized areas
tereny mieszkaniowe	7823	10826	14188	+634	3,7	6,7	residential areas
tereny przemysłowe	4500	4725	5017	+50	2,1	2,4	industrial areas
tereny inne zabudowane	4757	6001	7063	+194	2,3	3,3	other built-up areas
tereny zurbanizowane niezabudowane	2892	1481	1330	-17	1,4	0,6	urbanized non- built-up areas
tereny rekreacji i wypo- czynku	2998	3158	3133	+1	1,4	1,5	recreational areas
tereny komunikacyjne	48113	48662	51441	+231	22,9	24,2	transport areas
drogi	42627	43041	45880	+256	20,3	21,5	roads
kolejowe	4136	4202	4195	-8	2,0	2,0	railway
inne ^c	1350	1419	1366	-17	0,6	0,6	others ^c
użytki kopalne	2323	1412	1028	-37	1,1	0,5	minerals
użytki ekologiczne	1048	1688	1638	+42	0,5	0,8	Ecological arable lands
Nieużytki	10092	9475	10864	-72	4,8	5,1	Wasteland
Tereny różne ^d	4630	4126	2453	+182	2,2	1,2	Miscellaneous land ^d

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2014. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp.,
^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowa-
ne do ruchu kołowego.

Z r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII, respectively for 2004 and 2014. ^b Land area (including inland waters). ^c Airports, airport de-
vices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. ^d Land designated for reclama-
tion, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (10). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	96	140	145	125	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	78	112	116	89	<i>Agricultural land</i>
klasy bonitacyjne:					<i>quality classes:</i>
mineralne: I-II	14	18	22	25	<i>mineral: I-II</i>
III	63	90	88	62	<i>III</i>
IV	1	3	2	2	<i>IV</i>
organiczne: IV	-	-	-	-	<i>organic: IV</i>
V-VI	-	1	-	-	<i>V-VI</i>
Inne grunty rolne	-	4	4	-	<i>Other agricultural land</i>
Grunty leśne	18	24	29	36	<i>Forest land</i>
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					<i>designated for:</i>
Na tereny osiedlowe	50	69	58	55	<i>Residential areas</i>
Na tereny przemysłowe	3	11	19	31	<i>Industrial areas</i>
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	2	1	-	1	<i>Roads and communication trails</i>
Pod użytki kopalne	18	34	53	23	<i>Minerals</i>
Na inne cele	23	25	14	15	<i>Other purposes</i>

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (11). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2573	1809	1674	1539	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2513	1732	1548	1428	devastated
zdegradowane	60	77	126	111	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	171	61	140	245	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	103	56	130	207	agricultural
leśne	29	5	10	13	forest
zagospodarowane	152	44	114	154	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (12). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³			
O G Ó Ł E M	338,2	305,3	279,7	271,4	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem), z ujęć własnych	197,6	162,4	154,7	146,4	53,9	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing), from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	186,3	150,9	149,8	141,7	52,2	surface
podziemne	8,3	7,4	4,7	4,7	1,7	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych	60,2	59,4	41,4	42,2	15,6	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	80,4	83,6	83,6	82,8	30,5	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe ...	43,1	42,7	42,0	41,4	15,3	waters: surface
podziemne	37,2	40,9	41,6	41,3	15,2	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (13). **ŻUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	309,4	271,7	253,3	245,9	100,0	TOTAL
Przemysł	188,2	152,4	151,1	143,1	58,2	Industry
w tym na cele produkcyjne ...	127,2	149,5	146,2	138,2	56,2	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	60,2	59,4	41,4	42,2	17,2	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	61,0	59,9	60,8	60,6	24,7	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (14). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA I UZUPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP AND COMPLETING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1826	1193	1230	1230	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych i uzupełnianych stawów rybnych ^b w ha	2809	2664	2632	2730	Area of filled and completed fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	60204	59351	41422	42222	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	6011	3602	1772	1772	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	3,3	3,0	1,4	1,4	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	54193	55749	39650	40450	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	19,3	20,9	15,1	14,8	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (15). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	189,2	216,3	209,7	190,1	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	139,4	162,7	152,4	132,3	69,6	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ...	115,7	141,4	139,4	120,7	63,5	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	49,7	53,6	57,3	57,8	30,4	discharged through sewage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	73,4	74,9	70,2	69,5	36,5	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	68,2	73,9	68,9	68,3	35,9	treated
mechanicznie	10,2	10,7	7,2	5,9	3,1	mechanically
chemicznie ^b	8,9	6,6	1,8	1,6	0,8	chemically ^b
biologicznie	16,3	18,0	19,6	18,1	9,5	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	32,8	38,6	40,3	42,7	22,4	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	5,3	1,0	1,3	1,2	0,6	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,1	0,9	1,3	1,1	0,6	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged through sewage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. ^b Data concern only to industrial wastewater.

TABL. 8 (16). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2005	2010	2013	2014	ENTITIES
OGÓŁEM	106	104	100	97	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	75	71	67	63	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	60	61	54	49	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	51	55	48	44	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	9	6	6	5	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	15	10	13	14	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	31	33	33	34	Discharging wastewater into sewage system (not possessing wastewater treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (17). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwan- iem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION	
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants	
Liczba 2005	86	37	11	33	5	<i>Number</i>	
2010	74	28	10	34	2		
2013	60	18	7	33	2		
2014	56	16	7	31	2		
Przepustowość w dam ³ /d 2005	1083,2	370,1	311,3	397,6	4,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>	
2010	714,2	385,0	303,6	24,8	0,8		
2013	402,5	198,8	178,3	24,6	0,8		
2014	392,1	188,7	178,3	24,2	1,0		
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a wastewater treatment plants	
Liczba 2005	200	5	x	160	35	<i>Number</i>	
2010	222	2	x	181	39		
2013	227	-	x	190	37		
2014	228	-	x	190	38		
Przepustowość w dam ³ /d 2005	378,6	0,5	x	85,9 ^b	292,1	<i>Capacity in dam³/24h</i>	
2010	415,2	0,2	x	84,2 ^b	330,8		
2013	418,4	-	x	86,7	331,6		
2014	423,5	-	x	82,6	340,8		
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^{cd} w % ludności ogółem	2005	52,1	0,3	x	19,1	32,8	<i>Population connected to wastewater treatment plants^{cd} in % of total population</i>
2010	63,4	0,1	x	21,7	41,6		
2013	69,9	-	x	25,5	44,5		
2014	71,5	-	x	23,9	47,6		

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 4.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances. ^d See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 4.

TABL. 10 (18). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	85	88	79	82	<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	66	66	57	59	<i>particulates</i>
gazowych	19	23	17	19	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	15	23	19	23	<i>particulates</i>
gazów	16	18	14	20	<i>gases</i>
imisji	74	78	75	79	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	3,9	2,0	1,7	1,4	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	3,3	1,6	1,4	1,1	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ...	26,7	21,1	19,9	14,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	14,6	10,3	9,2	5,5	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	4,6	3,9	3,4	3,7	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	6,5	6,3	5,9	4,4	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	279,1	358,2	235,5	131,0	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	4,3	10,1	7,1	6,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,6	99,4	99,3	98,9	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ...	13,8	32,4	26,3	31,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 11 (19). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM	2005	204	64	284	11	74	126
TOTAL	2010	177	95	334	17	75	120
	2013	164	80	345	15	56	127
	2014	178	80	377	15	53	122
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	44	4	41	-	10	x
low	2010	30	7	63	-	10	x
	2013	31	3	56	-	11	x
	2014	34	3	62	-	22	x
średnia	2005	63	19	88	-	11	x
moderate	2010	19	12	71	5	5	x
	2013	20	16	112	4	6	x
	2014	24	9	125	4	10	x
wysoka	2005	97	41	155	11	53	x
high	2010	128	76	200	12	60	x
	2013	113	61	177	11	39	x
	2014	120	68	190	11	21	x

PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM	2005	4403	1649	3935	2394	1086	804
TOTAL	2010	4356	2435	3976	1916	1352	572
	2013	4354	1999	4629	1962	1332	681
	2014	4133	2231	5079	2079	763	570
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	520	14	203	-	108	x
low	2010	300	174	504	-	195	x
	2013	210	69	470	-	146	x
	2014	211	69	622	-	163	x
średnia	2005	759	347	1006	-	54	x
moderate	2010	399	180	897	42	10	x
	2013	615	777	1790	76	290	x
	2014	433	292	1921	76	205	x
wysoka	2005	3124	1288	2726	2394	924	x
high	2010	3657	2081	2575	1874	1147	x
	2013	3529	1153	2369	1886	896	x
	2014	3489	1870	2536	2003	395	x

TABL. 12 (20). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
 Stan w dniu 31 XII
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION	
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
OGÓŁEM	851455,9	797643,7	800560,2	800703,6	44,9	3761	TOTAL
w tym:							of which:
Parki narodowe ^b	46636,2	46734,1	46741,2	46741,2	2,6	220	National parks ^b
Rezerваты przyrody ^b	10733,1	10989,5	11114,6	11114,0	0,6	52	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	272819,2	272818,9	275517,4	275517,9	15,4	1294	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	520215,7	463019,4	464754,5	464755,1	26,0	2183	Areas of protected landscape ^c
Stanowiska dokumentacyjne	2,9	24,6	26,6	26,6	0,0	0	Documentation sites

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 6. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (21). **PARKI NARODOWE**
 Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia w ha Area in ha					otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	parków narodowych national parks		z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^a of grand total number — strictly protected ^a			
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	razem total	w tym lasów of which forests		
OGÓŁEM	2005	46636,2	41371,9	20840,1	19153,9	73592,1
TOTAL	2010	46734,1	41201,3	20836,3	19153,9	73592,1
	2013	46741,2	41200,8	20836,4	19117,7	73592,1
	2014	46741,2	41200,8	20836,4	19117,7	73592,1
Bieszczadzki Park Narodowy		29202,2	24433,6	18553,7	16835,0	55783,0
Magurski Park Narodowy ^b		17539,0	16767,2	2282,7	2282,7	17809,1

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^b Powierzchnia parku w granicach województwa.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^b The park area within the voivodship borders.

TABL. 14 (22). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a		SPECIFICATION	
		ogółem total	w tym pod ochroną ściłą ^b of which strictly protected ^b		
OGÓŁEM	2005	93	10733,1	15,6	TOTAL
	2010	94	10989,5	15,6	
	2013	95	11114,6	287,7	
	2014	95	11114,0	287,7	
Faunistyczne		4	825,5	-	
Krajobrazowe		11	3969,7	-	Scenic
Leśne		41	5259,1	276,0	Forest
Torfowiskowe		6	343,4	-	Peat-bog
Florystyczne		24	382,1	11,7	Flora
Wodne		1	4,2	-	Water
Przyrody nieożywionej		8	330,0	-	Inanimate nature

^a Bez otuliny. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Excluding buffer zones. ^b Area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 15 (23). PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a		Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM	2005	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
TOTAL	2010	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2013	283747,0	199680,7	69157,2	2601,8
	2014	283747,0	199680,7	69157,2	2601,8
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu		141136,0	90761,5	42101,2	1632,0
Pogórze Przemyskiego		60561,0	38361,0	20424,5	1058,8
Gór Słonnych		56188,0	34975,4	15182,3	538,8
Południoworotoczański ^c		16797,0	10968,0	5484,8	26,7
Puszczy Solskiej ^c		7590,0	6457,1	1009,6	7,7
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie		130721,0	98796,8	25496,1	927,3
Ciśniańsko-Wetliński		51461,0	43112,6	5399,6	312,3
Dolina Sanu		27728,0	23851,6	2308,2	337,4
Jaśliński		25878,0	19651,8	5458,9	165,7
Czarnorzecko-Strzyżowski		25654,0	12180,8	12329,4	111,9
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów		11890,0	10122,4	1559,9	42,5
Lasy Janowskie ^c		9437,0	9156,2	219,9	38,1
Pasma Brzanki ^c		2453,0	966,2	1340,0	4,4

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków; bez otuliny. ^c Powierzchnia parku krajobrazowego w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks; excluding buffer zones. ^c The landscape park area within the voivodship borders.

TABL. 16 (24). **POMNIKI PRZYRODY** ^a
 Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS ^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1528	1375	1455	1517	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Pojedyncze drzewa	1154	1153	1218	1280	<i>Individual trees</i>
Grupy drzew	282	167	177	174	<i>Tree clusters</i>
Aleje	52	21	24	24	<i>Alleys</i>
Glazy narzutowe	13	10	10	10	<i>Erratic boulders</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 6.

TABL. 17 (25). **ODPADY** ^a **WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)**
ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
WASTE ^a **GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL**
AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	96	98	111	113	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	1236,3	1049,5	1649,5	1099,1	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	690,4	312,6	79,8	60,9	<i>Waste landfilled up to now (accumulated ^b; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi z dotychczas składowanych (nagromadzonych ^b) do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,2	52,9	29,8	28,5	<i>Waste recovered from landfilled up to now (accumulated ^b) by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	76,5	39,4	29,6	26,0	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	0,9	4,1	-	0,3	<i>reclaimed (during the year)</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7 ^c On own plant grounds.

TABL. 18 (26). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2014 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>			Odpady do- tychczas składowane (nagroma- dzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfil- led up to now (accumulated^b; end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			
		poddane odzyskowi ^c <i>recovered^c</i>	przekazane innym odbior- com <i>transferred to other recipients</i>		
w tys. t <i>in thous. t</i>					
OGÓŁEM	1099,1	179,5	861,7	60,9	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużło- we z mokrego odprowa- dzania odpadów paleni- skowych	78,2	16,1	58,7	-	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	3,0	-	2,6	-	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	56,4	0,1	53,9	-	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na terenach wła-
snych zakładów. ^c We własnym zakresie przez wytwórcę.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b On own plant grounds. ^c By
waste producer on its own.

TABL. 19 (27). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GO-
SPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
**OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER
MANAGEMENT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Ochrona środowiska	277916,6	621020,0	579800,3	356533,7	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycz- nego i klimatu	29754,1	64341,7	60279,6	28457,9	<i>Protection of air and climate</i>
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	11127,8	13245,7	33905,3	10602,9	<i>of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	226572,4	507123,5	338837,0	217683,9	<i>Wastewater management and protection of waters</i>
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
oczyszczanie ścieków komu- nalnych	69456,3	115966,8	73187,5	36819,0	<i>municipal wastewater treatment</i>
sieć kanalizacyjną odprowadza- jącą ścieki i wody opadowe	153827,2	387432,9	256808,7	168416,2	<i>sewage network discharging wastewater and precipitation water</i>

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach
gospodarki narodowej.

^a By localization of investment; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 19 (27). **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące) (dok.)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska (dok.)					Environmental protection (cont.)
w tym:					of which:
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych....	15185,4	27264,8	35755,6	54255,5	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	1716,0	6956,4	16800,5	5950,9	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	737,6	3114,8	12739,3	5077,7	of which selective waste collection
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów ^b	3489,1	6206,9	9826,9	33880,9	treatment and removal of waste ^b
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	201,5	124,3	-	16,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji	6223,9	7472,0	122189,7	15357,8	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	61113,6	157927,1	174713,6	193722,1	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	22404,9	65481,4	80463,8	68324,0	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	9375,3	22502,9	66276,6	25375,3	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	1236,0	3043,5	5218,3	28164,6	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	14141,2	18852,7	6308,2	11214,3	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	13956,2	48046,6	16446,7	60643,9	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By localization of investment; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 20 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych.....	2	-	66	5465	<i>particulates</i>
gazowych	32	56	2	-	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewage system in km for the transport of:</i>
ścieki.....	636,4	1449,0	496,2	380,1	<i>wastewater</i>
wody opadowe	21,0	21,2	93,8	42,4	<i>precipitation water</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty.....	11	8	4	2	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	10	7	3	1	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	2	5	-	1	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych).....	8	1	3	1	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	2	1	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	8356	10313	1512	2958	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	8326	9763	1487	2955	<i>of which municipal</i>
mechanicznych.....	850	5800	-	308	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych).....	2164	3163	1487	1250	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5342	1350	25	1400	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prydomowe):					<i>Farmstead treatment facilities (homestead)</i>
obiekty	-	2	309	99	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	-	12	291	693	<i>capacity in m³/24h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	-	-	-	-	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	-	9	-	-	<i>capacity in m³/24h</i>

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 20 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	-	-	2	3	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	-	-	18670	64110	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	1	-	-	-	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	1,7	1,7	-	1,5	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	25000	140000	-	50000	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów w t/r	-	200	151020	68000	<i>Capacity of waste utilization systems in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	1716	2965	4119	4906	<i>Capacity of water intake^a in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1476	4878	10164	10788	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	217,7	349,2	420,1	284,9	<i>Water-line system in km</i>
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	-	32900	-	56000	<i>Capacity of water reservoirs in hm³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	27,8	9,9	5,8	5,7	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	1,7	6,5	9,0	11,0	<i>Flood embankments in km</i>

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 21 (29). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION	
	w tys. zł in thous. zł					w odsetkach in percent
OGÓŁEM	61290,3	48242,3	91547,4	77539,4	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3153,2	6873,9	6795,3	17649,9	22,8	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	48048,5	35133,2	64711,1	43351,5	55,9	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	2745,8	1974,5	8156,8	7760,8	10,0	Waste management
Pozostałe dziedziny	7342,9	4260,7	11884,3	8777,2	11,3	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (30). **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	29752,6	51408,9	27299,5	42514,0	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	11536,8	11774,0	5925,7	12331,3	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	15043,4	16395,1	8121,9	16809,8	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	3157,3	23239,8	12463,1	11471,2	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	247,2	228,5	436,3	323,6	Fines for not meeting environmental protection norms
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	121,8	99,3	162,6	68,4	Norms of discharging wastewater into water and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	33,2	24,8	54,5	10,2	Permissible emissions of air pollutants

Źródło: w zakresie opłat — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar — dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: with regard to fees — data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2014, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzonej z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 760).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1). Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:

- instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2014 updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 760).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1). **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:

- principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),

- oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- b) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2). Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg);
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3). **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Uwaga.

Z dniem 1 I 2002 r. w województwie podkarpackim powstał nowy powiat – leski, który został wyodrębniony z powiatu bieszczadzkiego (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 631). Równocześnie z gminy Olszanica do gminy Ustrzyki Dolne przeszło 8 wsi (Dz. U. z 2001 r., Nr 116, poz. 1241).

- territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);

b) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);

c) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

2). **Local self-government administration** comprises:

- a) gminas and cities with powiat status:
- gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);

b) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);

c) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

3). **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, inter alia, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.

Note.

On 1 I 2002 a new powiat – Leski powiat – was created in Podkarpackie Voivodship (2001, Journal of Laws No. 62, item 631). It was separated from Bieszczadzki powiat. At the same time 8 villages from Olszanica gmina became a part of Ustrzyki Dolne gmina (2001, Journal of Laws No. 116, item 1241).

Od dnia 1 I 2003 r. gmina wiejska Szerzyny, należąca do 31 XII 2002 r. administracyjnie do powiatu jasielskiego w woj. podkarpackim, przynależy do woj. małopolskiego.

Z dniem 1 I 2009 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Brzostek (powiat dębicki).

Od dnia 1 I 2010 r. została utworzona gmina wiejska Jaślika w powiecie krośnieńskim.

Z dniem 1 I 2010 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Kołaczyce (powiat jasielski) oraz miejscowości wiejskiej Przeclaw (powiat mielecki).

Z dniem 1 I 2011 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Pruchnik (powiat jarosławski).

Z dniem 1 I 2014 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Zaklików (powiat stalowowlowski).

Do Rzeszowa zostały przyłączone:

- z dniem 1 I 2006 r. – miejscowości Słocina i Załęże z gminy Krasne (powierzchnia – 1435 ha, ludność – 4529),
- z dniem 1 I 2007 r. – część Przybyszówki z gminy Świlcza (powierzchnia – 925 ha, ludność – 2068),
- z dniem 1 I 2008 r. – pozostała część Przybyszówki z gminy Świlcza i Zwiężczyca z gminy Boguchwała (powierzchnia – 1423 ha, ludność – 4785),
- z dniem 1 I 2010 r. – części z gmin Tyczyn i Głogów Małopolski (powierzchnia – 1874 ha).

Since 1 I 2003 the rural gmina Szerzyny, which until 31 XII 2002 was within the administrative borders of Jasielski powiat in Podkarpackie Voivodship, has been included in Małopolskie Voivodship.

On 1 I 2009, Brzostek village (Dębicki powiat) was granted city status.

On 1 I 2010, Jaślika rural gmina was established in Krośnieński powiat.

On 1 I 2010, Kołaczyce village (Jasielski powiat) and Przeclaw village (Mielecki powiat) were granted city status.

On 1 I 2011, Pruchnik village (Jarosławski powiat) was granted city status.

On 1 I 2014, Zaklików village (Stalowowlowski powiat) was granted city status.

The following were incorporated into Rzeszów:

- *on 1 I 2006 – Słocina and Załęże from Krasne gmina (area – 1435 ha, population – 4529),*
- *on 1 I 2007 – part of Przybyszówka from Świlcza gmina (area – 925 ha, population – 2068),*
- *on 1 I 2008 – the rest of the part of Przybyszówka from Świlcza gmina and Zwiężczyca from Boguchwała gmina (area – 1423 ha, population – 4785),*
- *on 1 I 2010 – parts of Tyczyn and Głogów Małopolski gminas (area – 1874 ha).*

TABL. 1 (31). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powiaty	21	21	21	21	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	4	4	4	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	159	160	160	160	<i>Gminas</i>
miejskie	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	29	33	34	35	<i>urban-rural</i>
wiejskie	114	111	110	109	<i>rural</i>
Miasta	45	49	50	51	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	1653	1703	1664	1664	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	1547	1548	1553	1553	<i>Village administrator's offices</i>

TABL. 2 (32). **GMINY W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2014
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		5,0— —19,9 km ²	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM TOTAL	160	3	20	62	42	19	9	2	3
Poniżej 2500	6	-	-	2	-	1	1	1	1
<i>Below</i>									
2500— 4999	15	-	3	6	2	2	1	-	1
5000— 7499	40	2	4	19	8	5	1	1	-
7500— 9999	29	-	1	16	6	3	3	-	-
10000— 14999	36	-	4	13	14	3	2	-	-
15000— 19999	13	1	1	3	4	2	1	-	1
20000— 39999	14	-	3	1	7	3	-	-	-
40000— 99999	6	-	4	2	-	-	-	-	-
100000—199999	1	-	-	-	1	-	-	-	-

TABL. 3 (33). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.**
 Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2014
 As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0 — —1499,9 km ²
OGÓŁEM TOTAL	25	2	1	1	1	14	6
Poniżej 50000	4	1	1	-	-	1	1
<i>Below</i>							
50000— 74999	10	1	-	-	-	7	2
75000— 99999	3	-	-	-	1	1	1
100000—149999	6	-	-	-	-	5	1
150000—199999	2	-	-	1	-	-	1

TABL. 4 (34). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2014 R.**
 Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2014**
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2525	90	429	33	TOTAL
W tym kobiety	494	18	64	9	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18—29 lat.....	94	4	8	-	18—29 years
30—39.....	392	14	47	4	30—39
40—49.....	698	28	92	8	40—49
50—59	860	25	196	12	50—59
60 lat i więcej	481	19	86	9	60 and more

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (34).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2014 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES

IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe.....	945	75	331	30	<i>Tertiary</i>
Policealne i średnie.....	978	12	80	2	<i>Post-secondary and secondary</i>
Zasadnicze (zawodowe).....	544	3	18	1	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne i podstawowe.....	58	-	-	-	<i>Lower secondary and primary</i>

**WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS^b**

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy.....	215	21	167	17	<i>Public government repre- sentatives, senior officials and managers</i>
Specjaliści.....	544	49	122	15	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel....	381	7	25	-	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi.....	196	2	38	-	<i>Clerks</i>
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	303	6	24	1	<i>Service workers and shop and market sales workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	393	-	20	-	<i>Skilled agricultural and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy.....	176	4	11	-	<i>Craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	156	1	2	-	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
Pracownicy przy pracach prostych	59	-	1	-	<i>Elementary occupations</i>
Siły zbrojne.....	19	-	3	-	<i>Armed forces</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 85; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status. ^b See general notes, item 3 on page 85; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

TABL. 5 (35). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
 AVERAGE EMPLOYMENT

OGÓŁEM	18336	22003	21216	21312	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Administracja państwowa	7249	7281	7081	7011	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	11042	14670	14084	14250	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	7670	9712	8937	8998	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2927	3625	3636	3592	<i>powiats</i>
województwo.....	445	1333	1511	1660	<i>voivodship</i>

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł

OGÓŁEM	2683,43	3539,34	3947,22	4134,32	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Administracja państwowa	2992,59	4015,65	4240,69	4339,93	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	2469,81	3291,15	3789,69	4022,90	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2564,51	3208,29	3705,50	3877,73	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2158,24	3179,82	3611,54	3908,11	<i>powiats</i>
województwo.....	2886,97	4197,61	4716,32	5058,18	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 160.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 160.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane statystyczne:
 - o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki Komendy Głównej Policji,
 - o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

3. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym jest to przestępstwo skarbowe

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

6. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents statistical data:
 - concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters,
 - concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.

2. In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88 item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information system.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

6. **Appeal courts** consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

7. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze.

8. Sprawą załatwioną jest:

- 1) w sądownictwie administracyjnym – sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też zakreślono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
- 2) w sądownictwie powszechnym – sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

9. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuścili się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniosły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Przed zmianami sędzia, w momencie wpływu sprawy do sądu, mógł wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie wobec tego samego nieletniego mógł wydać postanowienie o rozpoznaniu sprawy na posie-

7. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases.

8. A resolved case is:

- 1) in administrative courts – a case in regard to which sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
- 2) in common courts – a case in regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

The resolved case and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved from previous year.

9. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13-17,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. Before the amendments, the judge, at the time the case was brought into the court, could institute investigative proceedings against a juvenile and then, with regard to the same juvenile, issue the decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings or correc-

dzeniu lub rozprawie w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępowaniu poprawczym. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie nowych przepisów rozpatrywane były według dwuetapowej procedury. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

10. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

11. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowania danych – w dniu 31 XII 2014 r.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

tional proceedings. Cases instituted before the effective date of new regulations were examined according to two-stage procedure. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudicates in cases in which suspicion of demoralization or commitment of a punishable act by a juvenile occur.

10. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

11. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII 2013.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in The National Judicial Register (registration courts).

Uwaga do tablic 1, 2

W 2014 r. Dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to tables 1, 2

In 2014 data do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the police provides records in juveniles cases to the family court.

TABL. 1 (36). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	43909	36885	35681	27908	TOTAL
w tym w miastach	27559	22861	19785	17125	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu – art.148-162 kk	1311	1206	1104	932	Against life and health – Art. 148-162 Criminal Code
w tym:					of which:
Zabójstwo – art. 148 kk	21	14	28	25	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	598	551	562	536	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójkę lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	620	549	408	285	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163-180 kk	10297	7940	7802	4516	Against public safety and safety in transport – Art. 163-180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a kk	9325	7103	7053	3855	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189-196 kk	1529	1226	1309	1015	Against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189-196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197-205 kk	147	160	194	108	Against sexual freedom and morals – Art. 197-205 Criminal Code
W tym zgwałcenie – art. 197 kk	68	48	63	46	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206-211 kk	1477	1384	1300	1238	Against the family and guardianship – Art. 206-211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	1099	917	912	866	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212-217 kk	115	158	150	111	Against good name and personal integrity – Art. 212-217 Criminal Code

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 1 (36). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a (cd.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222-231 kk^b	939	1379	1399	1088	Against the activities of state institutions and local government – Art. 222-231 Criminal Code^b
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 kk	143	149	218	189	Battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	207	330	374	300	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government units or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 kk	421	594	669	481	Insulting or belittling a public official or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne – art. 228-231, 250a, 296a i 296b kk	156	288	158	191	Corruption – Art. 228-231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – art. 232-247 kk	1152	1161	1202	1310	Against the judiciary – Art. 232-247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu – art. 252-264 kk	221	603	274	260	Against public order – Art. 252-264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów – art. 270-277 kk^c	1878	1685	1138	1221	Against the reliability of documents – Art. 270-277 Criminal Code^c

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. ^c Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk).

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section „Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section „Against economic activity”. ^c Excluding theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code).

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 1 (36). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko mieniu – art. 278-295 kk^b	20938	16827	16629	13289	Against property – Art. 278-295 Criminal Code^b
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy – art. 275 § 1, 278 i 279 ^c kk	7776	5805	6369	4413	Property theft – Art. 275 § 1, 278 and 279 ^c Criminal Code
w tym kradzież samochodu	270	113	159	134	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 kk	181	93	101	87	Willful short-term theft automobile – Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem – art. 279 kk ^d	5954	3880	3542	2863	Burglary – Art. 279 Criminal Code ^d
Rozbój – art. 280 kk	611	350	266	186	Robbery – Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza – art. 281 kk	35	26	37	24	Theft with assault – Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 kk	118	121	135	19	Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code
Oszustwo – art. 286 i 287 kk	2491	2726	2569	3048	Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu – art. 296-309 kk^e	385	452	295	387	Against economic activity – Art. 296–309 Criminal Code^e
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – art. 310-315 kk	230	327	284	320	Against money and securities trading – Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 1356 z późn. zm.)	94	82	25	11	On Sobriety and Alcohol Education (unified text: Journal of Laws 2012, item 1356 with later amendments)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst: Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późn. zm.)	75	78	125	48	On Copyright and Related Laws (unified text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 124)	2049	1392	1739	1441	On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2012, item 124)
Przestępstwa skarbowe – kks	241	100	67	62	Treasury crimes – Penal Fiscal Code
W tym akcyza	203	77	31	28	Of which excise

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^c Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^d Z wyłączeniem kradzieży samochodu. ^e Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section "Against the reliability of documents"). ^c Exclusively in regard to automobile theft by burglary. ^d Excluding automobile theft. ^e Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 2 (37). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	69,7	73,3	71,4	69,7	TOTAL
w tym przestępstw ^b :					of which of crimes ^b :
Przeciwko życiu i zdrowiu	83,4	83,7	83,5	85,9	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	99,3	99,3	99,2	98,8	Against public safety and safety in transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	93,9	96,2	92,1	89,8	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	95,2	94,4	96,5	84,3	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	99,7	100,0	99,0	98,6	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	96,5	91,8	84,7	82,0	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu	42,0	47,9	47,0	46,4	Against property

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 95 i 96.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b See Criminal Code articles table 1 on page 95 and 96.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 3 (38). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW Powszechnych**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	383860	514123	479463	471567	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 80029	20911	20911	16437	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		28277	28277	37905	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		56526	56526	52899	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	209013	312684	279995	272839	Civil
w tym wieczysto-księgowo ^b	140898	189909	191294	180233	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	52126	59476	70521	69425	Family
Z zakresu prawa pracy	8583	3114	4786	3938	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	1865	1563	1930	1992	Related to social security law
Gospodarcze ^c	13827	12696	16517	16132	Commercial law ^c

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 3 (38). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze					
REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
OGÓŁEM	38022	33665	38301	38360	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 15246	308	320	249	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		14437	15625	14980	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{bc}	11907	9948	11807	12524	Civil ^{bc}
Z zakresu prawa pracy	872	444	520	578	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	8075	7151	8010	8143	Related to social security law
Gospodarcze	1845	1288	2019	1886	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Bez spraw rejestrowych. ^c Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Excluding registry cases. ^c Including family cases (i.a., divorce).
 S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE**
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES
PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	22907	19458	15837	12521	TOTAL
w tym mężczyźni	21438	17846	14645	11446	of which men
w tym za przestępstwa ^a :					of which for crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	1828	1516	1399	1192	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo	8	18	6	10	Homicide
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1154	1001	772	693	Damage to health, participation in violence or assault
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	9216	6805	5514	3712	Against safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	8540	6300	5144	3413	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	630	536	418	399	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie	39	28	23	18	Of which rape
Przeciwko rodzinie i opiece	1180	1185	990	863	Against the family and guardianship
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	874	748	672	602	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person
Przeciwko mieniu	5454	4413	4000	3084	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy	1575	1225	1270	907	Property theft
Kradzież z włamaniem	861	664	617	468	Burglary
Rozbój	302	193	156	147	Robbery

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 95.
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 95.
 S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (40). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	14920	15510	15114	13210	T O T A L
O rozwód	2812	3127	3242	3087	By divorce
O separację	916	342	268	260	By separation
O alimenty	3902	4842	4423	4293	By alimony
Nieletnich ^a :					Concerning juveniles ^a :
w postępowaniu wyjaśniającym					in investigation proceedings
w związku z:					involving:
demoralizacją	1223	1588	1857	268	demoralization
czynami karalnymi	3407	3081	2535	493	punishable acts
na posiedzeniu lub rozprawie w					at session or hearing involving:
związku z:					demoralization
demoralizacją	801	916	1214	314	demoralization
czynami karalnymi	1859	1614	1575	514	punishable acts
w postępowaniu w sprawach, w					in investigation of case in which
których zachodzi podejrzenie:					occur suspicion:
demoralizacji	x	x	x	1623	of demoralization
popelnienia czynu karalnego ..	x	x	x	2358	of committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 93.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 9 on page 93.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (41). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM**^a

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	10	2	2	2	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	1	1	1	2	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	48	47	44	45	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	510	512	590	597	Cooperatives
Spółki jawne	1062	1346	1408	1449	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	2897	4188	5907	6712	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej ^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities ^c
Stowarzyszenia ^d	2451	3453	4023	4183	Associations ^d
Związki zawodowe	354	373	375	372	Trade unions
Izby gospodarcze	9	9	10	10	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	2277	10175	13679	15025	Total debtors

^a Sądem rejestrowym prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest sąd rejestrowy w Rzeszowie.

^b Prowadzące działalność gospodarczą. ^c Do 2011 r. – "Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej". ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a The National Court Register in Podkarpackie voivodship is maintained by registration court in Rzeszow. ^b Conducting economic activity. ^c Until 2011 – "Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities". ^d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also included other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- dla lat 2000-2009 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000-2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
- 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the results of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) were prepared assuming the number of population balanced on:

- for 2000-2009 – the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-2002 the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002 was applied; for remaining years – on the administrative division in force at a given moment),

- od 2010 r. - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

3. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet — 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45-64 lata, kobiety — 45-59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony w Polsce przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrzn-

- *since 2010 - the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010-2011 the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011 was applied).*

3. *The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.*

4. *Median age of population is a parameter determining age limit which has already been exceeded by half of population and not yet reached by the second half.*

5. *Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:*

- *marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence in Poland before the marriage is used);*
- *separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when the person filling petition resides abroad, the place of residence of a spouse has been taken; in cases of unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);*
- *divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when the person filling petition resides abroad, the place of residence of a spouse has been taken);*
- *births – according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.*

*The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil*

nemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in only ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

8. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

9. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

10. Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się:

a) stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);

b) osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

8. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

9. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 – registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

10. For the resident population (residents) include

a) permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad);

b) a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 1 (42). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	2097798	2127185	2128707	2128483	T O T A L
mężczyźni	1026072	1041160	1042321	1042281	males
kobiety	1071726	1086025	1086386	1086202	females
Miasta	847958	882758	879247	880324	Urban areas
Wieś	1249840	1244427	1249460	1248159	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	2098263	2127948	2129294	2129187	T O T A L
na 1 km ²	118	119	119	119	per 1 km ²
mężczyźni	1026282	1041622	1042602	1042683	males
kobiety	1071981	1086326	1086692	1086504	females
na 100 mężczyzn	104,5	104,3	104,2	104,2	per 100 males
Miasta	846826	882262	878297	880328	Urban areas
w % ogółu ludności	40,4	41,5	41,2	41,3	in % of total population
Wieś	1251437	1245686	1250997	1248859	Rural areas
w % ogółu ludności	59,6	58,5	58,8	58,7	in % of total population

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2098263	2127948	2129294	2129187	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	484527	431007	407577	400847	Pre-working age
mężczyźni	248097	220906	209201	205636	males
kobiety	236430	210101	198376	195211	females
Miasta	174085	158362	152260	150947	Urban areas
mężczyźni	88920	81022	78029	77333	males
kobiety	85165	77340	74231	73614	females
Wieś	310442	272645	255317	249900	Rural areas
mężczyźni	159177	139884	131172	128303	males
kobiety	151265	132761	124145	121597	females
W wieku produkcyjnym	1301539	1358887	1355579	1351342	Working age
w tym w wieku mobilnym	850837	873297	870511	868171	of which of mobility age
mężczyźni	673441	713831	717102	716386	males
w tym w wieku mobilnym	434101	445681	444651	443833	of which of mobility age
kobiety	628098	645056	638477	634956	females
w tym w wieku mobilnym	416736	427616	425860	424338	of which of mobility age
Miasta	556276	583327	566462	562266	Urban areas
mężczyźni	278044	298071	292971	291898	males
kobiety	278232	285256	273491	270368	females
Wieś	745263	775560	789117	789076	Rural areas
mężczyźni	395397	415760	424131	424488	males
kobiety	349866	359800	364986	364588	females

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W wieku poprodukcyjnym.....	312197	338054	366138	376998	Post-working age
mężczyźni.....	104744	106885	116299	120661	males
kobiety.....	207453	231169	249839	256337	females
Miasta.....	116465	140573	159575	167115	Urban areas
mężczyźni.....	38065	43160	49370	52051	males
kobiety.....	78400	97413	110205	115064	females
Wieś.....	195732	197481	206563	209883	Rural areas
mężczyźni.....	66679	63725	66929	68610	males
kobiety.....	129053	133756	139634	141273	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM.....	61,2	56,6	57,1	57,6	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PER- SONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	52,4	45,9	45,4	45,5	Males
Kobiety.....	70,7	68,4	70,2	71,1	Females

TABL. 3 (44). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2013	2014					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM ... TOTAL	2098263	2127948	2129294	2129187	1042683	880328	421282	1248859	621401
0- 2 lata	61144	69681	62703	61112	31381	24094	12419	37018	18962
3- 6	89551	86209	92133	91393	46806	36057	18442	55336	28364
7-12	161994	137126	128623	128751	66141	47693	24410	81058	41731
13-15	101203	79197	71991	69643	35678	24699	12664	44944	23014
16-18	106741	91063	78874	76530	39351	28148	14343	48382	25008
19-24	222364	202526	189911	182899	93178	66760	33654	116139	59524
25-29	167817	182338	174352	170805	87881	71057	36122	99748	51759
30-34	149773	169297	175247	177005	90575	78014	39315	98991	51260
35-39	134389	151871	162178	164799	84152	70573	35734	94226	48418
40-44	140388	134996	142076	146081	74326	57582	28861	88499	45465
45-49	153685	139837	133854	132543	66739	50755	24435	81788	42304
50-54	145026	151864	143810	140050	70526	59222	27748	80828	42778
55-59	117461	141365	146769	148064	72774	69409	31934	78655	40840
60-64	75794	112458	128173	131546	62514	64345	29150	67201	33364
65-69	82488	70543	89766	97282	43556	45512	20127	51770	23429
70-74	75422	73707	65492	64698	26937	27988	11601	36710	15336
75-79	58903	62908	63080	62887	24048	26019	9794	36868	14254
80 lat i więcej... and more	54120	70962	80262	83099	26120	32401	10529	50698	15591

TABL. 4 (45). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	45	846826	40,4
TOTAL 2010	49	882262	41,5
2013	50	878297	41,2
2014	51	880328	41,3
Poniżej 2000 <i>Below</i>	6	9894	0,5
2000- 4999.....	14	43737	2,1
5000- 9999.....	14	95730	4,5
10000-19999.....	7	102909	4,8
20000-49999.....	6	255376	12,0
50000-99999.....	3	187559	8,8
100000 i więcej <i>and more</i>	1	185123	8,7

TABL. 5 (46). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII
GMINAS INHABITED BY RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	143	1251437	59,6
TOTAL 2010	144	1245686	58,5
2013	144	1250997	58,8
2014	144	1248859	58,7
Poniżej 2000 <i>Below</i>	3	5646	0,3
2000-4999.....	21	82750	3,9
5000-6999.....	32	193258	9,1
7000-9999.....	43	354971	16,7
10000 i więcej <i>and more</i>	45	612234	28,8

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (47). **MEDIANA WIEKU WEDŁUG PŁCI**

Stan w dniu 31 XII
MEDIAN AGE BY SEX
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	34,6	36,5	37,7	38,2	TOTAL
mężczyźni	33,0	35,0	36,3	36,8	males
kobiety	36,3	38,0	39,3	39,7	females
Miasta	35,8	37,7	39,0	39,5	Urban areas
mężczyźni	33,5	35,7	37,1	37,6	males
kobiety	38,2	39,9	41,2	41,6	females
Wieś	33,9	35,6	36,9	37,3	Rural areas
mężczyźni	32,7	34,5	35,7	36,1	males
kobiety	35,2	36,8	38,0	38,5	females

TABL. 7 (48). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	11782	9183	823	2686	20525	18289	149	2236
TOTAL	2010	13213	10214	149	2087	21990	18288	115	3702
	2013	10657	7894	109	2332	20373	18593	92	1780
	2014	11287	8399	103	2322	19953	18361	99	1592
Miasta	2005	4760	3444	397	1691	7604	6505	60	1099
Urban areas	2010	5585	4020	88	1343	8576	6825	42	1751
	2013	4284	2946	59	1395	7943	7021	32	922
	2014	4574	3186	56	1416	7803	7089	37	714
Wieś	2005	7022	5739	426	995	12921	11784	89	1137
Rural areas	2010	7628	6194	61	744	13414	11463	73	1951
	2013	6373	4948	50	937	12430	11572	60	858
	2014	6713	5213	47	906	12150	11272	62	878

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 7 (48). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)**
VITAL STATISTICS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2005	5,6	4,4	39,0	1,3	9,7	8,7	7,3	1,1
TOTAL	2010	6,2	4,8	7,0	1,0	10,3	8,6	5,2	1,7
	2013	5,0	3,7	5,1	1,1	9,6	8,7	4,5	0,8
	2014	5,3	3,9	4,8	1,1	9,4	8,6	5,0	0,7
Miasta.....	2005	5,6	4,1	46,9	2,0	9,0	7,7	7,9	1,3
Urban areas	2010	6,3	4,6	10,0	1,5	9,7	7,7	4,9	2,0
	2013	4,9	3,4	6,7	1,6	9,0	8,0	5,0	1,0
	2014	5,2	3,6	6,4	1,6	8,9	8,1	4,7	0,8
Wieś.....	2005	5,6	4,6	33,8	0,8	10,2	9,3	6,9	0,9
Rural areas	2010	6,1	5,0	4,9	0,6	10,8	9,2	5,4	1,6
	2013	5,1	4,0	4,0	0,7	9,9	9,3	4,8	0,7
	2014	5,4	4,2	3,8	0,7	9,7	9,0	5,1	0,7

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 8 (49). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a Difference between contracted and dis- solved marriages ^a	
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
			męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2005	11782	11016	6250	2080	2686	22,5	5,5	259
TOTAL	2010	13213	9917	5808	2022	2087	19,7	4,2	2626
	2013	10657	10217	5822	2063	2332	20,2	4,6	-463
	2014	11287	9932	5673	1937	2322	19,6	4,6	672
Miasta.....	2005	4760	4742	2255	796	1691	23,9	8,5	-838
Urban areas	2010	5585	4439	2295	801	1343	22,3	6,7	240
	2013	4284	4469	2221	853	1395	21,3	6,7	-1149
	2014	4574	4535	2267	852	1416	21,7	6,8	-720
Wieś.....	2005	7022	6274	3995	1284	995	21,5	3,4	1096
Rural areas	2010	7628	5478	3513	1221	744	18,1	2,5	2386
	2013	6373	5748	3601	1210	937	19,3	3,1	685
	2014	6713	5397	3406	1085	906	18,0	3,0	1392

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (50). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES CONTRACTED IN 2014 BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

MĘCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej 60 and more
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	11287	294	4172	4528	1370	466	253	135	69
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej and less	44	29	15	-	-	-	-	-	-
20-24	2160	180	1683	280	12	5	-	-	-
25-29	5236	75	2079	2799	244	35	4	-	-
30-34	2365	9	331	1217	694	97	15	2	-
35-39	767	-	48	179	308	188	43	1	-
40-49	420	1	14	50	102	121	120	12	-
50-59	150	-	1	3	8	18	56	54	10
60 lat i więcej and more	145	-	1	-	2	2	15	66	59
W tym wyznaniowe^a	8399	157	3254	3691	894	246	89	37	31
Of which church or religious marriages^a									
19 lat i mniej and less	25	15	10	-	-	-	-	-	-
20-24	1602	99	1284	207	10	2	-	-	-
25-29	4288	37	1689	2390	158	13	1	-	-
30-34	1771	6	242	953	508	57	5	-	-
35-39	452	-	25	122	180	106	19	-	-
40-49	172	-	4	19	38	61	47	3	-
50-59	39	-	-	-	-	7	15	13	4
60 lat i więcej and more	50	-	-	-	-	-	2	21	27
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	4574	69	1257	2061	675	246	135	81	50
TOTAL									
19 lat i mniej and less	7	5	2	-	-	-	-	-	-
20-24	611	44	452	109	3	3	-	-	-
25-29	2092	20	673	1258	119	20	2	-	-
30-34	1079	-	104	579	342	47	7	-	-
35-39	375	-	20	91	149	97	18	-	-
40-49	219	-	5	23	55	66	63	7	-
50-59	98	-	1	1	5	11	37	35	8
60 lat i więcej and more	93	-	-	-	2	2	8	39	42
W tym wyznaniowe^a	3186	32	944	1621	406	108	42	14	19
Of which church or religious marriages^a									
19 lat i mniej and less	4	3	1	-	-	-	-	-	-
20-24	428	19	331	75	2	1	-	-	-
25-29	1672	10	529	1048	78	7	-	-	-
30-34	765	-	73	437	230	24	1	-	-
35-39	199	-	9	53	79	50	8	-	-
40-49	73	-	1	8	17	24	23	-	-
50-59	18	-	-	-	-	2	9	4	3
60 lat i więcej and more	27	-	-	-	-	-	1	10	16

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2014 BY AGE OF BRIDEGROOMS
AND BRIDES (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej 60 and more
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM	6713	225	2915	2467	695	220	118	54	19
TOTAL									
19 lat i mniej..... and less	37	24	13	-	-	-	-	-	-
20-24	1549	136	1231	171	9	2	-	-	-
25-29	3144	55	1406	1541	125	15	2	-	-
30-34	1286	9	227	638	352	50	8	2	-
35-39	392	-	28	88	159	91	25	1	-
40-49	201	1	9	27	47	55	57	5	-
50-59	52	-	-	2	3	7	19	19	2
60 lat i więcej	52	-	1	-	-	-	7	27	17
and more									
W tym wyznaniowe^a	5213	125	2310	2070	488	138	47	23	12
Of which church or religious marriages^a									
19 lat i mniej..... and less	21	12	9	-	-	-	-	-	-
20-24	1174	80	953	132	8	1	-	-	-
25-29	2616	27	1160	1342	80	6	1	-	-
30-34	1006	6	169	516	278	33	4	-	-
35-39	253	-	16	69	101	56	11	-	-
40-49	99	-	3	11	21	37	24	3	-
50-59	21	-	-	-	-	5	6	9	1
60 lat i więcej	23	-	-	-	-	-	1	11	11
and more									

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
**MARRIAGES CONTRACTED IN 2014 BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF
BRIDEGROOMS AND BRIDES**

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹNI PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	11287	10525	128	634
GRAND TOTAL				
Kawalerowie..... Single	10536	10157	47	332
Wdowcy..... Widowers	104	23	51	30
Rozwidzeni..... Divorced	647	345	30	272

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2014 BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF
BRIDEGROOMS AND BRIDES (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM.....	4574	4137	66	371
TOTAL				
Kawalerowie..... Single	4121	3929	15	177
Wdowcy..... Widowers	65	12	31	22
Rozwiedzeni..... Divorced	388	196	20	172
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM.....	6713	6388	62	263
TOTAL				
Kawalerowie..... Single	6415	6228	32	155
Wdowcy..... Widowers	39	11	20	8
Rozwiedzeni..... Divorced	259	149	10	100

TABL. 11 (52). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS		Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM.....	2005	9183	3444	5739
TOTAL	2010	10214	4020	6194
	2013	7894	2946	4948
	2014	8399	3186	5213
Kościół Katolicki.....		8381	3179	5202
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....		9	4	5
Kościół Chrześcijański Baptystów.....		2	1	1
Kościół Polskokatolicki.....		1	-	1
Kościół Zielonoświątkowy.....		6	2	4

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 12 (53). **ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA
POWÓDZTWA W 2014 R.**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2014*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU <i>MALES AT AGE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>19 and less</i>	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej <i>60 and more</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>									
OGÓŁEM	2322	2	159	436	498	388	520	249	70
GRAND TOTAL									
20-24	66	1	50	15	-	-	-	-	-
25-29	309	1	79	185	38	5	1	-	-
30-34	488	-	24	189	243	29	3	-	-
35-39	454	-	6	40	174	204	29	1	-
40-49	594	-	-	6	41	146	379	22	-
50-59	305	-	-	1	2	4	104	182	12
60 lat i więcej <i>and more</i>	106	-	-	-	-	-	4	44	58
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM	1416	1	73	231	316	250	315	181	49
TOTAL									
20-24	35	-	25	10	-	-	-	-	-
25-29	159	1	36	95	23	4	-	-	-
30-34	285	-	9	97	157	19	3	-	-
35-39	293	-	3	24	110	131	24	1	-
40-49	364	-	-	4	24	95	224	17	-
50-59	202	-	-	1	2	1	63	127	8
60 lat i więcej <i>and more</i>	78	-	-	-	-	-	1	36	41
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	906	1	86	205	182	138	205	68	21
TOTAL									
20-24	31	1	25	5	-	-	-	-	-
25-29	150	-	43	90	15	1	1	-	-
30-34	203	-	15	92	86	10	-	-	-
35-39	161	-	3	16	64	73	5	-	-
40-49	230	-	-	2	17	51	155	5	-
50-59	103	-	-	-	-	3	41	55	4
60 lat i więcej <i>and more</i>	28	-	-	-	-	-	3	8	17

TABL. 13 (54). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2686	2087	2332	2322	TOTAL
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	736	781	937	928	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1950	1306	1395	1394	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	1057	819	874	833	1
2	607	387	428	463	2
3	196	75	77	81	3
4 i więcej	90	25	16	17	4 and more
Miasta	1691	1343	1395	1416	Urban areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	515	530	580	591	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1176	813	815	825	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	679	518	524	518	1
2	354	242	242	263	2
3	106	46	42	41	3
4 i więcej	37	7	7	3	4 and more
Wieś	995	744	937	906	Rural areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	221	251	357	337	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	774	493	580	569	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	378	301	350	315	1
2	253	145	186	200	2
3	90	29	35	40	3
4 i więcej	53	18	9	14	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 14 (55). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	20525	21990	20373	19953	7803	12150	Live births
chłopcy	10652	11310	10411	10215	3999	6216	<i>males</i>
dziewczęta	9873	10680	9962	9738	3804	5934	<i>females</i>
Małżeńskie	18635	19578	17690	17251	6556	10695	<i>Legitimate</i>
chłopcy	9705	10043	9047	8844	3380	5464	<i>males</i>
dziewczęta	8930	9535	8643	8407	3176	5231	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	1890	2412	2683	2702	1247	1455	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	947	1267	1364	1371	619	752	<i>males</i>
dziewczęta	943	1145	1319	1331	628	703	<i>females</i>
Urodzenia martwe	97	94	72	74	34	40	Stillbirths
chłopcy	50	61	36	40	20	20	<i>males</i>
dziewczęta	47	33	36	34	14	20	<i>females</i>

TABL. 15 (56). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze 6 and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	20525	9594	6601	2610	887	443	390
TOTAL 2010	21990	10543	7611	2602	765	260	208
..... 2013	20373	9411	7339	2523	689	245	166
..... 2014	19953	8989	7513	2408	695	192	156
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	587	538	45	4	-	-	-
20-24.....	3307	2366	791	120	25	5	-
25-29.....	7229	3919	2670	505	102	24	9
30-34.....	5993	1719	2940	1014	240	54	26
35-39.....	2384	394	961	644	242	74	69
40-44.....	432	49	104	116	82	30	51
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	21	4	2	5	4	5	1

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM 2005	100,0	46,7	32,2	12,7	4,3	2,2	1,9
TOTAL 2010	100,0	47,9	34,6	11,8	3,5	1,2	0,9
..... 2013	100,0	46,2	36,0	12,4	3,4	1,2	0,8
..... 2014	100,0	45,1	37,7	12,1	3,5	1,0	0,8
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	100,0	91,7	7,7	0,7	-	-	-
20-24.....	100,0	71,5	23,9	3,6	0,8	0,2	-
25-29.....	100,0	54,2	36,9	7,0	1,4	0,3	0,1
30-34.....	100,0	28,7	49,1	16,9	4,0	0,9	0,4
35-39.....	100,0	16,5	40,3	27,0	10,2	3,1	2,9
40-44.....	100,0	11,3	24,1	26,9	19,0	6,9	11,8
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	100,0	19,0	9,5	23,8	19,0	23,8	4,8

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (57). **PŁODNOŚĆ KOBIEI I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility - live births per 1000 women aged:						
15-49 ^{ab}	37,3	40,7	38,4	37,8	36,2	38,9
15-19 ^a	11,1	12,3	10,0	9,3	8,6	9,7
20-24	57,3	53,1	46,3	42,5	31,6	49,2
25-29	91,5	90,5	85,9	86,3	77,9	92,5
30-34	60,8	71,5	67,7	69,7	69,8	69,7
35-39	26,8	29,8	30,1	29,8	30,5	29,2
40-44	6,3	6,9	7,1	6,1	5,8	6,3
45-49 ^b	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej	1,271	1,315	1,230	1,212	1,110	1,279
<i>Total fertility</i>						
Reprodukcji brutto	0,611	0,638	0,601	0,592	0,541	0,625
<i>Gross reproduction</i>						
Dynamiki demograficznej	1,122	1,202	1,096	1,087	1,101	1,078
<i>Demographic dynamics</i>						

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 17 (58). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	18289	9784	8505	6505	3508	2997	11784	6276	5508
TOTAL	2010	18288	9686	8602	6825	3678	3147	11463	6008	5455
	2013	18593	9748	8845	7021	3626	3395	11572	6122	5450
	2014	18361	9579	8782	7089	3692	3397	11272	5887	5385
0 lat.....		99	57	42	37	21	16	62	36	26
1- 4 lata		22	12	10	11	8	3	11	4	7
5- 9		11	5	6	2	1	1	9	4	5
10-14		15	10	5	6	5	1	9	5	4
15-19		57	44	13	19	17	2	38	27	11
20-24		71	61	10	20	15	5	51	46	5
25-29		87	63	24	37	26	11	50	37	13
30-34		116	96	20	52	42	10	64	54	10
35-39		167	123	44	59	42	17	108	81	27
40-44		236	179	57	71	53	18	165	126	39
45-49		399	312	87	160	116	44	239	196	43
50-54		630	457	173	236	154	82	394	303	91
55-59		1036	781	255	462	323	139	574	458	116
60-64		1434	1035	399	672	455	217	762	580	182
65-69		1558	1055	503	684	440	244	874	615	259
70-74		1625	991	634	703	398	305	922	593	329
75-79		2445	1314	1131	902	460	442	1543	854	689
80-84		3147	1391	1756	1210	572	638	1937	819	1118
85 lat i więcej..... and more		5206	1593	3613	1746	544	1202	3460	1049	2411

TABL. 17 (58). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>			
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	
NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP										
OGÓŁEM.....	2005	868	949	790	768	865	679	934	1003	867
TOTAL	2010	860	930	792	773	871	684	921	971	872
	2013	873	935	814	799	861	741	926	985	868
	2014	863	919	809	805	876	740	903	948	859
0 lat ^a		496	558	431	474	525	421	510	579	438
1- 4 lata		25	27	24	32	45	18	21	15	27
5- 9		10	9	11	5	5	5	13	11	15
10-14		14	18	9	15	25	5	13	14	12
15-19		44	66	21	41	72	9	46	63	27
20-24		45	75	13	34	50	17	51	90	10
25-29		50	71	29	51	71	31	50	71	27
30-34		66	107	23	67	107	26	65	106	21
35-39		102	148	55	85	120	49	115	168	59
40-44		164	244	81	126	187	64	188	280	92
45-49		300	465	132	311	469	164	293	462	109
50-54		444	640	245	389	543	254	485	703	238
55-59		703	1080	340	662	1007	369	739	1138	310
60-64		1104	1681	584	1061	1583	628	1145	1767	540
65-69		1666	2525	972	1568	2287	1001	1751	2729	946
70-74		2498	3666	1668	2524	3456	1867	2479	3823	1518
75-79		3887	5483	2905	3478	4717	2732	4173	6009	3027
80-84		6673	8611	5664	6421	8673	5209	6841	8568	5961
85 lat i więcej <i>and more</i>		15151	16929	14481	13668	14803	13210	16029	18291	15210

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 thous. live births.

TABL. 18 (59). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a**
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	2005	868	949	790	768	934	TOTAL
	2010	860	930	792	773	921	
	2012	864	920	811	772	929	
	2013	873	935	814	799	926	
Choroby zakaźne i pasożytnicze		1	2	1	1	1	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
w tym gruźlica układu oddechowego		1	1	0	0	1	<i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>
Nowotwory		202	240	165	211	196	<i>Neoplasms</i>
w tym nowotwory złośliwe		194	230	159	203	188	<i>of which malignant neoplasms</i>
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemiany metabolicznej		10	10	11	11	10	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
w tym cukrzyca		10	9	11	10	10	<i>of which diabetes mellitus</i>

^a Z orzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 19 (60). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
NA 100 TYS. URODZEŃ ŻYWYCH PER 100 THOUS. LIVE BIRTHS									
OGÓŁEM2005	726	732	719	789	713	871	689	744	629
TOTAL2010	523	557	487	490	540	436	544	568	519
.....2012	452	471	432	403	415	390	483	506	458
2014	496	558	431	474	525	421	510	579	438
0-27 dni 0-27 days	356	372	339	333	325	342	370	402	337
0- 6	266	323	205	218	250	184	296	370	219
w tym 0 of which 0	175	186	164	128	100	158	206	241	169
7-13	45	29	62	77	50	105	25	16	34
14-20	20	10	31	13	-	26	25	16	34
21-27	25	10	41	26	25	26	25	-	51
28-29 dni 28-29 days	10	20	-	-	-	-	16	32	-
1 miesiąc 1 month	40	49	31	64	100	26	25	16	34
2	30	49	10	38	50	26	25	48	-
3	10	10	10	13	25	-	8	-	17
4	15	10	21	-	-	-	25	16	34
5	15	20	10	13	-	26	16	32	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	15	20	10	13	25	-	16	16	17
9	5	10	-	-	-	-	8	16	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 miesięcy 11 month	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 20 (61). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a

PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban Areas	Wieś Rural areas	CAUSES OF DEATHS	
							w liczbach bezwzględnych In absolute numbers
OGÓŁEM2005	149	726	732	719	789	689	TOTAL
.....2010	115	523	557	487	490	544	
.....2012	107	508	560	452	501	513	
2013	92	452	471	432	403	483	
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	40	196	173	221	239	169	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	47	231	259	201	151	282	Congenital anomalies ^Δ
w tym wrodzone wady serca...	9	44	48	40	25	56	of heart
Pozostałe przyczyny zgonu	5	25	38	10	13	32	Other causes of deaths

^a Z orzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 21 (62). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	
OGÓŁEM	270	251	327	425	355	TOTAL
w tym dokonane	223	190	264	273	236	<i>of which committed</i>
Miasta	127	98	113	177	143	<i>Urban areas</i>
Wieś	143	153	214	248	212	<i>Rural areas</i>
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	7	2	1	-	-	<i>14 and less</i>
15-19	20	15	19	18	12	<i>15-19</i>
20-29	50	43	52	75	63	<i>20-29</i>
30-49	108	90	119	154	137	<i>30-49</i>
50-69	66	87	110	147	120	<i>50-69</i>
70 lat i więcej	19	13	26	31	23	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójstw o nieustalonym wieku oraz w 2010 r. – w podziale na miasta i wieś – również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 – data by urban and rural areas – cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 22 (63). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI <i>MALES</i>						
OGÓŁEM	2005	72,04	57,69	43,38	29,59	17,89
TOTAL	2010	73,73	59,27	44,89	31,02	19,01
	2013	74,76	60,27	45,88	31,92	19,65
	2014	75,10	60,68	46,24	32,20	19,86
Miasta		75,93	61,56	47,07	32,91	20,42
<i>Urban areas</i>						
Wieś		74,49	60,05	45,62	31,67	19,42
<i>Rural areas</i>						
KOBIETY <i>FEMALES</i>						
OGÓŁEM	2005	80,26	66,04	51,23	36,67	22,98
TOTAL	2010	81,75	67,26	52,45	37,80	24,04
	2013	82,35	67,85	53,04	38,37	24,56
	2014	82,81	68,31	53,50	38,86	24,94
Miasta		82,82	68,26	53,43	38,77	24,92
<i>Urban areas</i>						
Wieś		82,78	68,32	53,52	38,90	24,92
<i>Rural areas</i>						

TABL. 23 (64). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM.....	2005	20317	9568	10011	738	22702	9970	11610	1122	-2385
TOTAL	2010	19486	9202	9377	907	21415	9723	10829	863	-1929
	2013	19729	9216	9844	669	22831	9969	11364	1498	-3102
	2014	19025	8737	9561	727	21274	9758	10481	1035	-2249
Miasta.....	2005	7865	2810	4655	400	11245	4246	6245	754	-3380
Urban areas	2010	7886	2977	4448	461	10698	4332	5790	576	-2812
	2013	7729	2725	4685	319	11233	4216	6086	931	-3504
	2014	7819	2892	4562	365	10391	4173	5558	660	-2572
Wieś	2005	12452	6758	5356	338	11457	5724	5365	368	995
Rural areas	2010	11600	6225	4929	446	10717	5391	5039	287	883
	2013	12000	6491	5159	350	11598	5753	5278	567	402
	2014	11206	5845	4999	362	10883	5585	4923	375	323
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM.....	2005	9,6	4,5	4,7	0,4	10,8	4,7	5,5	0,5	-1,2
TOTAL	2010	9,2	4,3	4,4	0,4	10,1	4,6	5,1	0,4	-0,9
	2013	9,3	4,3	4,6	0,3	10,7	4,7	5,3	0,7	-1,5
	2014	8,9	4,1	4,5	0,3	10,0	4,6	4,9	0,5	-1,1
Miasta.....	2005	9,3	3,3	5,5	0,5	13,3	5,0	7,4	0,9	-4,0
Urban areas	2010	8,9	3,4	5,0	0,5	12,1	4,9	6,6	0,7	-3,2
	2013	8,8	3,1	5,3	0,4	12,8	4,8	6,9	1,1	-4,0
	2014	8,9	3,3	5,2	0,4	11,8	4,7	6,3	0,7	-2,9
Wieś	2005	9,9	5,4	4,2	0,3	9,1	4,5	4,3	0,3	0,8
Rural areas	2010	9,3	5,0	4,0	0,4	8,6	4,3	4,0	0,2	0,7
	2013	9,6	5,2	4,1	0,3	9,3	4,6	4,2	0,5	0,3
	2014	9,0	4,7	4,0	0,3	8,7	4,5	3,9	0,3	0,3

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 24 (65). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	19579	16020	3559	21580	16020	5560
TOTAL	2010	18579	15044	3535	20552	15044	5508
	2013	19060	15834	3226	21333	15834	5499
	2014	18298	14951	3347	20239	14951	5288
Miasta.....	2005	7465	5664	1801	10491	7165	3326
<i>Urban areas</i>	2010	7425	5588	1837	10122	6861	3261
	2013	7410	5803	1607	10302	7178	3124
	2014	7454	5721	1733	9731	6626	3105
Wieś	2005	12114	10356	1758	11089	8855	2234
<i>Rural areas</i>	2010	11154	9456	1698	10430	8183	2247
	2013	11650	10031	1619	11031	8656	2375
	2014	10844	9230	1614	10508	8325	2183

NA 1000 LUDNOŚCI
 PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2005	9,3	7,6	1,7	10,2	7,6	2,6
TOTAL	2010	8,7	7,1	1,7	9,7	7,1	2,6
	2013	9,0	7,4	1,5	10,0	7,4	2,6
	2014	8,6	7,0	1,6	9,5	7,0	2,5
Miasta.....	2005	8,8	6,7	2,1	12,4	8,5	3,9
<i>Urban areas</i>	2010	8,4	6,3	2,1	11,5	7,8	3,7
	2013	8,4	6,6	1,8	11,7	8,2	3,6
	2014	8,5	6,5	2,0	11,1	7,5	3,5
Wieś	2005	9,6	8,2	1,4	8,8	7,0	1,8
<i>Rural areas</i>	2010	9,0	7,6	1,4	8,4	6,6	1,8
	2013	9,3	8,0	1,3	8,8	6,9	1,9
	2014	8,7	7,4	1,3	8,4	6,7	1,7

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 25 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>			Odływ ^b <i>Outflow^b</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2005	19579	9240	10339	21580	10065	11515	-2001	-825	-1176
TOTAL 2010	18579	8679	9900	20552	9450	11102	-1973	-771	-1202
2013	19060	8959	10101	21333	9902	11431	-2273	-943	-1330
2014	18298	8567	9731	20239	9353	10886	-1941	-786	-1155
0- 4 lata	2113	1068	1045	2166	1082	1084	-53	-14	-39
5- 9	1429	713	716	1453	740	713	-24	-27	3
10-14	815	422	393	780	401	379	35	21	14
15-19	860	388	472	882	397	485	-22	-9	-13
20-24	1593	460	1133	1813	534	1279	-220	-74	-146
25-29	3308	1330	1978	4240	1713	2527	-932	-383	-549
30-34	2823	1383	1440	3393	1639	1754	-570	-256	-314
35-39	1759	957	802	1936	1054	882	-177	-97	-80
40-44	893	495	398	949	523	426	-56	-28	-28
45-49	576	320	256	569	311	258	7	9	-2
50-54	480	257	223	463	239	224	17	18	-1
55-59	505	247	258	493	232	261	12	15	-3
60-64	443	236	207	432	209	223	11	27	-16
65 lat i więcej <i>and more</i>	701	291	410	670	279	391	31	12	19

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 26 (67). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci <i>Immigrants</i>			Emigranci <i>Emigrants</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2005	738	370	368	1122	616	506	-384	-246	-138
TOTAL 2010	907	550	357	863	404	459	44	146	-102
2013	669	387	282	1498	688	810	-829	-301	-528
2014	727	418	309	1035	512	523	-308	-94	-214
0- 4 lata	286	147	139	44	26	18	242	121	121
5- 9	47	24	23	58	31	27	-11	-7	-4
10-14	14	6	8	41	21	20	-27	-15	-12
15-19	25	14	11	81	54	27	-56	-40	-16
20-24	27	19	8	68	41	27	-41	-22	-19
25-29	62	49	13	135	66	69	-73	-17	-56
30-34	52	35	17	171	90	81	-119	-55	-64
35-39	47	35	12	115	45	70	-68	-10	-58
40-44	23	13	10	91	42	49	-68	-29	-39
45-49	27	19	8	75	34	41	-48	-15	-33
50-54	29	15	14	48	17	31	-19	-2	-17
55-59	29	15	14	43	16	27	-14	-1	-13
60-64	32	15	17	28	15	13	4	-	4
65 lat i więcej <i>and more</i>	27	12	15	37	14	23	-10	-2	-8

TABL. 27 (68). **REZYDENCI^a**
 Stan w dniu 31 XII
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
AS OF 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	2083,5	2083,5	2084,3	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	1020,0	1020,7	1021,2	males in thous.
kobiety: w tys.	1063,5	1062,9	1063,1	females: in thous.
na 100 mężczyzn	104,3	104,1	104,1	per 100 males
Miasta: w tys.	861,0	856,2	858,4	Urban areas: in thous.
w % ogółu ludności rezydującej	41,3	41,1	41,2	in % of total usual residence population
Wieś: w tys.	1222,5	1227,3	1225,8	Rural areas: in thous.
w % ogółu ludności rezydującej	58,7	58,9	58,8	in % of total usual residence population

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 10.

^a See general notes to the chapter “Population”, item 10.

TABL. 28 (69). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
 Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a
AS OF 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	2083,5	2083,5	2084,3	T O T A L in thous.
W wieku przedprodukcyjnym	424,6	401,3	395,0	Pre-working age
Miasta	155,3	148,7	147,5	Urban areas
mężczyźni	79,6	76,3	75,6	males
kobiety	75,8	72,4	71,8	females
Wieś	269,3	252,6	247,5	Rural areas
mężczyźni	138,1	129,8	127,0	males
kobiety	131,1	122,9	120,5	females
W wieku produkcyjnym	1322,1	1318,0	1314,5	Working age
w tym w wieku mobilnym	843,6	841,2	839,8	of which of mobility age
Miasta	565,6	548,9	544,9	Urban areas
mężczyźni	289,6	284,7	283,6	males
w tym w wieku mobilnym	175,0	172,6	172,5	of which of mobility age
kobiety	276,1	264,2	261,3	females
w tym w wieku mobilnym	172,3	168,1	167,8	of which of mobility age
Wieś	756,5	769,2	769,6	Rural areas
mężczyźni	406,1	414,2	414,8	males
w tym w wieku mobilnym	256,4	258,3	258,1	of which of mobility age
kobiety	350,4	355,0	354,8	females
w tym w wieku mobilnym	240,0	242,1	241,3	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	336,8	364,2	374,8	Post-working age
Miasta	140,0	158,6	166,1	Urban areas
mężczyźni	43,1	49,2	51,8	males
kobiety	96,9	109,5	114,2	females
Wieś	196,8	205,6	208,7	Rural areas
mężczyźni	63,6	66,6	68,3	males
kobiety	133,3	138,9	140,5	females

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 10.

^a See general notes to the chapter “Population”, item 10.

TABL. 29 (70). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
Stan w końcu roku
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	jednostki ^a kościelne church units ^a		duchowni clergy		wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki Catholic Church						
Kościół Rzymskokatolicki ^b	631	632	1970	1980	1293558	1342692
Starokatolickie Old Catholic						
Kościół Polskokatolicki	6	6	6	7	1150	670
Prawosławne Orthodox						
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^c	19	19	25	25	20200	20200
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition						
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1	1	1	1	194	194
Kościół Chrześcijan Baptystów	3	3	2	2	60	54
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	11	12	4	4	288	293
Kościół Zielonoświątkowy	11	11	17	17	715	728
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa...	4	5	56	60	448	476
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	5	5	14	15	105	110
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	13	13	57	52	231	231
Inne Other						
Związek Wyznania Świadków Jehowy	44	42	.	.	3743	3668
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	1	1	3	3	23	22

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: przemyskiej i rzeszowskiej.
^c Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses of Przemysł and Rzeszów. ^c Data concern diocese of Przemysł-Nowy Sącz.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej i obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Prezentowane dane opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – BAEL (tabl. 1 i 2) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym; badaniem nie są objęte osoby nieobecne w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Dane BAEL od 2010 roku uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami badań dla okresów wcześniejszych, publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. *Data on economic activity of population concern the actually living population and cover persons aged 15 and more, who are members of households in the dwellings selected on a random basis. The survey does not cover persons living in collective accommodation establishment. Presented data were compiled on the basis of representative Labour Force Survey – LFS (tables 1 and 2). The sample survey conducted on a quarterly basis. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth.*

The LFS data from 2010 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the National Census of Population and Housing 2011. The data are not fully comparable to the surveys' results for the previous periods published in the previous edition of the Yearbook.

2. *The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job in the surveyed week.*

Economically active persons include employed and unemployed persons.

Employed persons are all persons aged 15 and more who within the surveyed week:

- 1) *performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,*

- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
- a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- 3) były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

- 2) *had work but did not perform it:*
- a) *due to illness, maternity leave or vacation,*
 - b) *due to other reasons, but the break in employment did not exceed:*
 - *3 months,*
 - *exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries (since the 1st quarter 2006).*

In accordance with international standards, pupils who entered into a vocational or particular job training contract with a company or natural persons were also included among employed persons if they received wages and salaries.

Unemployed persons, according to LFS, are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- 1) *within the reference week were not employed,*
- 2) *actively sought work, i.e., within a 4-week period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,*
- 3) *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

Unemployed persons also include persons who did not seek work because they were provided with it and were waiting to start it for no longer than three months as well as were available for that work.

Economically inactive persons are persons aged 15 and more who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population or to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labor Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozda-
wczości oraz szacunków (m.in. w zakresie
gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wyko-
nujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód;
do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku
pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowa-
nie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachun-
ek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców
gospodarstw indywidualnych w rolnictwie
(łącznie z pomagającymi członkami ich ro-
dzin), z pewnymi wyłączeniami w latach
2005-2009; patrz ust. 5 na str.129,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z poma-
gającymi członkami ich rodzin; z wyłącze-
niem wspólników spółek, którzy nie pracują
w spółce) podmiotów prowadzących działal-
ność gospodarczą poza gospodarstwami in-
dywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek,
np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami
ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez
agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolni-
czych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni
powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek
rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpaster-
skie.

3. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione
w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym
w danym zakładzie pracy lub na danym stanow-
isku pracy, w tym również osoby, które zgodnie
z obowiązującymi przepisami pracują w skróco-
nym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodli-
wych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy,
np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to
osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują
stałe w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepeł-
nozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to
osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich
głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu
w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełno-
zatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przy-
jęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób
w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodar-
stwach indywidualnych w rolnictwie wed-
ług stanu w dniu 31 XII** w latach 2005-2009
wyszacowano na podstawie wyników Narodowego
Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz
Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz
od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu
Rolnego 2010.

Employment

1. *Data were compiled on the basis of reports
as well as estimates (i.a. in regard to private
farms in agriculture).*

2. *Data regarding **employment** concern per-
sons performing work providing earnings or in-
come and include:*

- 1) *employees hired on the basis of an employ-
ment contract (labour contract, posting, ap-
pointment, election or service relation);*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of pri-
vate farms in agriculture (including contribut-
ing family workers), with some exceptions
in 2005-2009, see item 5 on page 129,*
 - b) *owners and co-owners (including contributing
family workers; excluding partners in compa-
nies who do not work in them) of entities
conducting economic activity other than that
related to private farms in agriculture,*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons
practicing learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers
and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-ope-
ratives (agricultural producers' co-operatives and
co-operatives established on their basis agri-
cultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. **Full-time paid employees** are persons em-
ployed on a full-time basis, as defined by a given
company or for a given position, as well as per-
sons who, in accordance with regulations, work
a shortened work-time period, e.g. due to hazard-
ous conditions, or a longer work-time period, e.g.
property caretaker. **Part-time paid employees**
are persons who, in accordance with labour con-
tracts, regularly work on a part-time basis. Part-
time paid employees in the main workplace are
persons who declared that the given workplace is
their main workplace.

4. *Data concerning **employment as of 31 XII**
are presented without converting part-time paid
employees into full-time paid employees, each
person being listed once according to the **main
job**.*

5. *Data concerning **employed persons on pri-
vate farms in agriculture as of 31 XII** in 2005-
2009 were estimated on the basis of the results of
the Population and Housing Census as well as
the Agricultural Census as well as since 2010 on
the basis of the Agricultural Census 2010.*

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadającymi użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 29.

8. Dane o pracujących w tabl. 5 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

9. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami,

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2005-2009 the following employed persons are not included:*
 - a) *on farms with the area of more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area of up to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 the whole number of employed persons on those farms are included independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including those producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) **the employment as of 31 XII** *of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) **the average paid employment** *— full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. *Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 29.*

8. *Data regarding employment in table 5 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.*

9. *Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as

a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

10. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobotnie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

10. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) they were actually free to take on the reporting day;*
- 2) the employer made attempts to find persons willing to take a job;*
- 3) in case of finding adequate persons, the employer would be ready to employ them immediately.*

11. Newly created jobs are jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2013 (unified text: Journal of Laws 2013 item 674 with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za **jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.**

2. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2013 item 674 with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;

- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zezepcenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć

- 2) *during a training within the scope of common self-defense;*
- 3) *at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) *carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
- 4) *servicing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *servicing supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of

osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej

the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. *Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact — mode of injury 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.*

6. *The **accident ratio** is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.*

7. *Information regarding **persons working in hazardous conditions i.e.,** with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:*

- 1) *data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activi-*

- oraz pozostałego sprzątanego); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
 - 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869) z późniejszymi zmianami.

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

ties); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*
- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

9. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869) with later amendments.

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (71). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku <i>annual averages</i>			kwartaly <i>quarters</i>				
				I	II	III		IV
LUDNOŚĆ w tys.	1669	1663	1657	1671	1647	1649	1663	POPULATION in thous.
Mężczyźni	813	813	808	814	806	799	814	Men
Kobiety	855	850	849	857	841	851	849	Women
Aktywni zawodowo	945	934	903	917	900	897	900	Economically active persons
mężczyźni	517	523	510	513	514	507	504	men
kobiety	429	412	394	403	386	390	397	women
Pracujący	835	800	777	764	778	791	776	Employed persons
mężczyźni	459	448	440	430	447	449	437	men
kobiety	376	352	337	334	331	342	339	women
Bezrobotni ^a	110	134	126	153	122	106	124	Unemployed persons ^a
mężczyźni	58	75	69	84	67	58	67	men
kobiety	52	59	57	69	55	48	57	women
Bierni zawodowo	724	729	754	755	747	752	762	Economically inactive persons
Mężczyźni	297	290	298	301	292	291	310	Men
Kobiety	427	439	456	454	455	461	453	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	56,6	56,2	54,5	54,9	54,6	54,4	54,1	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,6	64,3	63,1	63,0	63,8	63,5	61,9	men
kobiety	50,2	48,5	46,4	47,0	45,9	45,8	46,8	women
Miasta	54,5	55,6	53,5	53,9	52,1	53,5	54,5	Urban areas
Wieś	58,2	56,6	55,2	55,4	56,4	55,0	53,9	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	50,0	48,1	46,9	45,7	47,2	48,0	46,7	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	56,5	55,1	54,5	52,8	55,5	56,2	53,7	men
kobiety	44,0	41,4	39,7	39,0	39,4	40,2	39,9	women
Miasta	47,0	47,3	45,8	45,1	45,0	46,2	46,9	Urban areas
Wieś	52,2	48,7	47,7	46,0	48,8	49,2	46,5	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	11,6	14,3	14,0	16,7	13,6	11,8	13,8	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	11,2	14,3	13,5	16,4	13,0	11,4	13,3	men
kobiety	12,1	14,3	14,5	17,1	14,2	12,3	14,4	women
Miasta	13,7	15,2	14,4	16,4	13,6	13,6	14,0	Urban areas
Wieś	10,3	13,9	13,7	16,9	13,5	10,6	13,6	Rural areas

^a Osoby w wieku 15-74 lata.

^a Persons aged 15-74.

TABL. 2 (72). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2014 R. - na podstawie BAEL**

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2014 on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Eco- nomi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaź- nik za- trudnie- nia Em- ployment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys. in thous.				w % in %		
OGÓŁEM TOTAL	1663	900	776	124	762	54,1	46,7	13,8
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b of which of working age ^b	1188	871	747	124	316	73,3	62,9	14,2
15—24 lata.....	253	76	46	31	177	30,0	18,2	40,8
25—34.....	268	227	190	37	41	84,7	70,9	16,3
35—44.....	304	262	232	30	43	86,2	76,3	11,5
45—54.....	249	203	183	20	46	81,5	73,5	9,9
55 lat i więcej and more	588	133	126	7	455	22,6	21,4	5,3
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe..... Tertiary	315	249	228	21	66	79,0	72,4	8,4
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	401	260	220	40	142	64,8	54,9	15,4
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	139	67	55	12	72	48,2	39,6	17,9
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	428	270	231	39	158	63,1	54,0	14,4
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego Lower secondary, primary incomplete primary and without school education	379	54	42	12	325	14,2	11,1	22,2

^a Osoby w wieku 15-74 lata. ^b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

^a Persons aged 15-74. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (73). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number– women
OGÓŁEM TOTAL	639138	781765	792771	804330	388046
sektor publiczny	165634	153235	153974	98741
<i>public sector</i>					
sektor prywatny.....	.	616132	639536	650356	289305
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	158941	259524	259686	259763	137173
<i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>					
Przemysł	152153	152750	154768	158085	43185
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	135239	135501	138049	141958	40273
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	26114	38985	37453	37324	3741
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	89058	96589	94371	96984	51993
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	27325	28414	27788	27128	5466
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7058	8091	9075	9517	6319
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	4221	7589	7555	8137	2610
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10152	9611	9803	9776	6966
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5893	5938	5943	5884	3014
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13037	13028	15570	17012	8645
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10131	15045	17524	18678	7525
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	27749	31446	31933	32556	19159
<i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>					
Edukacja	55646	57511	57170	57575	44223
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	38609	42391	45735	47350	37653
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5698	6509	6622	6561	4048
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	7353	8344	11775	12000	6326
<i>Other service activities</i>					

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 128.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 128.

TABL. 4 (74). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>	
OGÓŁEM	2005	353797	349476	3255
TOTAL	2010	376854	372486	3501
	2013	375069	370489	3653
	2014	377359	372958	3554
sektor publiczny		140263	140263	-
<i>public sector</i>				
sektor prywatny		237096	232695	3554
<i>private sector</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		3951	3590	81
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł		125285	123983	1179
<i>Industry</i>				
w tym przetwórstwo przemysłowe		114333	113070	1140
<i>of which manufacturing</i>				
Budownictwo		20192	19671	491
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		49045	47957	1069
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa		9699	9524	175
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4205	4032	173
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja		6586	6572	14
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		5099	4686	18
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4345	4333	12
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4946	4886	60
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		11108	11060	48
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		31438	31438	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja		55839	55748	91
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		39051	38940	111
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		5874	5868	6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa		696	670	26
<i>Other service activities</i>				

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (75). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a <i>of which entities employing more than 9 persons^a</i>	
OGÓŁEM	389651	416669	407033	410194	357313	TOTAL
sektor publiczny	162491	147700	136556	134554	134554	<i>public sector</i>
sektor prywatny	227160	268969	270477	275640	222759	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5152	5042	5196	5190	3109	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	129344	128041	124599	127082	119785	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	116588	115584	113436	116065	109060	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	21283	28701	27318	26556	18676	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	59383	69997	62053	62407	46118	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	15005	12509	12821	13326	9430	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4367	5660	5147	5655	3655	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	2472	5403	6866	7159	6338	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6480	5389	5250	5039	4447	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4233	4890	4798	4869	4052	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7062	7621	7341	8067	4605	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9646	10600	12842	12067	11103	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27347	31460	30401	30323	30323	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	55435	55056	53230	53246	52870	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	35077	37859	38511	38647	36876	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4875	5574	5524	5503	5348	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	2490	2867	5137	5057	577	<i>Other service activities</i>

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (76). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	327810	148936	21666	12839
TOTAL 2010	349857	160518	22629	13901
..... 2013	346291	160176	24198	15681
..... 2014	349713	163168	23245	15194
sektor publiczny <i>public sector</i>	126862	84818	13401	9434
sektor prywatny <i>private sector</i>	222851	78350	9844	5760
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3056	722	534	380
Przemysł..... <i>Industry</i>	121309	31174	2674	1182
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	110658	28260	2412	1052
Budownictwo <i>Construction</i>	19118	1948	553	200
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	45860	24483	2097	1336
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	9299	1217	225	105
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	3478	2485	554	365
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	5897	1941	675	188
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4553	3564	133	105
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	3981	2032	352	256
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	4640	2642	246	153
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. <i>Administrative and support service activities</i>	10272	3991	788	548
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... <i>Public administration and defence; compulso- ry social security</i>	30266	17970	1172	670
Edukacja..... <i>Education</i>	45834	35901	9914	7187
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	36806	30052	2134	1575
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	4771	2752	1097	864
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	573	294	97	80

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (77). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM 2005	68377	23765	11912	35196	1675	20,7
TOTAL 2010	62628	22066	9553	32945	1334	17,9
..... 2013	62277	22841	8405	39967	975	18,0
..... 2014	60682	22280	8890	37266	672	17,5
sektor publiczny <i>public sector</i>	10357	6335	2056	6733	135	8,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	50325	15945	6834	30533	537	22,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	398	111	132	215	-	13,4
Przemysł <i>Industry</i>	22281	5357	3440	13392	220	18,7
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	21301	5103	3308	12711	212	19,7
Budownictwo <i>Construction</i>	6374	408	560	3994	27	32,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	10163	5244	1582	6004	182	22,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2137	258	144	1342	8	22,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	995	645	139	455	12	29,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1223	457	123	952	#	19,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	369	269	77	221	14	7,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	381	196	47	224	5	9,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	876	467	211	491	10	19,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... <i>Administrative and support service activities</i>	5235	1927	372	3543	#	46,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulso- ry social security</i>	3620	1821	697	2452	28	12,0
Edukacja <i>Education</i>	2852	2226	408	1900	36	6,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	3122	2494	850	1780	71	8,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	480	284	99	201	16	9,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	176	116	9	100	#	29,1

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (78). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z ur- lopow wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	63791	22632	10091	5083	3990	2881	18,9
TOTAL	2010	57473	20266	8786	4340	2288	1330	16,4
	2013	55977	19051	9313	4113	2596	826	16,2
	2014	55207	19293	7450	4589	3123	667	15,9
sektor publiczny		9722	5261	1046	348	1437	132	7,6
public sector								
sektor prywatny		45485	14032	6404	4241	1686	535	20,6
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing		409	100	42	12	35	2	13,7
Przemysł..... Industry		18534	4326	2620	1569	1153	163	15,6
w tym przetwórstwo przemysłowe		17599	4084	2521	1510	966	148	16,3
of which manufacturing								
Budownictwo		6215	367	1172	387	164	27	32,0
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		9123	4464	1529	1200	205	185	19,8
Transport i gospodarka magazynowa		2221	162	444	315	159	12	23,5
Transportation and storage								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		878	568	149	174	14	18	25,7
Accommodation and catering ^Δ								

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopow bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (78). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an ina- bility to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z ur- lopów wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Informacja i komunikacja Information and communication	1531	564	145	182	10	#	24,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	409	299	99	39	44	9	8,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	368	167	18	16	75	#	9,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	683	372	105	105	33	10	15,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... Administrative and support service activities	6059	2242	506	243	96	#	53,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulso- ry social security	3178	1520	75	57	335	32	10,5
Edukacja Education	2441	1824	225	75	417	48	5,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2502	1955	232	169	337	81	6,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	457	221	65	32	38	5	9,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities	199	142	24	14	8	-	33,3

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospo-
darczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopow bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (79). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNO-KSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers				
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vocational	
OGÓŁEM	2005	10420	4315	2918	3603	1231	2668
TOTAL	2010	7608	3023	2652	2321	955	1680
	2013	6143	2399	2531	1675	624	1313
	2014	6295	2592	2707	1805	663	1120
sektor publiczny		1640	1117	1182	291	86	81
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		4655	1475	1525	1514	577	1039
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybnictwo ... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		112	27	49	57	#	#
Przemysł		2284	452	630	778	275	601
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe		2188	418	581	751	271	585
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo		384	51	116	107	16	145
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		1079	525	317	400	174	188
Transport i gospodarka magazynowa		96	19	23	34	17	22
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		83	64	20	55	3	5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		#	36	76	11	14	#
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		66	47	43	16	7	-
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		27	14	15	6	#	#
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		163	90	140	10	#	#
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		277	80	58	92	56	71
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... <i>Public administration and defence; compulso- ry social security</i>		535	333	377	84	39	35
Edukacja		286	213	236	18	18	14
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		730	595	569	124	18	19
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		68	46	38	13	13	4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		#	-	-	-	-	#
<i>Other service activities</i>							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (80). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2014 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w je- dnostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties employ- ing more than 9 persons	ogółem total	w tym w je- dnostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties employ- ing more than 9 persons
OGÓŁEM	776	240	592	20203	13162	13919	8730
TOTAL							
sektor publiczny	231	25	.	2058	.	1263	.
public sector							
sektor prywatny	545	215	.	18145	.	12656	.
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11	-	2	328	132	188	97
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł	258	129	218	5426	4234	3439	3117
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe	242	128	209	5168	4094	3284	2991
of which manufacturing							
Budownictwo	11	11	11	3196	1657	1692	1028
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	67	7	67	4588	3470	3762	1536
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa	19	-	19	1104	555	423	293
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	54	54	-	1032	399	578	135
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	100	12	74	408	138	175	109
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	-	-	149	83	120	50
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	10	-	4	185	92	68	50
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16	14	16	486	167	504	69
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...	3	-	3	447	339	1439	1239
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	94	11	90	419	407	274	267
Public administration and defence; compulso- ry social security							
Edukacja	19	-	19	1288	924	776	462
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	99	2	60	748	425	275	218
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15	-	9	231	116	86	54
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	-	-	-	168	24	120	6
Other service activities							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (81). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
*REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani	163956	142263	154216	137932	Registered unemployed persons
w tym kobiety	87626	73359	77415	70305	<i>of which women</i>
Z liczby ogółem – bezrobotni:					<i>Of total number – unemployed persons:</i>
dotychczas niepracujący	47117	38115	35778	29673	<i>previously not employed</i>
w tym absolwenci ^a	10513	10522	10496	8468	<i>of which school-leavers^a</i>
w tym szkół wyższych ^b	2575	3272	3151	2689	<i>of which of tertiary education^b</i>
bez kwalifikacji zawodowych	31973	28708	39224	35848	<i>without occupational qualifications</i>
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5417	3645	6074	5823	<i>terminated for company reasons</i>
długotrwale bezrobotni ^c	110315	77259	90509	84843	<i>long-term unemployed^c</i>
posiadający prawo do zasiłku samotnie wychowujący co naj- mniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	18047	20569	17978	15501	<i>possessing benefit rights bringing up single-handed at least one child aged 18 and less</i>
niepełnosprawni	3077 ^d	6782	8346	7838	<i>disabled persons</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e w %	18,5	15,4	16,3	14,6	Registered unemployment rate^e in %
Oferty pracy	376	961	1336	1349	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 131.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 131.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (82). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
*NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	151774	174505	171300	160950	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					<i>Of total number:</i>
kobiety	69415	80784	78308	74825	<i>women</i>
dotychczas niepracujący	54378	54878	32914	38650	<i>previously not employed</i>
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2751	2786	7929	7304	<i>Terminated for company reasons</i>
Bezrobotni wyrejestrowani	158111	174186	170891	177234	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					<i>Of total number:</i>
kobiety	70512	78583	78773	81935	<i>women</i>
z tytułu podjęcia pracy	69648	71738	81379	82860	<i>received jobs</i>

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>								
OGÓŁEM	163956	87626	142263	73359	154216	77415	137932	70305
TOTAL								
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>								
24 lata i mniej	41050	21876	34837	17613	32733	15847	26570	13047
<i>and less</i>								
25—34	51899	29955	43916	24800	46948	26413	41704	23832
35—44	37187	21086	27860	15510	31588	17119	29108	16174
45—54	29053	13511	25959	12689	27607	13286	24769	12207
55 lat i więcej	4767	1198	9691	2747	15340	4750	15781	5045
<i>and more</i>								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>								
Wyższe	10224	6968	16608	11271	21146	14610	19134	13238
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe ...	40571	25313	35979	20815	39036	22209	35164	20435
<i>Post-secondary as well as vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	12601	9340	14737	9774	15841	10091	14213	9070
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	57652	27021	43892	18961	46739	18918	41493	17151
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	42908	18984	31047	12538	31454	11587	27928	10411
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab}
BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}

3 miesiące i mniej months and less	33837	14316	41715	18389	38425	16364	35955	15754
3— 6	22388	11619	23438	12338	24567	12462	19940	10301
6—12	21882	11124	23916	12146	25153	11860	20137	9910
12—24	22858	12135	26250	13798	27227	13540	23240	11798
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	62991	38432	26944	16688	38844	23189	38660	22542

WEDŁUG STAŻU PRACY^b
BY WORK SENIORITY^b

Bez stażu pracy No work seniority	47117	27819	38115	21906	35778	20228	29673	17059
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	22516	13326	20908	11866	25287	14049	24274	13473
1— 5	32947	16155	31173	15299	33937	16639	30282	15207
5—10	22106	11596	17757	8969	20682	10160	18867	9540
10—20	25341	13870	19591	10049	21305	10486	19241	9651
20—30	12450	4628	11736	4471	13035	4771	11694	4331
powyżej 30 lat more than 30 years	1479	232	2983	799	4192	1082	3901	1044

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych było 28442 osoby (w tym 11038 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 28442 persons (of which 11038 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	5768	4064	3488	3125	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	2954	2270	2023	1857	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3212	4745	1619	1930	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1443	1691	684	850	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	15685	29946	21465	21300	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	8818	17597	12501	12416	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	2255	1471	1288	Started a social useful works
w tym kobiety	-	1089	791	686	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	41016	57481	54304	60555	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (85). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	258,5	615,7	500,8	480,4	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	129,0	197,6	219,8	180,4	37,5	Unemployment benefits
Szkolenia	6,2	17,7	8,4	13,2	2,8	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	23,9	154,2	102,2	126,6	26,3	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	15,1	35,1	13,2	14,1	2,9	Public works
Prace interwencyjne	16,6	22,6	16,7	18,2	3,8	Intervention works
Stypendia za okres stażu	38,2	143,3	87,2	97,3	20,2	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 132.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 132.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (86). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	lżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM 2005	3384	19	36	3329	20	895	2234	TOTAL
2010	3539	9	29	3501	47	1016	2197	
2013	3274	8	22	3244	28	859	2011	
2014	3514	9	23	3482	41	1016	1919	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	43	-	1	42	-	4	37	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1193	4	13	1176	12	333	752	Industry
górnictwo i wydobywanie	15	-	-	15	-	5	10	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1058	2	12	1044	11	290	668	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	32	-	-	32	-	11	19	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	88	2	1	85	1	27	55	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	259	2	3	254	2	63	187	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	472	2	3	467	4	187	219	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	164	1	3	160	4	36	95	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	41	-	-	41	1	16	21	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	16	-	-	16	-	5	8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	40	-	-	40	1	11	13	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	28	-	-	28	1	13	14	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	46	-	-	46	3	15	24	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	90	-	-	90	-	31	50	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	212	-	-	212	1	71	111	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	249	-	-	249	6	82	117	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	618	-	-	618	6	138	241	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	28	-	-	28	-	10	16	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	15	-	-	15	-	1	14	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 16 (86). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmiertelnych fatal	ciężkich serious	lżejszych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)									
OGÓŁEM	2005	6,99	0,04	0,07	6,88	0,04	1,85	4,61	TOTAL
	2010	7,07	0,02	0,06	6,99	0,09	2,03	4,39	
	2013	6,12	0,01	0,04	6,07	0,05	1,61	3,76	
	2014	6,45	0,02	0,04	6,39	0,08	1,87	3,52	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		7,68	-	0,18	7,50	-	0,71	6,61	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		7,63	0,03	0,08	7,52	0,08	2,13	4,81	Industry
górnictwo i wydobywanie		4,21	-	-	4,21	-	1,40	2,81	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		7,56	0,01	0,09	7,46	0,08	2,07	4,77	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		5,23	-	-	5,23	-	1,80	3,11	electricity, gas, steam and air conditioning supply
Budownictwo		13,04	0,30	0,15	12,59	0,15	4,00	8,15	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6,93	0,05	0,08	6,79	0,05	1,69	5,00	Construction
Transport i gospodarka magazynowa		4,93	0,02	0,03	4,88	0,04	1,95	2,29	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		5,97	0,04	0,11	5,83	0,15	1,31	3,46	Transportation and storage
Informacja i komunikacja		4,41	-	-	4,41	0,11	1,72	2,26	Accommodation and catering ^Δ
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2,04	-	-	2,04	-	0,64	1,02	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4,09	-	-	4,09	0,10	1,12	1,33	Financial and insurance activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4,73	-	-	4,73	0,17	2,20	2,37	Real estate activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		2,82	-	-	2,82	0,18	0,92	1,47	Professional, scientific and technical activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		4,97	-	-	4,97	-	1,71	2,76	Administrative and support service activities
Edukacja		6,57	-	-	6,57	0,03	2,20	3,44	Public administration and defence; compulsory social security
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		4,34	-	-	4,34	0,10	1,43	2,04	Education
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		13,28	-	-	13,28	0,13	2,97	5,18	Human health and social work activities
Pozostała działalność usługowa		4,25	-	-	4,25	-	1,52	2,43	Arts, entertainment and recreation
		1,26	-	-	1,26	-	0,08	1,18	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (87). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transport and storage	opieka zdrowot- na i po- moc społe- czna human health and social work activi- ties	
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing					
OGÓŁEM	2005	3384	52	1549	1411	280	277	185	443
TOTAL	2010	3539	59	1333	1176	385	436	113	460
	2013	3274	37	1149	1002	256	438	168	473
	2014	3514	43	1193	1058	259	472	164	618
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		128	-	61	57	5	13	2	24
<i>Persons contacting with electrical current, temperature, hazardous substances and chemical prepara- tions</i>									
Zderzenie z/uderzenie w nierucho- my obiekt		868	12	244	215	84	95	60	141
<i>Persons colliding with/struck by a stationary object</i>									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		677	13	300	263	64	111	29	47
<i>Persons struck by a moving object</i>									
w tym przez spadający obiekt		271	4	114	101	29	49	13	24
<i>of which by a falling object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		678	3	270	258	39	114	10	160
<i>Persons contacting with a sharp, rough, coarse object</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie		207	1	127	113	20	19	6	10
<i>Persons trapped, crushed</i>									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne <i>Persons under physical or mental stress</i>		333	2	84	69	19	51	7	59
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		103	5	3	1	-	6	26	27
<i>Persons suffering aggression from person or animal</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (87). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budownictwo <i>con- struc- tion</i>	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transpo- ration and storage</i>	opieka zdrowot- na i po- moc społec- zna <i>human health and social work activi- ties</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe <i>of which manu- facturing</i>					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2005	6274	78	3134	2878	611	492	293	663
TOTAL	2010	6945	127	2932	2636	844	822	221	759
	2013	6349	72	2564	2268	558	843	317	746
	2014	7209	75	2847	2594	516	992	302	1086
w tym: <i>of which:</i>									
Niewłaściwy stan czynnika materialnego		569	3	294	262	42	64	21	60
<i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>									
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy		345	2	187	175	37	30	7	33
<i>work</i>									
stanowiska pracy		358	4	164	147	37	59	11	44
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym		565	4	305	285	45	86	9	45
<i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>									
Nieuzywanie sprzętu ochronnego ...		111	-	75	72	3	12	6	5
<i>Not using protective equipment</i>									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika		444	6	227	209	22	78	8	28
<i>Inappropriate wilful employee action</i>									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b		100	1	25	22	10	16	2	19
<i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		4201	48	1474	1342	299	597	183	702
<i>Incorrect employee action</i>									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1272	1235	1127	1067	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	8	1	4	4	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	630	685	681	590	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	88	81	76	72	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	22	15	12	11	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	175	165	125	149	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	106	67	50	44	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur	19	15	7	5	<i>extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych	3	1	1	1	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia	229	206	175	195	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (89). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
 Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with			czynniki mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery			
			ze środowiskiem pracy work environment	z uciążliwością pracy strenuous conditions	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors		
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2005	118	82	77	50	26	19	15	13
TOTAL	2010	99	77	60	46	25	21	14	10
	2013	91	70	55	41	22	18	14	11
	2014	88	69	54	41	21	18	13	10
sektor publiczny		55	43	27	18	23	21	5	4
public sector									
sektor prywatny		96	75	61	46	20	18	15	11
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		79	57	34	23	21	17	24	17
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 133.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 133.

TABL. 19 (89). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with			czynniki mechaniczne mechanical factors		
	ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Przemysł Industry	135	106	88	67	27	25	20	15
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	50	50	26	26	23	23	-	-
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	142	112	94	72	27	24	21	15
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	34	30	11	9	17	15	7	6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	96	75	41	26	37	34	18	16
Budownictwo Construction	67	57	20	14	31	30	17	14
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	18	13	9	7	5	3	3	3
Transport i gospodarka magazy- nowa Transportation and storage	87	81	19	18	65	60	3	3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	6	4	-	-	-	-	6	4
Edukacja Education	5	5	5	5	-	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activ- ities	27	15	24	14	3	1	-	-

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 133.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 133.

TABL. 20 (90). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2014 R.**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wyeleminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>					
OGÓŁEM	330	171	66	79	103
TOTAL					
sektor publiczny	248	145	29	65	77
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	350	177	75	82	109
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	147	163	23	15	134
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....	374	206	97	100	126
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	121	21	7	5	10
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	392	218	103	105	134
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	174	69	21	42	23
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	276	159	69	82	108
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	364	158	48	68	108
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	254	118	27	44	68
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	326	58	36	38	38
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	237	45	3	14	2
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	392	146	55	126	80
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	272	189	30	140	187
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja.....	100	18	-	14	4
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	302	191	32	85	100
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 133.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 133.

TABL. 21 (91). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		DISEASES	
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnio- nych <i>per 100 thous. paid employees</i>		
O G Ó Ł E M	2005	90	22,6	TOTAL
	2010	51	12,1	
	2013	48	11,4	
	2014	68	15,9	
Pylice płuc		2	0,5	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa		2	0,5	<i>Bronchial asthma</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		3	0,7	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby skóry		5	1,2	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		3	0,7	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy.....		4	0,9	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem		12	2,8	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		37	8,7	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (92). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b <i>Entitlements arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	21622	71518	4058	31191	2270	3612	38719
TOTAL	2010	23429	56977	1881	18436	1606	3304	284
	2013	19179	31332	1721	14921	3360	1750	431
	2014	16164	33255	1419	13653	1170	1430	965
sektor publiczny		4106	7614	236	2822	291	1059	405
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		12058	25641	1183	10831	879	371	560
<i>private sector</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1263	914	61	53	1	5	6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		11166	24021	1344	11646	888	348	553
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		503	2335	-	523	-	-	-
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		8299	19867	1162	9209	865	257	518
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1042	132	7	1117	11	89	24
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1322	1687	175	797	12	2	11
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		2023	3297	-	100	1	-	8
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		749	1783	14	507	60	21	16
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		829	960	-	1204	17	864	17
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		38	44	-	27	4	31	-
<i>Information and communication</i>								
Edukacja		-	49	-	13	-	-	30
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		79	2145	-	103	199	161	332
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 133. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 133. ^b Or particular character.

TABL. 23 (93). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit		
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupa- tional accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occu- pational acci- dents compen- sations	
OGÓŁEM	2005	965	937	2175	2084
TOTAL	2010	1282	1237	2466	2408
	2013	1255	1224	3130	3042
	2014	1249	1222	3240	3124
sektor publiczny		361	348	3161	3026
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		888	874	3272	3163
<i>private sector</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		19	17	3205	2894
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		676	660	3040	2840
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		7	6	4986	2167
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		607	592	2965	2772
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		14	14	6221	6221
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		48	48	2775	2775
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		99	99	5193	5193
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		135	135	3811	3811
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		43	43	4037	4037
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja		4	4	2925	2925
<i>Information and communication</i>					
Edukacja		16	16	2775	2775
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		254	245	2624	2569
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 133.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 133.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy. Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenie osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na po-

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed. Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job occupational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also

czet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 2–5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE;

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;

employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

4. *Data in tables 2–5 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).*

Social security benefits

1. **Information regarding retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to nonagricultural social security system by the Social Insurance Institution – from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds – OFE;

Information regarding retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. *Among others, the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' coopera-*

3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;

4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;

5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym prowadzący działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

6) duchowni;

7) rolnicy indywidualni

8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

1) emerytury;

2) renty z tytułu niezdolności do pracy;

3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono, dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

tives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;

4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;

5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);

6) clergy;

7) farmers;

8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

1) retirement pensions;

2) disability pensions;

3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not include payments of retirement and other pensions carried out under international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1 (94). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
					w zł	
OGÓŁEM	2001,53	2753,12	3147,19	3266,17	3412,30	TOTAL
sektor publiczny	2336,28	3293,21	3777,70	3905,93	3905,93	public sector
sektor prywatny	1759,99	2454,01	2825,60	2950,30	3114,14	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2593,03	3440,84	4107,50	4477,70	5075,77	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2017,80	2742,92	3151,37	3292,46	3357,36	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1951,52	2646,62	3087,29	3233,08	3299,20	of which manufacturing
Budownictwo	1703,23	2295,34	2562,98	2624,60	2863,29	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1489,53	2042,42	2388,95	2452,49	2558,34	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1872,05	2092,06	2294,73	2464,68	2647,22	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1231,51	1667,23	1970,75	2042,80	2136,20	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2937,02	6297,80	5872,36	6029,76	6389,91	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3178,95	3799,10	4323,83	4472,91	4754,65	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2191,98	2795,75	3318,22	3534,86	3645,72	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2222,43	2971,88	3222,73	3346,98	3959,99	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1138,04	1523,79	1904,95	2032,18	2005,89	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2809,77	3775,35	4180,17	4349,23	4349,23	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2298,40	3310,81	3910,97	4004,14	4016,42	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1859,65	2797,91	3100,85	3194,71	3229,41	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1907,66	2548,36	2770,25	2893,28	2915,48	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	2120,08	2274,14	2496,70	2566,70	2174,54	Other service activities

TABL. 2 (95). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹ-
DZIERNIK² 2014 R.**
*PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR
OCTOBER² 2014*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a – w tys. osób <i>in thous. persons</i>										
b – w odsetkach <i>in percent</i>										
OGÓŁEM		386,7	206,2	180,5	133,3	45,5	87,8	253,4	160,7	92,7
TOTAL		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
przedziały wynagrodzeń ³ : <i>ranges of wages and salaries³:</i>										
Do 1680,00 zł <i>zl and less</i>	Do 1680,00 zł <i>zl and less</i>	a 42,2	21,4	20,8	1,6	0,5	1,1	40,6	20,9	19,7
		b 10,9	10,4	11,5	1,2	1,0	1,3	16,0	13,0	21,1
1680,01–2053,86	1680,01 zł–50% PW	a 55,5	25,8	29,7	11,2	3,0	8,2	44,3	22,8	21,5
		b 14,3	12,5	16,4	8,4	6,5	9,4	17,5	14,2	23,1
2053,87– 2752,17	50– 67% PW	a 83,0	40,4	42,6	28,3	9,4	18,9	54,7	31,0	23,7
		b 21,5	19,6	23,5	21,3	20,6	21,6	21,7	19,3	25,5
2752,18– 3080,79	67–75% PW	a 35,5	19,0	16,5	13,6	3,7	9,9	21,9	15,3	6,6
		b 9,2	9,2	9,2	10,2	8,2	11,2	8,6	9,5	7,2
3080,80– 4107,72	75–100% PW	a 79,1	47,4	31,7	32,2	11,5	20,7	46,9	35,9	11,0
		b 20,4	23,0	17,6	24,3	25,5	23,4	18,5	22,3	12,0
4107,73– 5134,65	100–125% PW	a 47,6	24,0	23,6	26,2	7,7	18,5	21,4	16,3	5,1
		b 12,3	11,6	13,1	19,7	16,9	21,1	8,4	10,1	5,5
5134,66– 6161,58	125–150% PW	a 19,3	10,7	8,6	10,2	3,7	6,5	9,1	7,0	2,1
		b 5,0	5,2	4,8	7,6	8,2	7,4	3,6	4,3	2,4
6161,59– 7188,51	150–175% PW	a 8,9	5,7	3,2	4,3	2,2	2,1	4,6	3,5	1,1
		b 2,3	2,8	1,8	3,2	4,9	2,4	1,8	2,2	1,2
7188,52– 8215,44	175–200% PW	a 4,9	3,4	1,5	2,2	1,3	0,9	2,7	2,1	0,6
		b 1,3	1,6	0,8	1,6	2,8	1,0	1,1	1,3	0,7
8215,45–9242,37	200–225% PW	a 3,0	2,2	0,8	1,1	0,8	0,3	1,9	1,4	0,5
		b 0,8	1,1	0,4	0,8	1,7	0,4	0,7	0,9	0,4
9242,38– 10269,30	225–250% PW	a 2,1	1,5	0,6	0,9	0,6	0,3	1,2	0,9	0,3
		b 0,5	0,7	0,3	0,6	1,3	0,3	0,5	0,6	0,3
10269,31–11296,23	250–275% PW	a 1,0	0,7	0,3	0,5	0,3	0,2	0,5	0,4	0,1
		b 0,3	0,4	0,2	0,4	0,6	0,2	0,2	0,3	0,1
11296,24–12323,16	275–300% PW	a 0,9	0,8	0,1	0,3	0,3	0,0	0,6	0,5	0,1
		b 0,2	0,4	0,1	0,2	0,6	0,1	0,2	0,3	0,1
12323,17–20000,00	300% PW–20000,00	a 2,9	2,5	0,4	0,6	0,5	0,1	2,3	2,0	0,3
		b 0,8	1,2	0,2	0,5	1,1	0,2	0,9	1,3	0,3
Od 20000,01 zł <i>zl and more</i>	Od 20000,01 zł <i>zl and more</i>	a 0,8	0,7	0,1	0,1	0,0	0,1	0,7	0,7	0,0
		b 0,2	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	0,4	0,1

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia”, ust. 4. ³ Ustalone na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW = 4107,72 zł) dla gospodarki narodowej w październiku 2014 roku.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the chapter “Wages”, item 4. ³ Established on the basis of product of gross wages and salaries (PW = 4107,72 zł) for national economy in October 2014.

TABL. 3 (96). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	3398,79	3622,44	3143,38	TOTAL
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	7,6	8,7	6,4	6349,01	7067,39	5230,39	<i>Managers</i>
Specjaliści	25,3	15,9	36,1	4229,32	4951,86	3867,05	<i>Professionals</i>
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,2	4,6	1,7	4995,13	5454,45	3598,68	<i>science and engineering professionals</i>
specjaliści do spraw zdrowia	4,8	1,0	9,2	3667,14	6261,89	3357,09	<i>health professionals</i>
specjaliści nauczania i wychowania	10,1	4,9	16,1	4183,19	4280,21	4149,11	<i>teaching professionals</i>
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania ...	5,1	3,1	7,3	4208,14	4991,70	3829,50	<i>business and administration professionals</i>
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,1	1,7	0,4	5009,59	4815,49	5851,73	<i>information and communications technology professionals</i>
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,0	0,6	1,4	4163,26	4754,92	3862,22	<i>legal, social and cultural professionals</i>
Technicy i inny średni personel	11,0	9,7	12,4	3412,61	3768,85	3092,86	<i>Technicians and associate professionals</i>
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,3	5,0	1,4	3925,19	4070,90	3324,58	<i>science and engineering associate professionals</i>
średni personel do spraw zdrowia	1,7	1,2	2,2	2636,69	2881,39	2482,35	<i>health associate professionals</i>
średni personel do spraw biznesu i administracji	4,8	2,8	7,3	3437,30	3808,44	3275,17	<i>business and administration associate professionals</i>
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	0,9	0,3	1,5	2840,93	2735,93	2868,71	<i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>
technicy informatycy	0,3	0,4	0,0	3311,19	3335,78	3019,59	<i>information and communications technicians</i>
Pracownicy biurowi	6,8	5,8	8,0	2861,00	2800,23	2911,57	<i>Clerks</i>
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,3	1,0	3,8	2894,09	2894,70	2893,90	<i>general and keyboard clerks</i>
pracownicy obsługi klienta ...	0,7	0,3	1,2	2800,29	3113,54	2724,00	<i>customer services clerks</i>
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,2	4,2	2,0	2806,09	2726,56	2999,36	<i>numerical and material recording clerks</i>
pozostali pracownicy obsługi biura	0,6	0,3	1,0	3100,78	3290,79	3036,71	<i>other clerical support workers</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 29.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 29.

TABL. 3 (96). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,9	7,0	15,3	2124,91	2289,74	2038,43	<i>Service and sales workers</i>
pracownicy usług osobistych	1,9	1,4	2,5	2223,11	2316,33	2161,37	<i>personal service workers</i>
sprzedawcy i pokrewni	7,2	3,3	11,6	2079,17	2319,27	2001,61	<i>sales workers</i>
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,5	0,1	0,9	2154,17	2250,78	2139,04	<i>personal care workers</i>
pracownicy usług ochrony	1,3	2,2	0,3	2220,40	2230,57	2137,25	<i>protective services workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,2	0,1	2381,84	2427,78	2257,01	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,5	25,8	6,0	2857,42	2983,64	2236,38	<i>Craft and related trades workers</i>
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,9	5,3	0,1	3020,21	3028,72	2459,44	<i>building and related trades workers, excluding electricians</i>
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,2	11,5	0,4	3100,35	3122,58	2398,03	<i>metal, machinery and related trades workers</i>
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,7	0,9	0,4	2928,62	3143,48	2362,10	<i>handicraft and printing workers</i>
elektrycy i elektronicy	1,7	3,0	0,2	3311,04	3382,59	2138,22	<i>electrical and electronic trades workers</i>
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,0	5,1	4,9	2289,69	2354,61	2212,39	<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13,0	20,0	5,1	2890,05	2958,12	2585,36	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	6,0	9,7	1,7	3065,87	3168,57	2413,98	<i>stationary plant and machine operators</i>
monterzy	2,4	1,8	3,1	2790,87	3012,78	2644,24	<i>assemblers</i>
kierowcy i operatorzy pojazdów	4,6	8,5	0,3	2714,46	2705,78	3046,05	<i>drivers and mobile plant operators</i>
Pracownicy przy pracach prostych	8,7	6,9	10,6	2205,37	2426,86	2039,81	<i>Elementary occupations</i>
w tym:							<i>of which:</i>
pomocze domowe i sprzątaczkę	3,4	0,4	6,8	2018,90	2059,89	2016,31	<i>house keepers and cleaning persons</i>
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,6	3,4	1,7	2429,32	2567,32	2107,92	<i>labourers in mining, construction, manufacturing and transport</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 29.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 29.

TABL. 4 (97). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women

a – w zł

in zł

b – ogółem = 100

total = 100

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	a	3398,79	3622,44	3143,38	3793,76	4140,19	3614,52	3190,87	3475,93	2696,45
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym <i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	a	4580,41	5434,42	4048,39	4459,07	5043,53	4206,45	4779,96	5808,38	3671,24
	b	134,8	150,0	128,8	117,5	121,8	116,4	149,8	167,1	136,2
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym <i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	a	4056,82	4827,85	3229,23	3615,45	4316,62	3261,17	4284,33	4972,49	3201,08
	b	119,4	133,3	102,7	95,3	104,3	90,2	134,3	143,1	118,7
Policealne	a	2894,19	3069,45	2796,81	3064,47	3198,48	3027,70	2778,12	3027,73	2570,64
<i>Post-secondary</i>	b	85,2	84,7	89,0	80,8	77,3	83,8	87,1	87,1	95,3
Średnie zawodowe	a	2996,59	3229,04	2672,97	3302,80	3703,14	3083,55	2904,08	3151,17	2443,42
<i>Vocational secondary</i>	b	88,2	89,1	85,0	87,1	89,4	85,3	91,0	90,7	90,6
Średnie ogólnokształcące	a	2725,83	3061,51	2475,71	2872,81	3206,52	2767,92	2681,18	3039,75	2344,82
<i>General secondary</i>	b	80,2	84,5	78,8	75,7	77,4	76,6	84,0	87,5	87,0
Zasadnicze zawodowe	a	2616,06	2805,73	2158,02	2605,51	2907,73	2206,76	2618,09	2790,51	2142,83
<i>Basic vocational</i>	b	77,0	77,5	68,7	68,7	70,2	61,1	82,0	80,3	79,5
Gimnazjalne	a	2328,84	2447,97	1777,23	1813,61	1813,69	1811,99	2373,13	2511,89	1776,46
<i>Lower secondary</i>	b	68,5	67,6	56,5	47,8	43,8	50,1	74,4	72,3	65,9
Podstawowe i niepełne podstawowe	a	2653,09	2811,62	2302,74	2522,91	2833,23	2203,56	2695,48	2806,85	2365,76
<i>Primary and incomplete primary</i>	b	78,1	77,6	73,3	66,5	68,4	61,0	84,5	80,8	87,7

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (97). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. ¹ (dok.)
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women

a – w zł

in zł

b – ogółem = 100

total = 100

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

24 lata i mniej and less	a	2342,79	2455,25	2083,79	2269,69	2332,38	2223,83	2350,17	2462,47	2054,12
	b	68,9	67,8	66,3	59,8	56,3	61,5	73,7	70,8	76,2
25-34	a	3003,30	3225,94	2699,75	3137,70	3348,80	3021,32	2961,86	3205,07	2519,66
	b	88,4	89,1	85,9	82,7	80,9	83,6	92,8	92,2	93,4
35-44	a	3523,14	3873,37	3180,70	3857,59	4223,58	3692,69	3350,05	3777,86	2735,74
	b	103,7	106,9	101,2	101,7	102,0	102,2	105,0	108,7	101,5
45-54	a	3553,26	3797,33	3333,21	3925,15	4291,98	3760,00	3262,70	3598,03	2755,48
	b	104,5	104,8	106,0	103,5	103,7	104,0	102,3	103,5	102,2
55-59	a	3600,81	3663,53	3528,84	3898,83	4155,63	3755,40	3372,20	3461,42	3191,59
	b	105,9	101,1	112,3	102,8	100,4	103,9	105,7	99,6	118,4
60-64	a	4435,49	4562,41	3984,67	4685,23	5000,22	4152,05	4252,19	4335,86	3563,60
	b	130,5	125,9	126,8	123,5	120,8	114,9	133,3	124,7	132,2
65 lat i więcej and more	a	5839,36	6013,57	3614,64	6793,55	7071,36	4649,63	5220,22	5377,11	1914,31
	b	171,8	166,0	115,0	179,1	170,8	128,6	163,6	154,7	71,0

WEDŁUG STAŻU PRACY

BY WORK SENIORITY

Do 1,9 roku and less	a	2439,93	2569,80	2258,14	2586,81	2786,54	2476,98	2403,50	2539,99	2160,84
	b	71,8	70,9	71,8	68,2	67,3	68,5	75,3	73,1	80,1
2,0-4,9	a	2760,96	2985,97	2444,14	2902,47	3115,68	2769,33	2728,95	2968,07	2321,74
	b	81,2	82,4	77,8	76,5	75,3	76,6	85,5	85,4	86,1
5,0-9,9	a	3180,83	3488,47	2781,79	3313,90	3574,93	3164,53	3136,91	3472,01	2564,06
	b	93,6	96,3	88,5	87,4	86,3	87,6	98,3	99,9	95,1
10,0-14,9	a	3396,78	3694,31	3060,94	3769,63	4137,23	3591,71	3248,37	3600,27	2694,47
	b	99,9	102,0	97,4	99,4	99,9	99,4	101,8	103,6	99,9
15,0-19,9	a	3693,73	4041,73	3331,13	4052,34	4471,71	3863,69	3512,37	3931,39	2853,10
	b	108,7	111,6	106,0	106,8	108,0	106,9	110,1	113,1	105,8
20 lat i więcej and more	a	3680,68	3873,67	3479,87	3999,41	4393,64	3795,35	3408,39	3642,07	2966,27
	b	108,3	106,9	110,7	105,4	106,1	105,0	106,8	104,8	110,0

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include enti-ties employing more than 9 persons.

TABL. 5 (98). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH² ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**

DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)

PAID EMPLOYMENT¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej <i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)</i>											
	a – ogółem <i>total</i>	b – mężczyźni <i>men</i>	c – kobiety <i>women</i>	pier- wszej <i>first</i>	drugiej <i>second</i>	trzeciej <i>third</i>	czwartej <i>fourth</i>	piątej (medi- ana) <i>fifth (medi- an)</i>	szóstej <i>sixth</i>	siódmej <i>seventh</i>	ósmiej <i>eight</i>	dziewię- tej <i>ninth</i>
OGÓŁEM	a 1680,00	1923,58	2200,00	2523,70	2863,50	3254,03	3715,03	4351,58	5340,83			
TOTAL	b 1680,00	1991,56	2315,30	2666,88	3008,45	3400,00	3836,49	4490,40	5812,11			
	c 1680,00	1883,33	2101,40	2390,02	2697,87	3053,76	3570,30	4225,26	4979,50			
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Public government representatives senior officials and managers</i>	a 2200,00	3049,75	3706,00	4427,50	5103,10	5802,50	6752,05	8343,33	11386,36			
	b 2250,00	3150,00	3976,68	4755,05	5500,00	6352,08	7700,00	9598,14	13056,19			
	c 2182,00	2900,00	3551,35	4098,50	4640,20	5226,88	5816,30	6812,50	8301,70			
Specjaliści	a 2374,59	2767,50	3112,78	3464,17	3871,92	4289,30	4635,76	5102,22	6179,55			
<i>Professionals</i>	b 2577,54	3104,08	3417,20	3849,87	4288,65	4677,74	5246,57	6175,00	7772,64			
	c 2292,98	2670,00	2958,12	3300,00	3676,30	4110,00	4440,40	4804,34	5434,89			
Technicy i inny średni personel	a 1900,00	2212,00	2503,51	2821,49	3104,90	3450,00	3836,33	4343,55	5232,64			
<i>Technicians and associate profes- sionals</i>	b 2000,00	2416,67	2782,59	3153,66	3490,00	3879,00	4279,00	4844,65	5782,46			
	c 1826,80	2100,00	2376,78	2630,00	2864,25	3093,79	3453,48	3838,25	4543,21			
Pracownicy biurowi	a 1680,00	1932,50	2179,50	2406,44	2650,00	2906,80	3198,70	3620,03	4253,45			
<i>Clerks</i>	b 1680,00	1881,80	2120,00	2333,93	2558,33	2800,00	3064,53	3464,51	4116,73			
	c 1721,67	1991,99	2230,29	2492,97	2730,00	3003,70	3347,48	3721,48	4319,63			
Pracownicy usług i sprzedawcy	a 1680,00	1680,00	1680,00	1750,80	1876,87	2000,00	2169,63	2408,10	2892,17			
<i>Service and sales workers</i>	b 1680,00	1680,00	1680,00	1750,00	1900,00	2081,56	2387,88	2784,17	3438,13			
	c 1680,00	1680,00	1680,00	1755,60	1866,00	1970,82	2108,66	2259,00	2600,00			
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	a 1747,82	1833,92	2035,56	2294,89	2310,00	2328,12	2561,67	2747,67	2926,62			
<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	b 1801,67	1900,00	2094,33	2310,00	2310,00	2316,67	2561,67	2796,71	2925,67			
	c 1747,82	1747,82	1841,16	1883,31	2363,67	2503,13	2543,48	2705,67	2926,62			
Robotnicy przemysłu i rzemieślnicy	a 1680,00	1785,04	2024,00	2335,20	2600,00	2851,16	3232,80	3670,00	4306,60			
<i>Craft and related trades workers</i>	b 1680,00	1869,91	2146,49	2486,08	2756,96	3046,00	3415,53	3808,92	4476,61			
	c 1680,00	1680,00	1750,83	1882,40	2091,74	2288,14	2477,12	2625,04	3015,77			
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	a 1747,82	2000,00	2220,26	2484,48	2761,77	3010,16	3289,75	3644,27	4193,54			
<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	b 1723,82	2000,00	2273,93	2572,83	2851,17	3113,66	3376,06	3736,82	4281,72			
	c 1832,53	1966,88	2113,20	2251,56	2440,00	2630,40	2930,68	3090,80	3508,77			
Pracownicy przy pracach prostych	a 1680,00	1680,00	1764,00	1877,61	1992,84	2147,84	2327,86	2553,12	3066,24			
<i>Elementary occupations</i>	b 1680,00	1686,48	1809,77	1971,10	2223,67	2428,00	2655,40	3051,25	3474,50			
	c 1680,00	1680,00	1745,59	1850,00	1934,58	2021,39	2146,38	2312,36	2522,00			

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt 1 na str. 29.

1 *Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.* 2 *See general notes, item 7, point 1 on page 29.*

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (99). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	486990	472174	458395	452801	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	374283	380787	378131	375572	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	197706	242893	250343	250957	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	113128	73229	62453	59609	disability pensions
renty rodzinne	63449	64665	65335	65006	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	112707	91387	80264	77229	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (100). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M					
G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	5267,7	7187,9	8314,7	8517,0	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m					
T o t a l					
Świadczenia w mln zł	4289,9	6173,4	7263,6	7483,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	955,13	1351,01	1600,77	1660,43	Average monthly retirement and other pension in zł
Emerytury					
Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	2558,3	4291,1	5185,3	5382,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1078,33	1472,22	1726,05	1787,40	Average monthly retirement pension in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy					
Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1037,3	914,8	933,9	920,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	764,13	1041,04	1246,18	1286,46	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne					
Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	694,2	967,5	1144,4	1180,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	911,79	1246,74	1459,65	1513,21	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a					
FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	977,8	1014,5	1051,1	1033,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	722,98	925,13	1091,30	1115,31	Average monthly retirement and other pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 161.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 161.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za rok 2005 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, durable goods at households as well as risk of poverty, is a sample survey of **household budgets**. The survey includes all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – National Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental,

(lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.);
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby pobierające emeryturę lub rentę, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
- 3) osoby utrzymujące się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in. zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości – budynków, gruntów – niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody

etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) employed persons include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.);
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which rental of buildings connected with conducting economic activity as well as persons practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives.
- 2) persons receiving retirement pension or other pension for whom the main source of maintenance is the retirement or other pension;
- 3) persons maintained from non-earned sources other than retirement or other pension for whom the main source of maintenance are: social security allowances or other social benefits (i. a. family allowances, supplements to family allowances, nursing allowances and benefits, social pension, permanent and temporary benefits, and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental of real estate not connect-

oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedaż papierów wartościowych, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);

- 4) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na po-

ed with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);

- 4) *dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid: with income from hired labour, social security benefits, other social benefits as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practicing a learned profession, which was*

zyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury, renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne w latach 2013 i 2014 zagregowano zgodnie

designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) *income from property (interest, shares in company profits including dividends) and income from rental of buildings (net income i.e. revenues minus expenditures and possible taxes, coming from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity as well as land);*
- 5) *income from social benefits which includes i.a.: retirement pay; pensions, social security benefits and other social benefits.*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services in 2013 and 2014 were aggregated in accordance

z obowiązującą od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrożenie ubóstwem - gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późniejszymi zmianami) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Minimum egzystencji, uznane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego.

with the nomenclature of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS) binding since 2013.

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, also with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of so-called original OECD equivalence scale.

“Legal” poverty threshold is the amount, which according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2013 item 182, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a biological existence or psychophysical human development.

The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household.

TABL. 1 (101). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1773	1956	1871	1870	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,50	3,31	3,03	3,05	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,11	1,19	1,09	1,11	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	1,05	1,04	0,92	0,91	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,85	0,88	0,76	0,77	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,30	1,03	0,95	0,97	<i>dependents</i>

a W 2005 r. – pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a In 2005 – receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (102). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	619,02	907,31	997,69	1053,02	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji	590,71	865,69	956,36	1009,92	<i>of which disposable income</i>
w tym dochody:					<i>of which income:</i>
z pracy najemnej	269,93	470,34	535,07	568,12	<i>from hired work</i>
z pracy na własny rachunek	41,65	56,44	55,51 ^a	62,68 ^b	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	211,91	282,23	292,47	307,28	<i>from social security benefits</i>
z pozostałych świadczeń społecznych	44,83	45,72	54,58	49,39	<i>from other social benefits</i>

a, b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: *a* - 14,63%, *b* - 11,94%.

a, b The relative error of estimates exceeds 10% and is: *a* - 14.63%, *b* - 11.94%.

TABL. 3 (103). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	589,25	818,61	874,66	900,95	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	560,94	776,99	833,32	857,86	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	179,88	228,48	244,01	245,62	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	12,31	18,21	19,24	19,75	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	32,10	43,93	44,08	51,98	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	109,62	143,48	168,07	160,87	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	29,49	45,87	40,71	41,21	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	31,87	41,87	43,91	45,65	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	28,69	29,61	29,67	of which pharmaceutical products
transport	49,50	84,41	89,03	86,51	transport
łączość ^c	29,53	32,19	41,90	42,53	communication ^c
rekreacja i kultura ^d	34,44	54,70	49,81	53,71	recreation and culture ^d
edukacja ^e	5,73 ^f	8,42	6,56	6,92 ^g	education ^e
restauracje i hotele	8,85	11,74	18,63	27,24 ^h	restaurants and hotels
inne towary i usługi	29,19	43,67	47,66	49,15	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	x	22,61	23,39	24,99	of which personal care

^a Od 2013 r. łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Od 2013 r. łącznie z wydatkami za usługi internetowe. ^d Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^f, ^g, ^h Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^f – 13,89%, ^g – 10,28%, ^h – 13,12%.

^a Since 2013 r. including expenditures on life insurance. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Since 2013 including expenditures on Internet services. ^d Since 2013 excluding expenditures on Internet services. ^e Including pre-school education. ^f, ^g, ^h The relative error of estimates exceeds 10% and is: ^f – 13.89%, ^g – 10.28%, ^h – 13.12%.

TABL. 4 (104). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,97	7,71	7,34	7,18	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo ^a	5,93	4,90	4,70	4,49	of which bread ^a
Mięso w kg ^b	4,52	4,83	4,66	4,79	Meat in kg ^b
w tym:					of which:
mięso surowe	2,48	2,60	2,52	2,66	raw meat
w tym drób	1,50	1,45	1,44	1,47	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^c	1,97	2,16	1,93	1,94	processed meat and other meat preparations ^c
Ryby i owoce morza ^d w kg	0,30	0,35	0,23	0,23	Fish and seafood ^d in kg
Mleko ^e w l	5,75	4,46	4,18	3,96	Milk ^e in l
Jogurty w kg	0,26	0,43	0,39	0,40	Yoghurt in kg

^a Od 2013 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i pieczywa cukierniczego. ^b Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym. ^c Od 2013 r. bez przetworów podrobowych. ^d Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów gamażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. ^e Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Since 2013 excluding crisp bread, toast bread and confectionery bread. ^b Since 2013 including raw bacon. ^c Since 2013 excluding offal preparations. ^d Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. ^e Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (104). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sery i twarogi ^a w kg	0,96	0,97	0,90	0,89	Cheese and curd ^a in kg
Jaja w szt	16,47	14,07	13,62	13,53	Eggs in units
Oleje i tłuszcze ^b w kg	1,49	1,41	1,26	1,25	Oils and fats ^b in kg
w tym masło	x	0,31	0,28	0,28	of which butter
Owoce w kg	3,39	3,29	3,22	3,33	Fruit in kg
Warzywa w kg	13,45	10,81	9,56	9,63	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	x	5,38	4,54	4,51	of which potatoes
Cukier w kg	1,64	1,60	1,40	1,46	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,24	0,24	0,21	0,21	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	1,87	3,67	4,07	3,97	Mineral and spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,03	1,06	0,81	0,83	Fruit and vegetable juices in l

^a Od 2013 r. bez słodkich serków. ^b Od 2013 r. bez boczku surowego.

^a Since 2013 excluding sweet cottage cheese. ^b Since 2013 excluding raw bacon.

TABL. 5 (105). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,4	99,1	99,1	99,5	Refrigerator
Zamrażarka	43,2	40,0	30,9	31,9	Freezer
Automat pralniczy	73,1	84,3	90,7	90,8	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	2,6	8,6	14,5	16,9	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	31,6	47,7	52,8	57,4	Microwave oven
Samochód osobowy	52,6	66,9	67,6	71,4	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	38,4	39,9	28,8	27,4	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	97,9	98,3	97,9	97,7	Television set
Odtwarzacz DVD	x	48,0	40,3	35,9	DVD player

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 5 (105). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a (dok.)**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Telefon komórkowy	59,2	85,2	90,6	92,5	Mobile phone
Zestaw kina domowego	x	11,2	8,6	8,7	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	44,0	62,2	70,1	67,9	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	48,0	50,6	52,5	Digital camera
Komputer osobisty	37,4	65,4	71,2	72,9	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu ...	22,0	59,5	67,6	71,4	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szeroko-pasmowym	x	x	67,6	71,3	of which broadband access
Drukarka	x	42,3	36,4	36,6	Printer
w tym wielofunkcyjna	x	x	24,4	25,5	of which multifunction printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (106). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	22,0	19,8	20,9	21,1	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	22,6	6,9	16,9	15,3	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	14,9	5,7	9,4	8,7	subsistence minimum

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 175.

^a See general notes, item 7 on page 175.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 29.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. — gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o **zużyciu wody z wodociągów** w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w bu-

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 29.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply systems** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and since 2003 providing gas.

Data regarding the **length of the sewage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas supply connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding **consumption of water from water supply system** in households include quantity of water collected from water supply systems by facilities installed in a building.

dynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródle podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

Dane z zakresu sprzedaży energii cieplnej, liczby kotłowni i kubatury budynków ogrzewanych centralnie za 2014 r. są nieporównywalne z latami poprzednimi ze względu na zmianę zakresu podmiotowego badania.

7. Informacje o komunikacji miejskiej dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw oraz zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. Dane

4. Data regarding the users of water supply systems and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in case of sewage — sewage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Since 2005 data regarding the number of consumers and the consumption of electricity include households in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas from gas supply** concern all the households.

The consumption of electricity and gas from gas supply system in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal line — with is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

Data on heating energy, number of boiler rooms and cubature of buildings with central heating for 2014 are not comparable with the previous years due to changes in the subjective scope of the survey.

obejmują również autobusy pośpieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

7. Information regarding urban transport concerns bus communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. Data include also express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

8. Data on municipal waste concern waste generated in households, excluding end-of-life vehicles, and waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewage system.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII.

3. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the number of rooms in dwellings also include rooms used exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. *Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks as of 31 XII.*

3. *As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:*

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;

- może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

6) **towarzystw budownictwa społecznego;**

- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

4. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości ze środków gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do

- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:

- can be an owner of a whole real estate, for example an individual detached house,
- can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling, for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

6) **public building society;**

- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

4. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina funds (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by nat-

użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);

- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

ural persons conducting economic activity included in private construction);

- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (107). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
 Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	13181,2	14192,3	14409,2	Water supply
miasta	2715,3	2999,2	3074,6	urban areas
wieś	10465,9	11193,1	11334,6	rural areas
Kanalizacyjna ^a	12414,9	15073,9	15679,2	Sewage ^a
miasta	3027,1	3461,6	3622,6	urban areas
wieś	9387,8	11612,3	12056,6	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	294351	315375	320950	Water supply system
miasta	88897	97162	99195	urban areas
wieś	205454	218213	221755	rural areas
Kanalizacyjne	209470	254740	263858	Sewage system
miasta	75714	89275	92088	urban areas
wieś	133756	165465	171770	rural areas
Zdroje uliczne	152	145	144	Street outlets
miasta	111	102	101	urban areas
wieś	41	43	43	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	46,9	47,5	47,6	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas
w hm ³	26,8	26,4	26,3	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	30,5	30,1	29,9	per capita in m ³
Wieś w hm ³	20,1	21,1	21,3	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³ ...	53,6	57,3	57,8	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	53,6	57,3	57,8	of which treated

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (108). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	655,4	678,7	688,2	686,5	Consumers (as of 31 XII) in thous.
miasta	302,5	325,3	328,7	330,1	urban areas
wieś	352,8	353,4	359,5	356,4	rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h	1091,4	1196,4	1218,0	1205,2	In GWh
miasta	478,8	532,1	531,6	523,7	urban areas
wieś	612,6	664,3	686,4	681,4	rural areas
W kW·h:					In kWh:
miasta:					urban areas:
na 1 mieszkańca	564,6	605,3	604,6	594,9	per capita
na 1 odbiorcę ^a	1582,6	1635,9	1617,2	1586,6	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1736,3	1879,7	1909,4	1911,8	rural areas per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (109). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa					Distribution and transmission network in km
w km	18063,4	18524,7	18924,4	19037,3	of which transmission
w tym przesyłowa	1893,6	1894,2	1905,6	1916,4	urban areas
miasta	316,7	342,5	357,9	358,0	urban areas
wieś	1576,9	1551,7	1547,7	1558,4	rural areas
Miasta	3208,7	3682,1	3880,6	3923,4	Urban areas
Wieś	14854,7	14842,6	15043,7	15113,9	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	327637	340406	350677	354844	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	91092	106511	112475	114140	Urban areas
Wieś	236545	233895	238202	240704	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	443,4	455,1	465,6	468,0	Consumers of gas from gas supply system^a in thous.
Miasta	252,7	260,1	267,3	268,7	Urban areas
Wieś	190,7	195,0	198,3	199,3	Rural areas
Zużycie gazu z sieci^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year):
W hm ³	254,5	249,8	239,3	217,8	In hm ³
miasta	145,2	150,4	143,3	129,3	urban areas
wieś	109,2	99,4	96,0	88,6	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	121,3	117,4	112,4	102,3	Per capita in m ³
miasta	171,3	171,1	163,0	146,8	urban areas
wieś	87,4	79,6	76,8	71,0	rural areas

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (110). **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1348,7	1132,0	1016,2	987,9	890,6	97,3	Heating network in km
w tym przesyłowa	875,9	783,9	661,1	611,3	544,9	66,4	of which transmission
Kotłownie	627	931	853*	1551	1021	530	Boiler rooms (houses)
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	5407,3	8250,6	6429,7*	5260,3	5131,9	128,4	Sale of heating energy (during a year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewa- nych centralnie w dam ³	63396	72269	71876	84884	80296	4588	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	36988	45057	45207*	45092	44415	677	of which residential buildings

TABL. 5 (111). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**

POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population – in thous. – using ^a :
wodociągu	1552,5	1610,8	1633,1	1708,3	water supply system
miasta	773,7	806,5	811,4	828,1	urban areas
wieś	778,8	804,2	821,7	880,2	rural areas
kanalizacji	1056,6	1210,1	1332,8	1463,5	sewage system
miasta	704,8	745,6	763,3	783,4	urban areas
wieś	351,7	464,4	569,5	680,1	rural areas
gazu	1463,0	1530,3	1545,5	1543,4	gas supply system
miasta	744,4	782,0	784,5	783,7	urban areas
wieś	718,5	748,3	761,0	759,7	rural areas
Ludność – w % ogółu ludności ^b – – korzystająca ^a z:					Population – in % of total population ^b – – using ^a :
wodociągu	74,0	75,7	76,7	80,2	water supply system
miasta	91,4	91,8	92,4	94,1	urban areas
wieś	62,2	64,4	65,7	70,5	rural areas
kanalizacji	50,4	56,9	62,6	68,7	sewage system
miasta	83,2	84,9	86,9	89,0	urban areas
wieś	28,1	37,2	45,5	54,5	rural areas
gazu	69,7	71,9	72,6	72,5	gas supply system
miasta	87,9	89,0	89,3	89,0	urban areas
wieś	57,4	59,9	60,8	60,8	rural areas

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansów.

^a Estimated data. ^b Based on balances.

TABL. 6 (112). **ODPADY KOMUNALNE**^a
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane ^b						<i>Municipal waste collected^b</i>
w tys. t	346,3	359,8	357,6	380,5	284,7	<i>in thous. t</i>
zmieszane	334,8	321,5	303,5	309,7	225,4	<i>mixed</i>
miasta	247,0	227,8	209,8	206,0	141,9	<i>urban areas</i>
wieś	87,8	93,6	93,7	103,7	83,5	<i>rural areas</i>
zebrane selektywnie	11,5	38,3	54,1	70,8	59,3	<i>collected separately</i>
w tym:						<i>of which:</i>
papier i tektura	3,1	7,3	8,0	9,1	5,6	<i>paper and cardboard</i>
szkło	5,0	15,1	19,4	23,0	19,6	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne	1,8	9,6	11,4	14,0	11,6	<i>plastic</i>
metale	0,5	1,7	0,9	1,6	1,5	<i>metals</i>
wielkogabarytowe	0,3	0,9	3,2	5,1	4,9	<i>largesize</i>
biodegradowalne	-	1,3	7,3	10,8	8,9	<i>biodegradable</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 182. ^b Dane szacunkowe.

^a See general notes, item 8 on page 182. ^b Estimated data.

TABL. 7 (113). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**^a
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	298,5	300,7	304,0	<i>Liquid waste^b removed (during the year) in dam³</i>
miasta	83,0	71,3	63,3	<i>urban areas</i>
wieś	215,4	229,5	240,8	<i>rural areas</i>
w tym z gospodarstw domowych...	146,5	178,1	188,2	<i>of which from households</i>
miasta	38,9	38,5	34,0	<i>urban areas</i>
wieś	107,6	139,6	154,2	<i>rural areas</i>
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	144,0	123,5	118,4	<i>Septic tanks in thous. (as of 31 XII)</i>
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	0,6	1,6	2,1	<i>Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 182. ^b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 9 on page 182. ^b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (114). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolo- wane (stan w dniu 31 XII): liczba.....	47	26	22	18	6	12	Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII): number area in ha
powierzchnia w ha.....	111,5	71,1	58,9	62,4	17,7	44,7	
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (ciągu roku) w ha czynnych.....	-	9,3	1,4	1,4	1,4	-	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte).....	1,0	-	-	-	-	-	
							exploitation completed

TABL. 9 (115). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3101	2793	3530	2968	Transportation network – lines in km
Tabor autobusowy w szt.	525	484	491	456	Bus fleet in units
liczba miejsc w tys.	50	44,3	39,7	38,1	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln.....	74	58,2	54,7	53,4	Transport of passengers ^b (during the year) in mln

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 10 (116). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2013		2014		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
OGÓŁEM w ha	1433,9	1770,6	1469,9	1878,8	1509,2	1881,0	1509,1	TOTAL in ha
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	1,4	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1	1,3	in % of total area space of the voivodship ^a
na 1 mieszkańca ^b w m ² ..	16,9	8,4	16,7	8,8	17,2	8,8	17,2	per capita ^b in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:								Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypo- czynekowe.....	441,6	670,7	470,2	725,9	490,8	727,6	490,3	strolling-recreational parks
zieleńce	215,6	299,7	250,6	294,5	232,1	295,5	231,9	lawns
Tereny zieleni osiedlowej...	776,7	800,2	749,1	858,3	786,3	858,0	787,0	Estate green belts

^a, ^b W przypadku miast obliczono: ^a – w % ogólnej powierzchni miast, ^b – na 1 mieszkańca miast.

^a, ^b For urban areas calculated: ^a – in % total urban areas space, ^b – per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 11 (117). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2013	2014			SPECIFICATION
		A	B		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	601,6	623,3	619,5	635,7	641,4	306,9	334,5	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys. ...	2371,2	2483,2	2508,5	2588,2	2617,3	1180,8	1436,5	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	46377,2	48963,2	49322,5	51190,7	51861,3	21357,0	30504,3	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:								Dwelling stocks average:
liczba izb w mieszkaniu.....	3,94	3,98	4,05	4,07	4,08	3,85	4,29	number of rooms in a dwell- ing
powierzchnia użytkowa w m ² :								useful floor area in m ² :
1 mieszkania	77,1	78,6	79,6	80,5	80,9	69,6	91,2	per dwelling
na 1 osobę.....	22,1	23,3	23,2	24,0	24,4	24,3	24,4	per person
liczba osób ^b na:								number of persons ^b :
1 mieszkanie	3,49	3,38	3,43	3,35	3,32	2,87	3,73	per dwelling
1 izbę.....	0,88	0,85	0,85	0,82	0,81	0,75	0,87	per room

^a Na podstawie bilansów; dane za 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem wyników spisów powszechnych z 2002 r. (porównywalnie z danymi za 2005 r. – wariant A) i z 2011 r. (porównywalnie z danymi za lata 2013 i 2014 – wariant B). ^b Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

^a Based on balances; data for 2010 are given in two approaches, i.e. considering results of national censuses 2002 (comparably with the data for 2005 – variant A) and 2011 (comparably with the data for 2013 i 2014– variant B). ^b Calculations are based on the total number of population as of 31 XII.

TABL. 12 (118). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE

Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania – w % – wyposażone w Dwellings – in % – fitted with				
		wodociąg water supply	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas supply system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM	2010	94,2	91,0	88,7	74,5	76,2
	2013	94,4	91,3	89,0	74,1	76,8
	2014	94,4	91,4	89,2	73,9	77,0
Miasta	2010	98,4	97,4	96,4	89,9	89,0
	2013	98,4	97,5	96,5	89,4	89,3
	2014	98,4	97,5	96,4	89,0	89,3
Wieś	2010	90,4	85,2	81,8	60,6	64,5
	2013	90,6	85,6	82,3	60,2	65,4
	2014	90,7	85,7	82,5	60,1	65,8

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 13 (119). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to					innych others
		gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing community	prywatnych private	towarzystw budowni- ctwa społecz- nego public building society	
a – liczba wypłaconych dodat- ków number of allowances							
b – kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł							
c – przeciętna wysokość dodat- ku w zł average value of allowances in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	a	172440	52873	74427	19366	10953	3666	11155
TOTAL	b	33290,1	10871,8	14046,1	3469,4	1840,3	919,2	2143,2
	c	193,1	205,6	188,7	179,1	168,0	250,7	192,1
Miasta	a	159366	51443	71668	17986	4276	3666	10327
Urban areas	b	31112,3	10597,2	13495,4	3198,5	905,2	919,2	1996,8
	c	195,2	206,0	188,3	177,8	211,7	250,7	193,4
Wieś	a	13074	1430	2759	1380	6677	-	828
Rural areas	b	2177,8	274,6	550,7	270,9	935,2	-	146,4
	c	166,6	192,1	199,6	196,3	140,1	-	176,8

W % OGÓŁEM
 IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	a	100,0	30,7	43,2	11,2	6,4	2,1	6,5
TOTAL	b	100,0	32,7	42,2	10,4	5,5	2,8	6,4
Miasta	a	100,0	32,3	45,0	11,3	2,7	2,3	6,5
Urban areas	b	100,0	34,1	43,4	10,3	2,9	3,0	6,4
Wieś	a	100,0	10,9	21,1	10,6	51,1	-	6,3
Rural areas	b	100,0	12,6	25,3	12,4	42,9	-	6,7

TABL. 14 (120). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investor for dwelling construction</i>			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe <i>Area of grounds in gminas stock for dwelling construction</i>			
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>	
			spółdzielcze <i>cooperatives</i>	osób fizycznych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>
				w ha		in ha		
OGÓŁEM	2005	81,8	7,7	64,4	289,7	75,0	3083,5	970,0
TOTAL	2010	84,8	0,3	79,4	284,8	136,2	1331,3	722,1
	2013	71,2	0,5	65,7	203,1	64,3	1399,6	715,0
	2014	43,2	-	34,8	72,7	34,4	1294,3	743,9
Miasta.....	2005	29,1	6,8	15,2	285,8	72,0	1944,9	371,1
<i>Urban areas</i>	2010	23,9	0,2	21,2	211,3	62,8	361,9	133,4
	2013	19,1	0,5	15,1	201,9	63,2	420,2	120,8
	2014	15,0	-	13,1	71,6	33,3	325,9	123,7
Wieś.....	2005	52,7	0,9	49,2	3,9	3,0	1138,6	598,9
<i>Rural areas</i>	2010	60,9	0,1	58,2	73,5	73,4	969,4	588,7
	2013	52,1	-	50,6	1,2	1,1	979,4	594,2
	2014	28,2	-	21,7	1,1	1,1	968,4	620,2

TABL. 15 (121). **MIESZKANIA KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3995	7615	6468	7592	TOTAL
Spółdzielcze.....	129	495	335	542	<i>Cooperatives</i>
Komunalne (gminne).....	132	114	24	90	<i>Municipal (gminas)</i>
Zakładowe.....	-	2	-	102	<i>Company</i>
Indywidualne.....	3657	6116	5313	5558	<i>Private</i>
Spoleczne czynszowe.....	48	-	-	-	<i>Public building society</i>
Na sprzedaż lub wynajem.....	29	888	796	1300	<i>For sale or rent</i>

TABL. 16 (122). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania	4080	4965	6197	6437	Dwellings
miasta	1804	2296	2824	3004	urban areas
wieś	2276	2669	3373	3433	rural areas
Spółdzielcze.....	351	365	441	537	Co-operative
Komunalne (gminne)	41	102	21	20	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	9	2	53	76	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	182	673	660	788	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	110	63	-	-	Public building society
Indywidualne	3387	3760	5022	5016	Private
miasta	1118	1265	1750	1714	urban areas
wieś	2269	2495	3272	3302	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	346	376	581	570	Dwellings per 1000 marriages contracted
miasta	379	411	659	657	urban areas
wieś	324	350	529	511	rural areas
Izby	22046	25213	31445	32447	Rooms
miasta	8616	10170	12128	12733	urban areas
wieś	13430	15043	19317	19714	rural areas
Spółdzielcze.....	972	1190	1377	1686	Co-operative
Komunalne (gminne)	62	219	35	40	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	28	17	184	254	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	506	2014	1891	2355	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	314	158	-	-	Public building society
Indywidualne	20164	21615	27958	28112	Private
miasta	6775	7129	8918	8790	urban areas
wieś	13389	14486	19040	19322	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	511082	588569	737405	750732	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	201520	231310	277862	282113	urban areas
wieś	309562	357259	459543	468619	rural areas
Spółdzielcze.....	18953	20995	24343	29844	Co-operative
Komunalne (gminne)	1252	4200	663	845	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	795	550	3135	4152	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	11200	40009	39690	45786	For sale or rent

TABL. 16 (122). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Usable floor space of dwellings in m² (cont.)
Spółeczne czynszowe.....	5358	3183	-	-	Public building society
Indywidualne	473524	519632	669574	670105	Private
miasta	165146	172437	215585	209564	urban areas
wieś	308378	347195	453989	460541	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	125,3	118,5	119,0	116,6	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	111,7	100,7	98,4	93,9	urban areas
wieś	136,0	133,9	136,2	136,5	rural areas
Spółdzielcze	54,0	57,5	55,2	55,6	Co-operative
Komunalne (gminne).....	30,5	41,2	31,6	42,3	Municipal (gmina)
Zakładowe	88,3	275,0	59,2	54,6	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	61,5	59,4	60,1	58,1	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	48,7	50,5	-	-	Public building society
Indywidualne	139,8	138,2	133,3	133,6	Private
miasta	147,7	136,3	123,2	122,3	urban areas
wieś	135,9	139,2	138,7	139,5	rural areas

TABL. 17 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM.....	2005	4080	3387	0,2	0,8	1,6	97,4	693	6,6	34,1	45,2	14,1
TOTAL	2010	4965	3760	0,3	1,8	3,9	94,0	1205	4,0	29,0	40,6	26,5
	2013	6197	5022	1,6	2,4	4,6	91,4	1175	4,2	26,9	41,8	27,1
	2014	6437	5016	1,1	2,4	4,6	91,9	1421	5,8	21,1	42,2	30,9
Miasta.....	2005	1804	1118	0,4	1,1	1,4	97,1	686	6,7	34,4	45,6	13,3
Urban areas	2010	2296	1265	0,6	3,8	7,5	88,1	1031	3,9	30,6	41,5	24,1
	2013	2824	1750	4,3	6,2	10,1	79,4	1074	3,8	26,9	40,7	28,6
	2014	3004	1714	3,3	6,3	10,0	80,4	1290	5,7	19,5	43,7	31,1
Wieś	2005	2276	2269	0,1	0,8	1,6	97,5	7	-	-	-	100,0
Rural areas	2010	2669	2495	0,1	0,8	2,0	97,0	174	4,6	19,5	35,1	40,8
	2013	3373	3272	0,1	0,4	1,7	97,8	101	7,9	26,7	53,5	11,9
	2014	3433	3302	-	0,4	1,8	97,8	131	6,9	37,4	27,5	28,2

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto od roku szkolnego 2012/13 zaprzestany został nabór do klas pierwszych w: liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i od roku szkolnego 2013/14 – technikach uzupełniających dla dorosłych oraz od roku szkolnego 2012/13 również zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych.

Ponadto, wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego: od roku szkolnego 2004/05 dzieci w wieku 6 lat, a od roku szkolnego 2011/12 w wieku 5 lat.

W latach szkolnych 2009/10-2013/2014 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2014/15 do I klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r.

3. Placówki wychowania przedszkolnego obejmują: oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. Among schools covered by the educational system, the following are functioning:

- since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, in which education is compulsory,
- since the 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2-3 year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 4-year technical secondary schools as well as since the 2004/05 school year 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, starting from the 2002/03 school year enrolment to first grades was terminated in the following schools: specialized secondary schools and supplementary general schools for youth, and from the 2013/14 school year - supplementary technical secondary schools for adults, as well as from the 2012/13 school year also basic vocational schools and technical secondary schools for adults.

Moreover, an obligatory 1 year pre-primary education in pre-primary education establishments has been introduced: from the 2004/05 school year for children at the age of 6 and from the 2011/12 school year for children at the age of 5.

In the 2009/10-2013/14 school years, children at the age of 6 could start education in the first class of primary school upon the request of parents, and in the 2014/15 school year the first class of primary school was obligatory for children at the age of 6 who were born in the first half of 2008.

3. Pre-primary education establishments include: pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special nursery schools) and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points.

4. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

5. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół: dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

6. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

7. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

8. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 6) licea profilowane – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;

4. Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

5. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

6. Data include schools and establishments managed by central (government) administration entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

7. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

8. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools) branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools – in the 2004/05–2013/14 school years;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;

9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);

10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

9. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) policealne szkoły (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

10. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła” jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

11. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na pod-

9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*

10) *special job-training schools.*

9. Post-secondary schools – educating in day, evening, weekend and full-time programme form – include:

- 1) *post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year) in which graduates do not receive the bachelor's degree;*
- 3) *colleges of social work (3-year) –since the 2005/06 school year.*

10. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the bachelor's degree;*
- 2) *include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);*
- 3) *do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

The division of higher education institutions by type of institution was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” – of agriculture, economics, pedagogy, arts and theology.

11. Schools for adults – education in full time, in weekend and in distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *basic vocational schools for adults – since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;*
- 7) *technical secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;*

budowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.

12. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

13. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

14. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wy-

8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school – since the 2013/14 school year there has been no recruitment to the 1st grade.*

12. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resorts treatment).

13. Special educational centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular schools or nursery schools.

14. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Data regarding:

1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education centres, youth education centres, youth social thera-*

chowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;

2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego.

18. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

19. Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

20. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie wieku 6–12 lat odpowiadającej poziomowi kształcenia podstawowego (tabl. 3 i 4) przyjęto za podstawę (mianownik) połowę liczb ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r., uwzględnioną również w grupach wieku 5–6 lat (tabl. 4) oraz 3–6 lat i 6 lat (tabl. 38) przy wychowaniu przedszkolnym.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

py centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;

2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies. Graduates are shown from the previous academic year.

18. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.

19. Enrolment rate:

1) **gross** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;

2) **net** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

20. In the 2014/15 school year, for calculating the relation in the age group 6–12 years, which corresponds to primary educational level (tables 3 and 4), the half of the population at the age of 6 as of 31 XII 2014, also included in the age group 5–6 years (table 4) as well as in the age groups 3–6 years and 6 years (table 38) for pre-primary education, was used as the base (denominator).

21. A **boarding school** is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

22. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (124). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1181	1144	1093	1092	primary
gimnazja	541	568	573	572	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	17	24	25	24	special job-training
zasadnicze zawodowe	98	98	88	91	basic vocational
licea ogólnokształcące	139	126	122	123	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	7	13	-	-	supplementary general
licea profilowane	86	24	11	-	specialized secondary
technika	127	114	111	109	technical secondary
technika uzupełniająca	19	10	6	-	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^a	8	9	9	9 ^b	general art ^a
policealne	132	116	110	109	post-secondary
wyższe	17	15	15	14	tertiary
dla dorosłych	87	155	118	95	for adults
gimnazja	4	6	6	6	lower secondary
zasadnicze zawodowe	2	3	2	-	basic vocational
licea ogólnokształcące	28	48	69	73	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	15	61	18	-	supplementary general
licea profilowane	2	-	-	-	specialized secondary
technika	4 ^c	7	3	-	technical secondary
technika uzupełniająca	32	30	20	16	supplementary technical
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^d CLASSROOMS ^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	10737	12099	11861	.	primary
gimnazja	4261	4889	4868	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	275	281	374	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	1787	2080	2058	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	-	3	-	.	supplementary general
licea profilowane	269	39	22	.	specialized secondary
technika	1878	2283	2255	.	technical secondary
technika uzupełniająca	-	21	2	.	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^a	129	105	100	.	general art ^a
policealne	157	154	173	.	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 17 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych ^d Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych; w roku szkolnym 2013/14 dane szacowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 17 art schools giving only artistic education. ^c Excluding post-primary vocational schools. ^d Excluding classrooms in schools for adults and in special schools; in the 2013/14 school year data estimated by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (124). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	12442	11545	10555	11029	primary ^b
gimnazja ^b	7207	6772	6220	6214	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	779	1163	976	1042	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	2701	2950	2420	2498	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	639	157	23	-	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	2432	3211	2919	3114	technical secondary ^{bde}
policealne	428	449	510	458	post-secondary
wyższe ^f	3379	3087	3096	3024	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^e	22926	17851	18413	34729	Pre-primary education ^e
Szkoły:					Schools:
podstawowe	158388	130939	122063	127997	primary
gimnazja	99416	76180	68275	65759	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	307	646	726	721	special upper secondary job-training
zasadnicze zawodowe	14157	14018	10557	10896	basic vocational
licea ogólnokształcące	44289	39813	34332	32795	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	173	334	-	-	supplementary general
licea profilowane	12049	1878	306	-	specialized secondary
technika	38005	37685	34930	34630	technical secondary
technika uzupełniająca	856	330	98	-	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^h	1107	998	913	919	general art ^h
policealne	11975	12452	13351	12255	post-secondary
wyższe	78394	73336	62731	59321	tertiary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 199. ^{b-c} Łącznie ze szkołami: ^b – dla dorosłych, ^c – specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^d W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Nauczyciele akademicki pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty. ^g Dotyczy w latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 dzieci w wieku 6 lat, a w roku szkolnym 2014/15 w wieku 5-6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 34 (157) na str. 226. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 865 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 16 on page 199. ^{b-c} Including: ^b – schools for adults, ^c – special job-training schools. ^d In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools, respectively. ^e Including general art schools leading to professional certification. ^f Full-time and part-time employed academic teachers converted into full-time equivalent units. ^g In the 2005/06 – 2013/14 school years concerns children aged 6 and in the 2014/15 school year children aged 5-6 attending pre-primary education establishments, also included in table 34 (157) on page 226. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 865 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (124). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
dla dorosłych	5158	12053	10291	8775	for adults
gimnazja	429	650	467	410	lower secondary
zasadnicze zawodowe	123	174	72	-	basic vocational
licea ogólnokształcące	2130	4150	8576	7939	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	850	5081	372	-	supplementary general
licea profilowane	178	-	-	-	specialized secondary
technika	134 ^d	307	44	-	technical secondary
technika uzupełniająca	1314	1691	760	426	supplementary technical
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	29250	23127	20906	.	primary
gimnazja	33564	25169	22769	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	13	101	146	.	special upper secondary job-training
zasadnicze zawodowe	4763	4971	2669	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	14514	13835	12339	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	132	-	.	supplementary general secondary
licea profilowane	4234	737	300	.	specialized secondary
technika	9368	9344	7971	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	98	97	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^b	206	217	147 ^c	.	general art ^b
policealne	3989	4030	4301	.	post-secondary
wyższe	18946	21790	19300	.	tertiary
dla dorosłych	2584	3621	2629	.	for adults
gimnazja	117	219	164	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	46	35	22	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	939	1002	1955	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	117	1855	116	.	supplementary general
licea profilowane	29	-	-	.	specialized secondary
technika	1336	36	44	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	474	328	.	supplementary technical secondary

^a Bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Ponadto 106 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Ź r ó d ł o: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Excluding post-primary vocational schools. ^b Leading to professional certification. ^c Moreover, 106 graduates of art schools giving only artistic education.

S o u r c e: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (125). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14
Szkoły podstawowe Primary schools	1181	1144	1093	1092	158388	130939	122063	127997	29250	22619	20906
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	3	2	2	2	277	254	294	303	53	40	45
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	1157	1113	1007	1001	156956	129162	118488	124098	29016	22041	20328
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Social organizations and associations	18	23	69	72	844	899	2371	2540	142	395	385
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	2	3	5	5	268	515	625	624	22	91	108
Pozostałe Other	1	3	10	12	43	109	285	432	17	52	40
Gimnazja Lower secondary schools	541	568	573	572	99416	76180	68275	65759	33564	23962	22769
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	1	-	-	-	17	-	-	-	3	-	-
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	522	542	528	526	97955	73994	65247	62511	33167	22925	21838
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Social organizations and associations	13	16	32	33	684	968	1455	1551	163	422	455
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	4	7	10	10	685	1038	1345	1466	196	532	400
Pozostałe Others	1	3	3	3	75	180	228	231	35	83	76
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a Basic vocational schools ^a	115	122	113	115	14464	14664	11283	11617	4776	4223	2815
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	1	1	1	1	9	41	61	65	-	18	17
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	111	116	105	104	14148	14075	10570	10784	4690	3998	2628
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Social organizations and associations	1	2	4	5	247	340	384	421	72	93	106

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Including special job-training schools.

TABL. 2 (125). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a (dok.) Basic vocational schools ^a (cont.)											
Organizacje wyznaniowe	2	1	1	1	60	42	11	19	14	9	-
Religious organizations											
Pozostałe	-	2	2	4	-	166	257	328	-	105	64
Others											
Licea ogólnokształcące ^b	146	139	122	123	44462	40147	34332	32795	14514	13226	12339
General secondary schools ^b											
Jednostki samorządu terytorialnego	133	123	104	103	43474	38732	32557	30984	14189	12744	11779
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	6	7	8	10	314	347	477	486	103	127	152
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	4	6	7	7	558	923	944	927	202	312	303
Religious organizations											
Pozostałe	3	3	3	3	116	145	354	398	20	43	105
Others											
Licea profilowane	86	24	11	-	12049	1878	306	-	4234	409	300
Specialized secondary schools											
Jednostki samorządu terytorialnego	85	24	11	-	12027	1878	306	-	4234	409	300
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-
Social organizations and associations											
Technika ^{bc}	154	133	126	118	39968	39013	35941	35549	8262	8435	8215
Technical secondary schools ^{bc}											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	8	8	8	549	1068	992	1018	100	236	197
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	146	118	109	102	38800	37262	34213	33842	8014	8062	7858
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	1	2	2	271	368	504	453	59	75	113
Social organizations and associations											

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^b W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including special job-training schools. ^b In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools, respectively. ^c Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (125). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates			
	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14	
Technika^{ab} (dok.) Technical secondary schools^{ab} (cont.)												
Organizacje wyznaniowe	2	3	5	5	348	232	209	227	89	56	32	
<i>Religious organizations</i>												
Pozostałe	-	3	2	1	-	83	23	9	-	6	15	
<i>Others</i>												
Szkoły policealne	132	116	110	109	11975	12452	13351	12255	3989	4649	4301	
Post-secondary schools												
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	3	3	3	-	131	77	81	-	34	43	
<i>Central (government) administration entities</i>												
Jednostki samorządu terytorialnego	54	36	33	35	6087	4554	3753	3290	2101	1870	1399	
<i>Local self-government entities</i>												
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	5	8	9	1140	233	721	949	490	258	396	
<i>Social organizations and associations</i>												
Pozostałe	57	72	66	62	4748	7534	8800	7935	1398	2487	2463	
<i>Others</i>												
Szkoły wyższe	17	15	15	14	78394	73336	62731	59321	18946	20524	19300	
Tertiary education												
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	7	7	7	51797	49994*	45470*	44370	12857	14027*	13455	
<i>Central (government) administration entities</i>												
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	2555	1984*	1425	1157	805	551	558	
<i>Religious organizations</i>												
Pozostałe	10	8	8	7	24042	21358*	15836*	13794	5284	5946*	5287	
<i>Others</i>												
Szkoły dla dorosłych	87^c	155	118	95	5158^c	12053	10291	8775	2584	3600	2629	
Schools for adults												
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	2	-	78	103	25	-	27	24	26	
<i>Central (government) administration entities</i>												
Jednostki samorządu terytorialnego	66	61	47	40	4199	4977	3636	3329	2146	1255	835	
<i>Local self-government entities</i>												
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	3	16	17	11	118	765	990	750	100	181	299	
<i>Social organizations and associations</i>												
Pozostałe	16	75	52	44	763	6208	5640	4696	311	2140	1469	
<i>Others</i>												

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^c W roku szkolnym 2005/06 bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary technical secondary schools. ^b Including general art schools leading to professional certification. ^c In the 2005/06 school year excluding post-primary vocational schools.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (126). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010/11		2013/14		2014/15	
	w % ludności danej grupy wieku		in % of population of given age group			
6–12 ^a lat	96,2		92,7		90,6	
13–15	96,1		94,2		94,4	
16–18	94,7		93,9		93,1	
19–21 lat	24,9		23,0		22,5	

^a Do roku szkolnego 2013/14 w grupie wieku 7-12.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year in the 7-12 age group.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (127). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2010/11			2013/14			2014/15			SPECYFIKACJA
		ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	
		total	males	females	total	males	females	total	males	females	
		w %			in %						
BRUTTO GROSS											
Szkoły:											Schools:
podstawowe ^a ...	6-12	95,5	95,5	95,5	94,9	94,7	95,1	91,0	90,7	91,4	primary ^a
gimnazja	13-15	97,0	98,1	95,9	95,5	96,4	94,5	95,0	96,0	94,0	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b ...	16-18	16,3	23,7	8,6	14,4	21,0	7,4	15,2	21,2	8,8	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16-18	56,3	42,9	70,0	55,3	43,4	67,9	53,2	41,8	65,4	general secondary ^c
technika ^{cd}	16-18	45,0	55,3	34,4	46,6	56,1	36,6	47,0	56,1	37,4	technical secondary ^{cd}
policealne	19-21	12,5	7,6	17,6	14,8	8,5	21,3	14,6	8,2	21,2	post-secondary
NETTO NET											
Wychowanie przedszkolne ^e	5-6	84,5	86,1	82,9	82,4	84,6	80,2	97,4	99,9	94,8	Pre-primary education ^e
Szkoły:											Schools:
podstawowe ^a ..	6-12	93,7	93,8	93,7	92,7	92,6	92,7	90,5	90,0	91,0	primary ^a
gimnazja	13-15	93,9	93,7	94,1	92,6	92,4	92,7	92,3	92,3	92,3	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b ...	16-18	14,2	20,7	7,6	12,4	18,2	6,2	12,8	18,2	7,1	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16-18	46,0	31,7	60,7	44,6	31,0	58,9	42,8	29,8	56,6	general secondary ^c
technika ^{cd}	16-18	31,3	37,9	24,5	34,1	40,6	27,3	35,2	41,8	28,2	technical secondary ^{cd}
policealne	19-21	6,2	3,3	9,3	5,9	2,9	9,0	5,4	2,7	8,1	post-secondary

^a Do roku szkolnego 2013/14 dotyczy dzieci w wieku 7 – 12 lat. ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^c Do roku szkolnego 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Do roku szkolnego 2013/14 dotyczy dzieci w wieku 6 lat, a roku szkolnym 2014/15 w wieku 5-6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year concerns children aged 7 – 12. ^b Including special job-training schools. ^c Until the 2013/14 school year including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools, respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Until the 2013/14 school year concerns children aged 6 and in the 2014/15 school year children aged 5-6 attending pre-primary education establishments.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (128). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
SECONDARY SCHOOLS

SZKOŁY SCHOOLS		Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Computers ^a in schools			
				ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and youth		
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	
						razem total	w tym szerokopasmowy of which broadband connection
Podstawowe	2005/06	88,7	930	12082	9850	7536	3757
Primary	2010/11	95,9	1229	21322	17457	16250	9199
	2013/14^b	98,4	1210	23241	18673	18044	10668
Gimnazja	2005/06	74,7	445	6369	5254	4957	2555
Lower secondary	2010/11	82,7	564	10318	8399	8201	5536
	2013/14^b	82,9	587	11172	8879	8753	6013
Zasadnicze zawodowe	2005/06	12,2	20	330	242	234	133
Basic vocational	2010/11	31,6	34	795	702	687	508
	2013/14^b	37,5	38	1138	849	813	564
Licea ogólnokształcące ^c	2005/06	59,0	154	2808	2199	2040	1571
General secondary ^c	2010/11	70,5	168	4447	3493	3375	2199
	2013/14^b	76,7^e	171	5055	3720	3656	2660
Licea profilowane ...	2005/06	11,6	23	404	303	294	215
Specialized secondary	2010/11	29,2	9	144	130	130	89
	2013/14^b	-	3	69	63	63	39
Technika ^{cd}	2005/06	40,9	165	3360	2697	2398	1959
Technical secondary ^{cd}	2010/11	78,2	286	7371	5974	5916	4389
	2013/14^b	77,0	273	7804	6087	6026	4366
Policealne	2005/06	31,8	46	897	685	639	361
Post-secondary	2010/11	57,8	60	1546	1176	1142	799
	2013/14^b	70,0	80	2450	2055	.	1110

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^b W roku szkolnym 2013/14 dane szacunkowe. ^c Do roku szkolnego 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z liceami profilowanymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^b In the 2013/14 school year data were estimated. ^c Until the 2013/14 school year including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools, respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Including specialized secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 6 (129). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach total pupils and students at schools									
		podstawowych primary			gimnazj- znych lower second- ary	zasadni- czych zawodo- wych ^b basic vocatio- nal ^b	liceach ogólno- kształcą- cych ^c general seconda- ry ^c	liceach profilo- wanych special- ized seconda- ry	techni- kach ^{cd} technical second- ary ^{cd}	policeal- nych ^e post-se condary ^e	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski <i>English</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	271100 282178 263911 266900	58,9 95,0 97,9 98,3	62,0 95,1 97,5 98,2	57,0 94,9 98,2 98,4	78,9 93,8 98,5 98,7	37,4 54,3 62,1 59,9	96,1 98,8 98,6 99,7	94,5 100,0 100,0 -	91,7 94,9 98,0 99,8	43,7 5,3 45,8 54,8
Francuski <i>French</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	11398 8364 7439 7423	0,4 0,2 0,2 0,3	0,6 0,3 0,6 0,7	0,2 0,1 - -	1,4 1,7 2,5 2,1	1,3 0,6 - -	12,8 12,1 12,3 13,1	8,3 12,5 14,4 -	5,9 4,1 3,2 3,8	3,1 - - -
Niemiecki <i>German</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	122797 110889 106728 103957	13,1 4,8 2,7 2,5	13,4 4,6 3,2 3,9	13,0 4,9 2,3 1,5	22,2 57,1 74,4 72,8	27,9 29,3 27,1 26,5	73,6 66,6 63,2 64,2	78,2 59,7 74,8 -	80,0 74,9 77,4 80,7	21,2 - 3,0 1,8
Rosyjski <i>Russian</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	14028 9014 6759 5969	0,7 0,1 0,2 -	0,0 - - -	1,0 0,2 0,3 -	0,3 1,8 2,2 1,7	25,6 13,0 4,7 3,9	7,1 7,4 7,3 7,8	10,2 9,0 7,5 -	11,3 6,4 5,7 5,1	1,6 - - -
Hiszpański <i>Spanish</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	661 2288 3559 4466	0,0 - 0,1 0,1	0,0 - 0,3 0,3	- - - -	0,0 0,8 2,7 3,0	. - - -	. 3,0 4,3 6,9	. - - -	. - 0,1 0,2	0,0 - - -

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.
^c W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych oraz bez szkół dla dorosłych.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^b Including special job-training schools. ^c In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Since the 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work, excluding adults schools.

TABL. 6 (129). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^{cd} technical secondary ^{cd}	policealnych ^e post-secondary ^e
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas						

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE (dok.)
 OBLIGATORY EDUCATION (cont.)

Włoski 2005/06	73	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8
<i>Italian</i> 2010/11	393	-	-	-	0,1	-	0,6	-	0,2	-
2013/14	737	-	-	-	0,2	0,2	0,9	-	0,6	-
2014/15	953	-	-	-	0,3	0,4	1,4	-	0,7	-
Inne 2005/06	2676	-	-	-	0,1	-	-	-	-	1,3
<i>Others</i> 2010/11	2359	0,0	-	0,0	-	0,3	5,7	-	-	1,0
2013/14	799	0,0	-	0,1	-	0,3	1,1	-	-	13,3
2014/15	1043	0,0	-	0,1	-	0,3	2,1	-	-	15,2

NAUCZANIE DODATKOWE^f
 ADDITIONAL EDUCATION^f

Angielski.... 2005/06	47822	21,1	22,5	20,3	13,0	-	0,5	4,1	1,0	4,4
<i>English</i> 2010/11	7226	2,8	2,7	2,8	3,6	-	0,7	-	1,0	8,4
2013/14	1777	0,9	1,3	0,6	0,6	-	0,2	-	0,3	3,4
2014/15	820	0,4	0,5	0,3	0,3	-	0,2	-	-	3,2
Francuski 2005/06	2786	0,2	0,2	0,2	2,1	-	0,5	-	0,1	1,5
<i>French</i> 2010/11	1502	0,1	0,2	0,1	1,1	-	0,7	1,4	0,5	-
2013/14	1769	0,2	0,4	0,0	0,8	-	1,5	-	1,4	-
2014/15	1650	0,2	0,3	0,1	1,3	-	0,9	-	0,9	-
Niemiecki .. 2005/06	52512	7,9	8,9	7,3	37,8	-	1,5	3,0	2,6	6,0
<i>German</i> 2010/11	30407	8,9	8,7	9,0	18,8	-	3,5	16,6	6,7	4,6
2013/14	22610	7,5	10,1	5,6	13,0	-	4,4	-	8,4	2,1
2014/15	20846	6,4	8,0	5,1	14,4	-	4,2	-	5,0	3,1
Inne 2005/06	7764	1,8	0,1	2,9	3,5	-	2,7	0,1	0,3	2,8
<i>Others</i> 2010/11	4725	0,8	0,1	1,2	1,6	-	4,4	-	1,6	3,0
2013/14	3527	0,3	0,1	0,4	1,4	-	5,3	-	1,0	-
2014/15	3359	0,6	0,6	0,6	1,5	-	4,1	-	0,8	-

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^c W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych oraz bez szkół dla dorosłych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^b Including special job-training schools. ^c In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Since the 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work, excluding adults schools. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (130). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total students at school</i>					
		gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>	liceach ogólnokształcących ^a <i>general secondary^a</i>	technikach ^a <i>technical secondary^a</i>	policealnych <i>post-secondary</i>	
Angielski <i>English</i>	2010/11 2013/14 2014/15	15246 15191 13418	72,2 95,3 98,5	78,7 72,2 -	84,7 90,4 94,0	62,8 57,6 61,3	55,7 57,2 51,0
Niemiecki <i>German</i>	2010/11 2013/14 2014/15	2101 928 787	27,8 4,3 1,2	21,3 - -	9,0 5,2 3,7	29,7 37,4 38,5	4,6 1,3 3,1
Rosyjski <i>Russian</i>	2010/11 2013/14 2014/15	493 295 536	- - -	- - -	3,4 0,9 4,8	7,6 3,5 2,3	0,3 1,7 1,4
Inne <i>Others</i>	2010/11 2013/14 2014/15	95 122 90	- - -	- - -	- - -	- - -	1,0 1,1 0,9

^a Do roku szkolnego 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (131). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>				absolwenci <i>graduates</i>			
Szkoły podstawowe w tym specjalne	3258 1205	2764 955	2775 846	2973 830	533 238	588 160	555 157	<i>Primary schools of which special</i>
Gimnazja w tym specjalne	2760 1304	2357 1076	2369 1006	2363 968	815 464	805 266	752 290	<i>Lower secondary schools of which special</i>
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	317	646	726	721	13	123	146	<i>Special job-training schools</i>
Zasadnicze szkoły zawodowe w tym specjalne	994 913	852 693	729 564	862 629	286 273	273 220	131 100	<i>Basic vocational schools of which special</i>
Licea ogólnokształcące ^b w tym specjalne	326 84	331 226	232 43	236 37	86 15	117 74	71 12	<i>General schools^b of which special</i>
Licea profilowane w tym specjalne	147 28	41 16	12 10	- -	29 8	2 -	12 10	<i>Specialized schools of which special</i>
Technika ^{bc} w tym specjalne	226 53	81 -	164 29	190 42	61 29	23 -	19 -	<i>Technical schools^{bc} of which special</i>
Szkoły policealne w tym specjalne	23 11	34 33	41 41	32 32	2 -	20 20	21 21	<i>Post-secondary schools of which special</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 199. ^b W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^c łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 12 on page 199. ^b In 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^c Including general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (132). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPI ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b</i>					
Ośrodki	24	23	22	22	Centres
Miejsca	1691	1419	1245	1292	Places
Wychowankowie	1493	1055	832	789	Residents
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	13	-	-	-	<i>blind and sight impaired</i>
niesłyszący i słabo słyszący	106	67	70	72	<i>deaf and hearing impaired</i>
przewlekłe choroby	18	4	-	-	<i>chronically ill</i>
z niepełnosprawnością ruchową ^c ...	60	37	34	26	<i>motor-skill impaired^c</i>
z upośledzeniem umysłowym	1094	835	612	579	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	39	9	8	4	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	2	2	Centres
Miejsca	60	80	132	120	Places
Wychowankowie	61	80	44	72	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	9	11	14	14	Centres
Miejsca	552	652	723	684	Places
Wychowankowie	520	597	615	621	Residents
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	283	342	374	385	<i>mental retardation-profound</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	223	255	241	236	<i>associated with defects</i>

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2014 r. 2 ośrodki z 51 wychowankami).
^c W latach 2013 i 2014 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2014 were 2 centres with 51 residents). ^c In 2013 and 2014 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL.10 (133). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a						
		ogółem total	informatycznych informatical	technicznych technical	przedmiotowych subject	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourist	innych others
OGÓŁEM 2005 ^b	19	10730	x	324	x	2308	x	x
TOTAL								
2010	15	22868	151	209	934	2594	187	18793
2013	16	49603	195	86	1593	24870	268	22591
2014	13	60361	140	125	1047	37044	773	21232
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	3	20516	56	27	79	735	725	18894
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	6	2378	84	98	111	186	48	1851
Pozostałe placówki Other institutions	4	37467	-	-	857	36123	-	487

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. – od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. – do 31 X) roku badanego. ^b Stan w dniu 31 X.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 – from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 – to 31 X) of the surveyed year. ^b As of 31 X.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (134). **INTERNATY I BURS Y SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

SZKÓŁY SCHOOLS	2014/15		2005/06 ^a	2010/11	2013/14	2014/15	
	placówki Establishments	miejsca beds	korzystający boarders				
			ogółem total				
OGÓŁEM	43	4303	4189	3339	3345	3353	77,9
TOTAL							
Internaty..... Boarding-schools	32	3027	2631	2081	2348	2416	79,8
szkoly podstawowe i gimnazja primary and lower secondary	1	29	-	-	-	11	37,9
zasadnicze szkoly za- wodowe i technika ^{bd} . basic vocational and technical secondary ^{bd}	22	2490	2518	1749	2029	1991	80,0
licea ogólnokształcące ^c . general secondary ^c	9	508	113	332	319	414	81,5
Bursy Dormitories	11	1276	1558	1258	997	937	73,4

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze szkołami: ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych. ^c, ^d W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami: ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; ^d – technikami uzupełniającymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including: general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work. ^c, ^d In 2005/06 – 2013/14 school years including: ^c supplementary general secondary schools; ^d supplementary technical secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (135). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	20	22	23	22	Dormitories
Miejsca	5780	5547	5764	5750	Beds
Korzystający:					Boarding
studenci	5093	5291	4911	4698	students
w % ogółu studentów	6,5	7,2	7,8	7,9	in % of total students
uczestnicy studiów dokto- ranckich ^a	x	23	26	33	students of doctoral studies ^a
w % ogółu uczestników	x	6,2	5,2	6,5	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	3	1	1	1	Canteens
Miejsca	585	50	50	60	Places

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 13 (136). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA ^a**
 Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING ^a
SCHOLARSHIPS
 As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15				SCHOOLS
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholar- ships recipients		otrzymu- jący stypendia w % ogółu stu- dentów danej grupy szkół scholar- ship recipients in % of total students of a given group of schools	
					socjalne social	rektora dia najlep- szych studen- tów vice- chancel- lor to the best students		
OGÓŁEM	29285	23014	19756	19186	12602	3184	32,3	TOTAL
Uniwersytety	7576	7534	5638	5630	3644	1051	29,7	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4997	5377	5982	6081	4278	931	35,7	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomicz- ne	5982	282	65	57	32	12	6,5	Academies of economics
Pozostałe szkoły	10730	9821	8071	7418	4648	1190	33,1	Other schools

^a Łącznie z cudzoziemcami; w roku akademickim 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; in the 2010/11 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 14 (137). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06		2010/11		2013/14		2014/15	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły	1152	164	1115	176	1066	179	1065	181
<i>Schools</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe.....	2	2	3	3	2	2	3	3
<i>sports and athletic</i>								
filialne	95	1	71	1	46	-	45	-
<i>branch</i>								
artystyczne ^a	4	4	4	4	4	4	4	4
<i>arts ^a</i>								
Pomieszczenia szkolne.....	10737	2851	12099	3312	11861	.	.	.
<i>Classrooms</i>								
Oddziały	8634	2578	7980	2406	7472	2362	7788	2522
<i>Sections</i>								
Uczniowie.....	157183	58363	129984	51795	121217	50809	127167	54022
<i>Pupils</i>								
w tym kobiety.....	76668	28484	63421	25312	59170	24917	62216	26467
<i>of which females</i>								
w tym I klasa.....	23563	8688	20337	8457	19142	8348	27103	11768
<i>of which 1st grade</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe.....	434	434	1022	1022	578	578	1490	1490
<i>sports and athletic</i>								
filialne	2034	42	1232	22	767	-	788	-
<i>branch</i>								
artystyczne ^a	487	487	501	501	548	548	560	560
<i>arts ^a</i>								
Absolwenci	29012	11058	22918	9003	20749	8443	.	.
<i>Graduates</i>								
w tym kobiety.....	14159	5399	11214	4431	10143	4216	.	.
<i>of which females</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe.....	101	101	120	120	200	200	.	.
<i>sports and athletic</i>								
filialne	17	-	54	-	69	-	.	.
<i>branch</i>								
artystyczne ^a	91	91	63	63	87	87	.	.
<i>arts ^a</i>								
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę	136,4	355,9	116,6	294,3	113,7	283,8	119,4	298,5
<i>school</i>								
1 pomieszczenie szkolne	14,6	20,5	10,7	15,6	10,2	x	x	x
<i>classroom</i>								
1 oddział.....	18,2	22,6	16,3	21,5	16,2	21,5	16,3	21,4
<i>section</i>								

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (138). **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06		2010/11		2013/14		2014/15	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Gimnazja	511	111	536	122	541	127	539	127
<i>Lower secondary</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego	5	3	2	2	6	6	5	5
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	-	-	1	1	-	-	-	-
<i>with job-training sections ^a</i>								
Pomieszczenia szkolne	4261	1785	4889	2132	4868	.	.	.
<i>Classrooms</i>								
Oddziały	4049	1664	3465	1388	3157	1265	3078	1240
<i>Sections</i>								
Uczniowie	98112	43547	75104	33343	67269	30901	64791	30136
<i>Pupils</i>								
w tym kobiety	48103	21487	36433	16217	32707	14981	31462	14657
<i>of which females</i>								
w tym I klasa	31628	13889	24538	10939	22276	10368	20860	9842
<i>of which 1st grade</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego	530	441	240	240	1510	1510	1219	1219
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	46	46	-	-	-	-
<i>with job-training sections ^a</i>								
Absolwenci	33100	14881	24874	10933	22479	10158	.	.
<i>Graduates</i>								
w tym kobiety	16336	7434	12293	5487	11067	5041	.	.
<i>of which females</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego	160	124	76	76	420	420	.	.
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>with job-training sections ^a</i>								
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę	192,0	392,3	140,1	273,3	124,3	243,3	120,2	237,3
<i>school</i>								
1 pomieszczenie szkolne	23,0	24,4	15,4	15,6	13,8	x	x	x
<i>classroom</i>								
1 oddział	24,2	26,2	21,7	24,0	21,3	24,4	21,0	24,3
<i>section</i>								

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (139). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15
Szkoły	78	81	73	76
Schools				
Oddziały	459	460	373	395
Sections				
Uczniowie	13244	13325	9993	10267
Students				
w tym kobiety	3163	3266	2288	2673
of which females				
w tym I klasa	5102	4867	3799	3315
of which 1 st grade				
Absolwenci	4490	4730	2569	.
Graduates				
w tym kobiety	1236	1267	418	.
of which females				

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (140). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**

*STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION*

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE ISCED-F 2013 CLASSIFICATION^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	9993	10267	TOTAL
w tym			of which
Artystyczna	7	14	Arts
Biznesu i administracji	342	479	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	4507	4406	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	865	861	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	2206	2054	Architecture and building
Rolnicza	18	21	Agriculture
Leśna	10	11	Forestry
Usług dla ludności	2038	2421	Personal services

**B. ABSOLWENCI Z ROKU SZKOLNEGO 2013/14 ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ
ISCED'97^a**

*GRADUATES IN THE 2013/14 SCHOOL YEAR ACCORDING TO THE ISCED'97
CLASSIFICATION^a*

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	2569	TOTAL
w tym		of which
Inżynieryjno-techniczna	1366	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	252	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	623	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	8	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	320	Personal services

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education.

Source: data of the Ministry of National Education

TABL. 18 (141). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	139	129	120	121	Schools
Oddziały	1438	1359	1180	1154	Sections
Uczniowie	44340	39921	34289	32758	Students
w tym kobiety	27488	25840	22135	21175	of which females
w tym I klasa	15263	13296	10850	10626	of which 1st grade
Absolwenci	14499	13869	12327	.	Graduates
w tym kobiety	9093	8977	7976	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt. 4-5 na str. 197.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary general secondary schools; see general notes, item 8, point 4-5 on page 197.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (142). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	85	23	10	-	Schools
Oddziały	405	68	12	-	Sections
Uczniowie	12021	1862	296	-	Students
w tym kobiety	6890	1299	215	-	of which females
w tym klasa I	3444	491	-	-	of which 1st grade
Absolwenci	4226	728	290	.	Graduates
w tym kobiety	2389	528	206	.	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 6 na str. 197.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 8, point 6 on page 197.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (143). **TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b**
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b
FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	152	133	125	117	Schools
Oddziały	1328	1499	1381	1344	Sections
Uczniowie	39921	39013	35912	35507	Students
w tym kobiety	14335	15078	13939	13851	of which females
w tym I klasa	12252	10071	9945	9515	of which 1st grade
Absolwenci	8239	9659	8215	.	Graduates
w tym kobiety	3152	3824	3122	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 7-9 na str. 197, 198. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8, point 7-9 on page 197 and 198. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (144). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL^a SCHOOLS FOR YOUTH^b (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	144	124	116	108	Schools
Oddziały	1328	1456	1322	1291	Sections
Uczniowie	38814	38015	34999	34588	Students
w tym kobiety	14335	14342	13279	13167	of which females
w tym I klasa	12013	9884	9729	9297	of which 1st grade
Absolwenci	8033	9442	8068	.	Graduates
w tym kobiety	3024	3658	3007	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt. 7-8 na str. 197.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8, point 7 and 8 on page 197.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (145). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**

STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE ISCED-F 2013 CLASSIFICATION^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	34999	34588	TOTAL
w tym			of which
Społeczna	2737	2600	Social and behavioural science
Biznesu i administracji	2516	2918	Business and administration
Nauk o środowisku	231	200	Environmental
Fizyczna ^b	227	239	Physical sciences ^b
Technologii teleinformatycznych	5043	5024	Information and communication technologies
Inżynierijno-techniczna	9025	9286	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	824	830	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	4391	4104	Architecture and building
Usług dla ludności	8586	8053	Personal services
Usług transportowych	679	634	Transport services

**B. ABSOLWENCI Z ROKU SZKOLNEGO 2013/14 ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ
ISCED'97^a**

**GRADUATES IN THE 2013/14 SCHOOL YEAR ACCORDING TO THE ISCED'97
CLASSIFICATION^a**

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	8068	TOTAL
w tym		of which
Społeczna	729	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjna	454	Business and administration
Fizyczna ^b	48	Physical sciences ^b
Informatyczna	1189	Computing
Inżynierijno-techniczna	1969	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	160	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	977	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	142	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	2112	Personal services
Usług transportowych	176	Transport services

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^b Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education. ^b Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education

TABL. 23 (146). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
------------------	---------	---------	---------	---------	---------------

SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH
 ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	29	36	41	42	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	29	36	41	42	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	3493	2932	3079	3066	Pupils
w tym kobiety	2049	1834	1994	2003	of which females
Absolwenci	563	392	362	.	Graduates
w tym kobiety	291	245	230	.	of which females

SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE
 ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	18	24	27	26	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	10	15	18	17	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	1976	1868	1801	1784	Students
w tym kobiety	1219	1177	1138	1133	of which females
Absolwenci	295	336	253	.	Graduates
w tym kobiety	171	230	173	.	of which females

w tym ogólnokształcące szkoły artystyczne
 of which general art. Schools

Szkoły	8	9	9	9	Schools
Uczniowie	1107	998	913	919	Students
w tym kobiety	747	736	660	684	of which females
Absolwenci	206	195	147	.	Graduates
w tym kobiety	128	146	115	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (147). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	131	114	108	107	Schools
Oddziały	469	551	558	517	Sections
Uczniowie	11964	12419	13310	12223	Students
w tym kobiety	5758	8543	9443	8728	of which females
Absolwenci	3989	4021	4280	.	Graduates
w tym kobiety	2163	2980	3150	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (148). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**

STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE ISCED-F 2013 CLASSIFICATION^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	13310	12223	TOTAL
w tym			of which
Artystyczna	376	489	Arts
Społeczna	188	211	Social and behavioural science
Biznesu i administracji	2322	1880	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych	649	560	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	51	66	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	94	80	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	70	54	Architecture and building
Medyczna	2583	2500	Health
Usług dla ludności	2168	1996	Personal services
Usług transportowych	253	349	Transport services

B. ABSOLWENCI Z ROKU SZKOLNEGO 2013/14 ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a

GRADUATES IN THE 2013/14 SCHOOL YEAR ACCORDING TO THE ISCED'97 CLASSIFICATION^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	4280	TOTAL
w tym		of which
Artystyczna	171	Arts
Społeczna	44	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjna	573	Business and administration
Informatyczna	184	Computing
Inżynieryjno-techniczna	23	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	49	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	37	Architecture and building
Medyczna	1222	Health
Usług dla ludności	489	Personal services
Usług transportowych	44	Transport services

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education.

Source: data of the Ministry of National Education

TABL. 26 (149). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005/06	17	3379	78394	18946	TOTAL
2010/11	15	3087	73336	21790	
2013/14	15	3096	62731	19300	
2014/15	14	3024	59321	.	
Uniwersytety	1	1276	18966	6821	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	771	17042	4610	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1	11	871	462	Academies of economics
Pozostałe szkoły	11	966	22442	7407	Other

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 199. ^b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2013/14.

^a Teachers employed full-time and part-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 16 on page 199. ^b According to type of school – from 2013/14 academic year.

TABL. 27 (150). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND
TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b		
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM 2005/06	78394	44004	40567	23319	37827	20685	GRAND TOTAL
2010/11	73336	42147	39946	23065	33390	19082	
2013/14	62731	35691	39716	23126	23015	12565	
2014/15	59321	33333	39754	22871	19567	10462	
Uniwersytety	18966	13493	15006	10527	3960	2966	Universities
Wyższe szkoły techniczne	17042	6763	12667	5415	4375	1348	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	871	537	113	90	758	447	Academies of economics
Pozostałe szkoły	22442	12540	11968	6839	10474	5701	Other

^a, ^b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: ^a - dziennych, ^b - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

^a, ^b Data 2005/06 academic years concern: ^a – day study system, ^b – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 28 (151). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06	18946	12197	8733	5602	10213	6595	GRAND TOTAL
	2010/11	21790	13919	10699	6597	11091	7322	
	2013/14	19300	12498	11332	7387	7968	5111	
Uniwersytety		6821	5235	4867	3663	1954	1572	
Wyższe szkoły techniczne		4610	2249	3548	1817	1062	432	
Wyższe szkoły ekonomiczne		462	308	57	48	405	260	
Pozostałe szkoły		7407	4706	2860	1859	4547	2847	

^{a, b} Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

^{a, b} Data 2005/06 academic years concern: *a* – day study system, *b* – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 29 (152). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym kobiety of which females			
OGÓŁEM	3087	3096	3024	1291	1297	1263	TOTAL
Profesorowie	694	733	763	118	148	170	Professors
w tym z tytułem naukowym profesora	471	510	547	96	120	139	of which titled only
Docenci	24	23	24	11	11	11	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	-	-	1	-	-	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)
Adiunkci	1052	1017	985	463	462	456	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	12	19	-	3	4	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)
Asystenci	474	434	438	252	212	207	Assistant lecturers
Pozostali	843	889	814	447	463	419	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 199.

^a Teachers employed full-time and part-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 16 on page 199. ^b The habilitated doctors degree (hd), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 30 (153). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06	358	198	46	39	TOTAL
	2010/11	1131	629	227	151	
	2013/14	2033	1026	307	193	
	2014/15	2577	1266	.	.	
studia: stacjonarne		2523	1237	292	182	studies: full-time programmes
niestacjonarne		54	29	15	11	part-time programmes
Uniwersytety		157	78	16	10	Universities
Wyższe szkoły techniczne		98	22	4	3	Technical universities
Pozostałe szkoły wyższe		2322	1166	287	180	Other

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół — z roku szkolnego 2013/14.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school — for 2013/14 school year.

TABL. 31 (154). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	słuchacze studiów podyplomowych ^a students of postgraduate studies ^a			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplo- mowych certificates issued to students of postgraduate studies		uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies			
OGÓŁEM	5438	4351	3540	2864	2795	370	503	511	TOTAL
w tym kobiety	3634	2934	2592	1898	1865	201	244	254	of which fe- males
Uniwersytety	2019	1439	1370	895	844	322	384	363	Universities
Wyższe szkoły techniczne	656	448	523	391	427	48	119	148	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	100	46	76	342	-	-	-	-	Academies of economics
Pozostałe szkoły wyższe	2663	2418	1571	1236	1524	-	-	-	Others

^a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 32 (155). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW	2010/11	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	SUBGROUP OF FIELDS OF EDUCATION
	słuchacze ^a <i>studies of postgraduate studies ^a</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgrad- uate studies</i>		
O G Ó Ł E M	5438	4351	3540	2864	2795	T O T A L
w tym:						of which
Artystyczna	104	57	95	25	44	Arts
Ekonomiczna i administracyjna	1714	1571	888	1419	826	Business and administration
Humanistyczna	378	307	235	154	115	Humanities
Informatyczna	313	189	96	54	126	Computer science
Inżynieryjno-techniczna	355	165	145	142	140	Engineering and engineer- ing trades
Nauczycielska	1127	944	946	388	706	Teaching
Ochrony i bezpieczeństwa	405	321	383	226	372	Security services
Pedagogiczna	238	189	225	85	55	Teacher training and educa- tion science
Prawna	132	25	32	-	25	Law
Produkcji i przetwórstwa	82	64	115	60	85	Manufacturing and pro- cessing
Rolnicza, leśna i rybactwa	-	39	43	-	-	Agriculture, forestry and fishing
Spoleczna	140	140	126	206	96	Social
Usług dla ludności	70	20	-	-	20	Personal services

^a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 33 (156). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Gimnazja	2005/06	4	15	429	81	117	27
Lower secondary schools	2010/11	6	27	650	126	219	47
	2013/14	6	22	467	100	164	41
	2014/15	6	19	410	90	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe	2005/06	2	5	123	17	46	4
Basic vocational schools	2010/11	3	11	174	21	35	8
	2013/14	2	2	72	-	22	-
	2014/15	-	-	-	-	-	-
Licea ogólnokształ- cące ^a	2005/06	43	112	2980	1256	1056	551
General secondary schools ^a	2010/11	109	334	9231	4158	2857	1366
	2013/14	87	312	8948	3673	2071	945
	2014/15	73	290	7939	3111	.	.
Licea profilowane Specialized second- ary schools	2005/06	2	6	178	107	29	20
	2010/11	-	-	-	-	-	-
	2013/14	-	-	-	-	-	-
	2014/15	-	-	-	-	-	-
Technika ^b	2005/06 ^c	36	48	1448	293	x	x
Technical secondary schools ^b	2010/11	37	90	1998	358	510	65
	2013/14	23	42	804	92	372	42
	2014/15	16	20	426	46	.	.

^a, ^b W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami: ^a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; ^b – technikami uzupełniającymi. ^c – Bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a, ^b In the 2005/06 – 2013/14 school years including: ^a supplementary general secondary schools; ^b supplementary technical secondary schools. ^c – Excluding post-primary vocational schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 34 (157). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Placówki	1304	1364	1533	1534	Establishments
miasta	287	336	409	415	urban areas
wieś	1017	1028	1124	1119	rural areas
Przedszkola	412	445	558	598	Nursery schools
w tym specjalne	1	3	7	10	of which special
miasta	211	239	296	317	urban areas
wieś	201	206	262	281	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	892	837	823	795	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	8	10	9	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	74	142	132	Pre-primary
Miejsca:					Places:
Przedszkola	32186	37806	46160	47622	Nursery schools
w tym specjalnych	16	22	92	116	of which special
Miasta	21885	25863	30677	31188	Urban areas
Wieś	10301	11943	15483	16434	Rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	178	199	177	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1555	3537	3374	Pre-primary
Dzieci	45290	54630	67476	64591	Children
miasta	23771	28398	33667	32478	urban areas
wieś	21519	26232	33809	32113	rural areas
w tym w wieku 6 lat	22926	17851	18413	13025	of which aged 6
5 lat	10084	15616	21639	21704	of which aged 5
Przedszkola	31082	37289	44973	44667	Nursery schools
w tym specjalne	4	15	54	75	of which special
miasta	21662	25696	29852	29437	urban areas
wieś	9420	11593	15121	15230	rural areas
w tym w wieku 6 lat	10698	8453	9257	6748	of which aged 6
5 lat	8542	10371	12578	12910	of which aged 5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	14208	15847	19803	17332	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	12228	9398	9058	6170	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	136	123	114	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1358	2577	2478	Pre-primary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	494	617	717	790	3—6
3—5	324	543	682	736	3—5
6 lat	964	845	824	548	6
5 lat	432	731	912	913	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	338	419	476	545	3—6
3—5 lat	297	425	496	540	3—5
1 przedszkole	75	84	81	75	Nursery school
100 miejsc	97	99	97	94	100 places

U w a g a. Od roku szkolnego 2013/14 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. W roku szkolnym 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

N o t e. Since 2013/14 school year including the children attending throughout the school year the units performing health care activities. In the 2010/11 school years excluding pre-primary education in the units performing health care activities in which only children by age were not included in the 2005/06 school year.

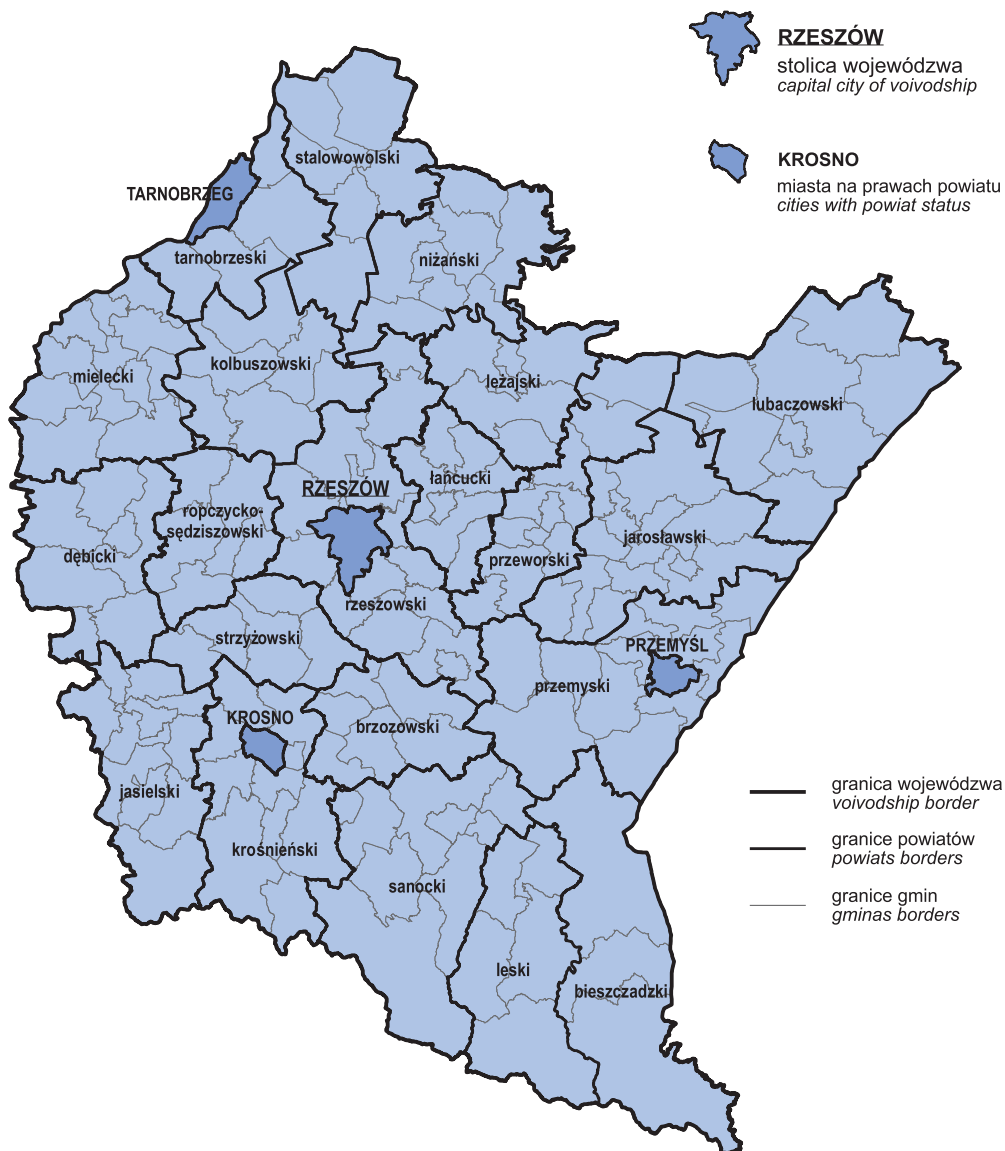
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF PODKARPACIE VOIVODSHIP IN 2014

As of 31 XII

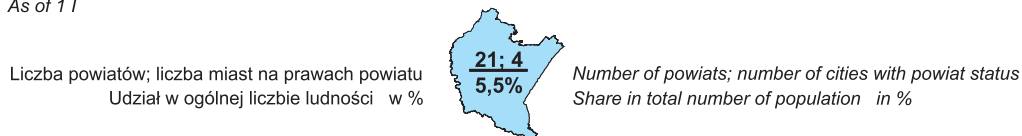

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS) W 2015 R.

Stan w dniu 1 I

DIVISION OF PODKARPACKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS) IN 2015

As of 1 I

Podregiony (NTS 3):

Subregions (NTS 3):

33 — krośnieński

Powiaty Powiats (NTS 4)

- bieszczadzki (3)
- brzozowski (6)
- jasielski (10)
- krośnieński (10)
- leski (5)
- sanocki (8)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

- City with powiat status (NTS 4)
- Krosno (1)

34 — przemyski

Powiaty Powiats (NTS 4)

- jarosławski (11)
- lubaczowski (8)
- przemyski (10)
- przeworski (9)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

- City with powiat status (NTS 4)
- Przemysł (1)

35 — rzeszowski

Powiaty Powiats (NTS 4)

- kołbuszowski (6)
- łańcucki (7)
- ropczycko-sędziszowski (5)
- rzeszowski (14)
- strzyżowski (5)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

- City with powiat status (NTS 4)
- Rzeszów (1)

36 — tarnobrzeski

Powiaty Powiats (NTS 4)

- dębicki (7)
- leżajski (5)
- mielecki (10)
- niżański (7)
- stalowowolski (6)
- tarnobrzeski (4)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

- City with powiat status (NTS 4)
- Tarnobrzeg (1)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).

Number of gminas (NTS 5) is given in brackets.

a Stan w dniu 31 XII 2014 r.; odpowiednio dla województwa - udział w kraju, dla podregionów - udział w województwie.

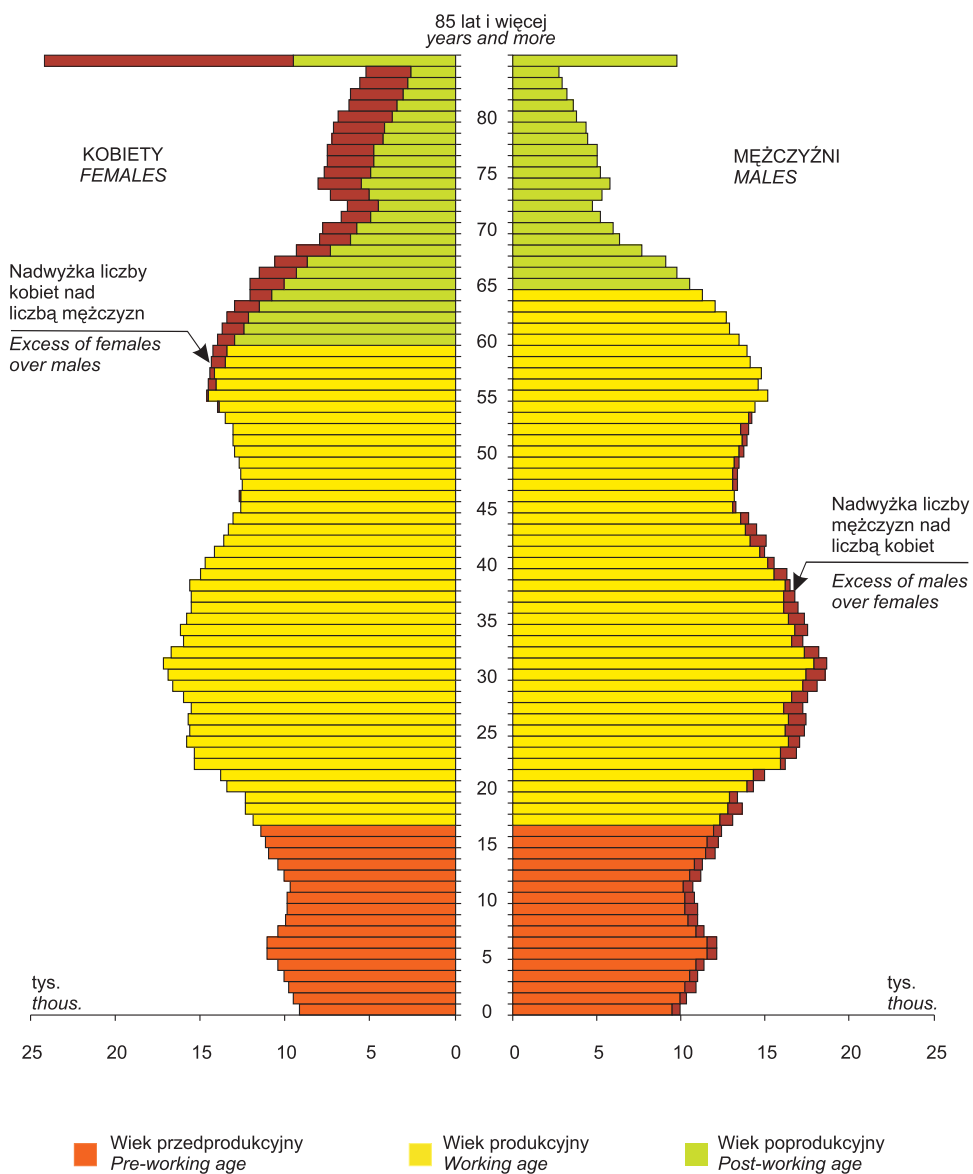
a As of 31 XII 2014; respectively: for voivodship - share in country, for subregions - share in voivodship.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.

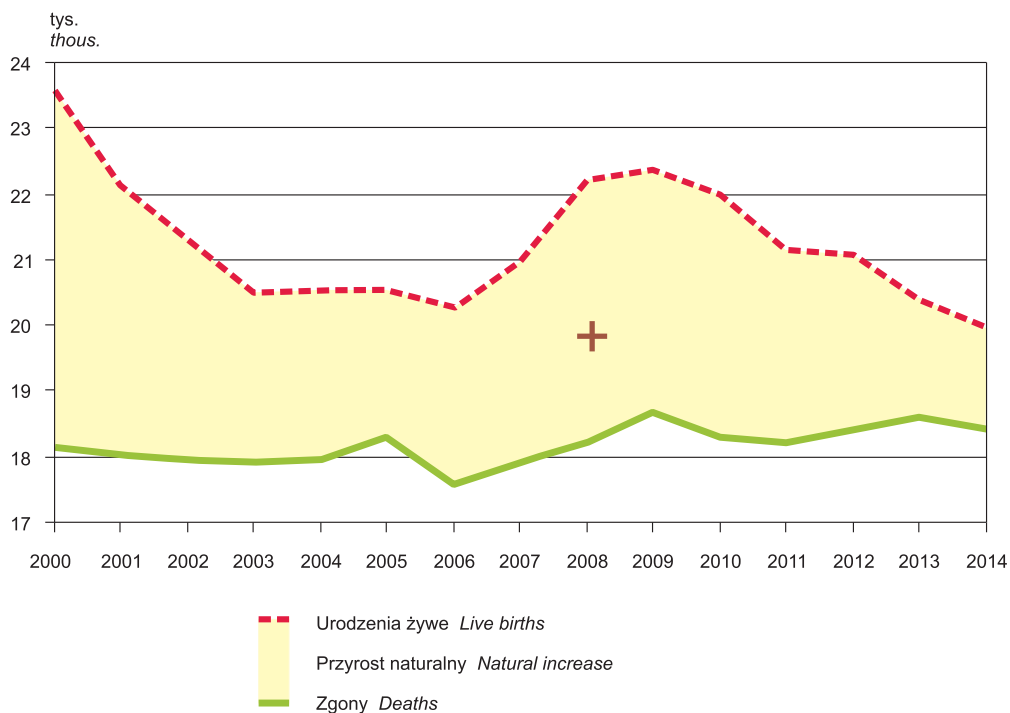
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2014

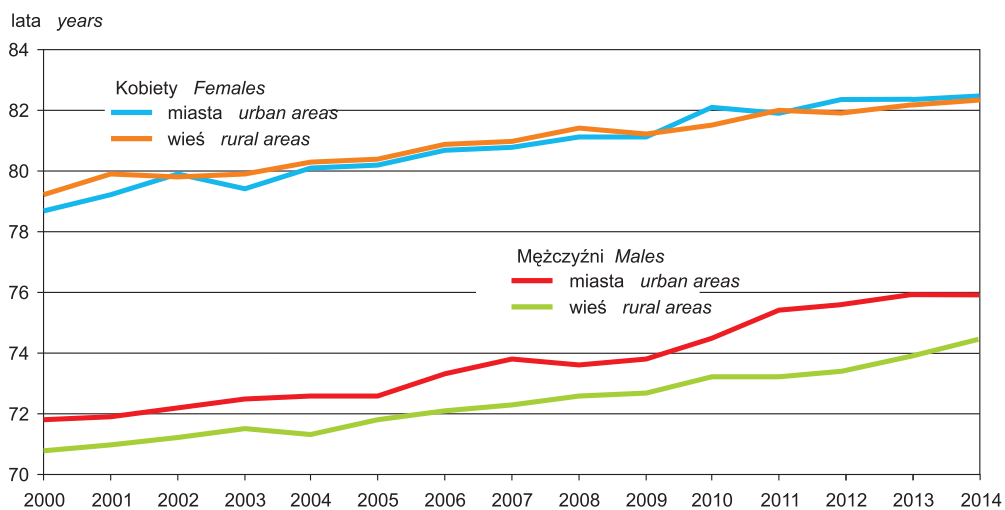
As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

**PRZECĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB
W WIEKU 0 LAT**
LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

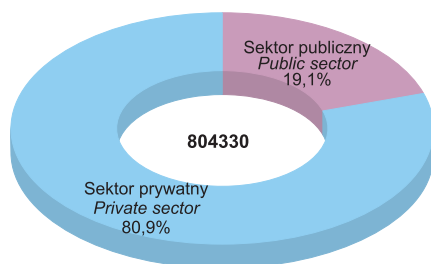
STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2014

As of 31 XII

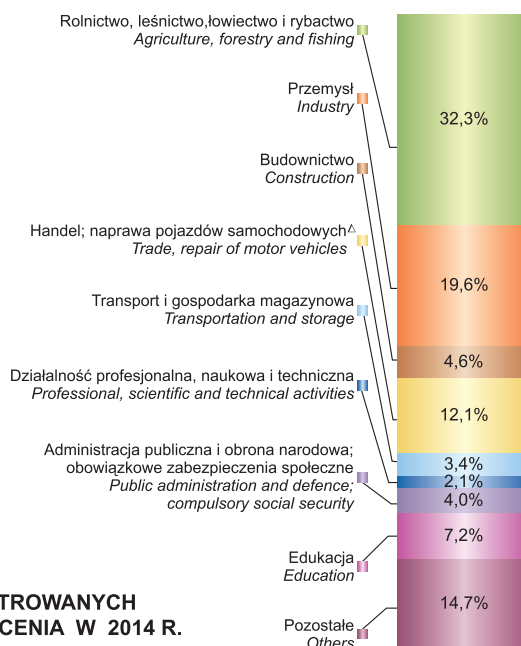
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie - dane szacunkowe.

^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture - estimated data.

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

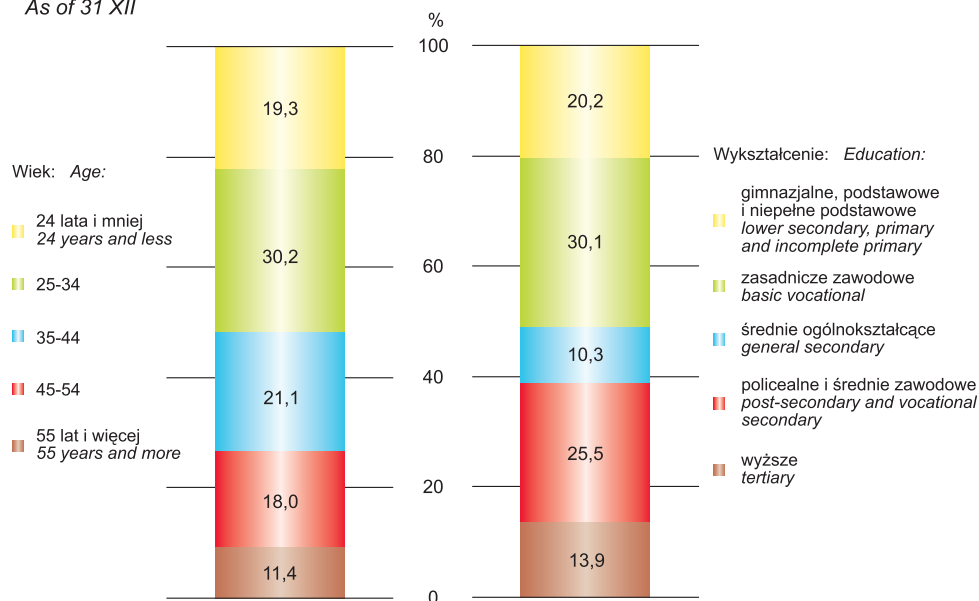

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2014 R.

Stan w dniu w dniu 31 XII

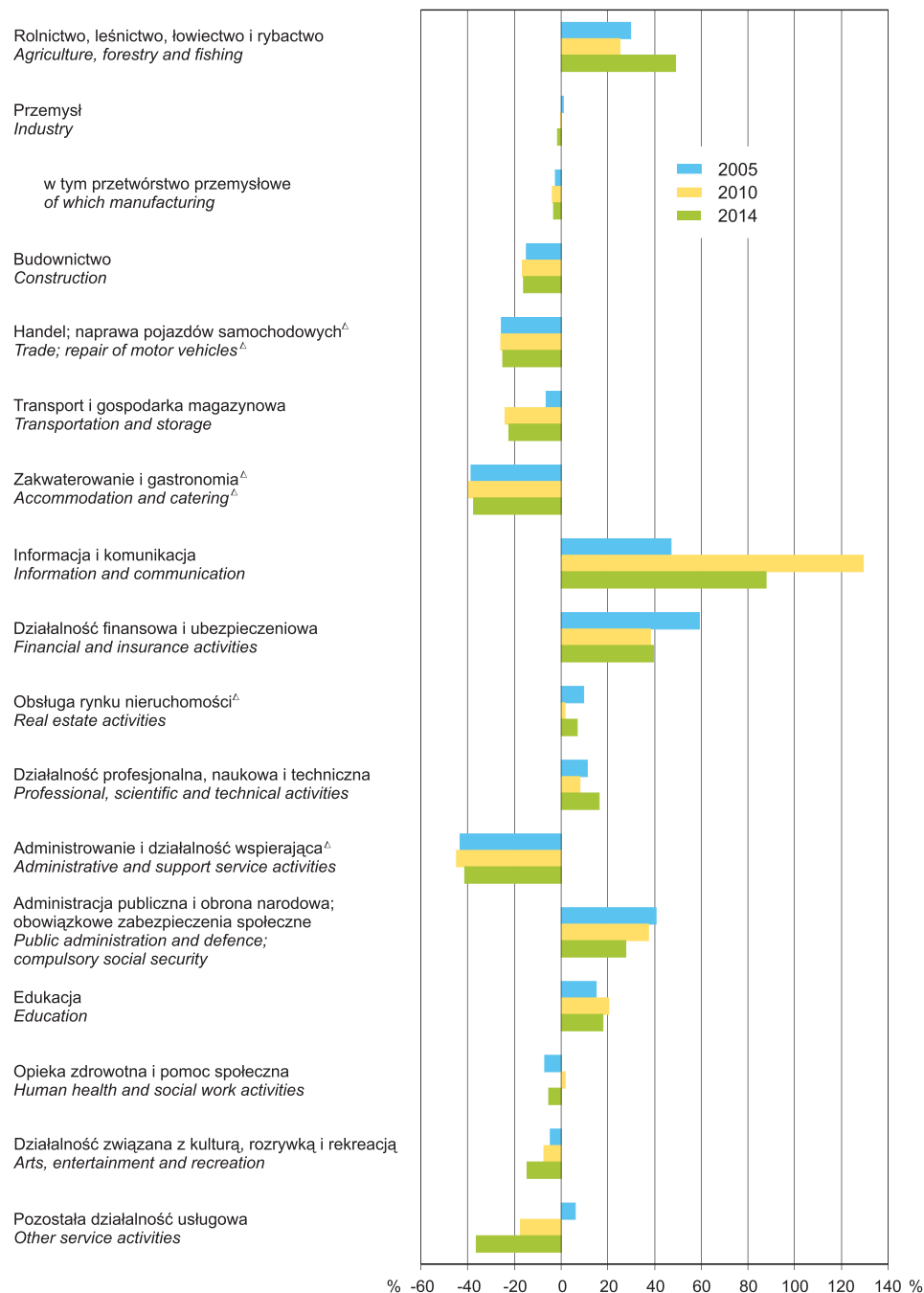
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2014

As of 31 XII

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE^a

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE VOIVODSHIP^a

^a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.

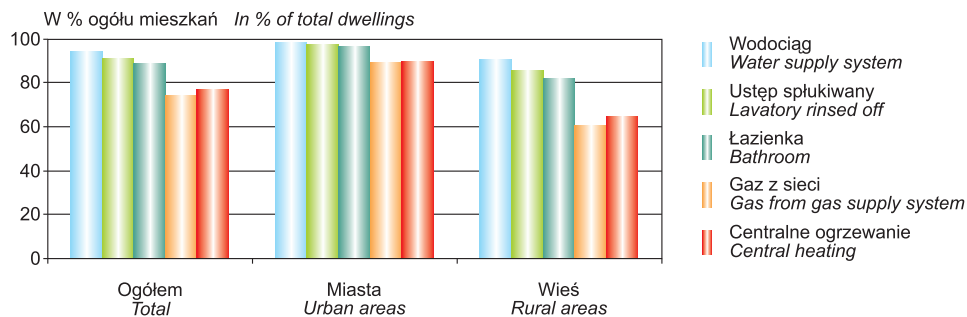
^a Concern monthly gross wages and salaries.

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

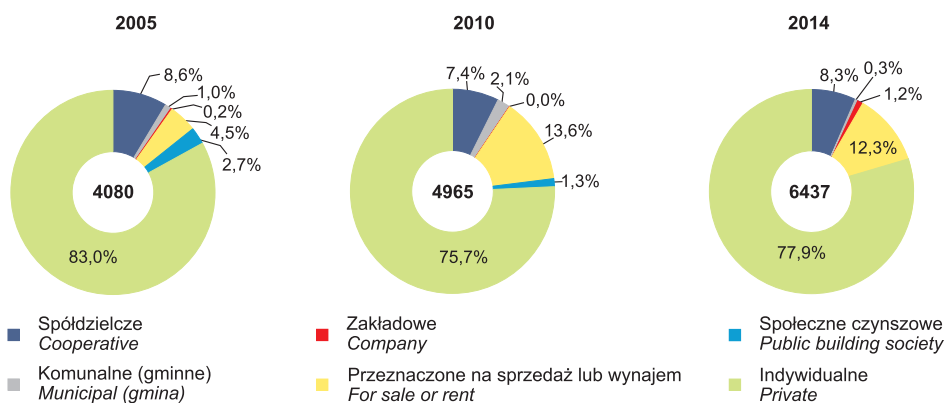
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2014

As of 31 XII

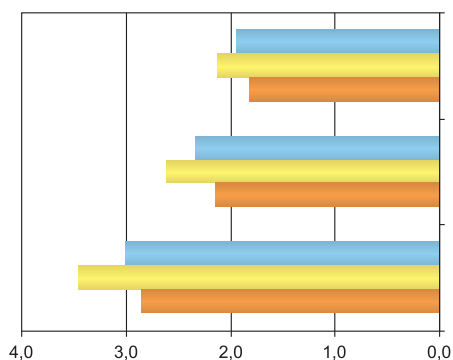

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

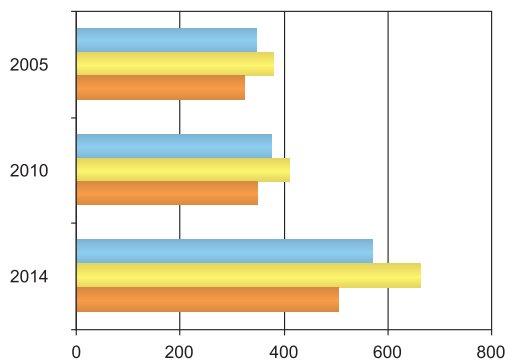
DWELLINGS COMPLETED

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

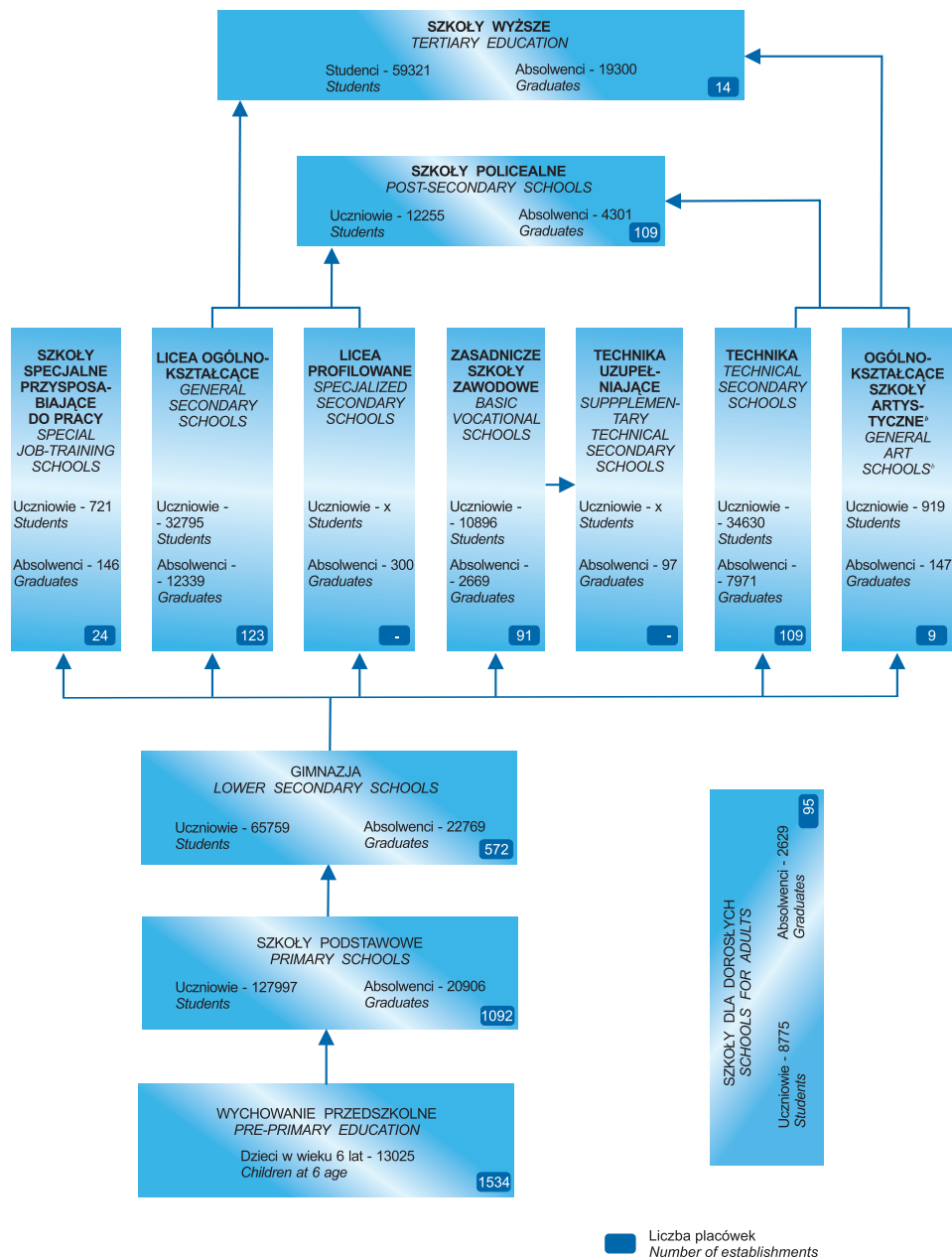
NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

Legend:

- Ogółem / Total
- Miasta / Urban areas
- Wieś / Rural areas

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2014/2015^a
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2014/2015 SCHOOL YEAR^a

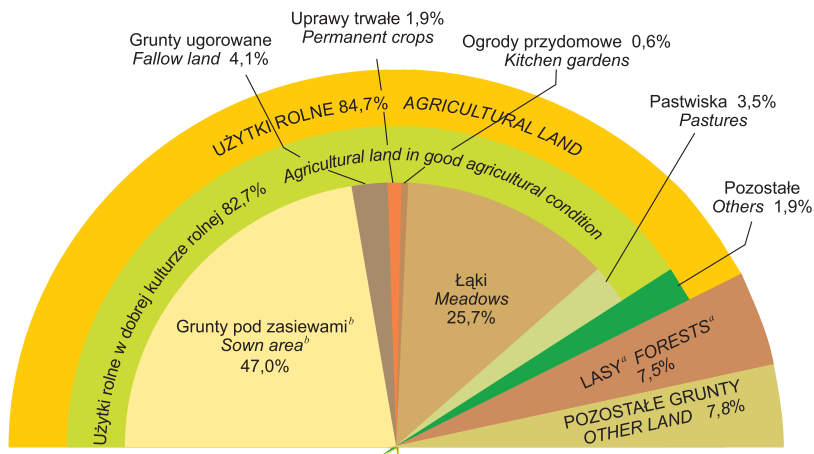
^a Stan na początku roku szkolnego; łącznie ze szkołami specjalnymi. Absolwenci z roku szkolnego 2013/2014. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a As of beginning of the school year; including special schools. Graduates from the 2013/2014 school year. ^b Leading to professional certification.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014

As of June

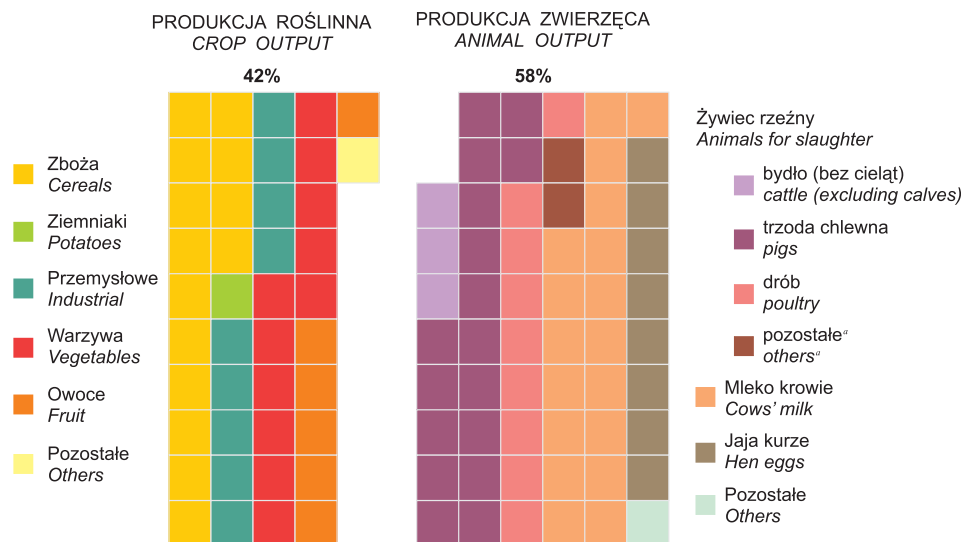

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).

^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2013 R. (ceny stałe)

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2013 (constant prices)

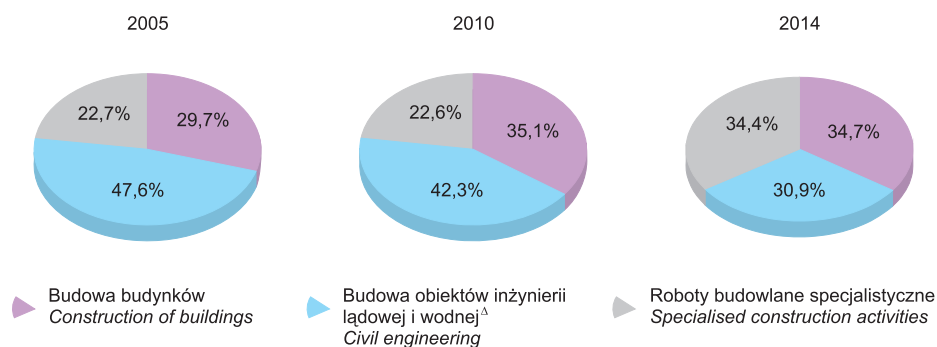

^a Cielęta, owce, konie, kozy i króliki.

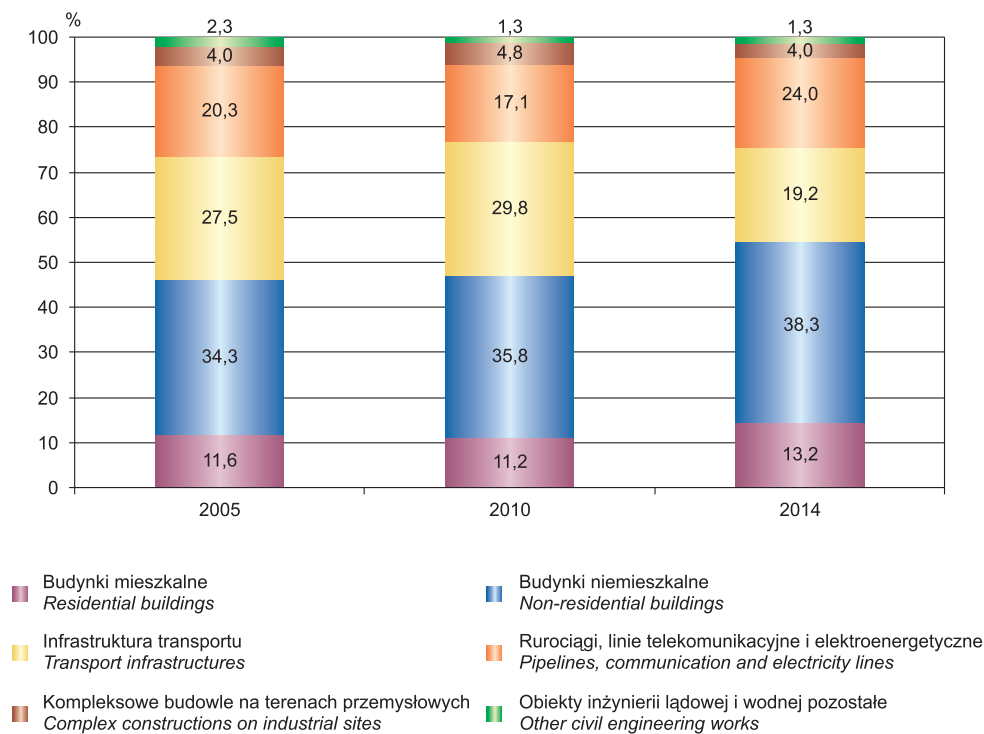
^a Calves, sheep, horses, goats and rabbits.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
 BY DIVISIONS

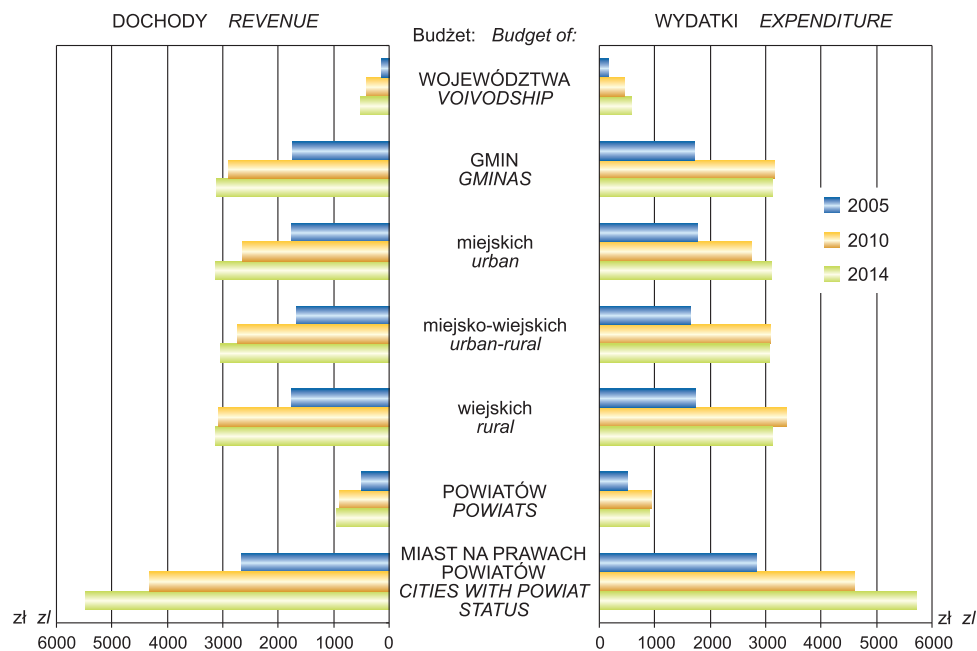

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

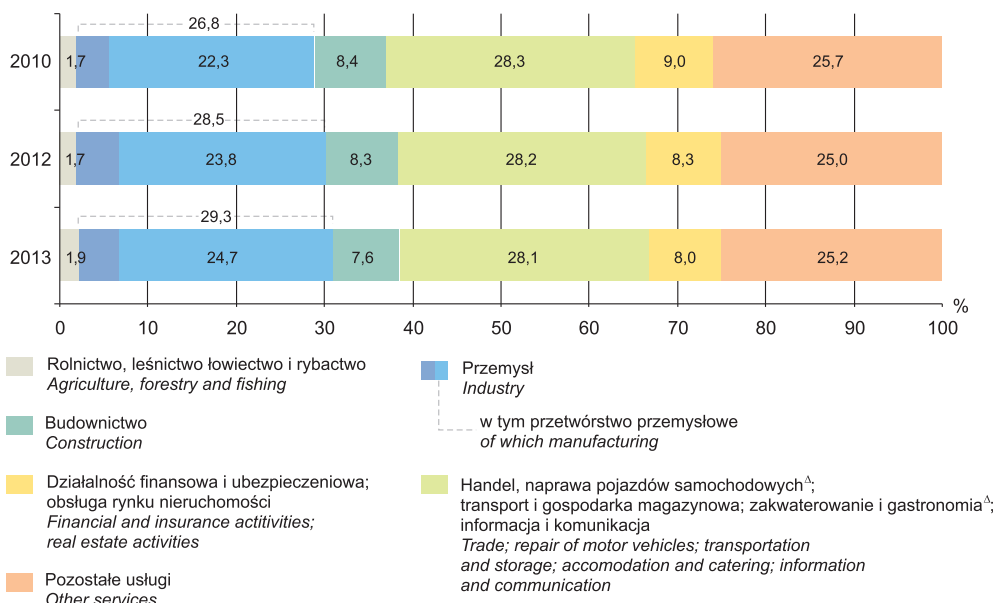
^aWykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
^ΔRealized by enterprises which have a seat of board in Podkarpackie Voivodship without subcontractors participation.

**DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
NA 1 MIESZKAŃCA**
**REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS
PER CAPITA**

**STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW
DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

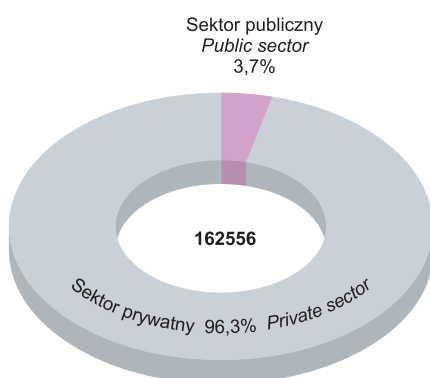
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

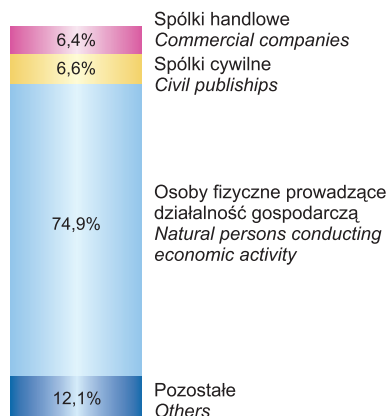
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2014

As of 31 XII

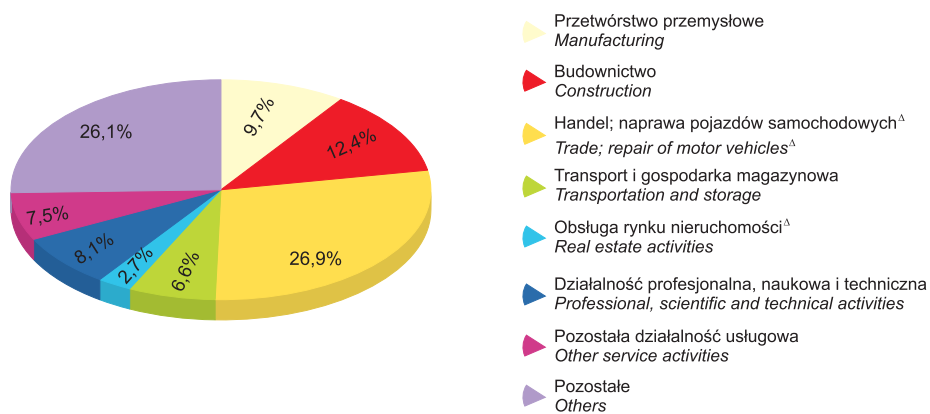
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^Δ Excluding persons tending private farms in agriculture.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej - podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (jednolity tekst Dz. U. 2015, poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. — zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale - ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) - lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2015, poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 651, z późniejszymi zmianami);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 757), która określa zasady

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and the Internal Security Agency excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 — health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts, detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, and sanatoria).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2015, item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012 item 651, with later amendments);
- 6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013 item 757), specifying the or-

organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);

7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271 z późniejszymi zmianami).

3. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych — od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położnego.

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779) z późniejszymi zmianami.

5. Rodzaje poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594).

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do porad chirurgicznych zaliczono porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

7. Dane o łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

8. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddział-

ganizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 — law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);

7) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).

3. Data regarding medical personnel concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices — since 2006, pharmacies, and since 2005 social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is a university, a unit of the state or local self-government administration, or the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people are counted once regardless of their working hours.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779) with later amendments.

5. Types of clinics in out-patient health care facilities are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594).

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

Surgical consultations included consultations provided in orthopaedic trauma clinics.

6. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

7. Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

8. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 — places (beds and incubators) for newborns.

In general hospitals (table 5), types of wards

łów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczykową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

9. Dane o szpitalach psychiatrycznych nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria, działające na obszarze uzdrowska, wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

12. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

14. Dane o zachorowaniach podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

15. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 1457) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 332).

17. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny.

are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594). Surgical wards included: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards — observation communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards — pulmonology wards.

9. Data regarding psychiatric hospitals do not include psychiatric wards in general hospitals.

10. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

11. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

12. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

13. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

14. Data regarding disease incidence are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

15. According to the Law on Childcare for Children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1457), childcare can be organized in the form of nurseries, children's clubs, provided by day carer and nanny.

16. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 332).

17. Day-support centre — supports the family

Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) w połączonych formach, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

18. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- c) zawodowa — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowa specjalistyczna — umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdzia-

in its care and education functions.

It may be operated in the form of:

- 1) *care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,*
- 2) *specialist centre — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,*
- 3) *street work — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a street-worker,*
- 4) *in a combination of the forms i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.*

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

18. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- a) *related,*
- b) *non-professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),*
- c) *professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:*
 - *professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,*
 - *professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a*

łaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) z późniejszymi zmianami,

— zawodowa niespokrewniona z dzieckiem, wielodzietna (funkcjonuje nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) **rodzinny dom dziecka** — w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

19. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

d) specjalistyczno-terapeutycznego — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-

child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493) with later amendments,

— professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of law, i.e. until 31 XII 2014);

2) **foster home** — placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

19. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) care and education centre shall be run as:

a) an intervention — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

b) a family — educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,

c) a socialization — provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,

d) a specialist therapy — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

2) regional care and therapy centre — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The

wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

20. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 163).

21. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

- 3) *pre-adoptive intervention centre — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.*

20. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 163).

21. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

*A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.*

*A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.*

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABLE 1 (158). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2013	2014	
Lekarze	4294	4345	Doctors
w tym kobiety	2296	2349	of which women
Lekarze dentyści	1030	1038	Dentists
w tym kobiety	745	702	of which women
Farmaceuci	1216	1278	Pharmacists
w tym kobiety	989	1030	of which women
Pielęgniarki	12166 ^b	12321 ^b	Nurses
Położne	1538 ^c	1563 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	1865 ^d	2259 ^d	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni ^e	674	674	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 228; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b-d} W tym magistrzy: ^b – pielęgniarstwa – 1498, ^c – położnictwa – 276, ^d – fizjoterapii i rehabilitacji – 1375. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 228; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1498, ^c – of midwifery – 276, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 1375. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and in regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABLE 2 (159). **LEKARZE SPECJALIŚCI**^a
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2013	2014	
O G Ó Ł E M	3070	3084	T O T A L
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	146	150	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	422	430	Surgery ^b
Chorób płuc	92	91	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	322	303	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	64	61	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	104	122	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	456	447	General practitioners

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 228. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 228. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardio-surgery, vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 2 (159). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2013	2014	
Neurologii ^{bc}	164	171	Neurology ^{bc}
Okulistyki	84	84	Ophthalmology
Onkologii ^d	23	24	Oncology ^d
Otolaryngologii ^{be}	62	58	Otolaryngology ^{be}
Pediatrici	176	186	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	205	201	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^b	106	110	Psychiatry ^b
Radiodiagnostyki ^f	111	117	Radiodiagnosis ^f
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy	71,5	71,0	Specialists in % of total doctors
Lekarze dentyści ogółem	130	139	Dentists of total
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			of which dentists with specialization
Chirurgii stomatologicznej	21	22	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	7	12	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	28	28	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	5	5	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	34	33	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	13	18	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	22	21	Restorative dentistry
Lekarze dentyści ze specjalizacją			Dental specialists in % of total
w % ogółu lekarzy dentystów	12,6	13,4	dentists

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 228. ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{c-f} Także: ^c – neuropatologii, ^d – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^e – otorynolaryngologii, ^f – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 228. ^b Including children's specialists. ^{c-f} Also: ^c – neuropathology, ^d – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^e – otorynolaryngology, ^f – oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (160). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2013	2014	
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1087	1125	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	641	670	urban areas
wieś	446	455	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	563	548	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	374	377	urban areas
wieś	189	171	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	15864,0	16018,7	Consultations provided ^c in thous.
miasta	11886,1	12017,3	urban areas
wieś	3977,9	4001,3	rural areas
lekarskie	14085,5	14216,6	doctors
w tym specjalistyczne	5186,4*	5268,6	of which specialized
stomatologiczne	1778,5	1802,1	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 227 i ust. 5 na str. 228. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes, item 2 on page 227 and item 5 on page 228. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

Source: data of the Ministry, of Health Ministry of Interior and the Central Statistical Office of Poland.

TABL. 4 (161). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2013	2014	
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII			
FACILITIES – as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^b	39	41	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	2	2	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	2	2	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1	1	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	22	23	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	15	13	Nursing homes
Hospicja	6	7	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe:			Health resort treatment:
sanatoria	22	22	sanatoria
szpitale	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII			
BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII			
Szpitala ogólne	10180	10289	General hospitals
Szpitala psychiatryczne	710	710	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	70	65	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	25	20	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	1257	1339	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	637	579	Nursing homes
Hospicja	115	118	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe:			Health resort treatment:
sanatoria	3097	2964	sanatoria
szpitale	777	802	hospitals
LECZENI			
IN-PATIENTS			
Szpitala ogólne ^d	422227	422786	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	5468	5412	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	621	611	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	37	53	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	2420	2559	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	1289	1115	Nursing homes
Hospicja	1305	1348	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze ^e :			Health resort treatment patients ^e :
w sanatoriach	47765	47349	in sanatoria
w szpitalach	10152	10146	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 227. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 228. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Ponadto 4192 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych oraz zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 2 on page 227. ^b See general notes, item 6 on page 228. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Excluding inter-ward patient transfer. ^e Moreover 4192 health resort patients were treated as out-patient.

Source: in regard to general hospitals and to long-term facilities – data of the ministry of health and the ministry of interior, in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (162). SZPITALA OGÓLNE ^a
GENERAL HOSPITALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		SPECIFICATION
	2013	2014	
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	39	41	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	10180	10289	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	47,8	48,3	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards :
Chorób wewnętrznych	1305	1300	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	478	478	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	2192	2219	Surgical
Pediatrycznych	686	686	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1099	1092	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	283	298	Oncological
Intensywnej terapii	161	184	Intensive therapy
Zakaźnych	195	195	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	402	362	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	148	148	Dermatological
Neurologicznych	600	643	Neurological
Psychiatrycznych	439	439	Psychiatric
Leczeni w tys.	463,1	458,5	In-patients in thous.
w tym na oddziałach :			of which in specified wards :
chorób wewnętrznych	59,5	55,8	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	31,9	30,9	of which cardiological ^b
chirurgicznych	110,4	108,2	surgical
pediatrycznych	29,9	30,1	paediatric
ginekologiczno-położniczych	63,6	62,8	gynaecological-obstetric
onkologicznych	15,4	16,1	oncological
intensywnej terapii	3,6	3,6	intensive therapy
zakaźnych	8,2	7,8	communicable
gruźlicy i chorób płuc	10,1	9,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	4,3	4,3	dermatological
neurologicznych	25,3	25,7	neurological
psychiatrycznych	5,8	5,4	psychiatric
Wypisani w tys.	408,3	409,4	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	9,1	8,8	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	2175,5	2154,1	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko ^c	46,2	45,2	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,5	5,5	Average patient stay in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6-8 na str. 228. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło : dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 6-8 on page 228. ^b Including intensive cardiological care wards. ^c Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

S o u r c e : data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (163). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	84	84	84	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	51	51	51	<i>basic</i>
specjalistyczne	33	33	33	<i>specialists</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	11	13	13	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	10	12	14	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d				<i>Calls to the occurrence places^d</i>
w tysiącach	115,4	135,9	140,3	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	54,3	63,8	65,9	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :				<i>Persons who received health care benefits in the place of occurrence^d:</i>
w tysiącach	126,0	138,1	142,6	<i>in thousands</i>
w tym:				<i>of which</i>
dzieci i młodzież do 18 lat	8,7	9,1	10,0	<i>children and youth up to 18 years of age</i>
w wieku 65 lat i więcej	49,5	59,8	60,7	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	59,2	64,9	67,0	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 229. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 12 on page 229. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (164). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	543	570	629	639	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	543	565	597	638	<i>of which private</i>
w tym na wsi	148	131	147	146	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	107	120	125	131	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	106	117	122	128	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	3228	3084	2824	2765	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	4927	5038	4651	4558	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	3864	3733	3385	3332	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	8456	9509	8510	8554	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	965	1040*	1134	1185	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 229.

^a See general notes, item 13 on page 229.

TABL. 8 (165). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	9	9	8	8	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	19,3	21,7	24,2	25,4	Blood donors in thous.
w tym honorowi	19,3	21,7	24,2	25,4	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	39,3	43,4	48,7	52,7	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	38,8 ^d	44,4	49,6	57,2	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: Dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: Data of the National Blood Center.

TABL. 9 (166). **ZACHOROWANIA NA NIKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	414	302	279	336	19,7	14,2	13,1	15,8	Tuberculosis
Tęžec	2	2	-	-	0,1	0,1	-	-	Tetanus
Krztusiec	23	28	95	70	1,1	1,3	4,5	3,3	Whooping cough
Odra	1	-	-	1	0,0	-	-	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby	115	113	190	168	5,5	5,3	8,9	7,9	Viral hepatitis
typ A	-	6	2	5	-	0,3	0,1	0,2	type A
typ B	44	67	96	81	2,1	3,1	4,5	3,8	type B
typ C	71	40	92	82	3,4	1,9	4,3	3,9	type C

TABL. 9 (166). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)
 INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Różyczka	298	201	2064	153	14,2	9,4	97,0	7,2	Rubella
AIDS ^a	-	4	2	2	-	0,2	0,1	0,1	AIDS ^a
Salmonellozy	1111	805	609	588	53,0	37,8	28,6	27,6	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	4	2	1	1	0,2	0,1	0,0	0,0	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	40	4	3	28	1,9	0,2	0,1	1,3	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1065	1989	1650	1895	259,3	423,1	396,2	469,4	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	324	457	582	415	15,4	21,5	27,3	19,5	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu...	43	37	43	32	2,0	1,7	2,0	1,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	126	99	38	56	6,0	4,7	1,8	2,6	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu .	48	26	23	7	2,3	1,2	1,1	0,3	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	1922	107	78	75	91,6	5,0	3,7	3,5	Mumps
Grypa ^c	13406	15936	71263	50849	639,1	749,2	3347,7	2389,0	Influenza ^c
Choroby weneryczne	17	7	7	14	0,8	0,3	0,3	0,7	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wściekliznie	704	588	946	823	33,6	27,6	44,4	38,7	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Hygiene – PZH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (167). ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	15	15	44	67	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	x	15	26	33	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach ..	10	9	3	2	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	-	-	8	6	<i>Children's clubs</i>
Miejsca	1203	1571	2589	3165	<i>Places in thous.</i>
w żłobkach	1203	1571	2480	3084	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	-	-	109	81	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	2071	2715	3843	4421	<i>Children staying (during the year) in thous.</i>
w żłobkach	2071	2715	3738	4299	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	-	-	105	122	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	54,0	57,8	105,3*	131,4	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych :					<i>Children staying in nurseries and children's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,0	22,6	39,7	47,7	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	92,4	100,9	96,2	92,1	<i>per 100 places</i>

^a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi; w 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi.

U w a g a. Obok żłobków i klubów dziecięcych w 2013 r. (stan w dniu 31 XII) działała także 1 placówka prowadząca działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, nie wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, w których było 20 miejsc i przebywało w ciągu roku 31 dzieci.

^a *Places and children - including nursery wards; in 2005 including weekly nurseries.*

N o t e. Besides nurseries and children's clubs in 2013 (as of 31 XII) there was 1 institution which provided private childcare services for children up the age of 3, not registered as nurseries and children's clubs, where there were 20 places and 31 children staying during the year.

TABL. 11 (168). PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO
DAY-SUPPORT CETNRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) <i>centres (as of 31 XII)</i>				wychowankowie <i>residents</i>				
OGÓŁEM	66	54	102	111	3104	2136	3377	3375	TOTAL
Opiekuńcze	63	51	68	78	2900	2008	2381	2476	<i>General care</i>
Specjalistyczne	3	3	21	20	204	128	533	535	<i>Specialized</i>
Praca podwórkowa	-	-	6	-	-	-	155	-	<i>Street work</i>
W połączonych formach ...	-	-	7	13	-	-	308	364	<i>In a combination of the forms</i>

TABL. 12 (169). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1195	1287	1388	1372	Foster families
Spokrewnione	1008	1036	830	801	<i>Related</i>
dzieci ^b	1364	1364	1113	1086	<i>children^b</i>
Niezawodowe	182	226	491	492	<i>Non-professional</i>
dzieci ^b	304	362	690	685	<i>children^b</i>
Zawodowe ^c	5	25	67*	79	<i>Professional^c</i>
dzieci ^b	15	80	206*	222	<i>children^b</i>
Rodzinne domy dziecka	-	-	2	4	Foster homes
dzieci ^d	-	-	13	19	<i>children^d</i>

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, w 2012 r. - w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional foster families not related to the child. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 (170). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki <i>centres</i>				wychowankowie <i>residents</i>				wolontariusze <i>volunteers</i>				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze	35	36	37	39	915	937	844 ^b	755 ^b	65	89	91	73	<i>Care and educa- tion centres</i>
interwencyjne	2	1	2	3	27	12	26	27	-	-	-	-	<i>intervention</i>
rodzinne	8	7	7	6	65	54	50	41	2	3	1	-	<i>family</i>
socjalizacyjne	22	23	26	29	738	640	688	673	43	65	87	73	<i>socialization</i>
specjalistyczno- terapeutyczne	-	-	1	1	-	-	35	14	-	-	3	-	<i>specialist the rapy</i>
łączące zadania placówek ^c	3	5	1	-	85	231	45	-	20	21	-	-	<i>combining tasks of the centres^c</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 231. ^b W tym 40 wychowanków w wieku 0–3 lata i 29 w wieku 4–6 lat oraz 24 sierot i 104 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 19 on page 231. ^b Of which 40 residents aged 0–3 and 29 aged 4–6 as well as 24 orphans and 104 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 14 (171). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	65	67	76	78	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca^b					Places^b
ogółem	5472	5283	5496	5536	total
na 10 tys. ludności	26,1	24,8	25,8	26,0	per 10 thous. population
Mieszkańcy^b					Residents^b
ogółem	5072	5266	5240	5246	total
w tym kobiety	2435	2136	2228	2255	of which women
w tym do lat 18	159	115	136	143	of which up to age18
w tym umieszczeni w ciągu roku	886	885	1450	1306	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24,2	24,7	24,6	24,6	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	77	222	52	70	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 15 (172). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^a	65	67	76	78	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be
osoby w podeszłym wieku	17	20	20	22	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy dorośli niepełnosprawni intelektualnie	11	15	15	15	chronically ill with somatic disorders
dzieci i młodzież niepełnosprawni intelektualnie	6	7	7	9	mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	7	6	5	6	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	9	13	12	12	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	-	5	6	6	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	3	2	2	2	homeless
inne osoby	12	10	17	16	other persons
	-	5	9	10	

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a Including community self-help homes. ^b In further division facilities may be shown several times because one facility may be designed for several groups of residents.

TABL. 15 (172). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^b ...	5072	5266	5240	5246	Residents in homes and facilities for^b
osoby w podeszłym wieku	1007	1026	1013	1033	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	1025	732	646	644	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	716	545	516	516	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	509	398	316	370	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	1317	1722	1672	1682	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	-	75	97	109	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	8	16	6	13	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	490	644	809	730	homeless
inne osoby	-	108	165	149	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.^a Including community self-help homes. ^b Including branches.TABL. 16 (173). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2005 2010 2013 2014	203883 142288 168463 127041	138318,4 195409,7 219802,7 220378,1	TOTAL
Pomoc pieniężna	89421	154570,5	Monetary assistance	
w tym:			of which:	
Zasiłek stały	9309	39408,1	Permanent benefit	
Zasiłek okresowy	29169	64106,0	Temporary benefit	
Zasiłek celowe	50491	49547,2	Appropriated benefit	
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	-	-	Assistance to reach self-dependence and to continue education	
Pomoc niepieniężna	67811	65807,6	Non-monetary care	
w tym:			of which:	
Schronienie	217	603,5	Shelter	
Posiłek	62201	28970,5	Meals	
Ubranie	138	31,6	Clothing	
Sprawienie pogrzebu	135	318,6	Burial	
Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	5015	35782,7	Attendance services and specialized attendance services	
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	96	99,7	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 232. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.^a See general notes, item 21 on page 232. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times. Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia na zewnątrz.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowa-

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**,
- **entertainment** activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of

nego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).

W ramach:

– obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
 – pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hostele, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

7. **Data regarding radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Within:

– *hotels and similar facilities. the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,*

– *other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, hostels, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments.*

3. **Facilities and places temporarily unavailable** due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists.**

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub **pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 15) oraz ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 16) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

3. Boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich. Liczba stadionów podana jest łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów stadionów, np. widowni. Boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe. Boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samo-

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

5. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" — rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the category of persons practising sports in physical education organizations (table 15) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports clubs (table 16) one person may be indicated more than once, depending on the number of sports practised or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

3. Sports fields located in stadium main fields are not counted again as sports fields for big games. The number of stadiums includes declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. Sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are counted once as universal, multi-purpose sports fields. Indoor sports fields located in sports halls or gyms are not given separately, but treated as sports halls or gyms, depending on kind of facility in which they are located.

Data on bicycle paths include bicycle paths mainly used for communication purposes, and not for tourist purposes, the so-called bicycle trails (e.g. located in the woods), namely: separate roads for bicycles (located within the road lane); roads separated from the roadway; roads

dzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

separated from the sidewalk; roads included in pedestrian and cyclist ways. Data include the total length of bicycle paths within the area of competence of a gmina, the starost office and the marshal's office.

Information about facilities adapted for disabled people include facilities adapted for people with physical disability or with other than physical disability (e.g. deaf people or blind people).

Kultura Culture

TABL. 1 (174). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Wydawnictwa naukowe <i>Scientific publications</i>	Podręczniki dla szkół wyższych <i>University textbooks</i>	Wydawnictwa zawodowe <i>Professional publications</i>	Podręczniki szkolne <i>School textbooks</i>	Wydawnictwa popularne <i>Popular science</i>	Literatura piękna <i>Belles-lettres</i>		SPECIFICATION
							razem <i>total</i>	w tym dla dzieci i młodzieży <i>of which for children and youth</i>	
Tytuły 2005	323	121	51	23	-	77	46	5	Titles
2010	706	254	56	67	5	201	108	15	
2013	791	246	97	28	8	263	121	28	
2014	849	297	87	39	12	254	145	15	
Nakład w tys. egz. ... 2005	370,7	42,2	18,8	47,6	-	66,4	190,9	4,8	Number of copies in thous.
2010	622,2	88,5	20,6	94,4	11,5	313,3	62,9	31,0	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: National Library.

TABL. 2 (175). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Ukazujące się <i>Published as specified</i>									SPECIFICATION
		w tygodniu <i>weekly</i>		w miesiącu <i>monthly</i>		1 raz <i>once</i>				nieregularnie <i>irregularly</i>	
		6-2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	3-2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	na 2 miesiące <i>bimonthly</i>	w kwartale <i>quarterly</i>	w półroczu <i>half-yearly</i>	w roku <i>yearly</i>		
Tytuły 2005	187	4	9	7	46	15	46	2	21	37	Titles
2010	231	3	13	6	45	23	60	10	34	37	
2013	221	2	13	4	37	24	71	9	33	28	
2014	210	2	15	1	38	15	66	5	35	33	
Nakład w tys. egz. ... 2005	38154,3	24386,9	12417,2	246,6	697,8	132,2	192,1	0,8	11,3	69,4	Number of copies in thous.
2010	26048,6	15137,5	5229,4	3284,0	1297,1	357,6	572,0	10,2	21,9	138,9	
2013	32666,2	11520,9	15590,6	2935,2	1455,0	615,1	493,6	12,9	16,1	26,8	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: National Library.

TABL. 3 (176). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	700	690	677	678	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	583	565	557	556	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII) ...	46	59	64	66	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	38	42	.	.	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8842,4	8812,3	8677,6	8669,3	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5268,4	5118,7	5056,0	5036,4	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	413,6	357,6	359,6	344,5	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	177,7	150,0	144,1	141,8	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach wol.	7825,2	6905,9	6964,1	6794,5	<i>in thousands vol.</i>
w tym na wsi	3532,4	2995,7	2917,5	2819,9	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19	19	19	20	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20	20	20	20	<i>of which in rural areas</i>

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2013 r. przyporządkowane w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points; since 2013 assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (177). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	34	44	47	49	<i>Museums with branches^a</i>
Muzealia ^a w tys.	550,1	850,6	873,6	893,8	<i>Museum exhibits^a in thous.</i>
Wystawy czasowe:					<i>Temporary exhibitions:</i>
własne ^b	174	190	172	164	<i>own^b</i>
obce ^c	97	96	132	81	<i>exterior^c</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	778,2	894,2	1052,4	1423,2	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	345,9	288,4	331,4	370,1	<i>of which primary and secondary school students^d</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (178). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	4	7	6	6	6	-	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	81	139	101	97	97	-	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy	8	9	7	4	4	-	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	89	161	119	110	110	-	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	71,0	132,5	118,4	143,4	143,4	-	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.

^a In Poland.

TABL. 6 (179). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne					<i>Theatres and music institutions</i>
2005	3	1652	1099	190,4	
2010	3	1354	1458	223,9	
2013	3	1530	1690	224,8	
2014	3	1520	1653	225,4	
Teatry	2	669	633	105,1	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	429	363	60,4	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	240	270	44,7	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	-	-	15	9,5	<i>Music theatres</i>
Filharmonie	1	851	996	102,9	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	-	-	7	3,8	<i>Symphonic and chamber orchestras choirs</i>
Zespoły pieśni i tańca	-	-	2	4,1	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe					<i>Entertainment enterprises</i>
2005	1	-	162	24,6	
2010	3	-	172	282,3	
2013	2	-	131	103,4	
2014	2	-	110	101,7	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 7 (180). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Instytucje	333	324	338	360	91	269	<i>Institutions</i>
domy kultury	56	83	89	97	44	53	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	142	127	146	138	35	103	<i>cultural centres</i>
kluby	28	16	14	18	9	9	<i>clubs</i>
świetlice	107	98	89	107	3	104	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	258	300	498	602	256	346	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	15540	17051	12681	14407	6389	8018	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2226,5	2377,6	2832,1	3161,8	2007,8	1154,0	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	311	340	493	547	261	286	<i>Courses (during the year)</i> <i>Course graduates (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) ...	7469	6176	7733	8321	3700	4621	<i>of which children and youth^a</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	3784	2532	4735	5745	2537	3208	
Zespoły artystyczne	1281	1363	1409	1467	658	809	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych w tym dzieci i młodzież ^a	23803	23477	24802	27505	14196	13309	<i>Members of artistic ensembles</i> <i>of which children and youth^a</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	13930	12471	13516	18490	10317	8173	
Koła (kluby)	441	513	1286	1350	602	748	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	10397	14975	28594	34109	15949	18160	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	4331	4446	7401	10534	6248	4286	<i>of which children and youth^a</i>

^a Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a Until 2013 children and youth below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 8 (181). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	39	30	31	27 ^a	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	35	30	31	27	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	1	1	<i>of which multiplexes</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII) ..	42	34	49	45	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	38	34	49	45	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	9	9	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	11624	10383	12586	11614	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	10965	10383	12586	11614	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	1557	1578	<i>of which multiplexes</i>
Seanse	20717	20042	47024	58614	<i>Screenings</i>
w tym miasta	20681	20042	47024	58614	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	14105	13973	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	531	668	1517	2171	<i>per cinema</i>
Widzowie	663032	901504	1105837	1342960	<i>Audience</i>
w tym miasta	662042	901504	1105837	1342960	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	231272	255456	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	17001	30050	35672	49739	<i>per cinema</i>
na 1 seans	32	45	24	23	<i>per screening</i>

^a W tym 2 miniplexy.

a Of which 2 miniplexes.

TABL. 9 (182). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	116642	139221	141184	155353	TOTAL
Na 1000 ludności	56	65	66	73	Per 1000 population

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 10 (183). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tysiącach in thousands				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	313,7	211,6	214,3	213,7	150	99	101	100	Radio subscribers
miasta	165,4	119,6	121,0	120,7	195	136	138	137	urban areas
wieś	148,3	91,9	93,3	93,0	119	74	75	75	rural areas
Abonenci telewizyjni	302,4	202,9	205,1	204,3	144	95	96	96	Television subscribers
miasta	159,4	114,5	115,2	114,7	188	130	131	130	urban areas
wieś	143,0	88,4	89,9	89,5	114	71	72	72	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 11 (184). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	312^b	379^b	498	513	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	230	296	375	390	of which open all year
Obiekty hotelowe	116	171	184	197	Hotels and similar facilities
hotele	49	84	117	130	hotels
motele	3	6	5	6	motels
pensjonaty.....	10	10	9	14	boarding houses
inne obiekty hotelowe	54	71	53	47	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	196 ^b	208 ^b	314	316	Other facilities
domy wycieczkowe	8	6	8	8	excursion hostels
schroniska.....	2	3	3	4	shelters
schroniska młodzieżowe.....	49	41	39	43	youth hostels
w tym szkolne schroniska mł- dzieżowe	48	38	36	39	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	13	16	14	13	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	20	22	18	18	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we.....	24	20	20	18	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	19	29	35	34	public tourist cottages
pokoje gościnne.....	.	.	47	46	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	73	72	agrotourism lodgings
inne obiekty	61	71	57	60	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	18436^b	22577^b	25504	27598	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	13660	17309	20417	22532	of which open all year
Obiekty hotelowe.....	5587	8021	9216	11074	Hotels and similar facilities
hotele	3281	4863	6843	8715	hotels
motele	149	177	142	221	motels
pensjonaty.....	453	541	429	575	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1704	2440	1802	1563	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	12849 ^b	14556 ^b	16288	16524	Other facilities
domy wycieczkowe	541	465	539	619	excursion hostels
schroniska.....	60	70	85	135	shelters
schroniska młodzieżowe.....	2175	2112	1959	2208	youth hostels
w tym szkolne schroniska mł- dzieżowe	2120	1977	1829	2028	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	835	1072	1309	1044	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	2195	2454	2144	2158	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we.....	2188	2261	2073	2062	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	1091	1088	1609	1633	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne.....	.	.	956	964	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	1102	1109	agrotourism lodgings
inne obiekty.....	3764	5034	4512	4592	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (184). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	546755^b	697000^b	782127	873470	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	62178	68030	95395	105311	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	297036	440151	515576	608368	Hotels and similar facilities
hotele.....	194659	294756	417953	532537	hotels
motele.....	10753	11434	10371	9617	motels
pensjonaty.....	22240	14910	14265	14808	boarding houses
inne obiekty hotelowe	69384	119051	72987	51406	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	249719 ^b	256849 ^b	266551	265102	Other facilities
domy wycieczkowe	26916	17880	14151	12825	excursion hostels
schroniska	2843	5537	6029	6758	shelters
schroniska młodzieżowe	26176	30171	27738	27399	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	24189	24774	22244	21831	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	9712	6176	4235	4667	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	54750	39900	33760	32622	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	50445	54727	49116	48050	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	10319	12660	20940	19341	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne	14642	18151	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	8487	9541	agrotourism lodgings
inne obiekty	68558	89798	87453	85748	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	1540609^b	2059123^b	2297077	2493552	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym.....	130093	153762	159789	174499	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe.....	515045	776926	873362	1089308	Hotels and similar facilities
hotele.....	321063	516413	691493	931539	hotels
motele.....	12649	15580	12680	12178	motels
pensjonaty	42537	42219	39601	42890	boarding houses
inne obiekty hotelowe	138796	202714	129588	102701	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1025564 ^b	1282197 ^b	1423715	1404244	Other facilities
domy wycieczkowe	52053	37513	28491	25276	excursion hostels
schroniska	4916	7850	7513	8183	shelters
schroniska młodzieżowe	76201	96255	77790	79670	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	70508	84885	69157	70715	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	17959	14246	10415	15487	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	211506	195970	172871	156800	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	178010	198225	170817	156015	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	39218	45854	74341	72050	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne	47512	49131	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	34458	38270	agrotourism lodgings
inne obiekty	445701	686284	799507	803362	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (185). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	62178^b	68030^b	95395	105311	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	46088	60524	87107	97376	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	35892	49712	77065	89828	<i>hotels</i>
motele	1503	1503	2294	2156	<i>motels</i>
pensjonaty.....	394	341	264	141	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	8299	8968	7484	5251	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	16090 ^b	7506 ^b	8288	7935	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	2217	687	797	599	<i>excursion hostels</i>
schroniska.....	64	153	244	297	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe.....	2505	2168	1446	1954	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mł- dzieżowe	2391	1686	599	865	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe.....	385	103	228	205	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe.....	663	210	74	50	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	2477	1066	1220	926	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	47	157	177	102	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne.....	.	.	624	517	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne.....	.	.	336	471	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty.....	7732	2962	3142	2814	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	130093^b	153762^b	159789	174499	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	87438	127422	136248	153729	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	68532	97965	123386	141646	<i>hotels</i>
motele	1668	1773	2456	2760	<i>motels</i>
pensjonaty.....	807	826	715	354	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	16431	26858	9691	8969	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	42655 ^b	26340 ^b	23541	20770	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	3271	934	1153	700	<i>excursion hostels</i>
schroniska.....	79	170	272	320	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe.....	4996	3648	2905	3845	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mł- dzieżowe	4845	2738	1803	2200	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe.....	707	195	413	346	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe.....	2623	458	277	164	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	10328	5066	4070	3779	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	57	533	548	336	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne.....	.	.	1163	883	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne.....	.	.	581	775	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty.....	20594	15336	12159	9622	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (186). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych <i>occupancy rate of bed places</i>				stopień wykorzystania pokoi <i>occupancy rate of rooms</i>				
Obiekty hotelowe.....	26,7	28,0	26,5	27,4	30,0	34,0	32,2	33,6	Hotels and similar facilities
hotele	27,0	29,8	28,4	29,7	30,4	36,4	34,8	36,4	hotels
motele	29,8	27,8	24,2	16,2	31,8	30,1	25,2	20,0	motels
pensjonaty	29,5	23,9	24,9	22,2	17,4	24,7	28,0	24,7	boardinghouses
inne obiekty hotelowe..	25,1	25,1	19,9	18,1	31,4	30,5	23,5	21,9	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	33,9	33,8	32,9	32,2	x	x	x	x	Other facilities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 246.

^a See general notes, item 4 on page 246.

TABL. 14 (187). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
 Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
 As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastronomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2005 ^a	108	94	70	19	TOTAL
	2010 ^a	154	100	56	29	
	2013 ^b	183	109	67	22	
	2014 ^b	194	100	49	17	
Obiekty hotelowe	176	66	6	8	Hotels and similar facilities	
hotele.....	136	54	3	4	hotels	
motele.....	5	-	-	-	motels	
pensjonaty	9	3	2	-	boarding houses	
inne obiekty hotelowe	26	9	1	4	other hotel facilities	
Pozostałe obiekty	18	34	43	9	Other facilities	
domy wycieczkowe	1	-	3	-	excursion hostels	
schroniska	-	-	-	1	shelters	
schroniska młodzieżowe	1	3	7	-	youth hostels	
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1	3	7	-	of which school youth hostels	
kempingi, pola biwakowe	-	4	1	1	camping sites, tent camp sites	
ośrodki wczasowe	2	7	5	-	holiday centres	
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2	5	8	1	training-recreational centres	
zespoły domków turystycznych ^c	4	4	1	4	public tourist cottages ^c	
pokoje gościnne	1	1	3	-	rooms for rent	
kwatery agroturystyczne	-	-	1	1	agrotourism lodgings	
inne obiekty	7	10	14	1	miscellaneous facilities	

^a Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^b Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

Sport

Sport

TABL. 15 (188). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ <i>PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS</i>				
Jednostki organizacyjne	89	40	64	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	7751	5057	6006	<i>Members</i>
Ćwiczący ^a	6151	4217	5780	<i>Persons practising sports^a</i>
KLUBY SPORTOWE <i>SPORTS CLUBS</i>				
Jednostki organizacyjne	1203	1270	1301	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	82804	83006	71685	<i>Members</i>
Ćwiczący	75677	74249	71858	<i>Persons practising sports</i>
mężczyźni	57007	57042	55510	<i>males</i>
kobiety	18670	17207	16348	<i>females</i>
w tym do 18 lat	57266	51642	49474	<i>aged up to 18</i>
Sekcje sportowe	2609	2510	2403	<i>Sports sections</i>
Trenerzy	614	723	945	<i>Coaches</i>
Instruktorzy sportowi	1835	2014	1997	<i>Sports instructors</i>
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1274	1139	813	<i>Other persons conducting sports activities</i>

^a Dane szacunkowe.

U w a g a: Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

^a *Estimated data.*

Note. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 16 (189). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS
IN 2014

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW ^a	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sport			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	TYPES OF SPORTS ^a
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	12	404	328	383	11	13	Acrobatics ^a
Badminton	49	936	448	822	3	54	Badminton
Biathlon ^a	9	157	49	157	2	4	Biathlon ^a
Boks	11	234	32	135	2	15	Boxing
Brydż sportowy	1	23	-	-	-	-	Bridge
Gimnastyka artystyczna	2	44	40	44	-	-	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	11	202	175	171	2	6	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	3	378	35	312	7	11	Ice hockey
Hokej na trawie	1	12	8	12	-	-	Field hockey
Jeździectwo ^a	18	305	189	158	5	49	Equestrian sports ^a
Judo	11	851	268	797	8	15	Judo
Kajakarstwo klasyczne	3	40	13	30	4	9	Classic canoeing
Karate ^a	30	1814	540	1353	21	64	Karate ^a
Karate tradycyjne ^a	7	689	169	602	5	21	Traditional karate ^a
Kolarstwo górskie	8	124	29	54	-	1	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	7	195	70	129	1	5	Road cycling
Koszykówka	123	2725	1223	2452	47	86	Basketball
Lekkoatletyka	94	2691	1298	2385	44	78	Athletics
Łucznictwo	13	259	95	238	10	11	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	1	45	38	45	-	3	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^a	1	38	28	37	-	2	Speed skating ^a
Narciarstwo alpejskie	10	274	112	216	2	24	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne ...	23	584	255	450	10	18	Classic skiing
Pięciobój nowoczesny	1	16	4	16	-	1	Modern pentathlon
Piłka nożna	871	36482	1593	22659	557	707	Football
Piłka ręczna	127	3231	1443	2982	33	93	Handball
Piłka siatkowa	346	8663	4423	7433	77	303	Volleyball
Pływanie	52	2430	1157	2246	31	98	Swimming
Podnoszenie ciężarów ...	3	59	12	53	3	2	Weight lifting
Sport motorowy ^a	12	421	54	23	3	23	Motorsport ^a
Sport lotniczy ^a	20	528	29	97	9	29	Air sport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	12	174	63	86	-	16	Sports shooting ^a
Szachy	55	1343	437	918	4	58	Chess
Szermierka	4	66	27	66	5	-	Fencing
Tenis	15	478	167	372	10	21	Tennis
Tenis stołowy	155	2817	910	2241	13	111	Table tennis
Wioślarstwo	1	10	3	1	-	1	Rowing
Zapasy styl klasyczny	3	73	17	73	3	-	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	4	83	-	73	4	5	Free style wrestling
Żeglarstwo ^a	11	153	45	95	-	15	Yachting ^a

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 17 (190). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym dostosowane do niepełnosprawnych osób ćwiczących <i>Of which adapted for the disabled persons practicing sports</i>	SPECIFICATION
Stadiony	352	83	<i>Stadiums</i>
w tym piłkarskie	275	55	<i>of which football</i>
Boiska do gier wielkich ^b	511	68	<i>Fields for big games^b</i>
w tym piłkarskie	507	67	<i>of which football</i>
Boiska do gier małych ^b	173	26	<i>Fields for small games^b</i>
w tym			<i>of which</i>
koszykówki	52	7	<i>basketball</i>
piłki ręcznej	19	3	<i>handball</i>
piłki siatkowej	44	7	<i>volleyball</i>
Boiska uniwersalne-wielozada- niowe	195	68	<i>Universal and multipurpose sports fields</i>
Korty tenisowe	147	42	<i>Tennis courts</i>
Hale sportowe	54	26	<i>Sports halls</i>
Sale gimnastyczne ^c	101	29	<i>Gyms^c</i>
Pływalnie	71	39	<i>Swimming pools</i>
Tory sportowe	10	3	<i>Sports tracks</i>
Lodowiska sztucznie mrożone	15	3	<i>Artificial skating rinks</i>
Ścieżki rowerowe w km ^d	369,3	.	<i>Bicycle paths in km^d</i>

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.

^a Excluding schools facilities. ^b Including non-full-size facilities. ^c Including auxiliary gym. ^d Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research** and **industrial research** included in 2011, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included in dependent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),

badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)–4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

c) *other units classified into NACE division 72 “Scientific research and development”;*

- 2) **auxiliary scientific units** - *archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;*
- 3) **economic entities** (*not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’*) *include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;*
- 4) **higher education institutions;**
- 5) **other units** – *institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)–4), e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.*

2. **Employment** in R&D includes:

- 1) **researchers (RSE):**
 - a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
 - b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
 - c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
 - d) *PhD students conducting R&D(FTE);*
- 2) **technicians and equivalent staff** *are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;*
- 3) **other supporting staff** *include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.*

3. **Data regarding employment** in R&D include *exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.*

Liczbę zatrudnionych (z wyjątkiem danych w tabelicy 2.) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne – wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna obejmuje całość działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji.

Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

6. Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe nakłady poniesione na wprowadzenie innowacji produktowych i procesowych.

7. Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.

8. Innowacja procesowa to wdrożenie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystry-

*The number of persons (excluding data in table 2) engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.*

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures – presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D

Since 2003, **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project; until 2002, expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activities are all scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.

6. Expenditures on product and process innovations include expenditures on R&D (intramural and extramural), acquisition of knowledge from external sources (patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of product and process innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

7. A product innovation is the market introduction of a good or service that is new or significantly improved with respect to its characteristics or intended uses. This includes significant improvements in technical specifications, components and materials, incorporated software, user friendliness or other functional characteristics.

8. A process innovation is the implementation of new or significantly improved production or

bucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 i zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, budownictwo, handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja, obsługa rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), administrowanie i działalność wspierająca, pozostała działalność usługowa – naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego

3. Pojęcie **administracja publiczna** odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. Pojęcie **handel elektroniczny** (e-handel) odnosi się do sprzedaży i zakupów produktów (wyrobów i usług), towarów i materiałów dokonywanych poprzez sieci komputerowe za pomocą metod zaprojektowanych specjalnie do otrzymywania lub składania zamówień. Podczas, gdy zamówienia powinny być dokonywane za pośrednictwem ww. metod, płatności i dostawy nie muszą być przeprowadzane on-line. Transakcje e-handlu wykluczają zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail) lub faksem.

delivery methods and supporting methods in range of goods and services.

9. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. A utility model eligible for protection – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. *The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data on enterprises concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev.2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities; other service activities (repair of computers and communication equipment).*

3. **Public authorities** refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. **An e-Commerce transaction** is the sale or purchase of goods or services conducted over computer networks by methods specifically designed for the purpose of receiving or placing of orders. The goods or services are ordered by those methods, but the payment and the ultimate delivery of the goods or services do not have to be conducted online. e-Commerce transactions exclude orders made by manually typed e-mail messages.

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (191). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI

Stan w dniu 31 XII

UNITS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	53	67	137	158	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Podmioty gospodarcze	48	55	120	136	<i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe	3	8	8	8	<i>Higher education institutions</i>

B. ZATRUDNIENI ^a

EMPLOYMENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			praco- wnicy nauko- wo-bada- wczy <i>researchers</i>	technicy i praco- wnicy równo- rzędni <i>technicians and equivalent staff</i>	pozostały personel <i>other supporting staff</i>		
OGÓŁEM	1474,2	4079,3	4329,8	5925,7	4464,5	1040,0	421,2	TOTAL
w tym:								<i>of which:</i>
Podmioty gospodarcze	977,9	3413,6	3486,1	4941,1	3656,4	951,3	333,4	<i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe	490,3	655,1	756,5	871,9	745,6	75,4	50,9	<i>Higher education institutions</i>

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a *In full-time equivalents.*

TABL. 2 (192). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym other
		wyższym higher				z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)	
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		doktora doktor (PhD)		
		doktora habilitowa- nego habilitated doctor (HD) ^a					
OGÓŁEM	2005	3129	142	209	806	1532	440
TOTAL	2010	6045	198	272	1158	3440	977
	2013	7339	187	329	1254	4683	886
	2014	8749	205	390	1242	5225	1687
w tym: of which:							
Podmioty gospodarcze	2005	1272	-	-	21	857	394
Economic entities	2010	3752	#	#	23	2780	946
	2013	4755	-	#	#	3876	817
	2014	6091	-	#	#	4401	1620
Szkoły wyższe	2005	1849	142	209	783	669	46
Higher education institutions	2010	2280	197	270	1134	#	#
	2013	2488	#	#	1181	755	42
	2014	2538	#	#	1159	754	#

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (193). **NAKLĄDY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014				
	ogółem grand total			nakłady ^a expenditures ^a				
				bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital		
				razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i na- rzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment	
w mln zł				in mln zł				
OGÓŁEM	111,6	508,3	793,7	931,0	577,8	383,9	353,2	#
TOTAL								
w tym: of which:								
Podmioty gospodarcze	85,3	277,5	617,9	667,1	486,2	326,2	180,9	#
<i>Economic entities</i>								
Szkoły wyższe	26,0	230,0	141,1	205,2	81,4	51,1	123,8	#
<i>Higher education institutions</i>								

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (194). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUKI (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	508,3	793,7	931,0	TOTAL
w tym:				of which:
Przyrodniczych	68,1	54,9	47,3	<i>Natural sciences</i>
Inżynierskich i technicznych	354,9	673,4	724,1	<i>Engineering and technology</i>
Społecznych	18,0	#	17,5	<i>Social sciences</i>
Humanistycznych	#	6,6	#	<i>Humanities</i>

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (195). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	2010	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	508,3	793,7	931,0	100,0	100,0	TOTAL
w tym sektor:						of which sector:
Rządowy.....	128,3	120,7	164,3	25,2	17,6	Government
Przedsiębiorstw.....	244,1	512,2	582,9	48,0	62,6	Business enterprise
Zagranica	132,2	158,3	180,8	26,0	19,4	

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (196). **NAKLĄDY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION	
		podstawowe basic	stosowane ^b applied ^b			
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2005	85,6	16,8	13,7	55,1	TOTAL
	2010	298,5	34,4	24,3	239,8	
	2013	549,4	44,8	68,1	436,6	
	2014	577,8	59,1	88,9	429,7	
w tym:						of which:
Podmioty gospodarcze		486,2	6,1	61,6	418,5	Economic entities
Szkoły wyższe		81,4	50,7	#	#	Higher education institutions

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets. ^b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 (197). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %				
OGÓŁEM	76,4	55,5	58,0	62,9	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty gospodarcze	83,3	75,1	61,2	55,5	Economic entities
Szkoły wyższe	60,0	#	56,4	66,0	Higher education institutions

TABL. 8 (198). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE^a W 2014 R.**
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2012-2014 <i>Products – in % – introduced into the market during 2012-2014</i>			
	ogółem <i>total</i>	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone <i>of which new or significantly improved product</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>	
OGÓŁEM TOTAL	7,9	5,0	3,0	5,0
sektor publiczny <i>public sector</i>	12,2	11,9	0,2	1,2
sektor prywatny <i>private sector</i>	7,8	4,7	3,0	5,2
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	11,4	7,2	4,2	7,2
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	6,2	1,5	4,7	1,1
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	14,2	9,5	4,7	4,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych .. <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	6,4	5,9	0,5	5,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	3,6	3,2	0,5	2,8
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	15,8	14,1	1,6	14,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	17,0	13,1	3,8	7,4
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	24,9	22,5	2,4	2,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	15,9	8,9	7,0	13,5
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	15,6	6,0	9,6	15,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012–2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2012–2014.

TABL. 9 (199). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2012–2014**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2012–2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2012–2014 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2012–2014</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM	40,7	28,5	17,1	33,4
TOTAL				
sektor publiczny	37,2	9,3	4,7	37,2
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	41,0	30,6	18,4	33,0
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe	41,7	31,5	19,2	33,9
<i>Of which manufacturing</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	22,0	20,3	11,9	16,9
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	78,9	68,4	47,4	78,9
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	41,0	30,8	17,9	30,8
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	47,4	21,1	10,5	42,1
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja metali	66,7	40,0	20,0	66,7
<i>Manufacture of basic metals</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	36,1	26,2	13,1	32,8
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	57,7	42,3	34,6	42,3
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	53,3	53,3	40,0	33,3
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				
Produkcja mebli	36,8	26,3	15,8	21,1
<i>Manufacture of furniture</i>				

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (200). **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych of external knowledge	oprogramowania of the software			
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM..... 2005	670984	99403	11185	11025	425245	1445	-
TOTAL 2010	871402	203604	24470	28939	485931	6743	18402
2013	1069119	439587	8022	34120	364210	2605	10379
2014	1443821	551969	4051	14392	621559	4569	30085
W tym przetwórstwo przemysłowe.....	1376045	551969	#	13543	595508	4504	30085
Of which manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych	93798	#	#	2438	#	#	#
Manufacture of food products							
Produkcja odzieży	955	-	43	#	832	#	#
Manufacture of wearing apparel							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	86926	23845	-	2003	45732	#	#
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	167418	#	-	70	#	#	#
Manufacture of rubber and plastic product							

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 10 (200). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych of external knowledge	oprogramowania of the software			
w tys. zł in thous. zł							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	27961	#	-	#	#	36	427
Produkcja metali <i>Manufacture of basics metals</i>	163681	#	#	#	82472	#	761
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	15883	14701	-	#	#	-	-
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.^Δ</i>	51154	17484	#	1808	#	#	#
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers^Δ</i>	207975	#	-	2833	98315	#	-
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... <i>Manufacture of other transport equipment</i>	260595	116460	#	676	#	1111	#

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (201). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYSŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środki Of which funds			
		własne own	pozyskane z zagranicy (bez- zwrotne) received from abroad (not re- payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM 2005	670984	535417	19334	87661	28572
TOTAL 2010	871403	732895	43054	40363	55091
2013	1069119	679387	180518	125347	83868
2014	1443821	1048917	160202	129538	105163
W tym przetwórstwo prze- mysłowe	1376045	1036266	118412	123086	98280
<i>Of which manufacturing</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych	93798	21515	#	36252	#
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	5503	2307	#	2745	#
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	86926	#	-	-	#
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	167418	149917	#	10299	#
<i>Manufacture of rubber and plastic product</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	27961	18953	#	3199	#
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja metali	163681	125635	28229	#	#
<i>Manufacture of basics metals</i>					

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 11 (201). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYSŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środki		Of which funds	
		własne own	pozyskane z zagranicy (bez- zwrotne) received from abroad (not re- payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł					
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	15883	15883	-	-	-
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.^Δ</i>	51154	24550	9432	#	#
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers^Δ</i>	207975	190652	#	#	#
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	260595	209228	#	-	#
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (202). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wynałazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	45	82	113	110	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	35	32	78	76	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	33	49	33	32	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	30	19	33	24	<i>rights of protection granted</i>

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (203). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO – TELEKOMUNIKACYJNE**
 Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	91,5	97,6	92,9	94,6	Computers ^b
Dostęp do Internetu	85,7	96,5	91,0	93,5	Internet access
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	41,3	64,1	78,8	88,6	Internet access via broadband connection ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe	14,3	34,9	52,2	of which mobile broadband
Własna strona internetowa	42,6	64,3	58,8	60,3	Own Website

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); od 2011 r. również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. - urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2011 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 - handheld computers (palmtops, PDAs). ^c Since year 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 14 (204). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną ...	57,1	89,5	89,7	94,0	Enterprises using the Internet in their contacts with public administration
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	8,3	7,1	9,1	10,4	Enterprises which received orders via computer networks
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	21,7	13,0	20,0	18,2	Enterprises which sent orders via computer networks

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju w tym na 23 targowiskach w województwie podkarpackim. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is observation of prices of representatives of goods and services.

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3 Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces throughout the country, of which 23 marketplaces in Podkarpackie voivodship. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents whose reports also included prices of products traded between farms.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (205). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	102,3	103,2	100,7	100,2	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	102,8	102,1	99,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	105,2	104,4	104,0	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	97,3	100,7	97,3	98,0	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,7	103,6	100,9	101,3	Dwelling
Zdrowie	102,8	101,9	101,8	99,9	Health
Transport	104,3	107,5	97,8	97,1	Transport
Rekreacja i kultura	100,5	101,6	102,6	101,5	Recreation and culture
Edukacja	103,6	102,5	99,4	96,2	Education

TABL. 2 (206). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,56	4,26	4,07	4,04	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,28	1,81	2,09	2,03	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	4,10	3,22	3,63	3,55	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,52	2,00	2,39	2,31	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	16,82	20,45	24,42	24,21	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	14,97	14,38	15,58	14,98	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,83	6,49	7,73	7,41	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	18,20	18,71	22,69	22,84	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa wędzona — za 1 kg	12,12	12,98	14,73	14,72	Smoked sausage — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,68	17,12	20,67	20,44	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	12,27	13,92	14,86	14,41	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,45	9,42	14,33	13,22	Salted herring, headless — per kg

TABL. 2 (206). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,43	2,65	2,83	3,10	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,22	1,45	1,48	1,54	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	9,00	11,95	12,67	13,11	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	15,71	15,89	20,15	21,12	Ripening cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,32	0,42	0,50	0,45	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	3,09	4,00	4,37	4,55	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,77	5,81	6,88	6,41	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,62	5,17	5,02	4,73	Oranges — per kg
Jabłka ^a — za 1 kg	1,97	2,25	2,45	2,18	Apples ^a — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,12	1,48	1,60	1,47	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,48	1,71	1,89	1,46	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,82	1,32	1,35	1,23	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,00	2,63	3,54	2,53	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,48	6,08	6,83	6,63	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,21	3,44	4,31	4,62	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	19,26	19,01	19,89	20,85	Vodka pure 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt	5,33	9,41	11,85	12,43	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej — za 1 kpl	452,02	571,13	565,58	550,16	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	129,37	147,19	173,94	179,85	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	127,08	154,54	177,02	178,84	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	22,22	32,65	41,11	41,42	Resoling men's shoes — per pair

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (206). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	2,34	3,24	3,86	4,00	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a — za 1 kW·h	0,42	0,59	0,66	0,64	Electricity for households (all-day tariff) ^a — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b — za 1 m ³	1,53	2,48	2,65	2,79	Natural net-gas, high-methanated for households ^b — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	458,49	703,31	806,32	803,14	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	15,28	17,75	20,62	21,14	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	2,86	2,89	3,39	3,44	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1448,35 ^c	1215,54	1088,06	1049,69	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny	1285,68	1124,03	1056,48	1237,60	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	290,65	318,33	327,95	301,80	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	153,63	179,33	197,09	201,79	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g	3,04	4,22	4,43	4,87	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	4,05	4,67	5,53	5,30	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,75	2,02	2,39	2,41	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna — za 5 km	13,11	13,89	14,88	15,04	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet do kina	11,54	13,15	13,77	14,53	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	46,06	57,38	63,68	64,47	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	24,52	33,36	46,34	42,17	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	15,15	19,12	21,79	22,99	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	23,82	29,18	32,28	33,03	Cow's clinical examination

^{a, b} Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: ^a – 100 kWh energii elektrycznej, ^b – 18,25 m³ gazu. ^c Pojemność ok. 320 l.

^{a, b} Including standing and variable charges with the monthly use: ^a - of 100 kWh of electricity, ^b - of 18,25 m³ of gas. ^c Capacity about 320 l.

TABL. 3 (207). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	33,44	54,07	75,75	62,75	<i>wheat</i>
żyta	25,69	35,23	54,19	47,68	<i>rye</i>
jęczmienia	33,22	46,63	64,13	56,81	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	23,55	29,67	54,27	43,46	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	32,15	47,48	66,12	52,24	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	31,10	44,45	44,73	37,26	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	30,94	43,48	46,70	35,09	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	17,60	10,12	14,48	12,23	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	68,89	123,94	136,95	123,81	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	383,29	843,92	760,05	791,85	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	3,88	4,55	6,04	5,73	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	10,70	9,99	11,66	11,04	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,75	3,86	5,24	4,84	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,76	0,90	1,23	1,31	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt	0,24	0,26	0,28	0,32	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (208). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain of — per dt:</i>
pszenicy	46,26	71,27	99,52	90,03	<i>wheat</i>
żyta	34,29	52,12	75,64	69,90	<i>rye</i>
jęczmienia	43,70	66,42	91,59	86,63	<i>barley</i>
owsa	38,00	55,81	72,33	72,24	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	56,81	108,76	99,18	103,87	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					<i>Livestock — per head:</i>
prosię na chów	130,07	129,65	173,32	177,12	<i>piglet</i>
Jaja kurze — za 1 szt.	0,38	0,56	0,72	0,70	<i>Hen eggs — per piece</i>

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming

1. *The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 2 in which they are included.*

2. *An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.*

***Private farm** is understood as an agricultural holding used by a natural person.*

Private farms include:

- 1) *holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land,*
- 2) *holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities*

***An agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).*

3. *According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).*

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211 z późniejszymi zmianami) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozapatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcia rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produ-

4. The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211 with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that

kcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyranie uprawianych jako plon główny.

7. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki zbożowo-strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

8. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwie-

were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data on sown area concern the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 has been included in permanent crops as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing.

7. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, cereal-pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

8. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural prod-

rzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

12. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

13. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

14. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 oznacza okres od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

15. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

ucts (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

10. Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

11. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, results of agricultural censuses and estimations.

12. Data for 2010 in terms of land use, sown area, live-stock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.

13. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June.

14. Farming years cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers to the period since 1 VII 2013 until 30 VI 2014).

15. Data — unless otherwise stated — are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
- a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrówabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat (do 2008 r. – 2 lata) oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

- b) *gminas (of which gminas which are also cit-ies with powiat status since 1999);*
- c) *other public units, e.g. higher education in-stitutions, science institutions etc.;*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production co-operatives,*
- d) *other legal persons.*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture pro-duction, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years (until 2008 – 2 years) as well as crops and greenwoods in the age I category (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age cate-gory (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and re-newed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor produc-tion results.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (209). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE^a**

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	301,0	140,5	132,8	.	Agricultural holdings ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	300,8	140,3	132,7	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha.....	752,8	609,6	584,1	574,8	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	696,5	575,9	558,3	550,1	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zboż podstawowych	56,7	57,2	55,2	59,2	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	56,6	57,4	55,3	59,5	of which private farms
ziemniaków ^c	13,0	10,0	8,4	7,9	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	13,4	10,5	8,7	8,1	of which private farms
roślin przemysłowych	4,6	7,8	9,3	8,4	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	4,2	7,6	9,0	8,1	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboż podstawowych	28,9	32,9	30,5	34,3	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	28,8	33,2	30,2	33,8	of which private farms
ziemniaków ^c	164	217	190	290	of potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	164	217	190	290	of which private farms
rzepaku i rzepiku	20,7	22,0	20,8	28,5	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	21,3	21,9	20,1	28,2	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bd} na 100 ha użytków rolnych	29,9	25,2	19,9	20,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bd} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	31,6	25,7	20,0	20,4	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	66,4	63,4	62,0	58,5	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	66,9	64,5	62,6	59,2	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^{bc} w %	10,0	9,3	9,9	10,2	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^{bc} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	10,0	9,2	9,9	10,3	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg	135,9	146,9	140,5	127,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych.....	612,0	446,0	419,9	400,1	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	652,1	459,1	424,2	402,6	of which private farms
na 1 krowę	3714	3581	4164	4088	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3714	3580	4136	4055	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.....	14,6	15,8	16,4	.	Agricultural tractors (as of 31 IV) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	15,7	16,6	17,0	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bg} na 1 ha użytków rolnych w kg	66,1	65,1	74,9	80,1	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bg} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	67,6	65,3	75,4	80,0	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^d Patrz uwaga do tabl.11 na str. 295; trzoda chlewna w latach: 2005, 2013 — stan w końcu lipca. ^e W 2014 r. — stan w czerwcu. ^f Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^g Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 2. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 excluding kitchen gardens. ^d See note to the table 11 on page 295; pigs in 2005, 2013 — as of the end of July. ^e In 2014 — as of June. ^f Concerns meat: veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^g Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2012/13 and 2013/14 farming years.

TABL. 2 (210). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>		SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM 2010 ^a	609565	575912		TOTAL
2013	584126	558271		
2014	574807	550109		
W dobrej kulturze rolnej	561617	538276		In good agricultural condition
Pod zasiewami.....	319242	308887		Sown area
Grunty ugorowane.....	27836	27260		Fallow land
Uprawy trwałe.....	12575	12205		Permanent crops
w tym sady.....	9818	9636		of which orchards
Ogrody przydomowe.....	3823	3819		Kitchen gardens
Łąki trwałe.....	174370	167333		Meadows
Pastwiska trwałe.....	23771	18773		Pastures
Pozostałe	13190	11832		Others

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (211). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
 Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS^a
 As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa <i>Farms</i>									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha <i>Average total farm area in ha</i>		
	w tys. <i>in thous</i>	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach <i>with agricultural land area of – in percent</i>									ogółem total	w tym użytki rolne <i>of which agricultural land</i>
		do 1,00 ha <i>up to</i>	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej <i>and more</i>			
OGÓŁEM TOTAL												
2010	140,5	1,8	35,2	44,9	13,6	2,3	0,8	1,0	0,5	5,15	4,34	
2013	132,8	2,2	36,8	42,8	13,1	2,4	0,8	1,3	0,6	5,17	4,40	
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE <i>of which PRIVATE FARMS</i>												
2010	140,3	1,8	35,2	44,9	13,6	2,3	0,8	1,0	0,4	4,87	4,11	
2013	132,7	2,2	36,8	42,8	13,1	2,4	0,8	1,3	0,6	4,96	4,21	

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 2; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 2; in 2010 data of the Agricultural Census.
 Note. Since 2013 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 4 (212). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	97,8	83,1	96,2	101,7	97,9	83,0	96,4	101,6	Gross output
roślinna	95,4	78,9	98,6	96,7	95,6	78,9	98,8	96,6	<i>crop</i>
zwierzęca	100,4	87,8	92,7	108,9	100,3	87,8	93,0	108,8	<i>animal</i>
Produkcja końcowa	98,2	83,0	95,0	105,4	98,5	82,9	95,4	105,2	Final output
roślinna	93,4	74,2	97,6	100,5	94,2	73,7	98,3	99,9	<i>crop</i>
zwierzęca	100,7	88,1	93,0	109,4	100,6	88,1	93,3	109,3	<i>animal</i>
Produkcja towarowa	101,5	81,1	101,6	103,5	101,8	81,0	102,4	103,2	Market output
roślinna	106,1	76,2	111,7	102,5	107,6	75,9	113,8	101,9	<i>crop</i>
zwierzęca	99,7	83,7	95,4	104,3	99,6	83,5	95,8	104,2	<i>animal</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 5.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 5.

TABL. 5 (213). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
	PRODUKCJA GLOBALNA				
	GROSS OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	50,8	50,6	60,3	56,3	Crop output
Zboża	15,6	14,5	25,0	22,3	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe	12,7	11,5	18,6	16,0	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	7,9	8,1	12,9	10,4	<i>of which: wheat</i>
żyto	0,9	0,6	0,8	1,0	<i>rye</i>
jęczmień	1,8	1,1	1,5	1,7	<i>barley</i>
Ziemniaki	9,9	10,6	8,5	7,5	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	3,7	4,2	5,9	6,2	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	2,1	1,0	1,3	1,1	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	8,5	7,1	6,4	8,6	<i>Vegetables</i>
Owoce	3,1	3,8	5,2	4,6	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe	4,3	5,2	4,7	3,6	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe	5,6	5,3	4,5	3,6	<i>Other</i>
Produkcja zwierzęca	49,2	49,4	39,7	43,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	23,6	26,1	21,2	20,9	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	2,6	3,3	2,6	1,9	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1,9	1,9	0,7	0,3	<i>calves</i>
trzoda chlewna	10,4	11,4	8,9	12,2	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,1	0,0	<i>sheep</i>
drób	7,2	8,4	8,2	5,9	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,5	-0,9	-2,3	0,2	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie	19,0	15,7	13,8	13,7	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	4,8	6,1	5,0	6,5	<i>Hen eggs</i>
Obornik	1,5	1,1	1,0	0,8	<i>Manure</i>
Pozostałe	0,8	1,2	1,0	1,5	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 5. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 5. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (213). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
	PRODUKCJA TOWAROWA		MARKET OUTPUT		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	29,8	31,6	41,8	42,3	Crop output
Zboża	5,6	7,4	15,2	13,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	4,6	5,7	10,5	8,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,8	4,8	9,0	7,6	of which: wheat
żyto	0,4	0,4	0,5	0,4	rye
jęczmień	0,2	0,2	0,3	0,2	barley
Ziemniaki	0,6	1,2	1,3	1,2	Potatoes
Przemysłowe	6,4	6,7	8,9	9,0	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,8	1,7	2,2	2,0	of which sugar beets
Warzywa	11,6	8,7	8,0	11,3	Vegetables
Owoce	4,6	5,5	7,2	6,0	Fruit
Pozostałe	1,0	2,1	1,3	1,1	Other
Produkcja zwierzęca	70,2	68,4	58,2	57,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	38,0	39,0	32,2	30,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	4,5	5,2	4,2	2,9	cattle (excluding calves)
cielęta	2,7	2,5	0,9	0,4	calves
trzoda chlewna	16,5	16,7	13,3	17,4	pigs
owce	0,1	0,1	0,1	0,0	sheep
drób	11,9	12,8	12,8	9,2	poultry
Mleko krowie	25,1	20,9	18,6	18,3	Cows' milk
Jaja kurze	6,3	7,5	6,9	7,9	Hen eggs
Pozostałe	0,7	1,0	0,4	0,8	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 5. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 5. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (214). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**
 Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
OGÓŁEM	411975	296266	307328	319242	308887	TOTAL
Zboża	285265	219277	225712	240413	233573	Cereals
zboża podstawowe.....	233527	169551	169680	188891	183665	basic cereals
pszenica	128230	88879	93238	98274	95444	wheat
żyto	24888	15340	14207	13842	13244	rye
jęczmień	31545	18750	19867	21533	20877	barley
owies	29835	28770	22788	29093	28373	oats
pszenżyto	19029	17813	19581	26150	25727	triticale
mieszanki zbożowe	38426	32871	27573	21445	21417	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe.....	2005	4364	3684	3302	3285	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno	11306	12491	24774	26776	25207	maize for grain
Strączkowe.....	2617	3259	3126	4485	4285	Pulses
konsumpcyjne	802	852	820	752	658	edible
pastewne ^b	1815	2407	2306	3733	3627	feed ^b
Ziemniaki	53414	29760	25818	25149	25137	Potatoes
Przemysłowe.....	18892	23127	28637	26752	25033	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	7451	4529	3776	3647	3429	sugar beets
oleiste	10697	17644	23791	22170	20669	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	10266	16094	23033	20722	19332	of which rape and agrimony
Pastewne.....	25605	13842	17721	16108	14617	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4543	1588	1130	1132	1132	root plants
kukurydza na paszę	2886	2527	2611	2850	2211	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	26182	7001	6316	6335	6242	Other crops ^c

^a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABLE 7 (215). **ZBIORY I PŁONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLÓDY	2006–2010 ^a	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

Zboża	843936	715272	752800	906988	869004	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe ..	657037	557297	516738	647815	621509	basic cereals
pszenica	392841	352857	311792	369857	353143	wheat
żyto	52335	38831	35275	37948	36157	rye
jęczmień	80802	60737	57999	75137	71549	barley
owies	74782	65212	57627	82422	80011	oats
pszenżyto	56279	39659	54046	82451	80649	triticale
mieszanki zbożowe	119953	89218	73161	68630	68564	cereal mixed
Ziemniaki	833455	646025	490087	729123	728973	Potatoes
Buraki cukrowe	219527	174303	212729	269404	254854	Sugar beets
Rzepak i rzepik	30664	35338	47995	59068	54589	Rape and agrimony
Siano łąkowe	712820	633459	614267	535248	527183	Meadow hay

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	30,5	32,6	33,4	37,7	37,2	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe ..	30,1	32,9	30,5	34,3	33,8	basic cereals
pszenica	33,3	39,7	33,4	37,6	37,0	wheat
żyto	23,9	25,3	24,8	27,4	27,3	rye
jęczmień	29,8	32,4	29,2	34,9	34,3	barley
owies	25,0	22,7	25,3	28,3	28,2	oats
pszenżyto	26,1	22,3	27,6	31,5	31,3	triticale
mieszanki zbożowe	27,7	27,1	26,5	32,0	32,0	cereal mixed
Ziemniaki	184	217	190	290	290	Potatoes
Buraki cukrowe	459	385	563	739	743	Sugar beets
Rzepak i rzepik	22,2	22,0	20,8	28,5	28,2	Rape and agrimony
Siano łąkowe	39,6	37,2	35,7	30,7	31,5	Meadow hay

^a Przeciętne roczne.

^a Annual averages.

TABL. 8 (216). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	8764	5432	4584	4736	4713	TOTAL
Kapusta	1672	801	715	714	713	Cabbages
Kalafior	373	207	221	228	228	Cauliflowers
Cebula	1042	625	523	523	522	Onions
Marchew jadalna	1399	949	785	811	810	Carrots
Buraki ćwikłowe	750	537	402	414	413	Beetroots
Ogórki	471	489	438	450	449	Cucumbers
Pomidory	400	283	298	306	306	Tomatoes
Pozostałe ^d	2657	1541	1203	1290	1272	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	178199	128578	106359	113226	113033	TOTAL
Kapusta	61801	38816	29566	32277	32270	Cabbages
Kalafior	6437	3964	4097	4326	4325	Cauliflowers
Cebula	19013	13224	10448	10924	10915	Onions
Marchew jadalna	31675	26766	21477	22524	22507	Carrots
Buraki ćwikłowe	15745	11817	10464	10995	10987	Beetroots
Ogórki	6636	6585	7415	7421	7410	Cucumbers
Pomidory	5974	4482	5568	5715	5708	Tomatoes
Pozostałe ^d	30918	22925	17324	19045	18911	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	370	484	414	452	452	Cabbages
Kalafior	173	192	186	190	190	Cauliflowers
Cebula	182	212	200	209	209	Onions
Marchew jadalna	226	282	274	278	278	Carrots
Buraki ćwikłowe	210	220	260	266	266	Beetroots
Ogórki	141	135	169	165	165	Cucumbers
Pomidory	150	158	187	187	187	Tomatoes
Pozostałe ^d	116	149	144	148	149	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (217). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM.....	9922	8218	7592	6758	6643	TOTAL
Jablonie.....	5117	4114	4842	4022	3947	Apples
Grusze.....	499	392	274	269	254	Pears
Śliwy.....	909	640	451	343	341	Plums
Wiśnie.....	1178	644	663	651	629	Cherries
Czereśnie.....	390	263	230	164	163	Sweet cherries
Pozostałe ^d	1829	2164	1133	1310	1309	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	46377	24141	44413	52819	52454	TOTAL
Jabłka.....	36800	17581	36795	44343	44124	Apples
Gruszki.....	1364	781	1006	1066	1032	Pears
Śliwki.....	1672	1126	1483	1713	1704	Plums
Wiśnie.....	2697	1511	1687	1839	1736	Cherries
Czereśnie.....	1006	553	765	1005	1004	Sweet cherries
Pozostałe ^d	2837	2589	2679	2854	2853	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka.....	71,9	42,7	76,0	110,2	111,8	Apples
Gruszki.....	27,3	19,9	36,8	39,7	40,7	Pears
Śliwki.....	18,4	17,6	32,9	50,0	50,0	Plums
Wiśnie.....	22,9	23,5	25,4	28,2	27,6	Cherries
Czereśnie.....	25,8	21,0	33,2	61,4	61,6	Sweet cherries
Pozostałe ^d	15,5	12,0	23,6	21,8	21,8	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie itp.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts etc.

TABLE 10 (218). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FIELDS^a

OWOCE	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		FRUIT
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	5563	6155	4557	4739	4681	TOTAL
Truskawki ^d	1615	838	1420	1453	1453	Strawberries ^d
Maliny ^e	1366	1588	1013	1017	1017	Raspberries ^e
Porzeczki	1833	2292	1332	1310	1286	Currants
Agrest	187	133	137	135	135	Gooseberries
Pozostałe ^f	563	1304	655	824	790	Others ^f

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	18602	18219	18379	18606	18477	TOTAL
Truskawki ^d	5130	2898	3624	4359	4358	Strawberries ^d
Maliny ^e	3449	3431	4204	4289	4289	Raspberries ^e
Porzeczki	7025	7026	6253	5237	5189	Currants
Agrest	826	651	966	939	939	Gooseberries
Pozostałe ^f	2173	4214	3332	3783	3702	Others ^f

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^d	31,8	34,6	25,5	30,0	30,0	Strawberries ^d
Maliny ^e	25,3	21,6	41,5	42,2	42,2	Raspberries ^e
Porzeczki	38,3	30,7	46,9	40,0	40,4	Currants
Agrest	44,2	48,8	70,5	69,7	69,7	Gooseberries
Pozostałe ^f	38,6	32,3	50,9	45,9	46,8	Others ^f

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (219). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a**

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2013	2014	2005	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	177564	113779	96704	94856	173501	108318	93026	90970	Cattle
w tym krowy.....	117862	72128	59927	55516	116033	69889	58252	53835	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	368400	296279	175111	192351	359134	290443	169437	183827	Pigs ^b
w tym lochy.....	36823	27451	17348	19526	35848	26780	16739	18973	<i>of which sows</i>
Owce	18658	18961	16331	16866	18458	17964	15388	16076	Sheep
w tym maciorki.....	10206	11305	7849	8272	10054	10919	7282	7727	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	26082	16767	11242	.	25750	16243	10855	.	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)...	224886	153749	116178	117329 ^d	219898	147901	111922	112491 ^d	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	23,6	18,7	16,6	16,5	24,9	18,8	16,7	16,5	Cattle
w tym krowy.....	15,7	11,8	10,3	9,7	16,7	12,1	10,4	9,8	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	48,9	48,6	30,0	33,5	51,6	50,4	30,4	33,4	Pigs ^b
w tym lochy.....	4,9	4,5	3,0	3,4	5,1	4,7	3,0	3,4	<i>of which sows</i>
Owce	2,5	3,1	2,8	2,9	2,7	3,1	2,8	2,9	Sheep
w tym maciorki.....	1,4	1,9	1,3	1,4	1,4	1,9	1,3	1,4	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	3,5	2,8	1,9	x	3,7	2,8	1,9	x	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)...	29,9	25,2	19,9	20,4 ^d	31,6	25,7	20,0	20,4 ^d	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W latach 2005 i 2013 – stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. ^d Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0. ^d For the calculation we use the horse stocks of 2013.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b In years 2005 and 2013 — as of the end of July. ^c Estimated data; since 2013 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (220). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	4244,3	4044,4	4167,2	3940,2	3816,4	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	2045,1	1922,6	1836,1	1816,8	1770,4	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	26,4	15,6	9,7	19,1	19,1	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	70,3	50,2	104,6	44,2	44,2	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	508,4	222,1	149,7	181,0	181,0	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt	563,8	663,5	713,4	685,5	693,8	<i>Hens per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>
w tym nioski	271,7	315,4	314,3	316,1	321,8	<i>of which laying hens</i>

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a *More than 2 weeks old. b Including other poultry. c See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.*

TABL. 13 (221). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TYSIĄCACH SZTUK
 IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt).....	33,7	27,4	13,9	16,2	15,6	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	62,9	42,4	5,6	4,8	4,7	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	512,0	406,7	415,6	322,4	312,4	<i>Pigs</i>
Owce	5,3	4,3	3,9	5,5	4,6	<i>Sheep</i>
Konie	9,5	5,4	3,6	3,9	3,9	<i>Horses</i>

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ
 IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt).....	18,1	14,7	7,6	9,0	8,6	<i>cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	6,6	4,4	0,7	0,8	0,8	<i>calves</i>
Trzoda chlewna	58,9	50,8	59,7	47,2	46,1	<i>pigs</i>
Owce	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	<i>sheep</i>
Konie	4,9	3,0	1,7	1,9	1,9	<i>horses</i>
Drób.....	47,9	45,7	36,2	36,8	34,8	<i>poultry</i>
Kozy i króliki	1,1	0,9	0,4	0,6	0,6	<i>goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a *Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

TABL. 14 (222). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	102,3	89,6	82,1	73,5	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze.....	96,7	84,7	78,4	70,0	meat and fats
wołowe	9,5	7,7	3,9	4,6	beef
cielęce	4,0	2,7	0,4	0,5	veal
wieprzowe	45,9	39,6	46,6	36,8	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	2,7	1,6	0,9	1,1	horseflesh
drobiowe.....	33,5	32,0	25,3	25,8	poultry
kozie i królicze ^b	1,0	1,0	1,2	1,2	goat and rabbit ^b
podroby	5,6	4,8	3,7	3,5	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in kg					
OGÓŁEM	135,9	146,9	140,5	127,8	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 15 (223). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów.....	460,7	271,9	245,3	230,0	221,5	in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l.....	61,2	44,6	42,0	40,0	40,3	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	3714	3581	4164	4088	4055	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.....	386,4	321,7	332,8	257,6	249,0	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.....	168	169	205	154	153	Average annual number of eggs per laying-hen in units

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 16 (224). CIĄGNIKI ROLNICZE
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodar- stwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach.....	2005	109608	109134	<i>In units</i>
	2010 ^a	96023	95423	
	2013	95547	95057	
Powierzchnia użytków rolnych ^b	2005	6,9	6,4	<i>Agricultural land area per tractor^b</i>
na 1 ciągnik w ha	2010 ^a	6,3	6,0	<i>in ha</i>
	2013	6,1	5,9	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.
 U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census. *b* See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.
 N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

**TABL. 17 (225). ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
 WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2012/13	2013/14		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	49673	39670	43739	46063	44005	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	21121	21123	24331	24828	23756	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	14202	8743	8056	9159	8746	<i>phosphatic</i>
potasowe	14350	9804	11352	12077	11503	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	56084	10341	12283	10844	9518	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66,1	65,1	74,9	80,1	80,0	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	28,1	34,7	41,7	43,2	43,2	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	18,9	14,3	13,8	15,9	15,9	<i>phosphatic</i>
potasowe	19,1	16,1	19,4	21,0	20,9	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	74,5	17,0	21,0	18,9	17,3	<i>Lime fertilizers^c</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. *b* Łącznie z wieloskładnikowymi. *c* Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. *d* Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

a Data of the Agricultural Census 2010. *b* Including mixed fertilizers. *c* Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. *d* See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 18 (226). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH^a (ceny bieżące)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁ IN THOUSAND ZŁ						
OGÓŁEM	617171,7	676563,3	880612,2	899731,0	859087,7	TOTAL
Produkty roślinne	153577,7	225873,7	370694,1	361532,7	345045,0	Products crop
w tym:						of which:
Zboża	34949,2	74229,3	148244,4	144032,0	134562,9	Cereals
w tym zboża podstawowe						of which basic
pszenica	25095,1	48764,6	78659,3	88620,1	82626,4	cereals
żyto	21526,1	42089,1	72137,2	81184,9	75767,7	wheat
jęczmień	1466,1	3123,8	2235,9	3050,3	2907,0	rye
owies i mieszanki	1646,2	2581,2	2761,3	3139,7	2751,5	barley
zbożowe	192,8	330,6	655,5	474,1	466,2	oats and cereal
pszenżyto	263,9	640,0	869,4	771,1	734,0	mixed
triticale						triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	34557,8	74212,4	148207,9	143912,9	134486,2	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe						of which basic
pszenica	24883,4	48747,7	78622,8	88501,1	82549,7	cereals
żyto	21387,9	42084,7	72113,4	81078,6	75703,8	wheat
jęczmień	1466,1	3123,8	2235,9	3050,3	2907,0	rye
owies i mieszanki	1628,7	2581,2	2748,5	3126,9	2738,7	barley
zbożowe	148,1	318,0	655,5	474,1	466,2	oats and cereal
pszenżyto	252,7	640,0	869,4	771,1	734,0	mixed
triticale						triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	40,1	1275,5	3774,5	1627,2	1627,2	Edible pulses ^b
Ziemniaki	4159,0	6190,8	12825,6	10246,0	10173,0	Potatoes
Buraki cukrowe	45662,8	17466,3	34194,2	28723,8	26955,0	Sugar beets
Rzepak i rzepik	14576,9	43413,8	58097,0	49219,7	47580,8	Rape and agrimony
w tym przemysłowy	14566,5	43413,8	58097,0	49219,7	47580,8	of which industrial
Warzywa	17433,6	19114,3	21511,7	32161,9	29571,8	Vegetables
Owoce	25412,7	37348,2	69234,5	70124,3	69741,3	Fruit
Produkty zwierzęce	463593,9	450689,7	509918,1	538198,4	514042,6	Products animal
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	357764,7	350395,1	361785,1	369428,1	354594,0	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	60653,3	56825,4	42112,4	43519,3	43475,1	cattle (excluding calves)
cielęta	25362,4	12349,8	7756,5	9933,0	9933,0	calves
trzoda chlewna	156159,9	148859,4	171982,3	168465,9	165586,5	pigs
owce	581,6	381,3	570,9	774,5	774,5	sheep
konie	16303,7	7910,6	10230,3	10553,7	10553,7	horses
drób	98703,8	124068,5	129132,7	136181,8	124271,3	poultry
Mleko krowie	97706,6	91179,1	135309,7	159416,7	150259,9	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	546,9	530,1	546,3	227,0	215,7	Consumer hen's eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in zł						
OGÓŁEM	820	1110	1508	1565	1562	TOTAL
Produkty: roślinne	204	371	635	629	627	Products: crop
zwierzęce	616	739	873	936	934	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 19 (227). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywi- dualnych of which from private farms	
Zboża w t.....	104118	137624	212328	255802	238938	Cereals in t
w tym zboża pod- stawowe	76588	94692	106184	143871	133511	of which basic cereals
pszenica	64326	77842	95236	129387	120121	wheat
żyto	5706	8867	4126	6397	6112	rye
jęczmień	4954	5536	4299	5520	4822	barley
owies i mieszanki zbożowe	776	1099	1208	1091	1074	oats and cereal mixed
pszenżyto	826	1348	1315	1476	1382	triticale
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe	103497	137588	212282	255612	238820	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	75991	94656	106138	143681	133393	of which basic cereals
pszenica	63967	77833	95203	129213	120019	wheat
żyto	5706	8867	4126	6397	6112	rye
jęczmień	4903	5536	4286	5504	4806	barley
owies i mieszanki zbożowe	629	1072	1208	1091	1074	oats and cereal mixed
pszenżyto	786	1348	1315	1476	1382	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^a w t.....	10	382	742	279	279	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	13375	13929	28672	27498	27352	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	259440	172658	236235	234950	220401	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	21154	35028	42422	39753	38505	Rape and agrimony in t
w tym przemysłowy	21146	35028	42422	39753	38505	of which industrial
Warzywa w t.....	16404	20851	22568	42485	41562	Vegetables in t
Owoce w t.....	26531	25146	33009	38382	38205	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t.....	96582	91909	73423	78478	75884	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	15645	12487	6974	7589	7582	cattle (excluding calves)
cielęta	2371	1236	665	900	900	calves
trzoda chlewna	41588	38603	32851	34791	34213	pigs
owce	109	74	91	132	132	sheep
konie	2907	1427	1386	1458	1458	horses
drób	33962	38082	31456	33608	31599	poultry
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łącz- nie z tłuszczami) ^c w t ..	67569	64937	52425	55952	54091	Animals for slaughter in terms of meat (includ- ing fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	129385	101206	110268	121507	115436	Cow milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	2270	2052	1976	704	689	Consumer hen's eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (228). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	245	4684,6	607	10814,9
2010	1620	24867,7	471	6999,8
2013	1573	25879,8	177	3625,9
2014	1365	20667,2	110	2842,5

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (229). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 III

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2013	2014	GAME SPECIES
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Łosie	94	192	320	366	Moose
Daniele	116	284	666	659	Fallow deer
Muflony	11	34	-	36	Mouflon
	W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS		
Jelenie	6,9	8,4	12,8	12,5	Deer
Sarny	33,3	40,3	44,0	42,9	Roe deer
Dziki	4,6	8,5	10,8	11,2	Wild boars
Lisy	11,2	11,7	12,4	11,3	Foxes
Zające	17,3	17,6	17,9	19,4	Hares
Bażanty	21,7	28,5	30,4	31,2	Pheasants
Kuropatwy	18,1	19,5	13,8	13,1	Partridges

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (230). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2013/14	2014/15	GAME SPECIES
Jelenie	1800	2591	4293	4720	Deer
Daniele	-	20	90	106	Fallow deer
Sarny	6913	8730	9778	10157	Roe deer
Dziki	3196	6572	9252	12919	Wild boars
Lisy	9212	7830	5952	7175	Foxes
Zające	500	171	98	144	Hares
Bazanty	4138	3567	4756	5561	Pheasants
Kuropatwy	1129	94	9	6	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (231). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**

Stan w dniu 10 III

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2013	2014	GAME SPECIES
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	124	114	118	118	number ^a
członkowie ^b	6328	6105	6816	6971	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	216	206	206	250	number
powierzchnia w tys. ha...	1351,8	1219,4	1211,2	1469,2	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	492,6	491,3	498,1	545,2	of which on forest land

^a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. ^b Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.
 Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data grouped according to the seat of hunting club. ^b Data grouped according to the seat of member of hunting club.
 Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo Forestry

TABL. 24 (232). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	664821	677825	685934	688232	TOTAL in ha
Lasy	653610	666836	675633	677966	Forests
Publiczne	556364	558064	559165	559545	Public
zalesione	549136	550958	551880	552048	wooded
niezalesione	7228	7105	7285	7497	non-wooded
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa	529033	529727	530584	531055	owned by the State Treasury
zalesione	522871	523669	524317	524569	wooded
niezalesione	6162	6058	6267	6486	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych	484778	486738	487240	487620	managed by the State Forests
zalesione	480194	482266	482168	482313	wooded
niezalesione	4584	4473	5072	5306	non-wooded
parki narodowe	40337	40062	40902	40902	national parks
zalesione	38957	38682	39836	39836	wooded
niezalesione	1380	1380	1066	1066	non-wooded
własność gmin ^a	27331	28337	28581	28460	owned by gmina ^a
zalesione	26265	27289	27563	27449	wooded
niezalesione	1066	1048	1018	1011	non-wooded
Prywatne	97247	108772	116468	118421	Private
zalesione	96523	107666	115155	117044	wooded
niezalesione	723	1106	1313	1377	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	11211	10989	10301	10266	Land connected with silvicul- ture
LESISTOŚĆ w %	36,6	37,4	37,9	38,0	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	37,7	38,4	38,9	39,0	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.

^a It is also concerning gminas which are cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010–2014 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej; dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach rocznika.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2010–2014 by the Bureau for Forest Management and Geodesy; data are not strictly comparable with the data published in the previous editions of the Yearbook.

TABLE 25 (233). **POWIERZCHNIA LASÓW**
FOREST AREAS
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area							
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^a i o bu- dowie przerę- bowej in renewal class ^a with a troug- fell con- struction
			w klasie wieku in age group						
			I (1–20 lat) years	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)	
OGÓŁEM	675633	93,7	8,4	11,2	22,7	21,6	14,0	8,5	7,3
TOTAL w tym: of which: W zarządzie Lasów Państwowych	487240	94,6	8,0	10,8	20,2	22,7	14,9	8,9	9,1
Managed by the State Forests Lasy prywatne	116468	92,4	11,4	15,7	31,3	21,6	8,5	2,4	1,5
Private forests									

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwo- wych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests		
			w ha in ha	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	675633	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	374092	55,4	58,1	56,7	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna.....	227083	33,6	33,9	41,8	pine and larch
świerk	22698	3,4	3,8	1,1	spruce
jodła.....	114386	16,9	18,9	12,0	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste	301541	44,6	41,9	43,3	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk.....	146788	21,7	21,1	8,1	beech
dąb	29135	4,3	4,8	3,3	oak
grab	24737	3,7	2,9	9,2	hornbeam
brzoza	28281	4,2	4,0	5,7	birch
olsza	36446	5,4	4,3	10,6	alder
osika	5708	0,8	0,4	1,3	aspen

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (234). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a grand total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerębowej in renewal class ^c with a through-fell construction	Przestoje ^b hold-overtrees ^b
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat) years	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	207905	99,5	0,9	6,1	21,6	26,7	19,9	15,4	7,8	1,1
TOTAL										
w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych	152633	99,5	0,6	5,5	18,6	27,5	20,9	15,9	9,4	1,1
Managed by the State Forests										
Lasy prywatne.....	30125	99,6	2,2	9,9	36,6	30,0	12,8	5,6	1,9	0,6
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a grand total timber	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w tys. m ³ in thous m ³	w odsetkach in percent		
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
OGÓŁEM	207905	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	121081	58,3	62,0	61,7	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	73450	35,3	37,2	42,6	pine and larch
świerk	4789	2,3	2,5	0,9	spruce
jodła	40026	19,3	20,7	17,0	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste.....	86824	41,7	38,0	38,3	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	52789	25,4	23,3	9,9	beech
dąb	5805	2,8	2,9	2,8	oak
grab	5645	2,7	2,2	7,6	hornbeam
brzoza	5451	2,6	2,6	4,2	birch
olsza	7682	3,7	2,9	8,6	alder
osika.....	1437	0,7	0,2	0,8	aspen

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębnością. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including regeneration class.
 S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABLE 27 (235). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>			las prywatne ^a <i>private forests^a</i>
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII) .	206	182	155	145	145	145	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	4694	3441	3914	4981	4116	3985	865	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	3966	3001	3543	4241	4098	3981	143	<i>renewals</i>
szuczne	2522	2293	2374	2383	2309	2228	74	<i>artificial</i>
zrębów ^b	2444	2192	2321	2341	2280	2202	61	<i>fellings sites^b</i>
halizn i plazowin ...	78	101	53	42	29	26	13	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	1444	708	1169	1858	1789	1753	69	<i>natural</i>
zalesienia ^c	728	440	370	739	18	4	721	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	573	521	426	358	270	241	88	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	23727	23528	23036	23923	20861	20295	3062	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	17874	17922	17741	18857	15796	15351	3061	<i>crops</i>
młodników	5656	5366	5047	4943	4943	4943	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	89	15	1	1	1	1	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje leśne	2677	2523	3707	3547	3547	3547	-	<i>Forest drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (236). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ³	1874,0	2237,3	2594,2	2635,7	2519,1	2449,1	116,6	TOTAL in dam ³
Grubizna	1825,6	2189,5	2527,2	2570,3	2453,7	2383,7	116,6	Timber
Grubizna iglasta	878,8	1213,7	1487,9	1513,1	1432,4	1384,1	80,7	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	593,1	834,2	996,1	1027,0	957,8	927,5	69,2	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	214,9	313,7	394,7	386,6	379,8	368,9	6,8	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	946,8	975,8	1039,3	1057,2	1021,3	999,6	35,9	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	374,0	418,8	432,7	441,3	423,6	412,0	17,7	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	509,8	478,8	494,8	497,8	489,9	485,5	7,9	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe^b	48,4	47,8	66,9	65,4	65,4	65,4	-	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	1,9	1,2	2,7	1,3	1,3	1,3	-	Slash for industrial uses
Opałowe	46,4	46,6	64,2	64,1	64,1	64,1	-	Slash for fuel
Karpina^b	0,0	-	0,0	-	-	-	-	Stump wood^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	279,3	328,3	374,1	379,1	438,5	448,9	98,5	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw** z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 29.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 oraz nomenklaturą PRODPOL stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych, która zharmonizowana jest z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU, PRODCOM-u lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o kryteria inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 29.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2008 and PRODPOL nomenclature used in surveys of manufacturing industrial products, which is harmonized with PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising:

- the sum of some PKWiU, PRODCOM positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Presented data include total production of goods which are manufactured during the reference year, irrespective of whether production is intended for sale outside the reporting unit or to other plants of the same undertaking, or used for further processing.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full

zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;

- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** w 2014 r. przyjęto ceny stałe 2010 (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie budownictwa dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”.

2. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego. Obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

3. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze wzglę-

agent fees in the case of concluding an agency agreement;

- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9.*

*2010 constant prices (2010 average current prices) were adopted as **constant prices** in 2013.*

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

*6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. *Information within the scope of construction concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”.*

2. **Construction and assembly production** *concerns activity realized domestically by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship. It includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (for outside clients).*

3. *Data according to NACE rev. 2 divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6.*

4. *Data concerning construction-assembly production are presented in **producer’s prices**,*

du na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego, wprowadzenie cen bazowych w miejsce cen producenta nie miałyby wpływu na mierniki produkcji.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

due to the lack of subsidies for products as well as the excise tax, the use of basic prices, in place of producer's prices, has no influence on the measure of this production.

5. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

6. *Data on **buildings completed** (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

7. *Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (239). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION	
	w mln zł in mln zł			w od- setkach in %	2013=100 (ceny stałe) (constant prices)		
	ceny bieżące current prices						
O G Ó Ł E M	22205,7	28554,6	35684,6	35886,7	100,0	101,9	T O T A L
sektor publiczny	4005,9	2517,3	1658,9	1363,4	3,8	x	public sector
sektor prywatny	18199,8	26037,3	34025,7	34523,3	96,2	x	private sector
Górnictwo i wydobywanie ...	137,2	410,9	262,6	232,9	0,6	89,7	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	20194,9	26437,7	33590,5	34062,8	94,9	102,8	Manufacturing
w tym:							of which:
Produkcja artykułów spoży- czych	1868,0	2377,4	2878,4	2571,7	7,2	92,7	Manufacture of food products
Produkcja napojów	66,2	107,6	123,8	97,7	0,3	79,2	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstyl- nych	129,2	62,8	75,2	93,0	0,3	124,6	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	163,2	154,3	158,4	167,1	0,5	106,3	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	23,7	22,4	#	16,7	0,0	86,9	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1846,3	1999,5	2236,9	2398,2	6,7	103,3	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	159,1	214,4	280,2	257,1	0,7	89,6	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapi- sanych nośników informacji	113,8	154,8	179,9	196,5	0,5	103,9	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	1096,2	615,1	742,8	652,3	1,8	91,0	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1474,9	2058,3	2574,4	2980,2	8,3	118,2	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2896,2	4244,9	5108,7	4820,5	13,4	97,4	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozosta- łych mineralnych surowców niemetalicznych	1460,5	1391,6	1586,7	1649,5	4,6	103,1	Manufacture of other non- -metallic mineral products
Produkcja metali	1047,8	1416,2	1923,6	1834,0	5,1	99,2	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1390,6	2327,9	3413,0	3762,7	10,5	110,4	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyro- bów elektronicznych i op- tycznych	#	#	361,4	364,6	1,0	98,5	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycz- nych	415,7	661,0	759,5	690,6	1,9	91,4	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	870,7	1334,5	1097,5	1240,3	3,5	112,8	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ	2322,4	2726,6	4036,3	4021,2	11,2	101,2	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (239). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION	
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w od- setkach	2013=100 (ceny stałe)		
	ceny bieżące <i>current prices</i>			<i>in %</i>	(constant prices)		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)	
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	852,0	1882,2	3556,9	3619,4	10,1	99,7	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli	1221,5	1365,6	1259,5	1436,9	4,0	114,8	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	116,8	267,8	451,6	441,2	1,2	100,2	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń	168,1	398,5	394,5	572,6	1,6	136,0	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	1479,7	1028,3	1035,9	753,4	2,1	72,8	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja^Δ	393,9	677,6	795,6	837,6	2,3	103,7	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
w tym:							<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostar- czanie wody	109,9	165,0	209,5	229,9	0,6	106,6	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	153,8	292,8	369,7	402,6	1,1	109,1	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; mate- rials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (240). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				
O G Ó Ł E M	22205,7	28554,6	35684,6	35886,7	T O T A L
podmioty o liczbie zatrudnio- nych:					<i>entities with following num- ber of paid employees</i>
49 osób i mniej	2419,0	3964,5	5134,9	5266,2	<i>49 persons and less</i>
50-249	4927,8	7294,6	9179,7	8984,2	<i>50-249</i>
250-499	5001,0	5955,3	8287,5	6526,5	<i>250-499</i>
500-999	4196,9	4801,9	4093,0	5768,8	<i>500-999</i>
1000 osób i więcej	5661,1	6538,4	8989,5	9341,0	<i>1000 persons and more</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (241). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014		SPECIFICATION
			ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w t:					<i>Slaughter products^b included in slaughter capacity in t:</i>
bydła i cieląt	4801	1284	1092	0,5	<i>cattle and calves</i>
trzody chlewnej	10119	7130	7014	0,6	<i>pigs</i>
Wędliny i kielbasy ^c w t	33680	28560	25772	3,4	<i>Cured meats products and sausages^c in t</i>
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	219,1	318,7	#	#	<i>Processed liquid milk^d in thous. hl</i>
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w t	1444	1976	#	#	<i>Butter and dairy spreads^e in t</i>
Sery i twarogi w t	6258	5229	3911	0,5	<i>Cheese and curd in t</i>
Tarcica w dam ³	147,1	210,4	202,0	4,3	<i>Sawnwood in dam³</i>
w tym iglasta w dam ³	114,3	168,0	155,2	3,7	<i>of which coniferous sawnwood w dam³</i>
Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna w tys. m ²	2544,6	2146,5	2528,7	16,7	<i>Windows and doors, their frames and thresholds, of wood in thous m²</i>
Tworzywa sztuczne ^f w tys. t	218,7*	246,4*	281,5	9,3	<i>Plastics^f in thous. t</i>
Cegła w mln ceg	9,5	5,9	3,3	0,8	<i>Bricks in mln bricks</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcz, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. ^e Otrzymywane z mleka. ^f W formach podstawowych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat. ^d Including milk for further processing. ^e Obtained from milk. ^f In basic forms.

TABL. 4 (242). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	121819	120372	117792	119785	T O T A L
sektor publiczny	25156	14899	9291	8668	public sector
sektor prywatny	96663	105473	108500	111117	private sector
Górnictwo i wydobywanie	1133	1721	1379	1132	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	109285	108340	106930	109060	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych	11225	12180	11142	10436	Manufacture of food products
Produkcja napojów	873	723	489	463	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	1272	800	513	579	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	4964	3039	2955	2896	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	607	350	325	258	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6333	6404	6127	6112	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1159	1149	1085	1021	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	784	736	980	909	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	856	785	623	572	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4097	4416	4335	4517	Manufacture of chemicals and chemical products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (242). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	11264	12515	13687	14146	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10589	7819	7891	7939	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3518	3765	4375	4202	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	9592	11279	15023	15498	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1421	1165	1429	1537	Manufacture of computers, elec-tronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	3681	3293	2661	2701	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	7522	8198	4578	4988	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	9924	7715	7358	7739	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	7476	8299	9759	10152	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	8536	8958	7020	7443	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	810	1193	1479	1608	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1711	2196	2367	2754	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	6190	4185	3558	3555	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5211	6127	5924	6038	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1891	2131	2039	2161	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1838	2244	2312	2368	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (243). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
O G Ó Ł E M	2063,20	2801,87	3212,63	3357,36	T O T A L
sektor publiczny	2335,73	3040,90	3433,49	3617,93	public sector
sektor prywatny	1992,28	2768,10	3193,75	3337,04	private sector
Górnictwo i wydobywanie	2695,64	4466,18	3563,74	3615,53	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1997,00	2704,56	3149,39	3299,20	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych	1466,96	2076,68	2308,15	2457,91	Manufacture of food products
Produkcja napojów	1474,28	2157,30	2432,67	2619,73	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	1655,93	1943,78	2495,74	2508,03	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1186,81	1628,97	1946,64	2041,23	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzan- nych ^Δ	1121,05	1613,33	1744,87	1827,94	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1514,00	2043,50	2340,90	2459,13	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1432,07	2041,25	2446,61	2545,15	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1748,88	2043,56	2196,39	2492,90	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	3170,94	3808,38	3706,33	3854,59	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2592,33	3296,59	3727,52	3886,42	Manufacture of chemicals and chemical products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (243). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2401,93	2864,06	3269,36	3368,91	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1976,25	2664,85	3024,30	2993,38	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	2564,52	3392,78	3699,68	4064,71	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1896,90	2636,39	3115,24	3254,84	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2080,28	2727,47	3169,72	3286,32	Manufacture of computers, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	2140,25	2793,87	2681,60	3139,94	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1969,22	2991,05	3261,00	3362,00	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2235,37	3056,43	3885,78	3990,88	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2486,59	3470,94	4387,68	4629,00	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1784,24	2324,95	2695,81	2856,19	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1172,64	1684,74	2239,00	2301,31	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1879,82	2767,05	3644,59	3583,73	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ ...	3048,92	4490,69	4931,05	5108,62	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2143,16	2900,91	3240,83	3328,48	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2258,65	3121,93	3553,09	3641,27	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1929,22	2640,01	2882,86	2933,69	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (244). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2280,8	5265,4	5686,0	6887,3	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1531,9	3390,7	3483,1	3621,8	Entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	454,7	1190,5	1213,3	1258,3	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	729,1	1432,8	1199,7	1118,9	civil engineering works
roboty budowlane specjalistyczne	348,1	767,4	1070,1	1244,7	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (245). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2005	1531,9	1075,1	456,8	TOTAL
	2010	3390,7	2441,8	948,9	
	2013	3483,1	2483,6	999,5	
	2014	3621,8	2420,6	1201,2	
Budynki		1865,3	1251,2	614,1	Buildings
Budynki mieszkalne		477,0	261,4	215,6	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne		168,9	39,2	129,7	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		260,1	204,0	56,1	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		48,1	18,2	29,9	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (245). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	1388,3	989,8	398,5	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	18,0	13,5	4,5	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	94,1	76,1	18,0	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	270,5	183,3	87,1	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	23,9	15,9	7,9	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	644,2	490,4	153,7	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	249,8	176,7	73,1	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	88,0	33,9	54,1	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1756,5	1169,4	587,1	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	694,8	402,0	292,8	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	522,4	362,0	160,4	<i>highways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	97,9	10,4	87,5	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	66,9	23,8	43,1	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	870,2	682,1	188,1	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	269,8	188,4	81,4	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	600,4	493,8	106,6	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	143,7	56,1	87,6	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	47,8	29,2	18,6	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (246). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^a	4224	4711	6005	6202	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	3316	3639	4630	4709	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
miasta	1465	1590	1815	1840	<i>urban areas</i>
wieś	2759	3121	4190	4362	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	3998	4413	5581	5814	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	1311	1402	1574	1624	<i>urban areas</i>
wieś	2687	3011	4007	4190	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	3280	3545	4538	4591	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	714	760	995	1162	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych ...	251	338	297	449	<i>of which farm buildings</i>
Kubatura^d w dam³	5542,4	6063,0	6365,3	7613,0	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2515,8	2752,1	3498,2	3499,1	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
miasta	3066,4	3350,6	2745,0	3082,5	<i>urban areas</i>
wieś	2476,0	2712,3	3620,3	4530,4	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	3040,7	3374,3	4237,3	4469,2	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	1118,0	1315,2	1428,2	1571,7	<i>urban areas</i>
wieś	1922,7	2059,1	2809,1	2897,5	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2335,2	2379,8	3131,9	3070,2	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	704,3	962,6	1062,7	1376,1	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych ...	113,7	159,5	130,0	227,9	<i>of which farm buildings</i>

a Nowo wybudowane. *b* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). *c* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. *d* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. *b* Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). *c* Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. *d* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (247). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a				
O G Ó Ł E M	4224	4711	6005	6202	T O T A L
Budynki mieszkalne	3322	3748	4679	4774	Residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe ^b	3316	3639	4630	4709	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings^b</i>
w tym jednorodzinne	3287	3545	4535	4610	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszka- nia	1	3	2	4	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	902	963	1326	1428	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	53	16	127	109	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	22	20	63	28	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	187	188	188	197	<i>Wholesale and retail trade build- ings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali	-	1	1	6	<i>Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	161	182	397	382	<i>Garaże buildings</i>
Budynki przemysłowe	47	51	51	47	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	101	58	88	94	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	6	13	26	21	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	40	18	9	14	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	16	21	14	12	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	4	34	37	22	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	253	342	304	458	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawa- nia kultu religijnego i czynności religijnych	5	6	11	12	<i>Buildings used as places of worship and for religious activi- ties</i>

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 9 (247). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
O G Ó Ł E M	5542,4	6063,0	6365,3	7613,0	T O T A L
Budynki mieszkalne	2526,3	2817,8	3549,6	3529,3	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszaniowe ^b	2515,8	2752,1	3498,2	3499,1	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	2337,5	2358,9	3013,3	3000,3	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	9,2	44,0	37,4	13,1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	3016,1	3245,1	2815,7	4083,6	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	57,8	99,6	176,4	122,0	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	568,9	163,9	161,1	108,8	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	822,3	1170,0	696,9	944,9	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	-	1,8	0,2	220,9	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	39,9	47,7	106,2	74,2	Garage buildings
Budynki przemysłowe	425,1	584,0	627,8	1118,7	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	452,1	339,4	429,8	566,5	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	7,8	57,4	45,6	63,2	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	374,6	308,1	150,0	264,1	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	66,5	90,5	91,6	61,9	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	56,7	202,5	113,0	181,5	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	120,7	163,7	171,3	260,8	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	13,7	10,2	37,5	84,8	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 10 (248). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	15813	21199	20155	18676	Average paid employment
sektor publiczny	1921	1024	2042	1781	public sector
sektor prywatny	13892	20174	18113	16895	private sector
Budowa budynków ^Δ	7977	7130	6637	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	7030	6084	5504	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	6192	6941	6535	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1821,74	2510,71	2780,22	2863,29	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	2162,35	2910,21	3676,35	3436,29	public sector
sektor prywatny	1774,64	2490,56	2679,19	2803,09	private sector
Budowa budynków ^Δ	2263,14	2468,13	2600,89	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2932,85	3332,70	3403,89	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	2350,38	2616,54	2674,46	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 260) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in the road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2013 item 260), into the following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są w latach 2002-2008 według ewidencji prowadzonej przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji). Od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydanymi w końcu roku. Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy** obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą (**przedsiębiorstwa transportu samochodowego**) oraz od 2004 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

6. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów). Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płatnego.

7. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

3. *Information on **registered vehicles and tractors** is presented for 2002-2008 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 according to Central Vehicle Register kept by Ministry of Interior (until 17 IX 2011 - the Ministry of the Interior and Administration). Since 2011 including vehicles having temporary permission issued by the ending of reference year. Temporary permission is issued for a period of about 30 days to settle all formalities for the registration of the vehicle and needed to obtain the target registration.*

4. *A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.*

*The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.*

5. *Road transport for hire or reward includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity (**road transport entities**) and since 2004 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet and entities employing up to 9 persons.*

6. *Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on regular routes and according to established flight schedules). Information regarding transports of freight by air transport includes transports of cargo, mail and paid baggage.*

7. *Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.*

*A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.*

*A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.*

Łączność

1. Operator pocztowy – przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności pocztowej, na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych.

Operator wyznaczony – operator pocztowy obowiązany do świadczenia usług powszechnych (obecnie jest to Poczta Polska S.A.). Do końca roku 2012 obowiązywał termin „operator publiczny” zgodnie z ustawą z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159), uchyloną ustawą z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

2. Placówkę pocztową stanowi jednostka organizacyjna operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego) lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

3. Przesyłka listowa obejmuje rzeczy (np. listy, kartki pocztowe, z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostępnym ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. Postal operator – an entrepreneur entitled to provide postal services on the basis of entry in the register of postal operators.

Appointed operator – a postal operator obliged to provide universal service (currently Poczta Polska S.A.) Until the end of the year 2012 the term "public operator" was in force in accordance with the Act of 12 June 2003 Postal Law (Journal of Laws of 2008 No. 189, item 1159), that was repealed by the Act of 23 November 2012 Postal Law (Journal of Laws item 1529).

2. Post office is an organizational unit of the appointed operator (until 2012 – public operator) or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or which delivers letters or amounts of money specified in the postal transfers to the addressees.

3. Standard letter includes items (e.g. letters, postcards, with the exception of postal parcels) with an address, submitted for acceptance by the postal operator in order to transfer and delivery them to the addressee.

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (249). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	975	1027	924	978	T O T A L
Normalnotorowe ^b	929	981	924	978	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	355	355	355	367	of which electrified
jednotorowe	697	749	692	746	single track
dwu- i więcej torowe	232	232	232	232	double and more tracks
Na 100 km² powierzchni ogólnej	5,5	5,8	5,2	5,5	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej. ^b Łącznie z szerokotorowymi.
^a Data concern PKP network and other entities managing railway network. ^b Including wide gauge.

TABL. 2 (250). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
O G Ó Ł E M	14030,3	15008,2	15897,8	16255,5	15275,6	T O T A L
miejskie	2227,5	2565,5	2714,8	2776,2	2669,4	urban
zamiejskie	11802,8	12442,7	13183,0	13479,3	12606,2	out-of-town
Krajowe	770,6	771,7	865,9	877,6	877,6	Domestic
miejskie	198,8	215,6	214,0	211,3	211,3	urban
zamiejskie	571,8	556,1	651,9	666,3	666,3	out-of-town
Wojewódzkie	1653,7	1667,2	1672,0	1696,5	1696,5	Voivodship
miejskie	204,1	208,1	204,1	216,0	216,0	urban
zamiejskie	1449,6	1459,1	1467,9	1480,5	1480,5	out-of-town
Powiatowe	6360,2	6368,6	6446,5	6442,9	6327,9	Powiat
miejskie	627,9	662,7	689,9	689,8	683,8	urban
zamiejskie	5732,3	5705,9	5756,6	5753,1	5644,1	out-of-town
Gminne	5245,8	6200,7	6913,4	7238,5	6373,6	Gmina
miejskie	1196,7	1479,1	1606,8	1659,1	1558,3	urban
zamiejskie	4049,1	4721,6	5306,6	5579,4	4815,3	out-of-town

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
 S o u r c e: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (251). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	880880	1174565	1314583	1357931	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	627372	841186	949910	983443	Passenger cars
Autobusy	4264	5105	5232	5427	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	97703	134506	148199	152930	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	81859	102924	109898	112646	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	62937	82138	91824	93998	Motorcycles

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 326. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a See general notes, item 3 on page 326. ^b Including vans.

TABL. 4 (252). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2453	1130	694	674	National: number
długość w km	108927	52753	33000	30999	length in km
dalekobieżne: liczba	84	39	24	22	long distance: number
długość w km	26384	13000	7730	7376	length in km
regionalne: liczba	288	141	91	82	regional: number
długość w km	23114	10846	7293	6347	length in km
podmiejskie: liczba	2065	949	577	566	suburban: number
długość w km	59310	28900	17957	17236	length in km
miejskie: liczba	16	1	2	4	urban: number
długość w km	119	7	20	40	length in km
Międzynarodowe: liczba	25	17	13	2	International: number
długość w km	20056	20007	12702	7390	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (253). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	2106,2	2230,0	2475,3	4443,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	213,7	121,2	192,8	188,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	76344,0	42710,1	31843,0	33384,6	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	24,2	20,2	19,0	19,3	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	744,2	1698,8	2688,1	3162,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1668,5	1303,8	981,5	1031,7	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	100,3	120,0	163,3	151,9	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	877,4	1258,7	2178,8	2549,7	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (254). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM RZESZÓW**
PASSENGER TRAFFIC^a IN RZESZÓW AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli ^b z portów	46341	223917	290394	297339	Passenger arrivals ^b from airports
krajowych	33941	44674	62274	71257	domestic
zagranicznych	12400	179243	228120	226082	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów	47627	230320	299526	303731	Passenger departures ^c to airports
krajowych	36299	46220	63139	72673	domestic
zagranicznych	11328	184100	236387	231058	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. ^{b, c} Pasażerowie, dla których port lotniczy Rzeszów jest: ^b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, ^c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data not include children below the age of 2. ^{b, c} Passengers for whom Rzeszów airport is: ^b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, ^c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (255). **PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
FREIGHT LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tonach		in tonnes		
Ładunki przybyłe z portów	217	230	316	366	<i>Freight arrivals from airports</i>
krajowych	172	217	233	215	<i>domestic</i>
zagranicznych	45	13	83	151	<i>foreign</i>
Ładunki odprawione do portów	222	236	294	819	<i>Freight deapartures to airports</i>
krajowych	185	217	211	191	<i>domestic</i>
zagranicznych	37	19	83	628	<i>foreign</i>

^a W lotach komunikacyjnych. Łącznie z pocztą.

^a *In transport flights. Including mail.*

TABL. 8 (256). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	2244	1968	1814	1751	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	25,5	16,8	13,8	12,9	<i>Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors^b</i>
Ofiary wypadków	3145	2780	2416	2328	Road traffic casualties
Śmiertelne	286	202	151	144	<i>Fatalities</i>
na 100 tys. ludności	13,6	9,5	7,1	6,8	<i>per 100 thous. population</i>
Ranni	2859	2578	2265	2184	<i>Injured</i>
na 100 tys. ludności	136,3	121,2	106,4	102,6	<i>per 100 thous. population</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 9 (257). **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	1814	1752	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	1480	1482	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	411	362	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu ...	398	457	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	108	90	<i>incorrect overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	153	180	<i>incorrect behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	142	166	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	170	143	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	136	122	<i>of which careless entrance to the roadway</i>
Pozostałe ^b	164	127	<i>Others^b</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	1527	1548	<i>Vehicles of drivers being accident culprits</i>
Samochody osobowe	1142	1185	<i>Passenger cars</i>
Motocykle	63	53	<i>Motorcycles</i>
Rowery	128	142	<i>Bicycles</i>
Motorowery	65	47	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	90	85	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^c	39	36	<i>Other vehicles^c</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg	263	189	<i>Accidents involving intoxicated road users</i>
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>of which caused by intoxicated:</i>
Kierujących	137	93	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi	96	66	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	9	5	<i>of motorcycles</i>
rowerami	15	17	<i>of bicycles</i>
motorowery	13	5	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	0	0	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	4	0	<i>of other vehicles</i>
Pieszych	49	36	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny.

^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons.

^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 10 (258). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII).....	468	473	427	408	Post offices (as of 31 XII)
miasta	125	138	150	151	urban areas
wieś	343	335	277	257	rural areas
Nadane (w ciągu roku):					Mailed (during the year):
przesyłki listowe polecone ^{bc} w tys.	10631,6	13571,3	16441,1	15085,0	registered letters ^{bc} in thous.
paczki ^b w tys.	699,1	757,1	668,9	1044,5	packages ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	1859,0	2687,2	410,7 ^d	335,9 ^d	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	5105,2	12644,8	6741,9	5452,5	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane od 2013 r. dotyczą operatora pocztowego wyznaczonego. ^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. ^c W latach 2010-2014 łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością. ^d Bez elektronicznych przekazów emerytalnych.

^a Data form 2013 concern appointed postal operator. ^b In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. ^c In 2010-2014 including insured letters. ^d Without electronic transfers of pension.

TABL. 11 (259). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	532,0	360,6	267,4	258,4	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	425,4	276,0	191,6	195,2	of which private subscribers ^b
miasta	333,9	223,6	172,0	162,9	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	247,6	155,3	109,2	110,9	of which private subscribers ^b
wieś	198,1	137,0	95,4	95,5	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	177,9	120,8	82,4	84,3	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	486,6	325,3	238,3	231,4	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	295,9	193,1	146,7	139,7	urban areas
wieś	190,7	132,2	91,6	91,7	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne					
samoinkasujące	4696	2765	1009	751	Public pay telephones
miasta	2999	1328	614	487	urban areas
wieś	1697	1437	395	264	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej,
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędowi, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 29.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

General notes

1. Information in the chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets,
- wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 29.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sprzedaży: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych o powierzchni sprzedaży od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sprzedaży do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from own or used warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and shopping centres are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for shopping centres.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of

placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade activity, including information regarding shops and petrol stations, are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (260). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	15344,7	17610,4	19697,6	19467,1	TOTAL in mln zł
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	3264,5	5471,0	5797,6	5967,2	in million zlotys
w %	21,3	31,1	29,4	30,7	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	7315	8279	9253	9146	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (261). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	7320,6	10144,2	11310,1	11698,8	TOTAL
---------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	--------------

W ODSETKACH

IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	67,7	75,1	76,8	79,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	26,2	28,1	27,4	28,9	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,6	5,2	4,7	5,1	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,9	41,8	44,7	45,1	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	32,3	24,9	23,2	20,9	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (262). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM | **11095,4** | **17224,1** | **20158,2** | **19890,4** | **TOTAL**

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	23,1	18,0	21,3	15,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,2	3,4	1,6	2,2	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	71,7	78,6	77,1	82,7	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (263). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORMS AND PETROL STATIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SKLEPY	19913	17027	16954	17687	SHOPS
Domy towarowe	7	7	7	8	Department stores
Domy handlowe	25	18	16	17	Trade stores
Supermarkety	135	233	286	305	Supermarkets
Hipermarkety	10	21	21	22	Hipermarkets
Sklepy powszechne	555	504	563	565	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	879	1347	1648	1596	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	18302	14897	14413	15174	Other shops ^b
STACJE PALIW	488	481	491	482	PETROL STATIONS

^a Według lokalizacji sklepu/stacji paliw; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 335. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 5 on page 335. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (264) **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	432	511	563	683	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	144	183	208	250	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł ...	148510	321275	363204	425385	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej	95634	250436	292814	350316	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	34000	40675	37892	46174	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (265) **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	1651	1473	1260	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	847,4	921,9	1890,4	storage area in thous. m ²
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	162	152	197	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	59,4	59,7	112,5	storage area in thous. m ²
Place składowe:				Storage sites:
liczba	257	240	227	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	515,4	435,0	486,9	storage area in thous. m ²
Silosi i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba	523	270	211	number
pojemność w dam ³	67,5	120,9	42,6	capacity in dam ³

^a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons. N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (266). TARGOWISKA
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	129	126	131	133	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	117	115	119	123	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	474,6	457,0	650,2	633,4	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	293,8	325,3	388,7	391,7	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	3183	3045	4008	4002	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2343	2265	3008	2970	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	156	144	118	118	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10256,7	10356,4	9992,4	10368,2	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób**.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, szkół wyższych a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych warto-

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013, item 330 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers **employing more than 9 persons**.

Data do not include banks, brokerage houses and insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets and investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments

ści inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie,

due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e. the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, in which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the

poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),

usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted.

It includes:

- *the current part. i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part, i.e. the difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period, while the reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. *The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:*

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities (excluding special funds),
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities (excluding special funds),

- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities (excluding special funds).

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (267). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	45155,7	79715,4	94731,3	94655,8	Revenues from total activity
sektor publiczny	7220,1	6392,7	3301,9	3096,1	public sector
sektor prywatny	37935,6	73322,7	91429,3	91559,7	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	26321,1	37470,4	45912,3	46583,0	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	17384,3	39987,6	45065,7	44699,3	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	557,5	1062,1	2141,4	1954,1	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	43156,6	76249,9	89409,5	90430,3	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	7070,5	6334,2	3254,7	3107,2	public sector
sektor prywatny	36086,1	69915,7	86154,7	87323,1	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	26421,6	39276,8	48299,5	49546,1	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15275,9	34676,8	38583,2	37841,6	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	721,8	1439,3	1501,4	1735,3	Financial costs
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1999,1	3465,5	5321,8	4225,5	Financial result on economic activity
sektor publiczny	149,6	58,5	47,2	-11,1	public sector
sektor prywatny	1849,5	3407,0	5274,6	4236,6	private sector
Zyski nadzwyczajne	3,3	108,4	5,6	2,3	Extraordinary profits
sektor publiczny	0,2	7,0	0,0	0,1	public sector
sektor prywatny	3,1	101,4	5,6	2,2	private sector
Straty nadzwyczajne	2,6	114,4	6,7	3,2	Extraordinary losses
sektor publiczny	0,1	23,9	2,5	0,2	public sector
sektor prywatny	2,5	90,5	4,2	3,0	private sector
Wynik finansowy brutto	1999,9	3459,5	5320,7	4224,6	Gross financial result
sektor publiczny	149,7	41,6	44,7	-11,2	public sector
sektor prywatny	1850,2	3417,9	5276,0	4235,8	private sector
Zysk brutto	2328,1	3945,1	6055,4	5582,9	Gross profit
Strata brutto	328,2	485,6	734,8	1358,3	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	284,8	446,7	476,7	552,3	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	37,3	26,3	22,4	20,7	public sector
sektor prywatny	247,5	420,4	454,3	531,6	private sector
Wynik finansowy netto	1715,0	3012,8	4844,0	3672,2	Net financial result
sektor publiczny	112,4	15,2	22,2	-31,9	public sector
sektor prywatny	1602,6	2997,5	4821,7	3704,1	private sector
Zysk netto	2023,2	3501,4	5565,8	5000,5	Net profit
Strata netto	308,2	488,6	721,8	1328,3	Net loss

TABL. 2 (268). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		<i>Revenues from total activity</i>	<i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	<i>Gross financial result</i>	<i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	<i>Net financial result</i>
		w mln zł		<i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM	2005	45155,7	43156,6	1999,9	284,8	1715,0
TOTAL	2010	79715,4	76249,9	3459,5	446,7	3012,8
	2013	94731,3	89409,5	5320,7	476,7	4844,0
	2014	94655,8	90430,3	4224,6	552,3	3672,2
w tym:						
of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		127,9	114,7	13,2	0,3	12,9
Przemysł		52203,4	49488,5	2714,5	333,2	2381,2
<i>Industry</i>						
w tym:						
of which:						
przetwórstwo przemysłowe		36174,8	34362,7	1811,6	234,2	1577,4
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		912,4	883,0	29,4	5,6	23,8
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		5444,5	5367,1	77,3	38,2	39,2
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ		26003,1	25217,7	784,9	88,1	696,8
Transport i gospodarka magazynowa		2822,2	2742,8	79,5	11,1	68,3
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		212,1	214,8	-2,7	0,4	-3,1
<i>Accommodation and catering</i> ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		979,2	905,5	73,6	9,3	64,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		563,4	531,9	31,5	0,2	31,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		538,0	507,1	30,9	4,3	26,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		488,7	452,8	35,9	4,5	31,4
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 3 (269). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
 ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result			
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises			
OGÓŁEM 2005 TOTAL	2028	76,8	21,5	1,7	75,8	22,0	2,2	
	2010	2265	81,2	18,5	0,3	80,6	18,8	0,6
	2013	2469	80,5	19,3	0,2	79,5	20,1	0,4
	2014	2493	83,6	16,3	0,2	83,1	16,7	0,2
sektor publiczny public sector	133	75,2	24,8	-	74,4	25,6	-	
sektor prywatny private sector	2360	84,0	15,8	0,2	83,6	16,2	0,2	
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	34	73,5	26,5	-	73,5	26,5	-	
Przemysł Industry	868	83,8	16,2	-	83,3	16,6	0,1	
w tym: of which:								
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	751	84,3	15,7	-	84,0	16,0	-	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	74	79,7	20,3	-	79,7	20,3	-	
Budownictwo Construction	263	84,0	16,0	-	83,7	16,3	-	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	843	85,2	14,7	0,1	84,9	14,9	0,1	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	123	82,1	17,9	-	80,5	19,5	-	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	40	55,0	42,5	2,5	55	42,5	2,5	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	66	90,9	9,1	-	89,4	10,6	-	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	50	78,0	22,0	-	78,0	22,0	-	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	54	83,3	14,8	1,9	83,3	14,8	1,9	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	64	87,5	12,5	-	85,9	14,1	-	

TABL. 4 (270). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w %		in %		
OGÓŁEM 2005 TOTAL	95,6	4,4	3,8	33,4	99,9	149,7
2010	95,7	4,3	3,8	30,0	104,8	153,3
2013	94,4	5,6	5,1	32,9	105,4	153,7
2014	95,5	4,5	3,9	34,8	104,8	156,9
sektor publiczny public sector	100,4	-0,4	-1,0	90,0	144,0	177,8
sektor prywatny private sector	95,4	4,6	4,0	32,3	103,0	156,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	89,7	10,3	10,1	97,1	205,5	369,5
Przemysł Industry	94,8	5,2	4,6	37,7	108,8	164,3
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	95,0	5,0	4,4	29,1	99,1	163,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	96,8	3,2	2,6	88,8	169,3	188,2
Budownictwo Construction	98,6	1,4	0,7	34,2	94,8	132,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	97,0	3,0	2,7	20,8	81,9	141,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	97,2	2,8	2,4	22,4	114,9	128,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	101,3	-1,3	-1,5	14,4	72,6	90,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	92,5	7,5	6,6	122,1	178,8	204,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	94,4	5,6	5,6	100,0	178,0	208,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	94,3	5,7	4,9	102,7	236,4	263,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	92,7	7,3	6,4	62,2	142,3	159,1

TABL. 5 (271). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Inventories				Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótko- terminowe Short- -term invest- ments	Krótko- terminowe rozli- czenia między- okre- sowe Short- -term inter- period settle- ments	
		razem total	w tym of which			razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from delive- ries and ser- vices ^a			
			materiały materials	półpro- dukty i pro- dukty w toku semi- finished pro- ducts and work in pro- gress	pro- dukty gogo- we fini- shed pro- ducts					towary goods
w mln zł in mln zł										
OGÓŁEM 2005	14040,7	4494,5	1240,2	678,5	1100,2	1453,3	6242,6	5498,1	3131,0	172,6
TOTAL										
2010	23011,1	6782,8	1931,5	1082,0	1165,8	2483,8	11226,3	9832,4	4505,5	496,5
2013	29323,1	8492,8	2190,7	1474,0	1456,8	3230,7	13822,3	11786,6	6285,4	722,6
2014	30384,0	9317,4	2333,2	1737,1	1574,7	3512,3	13547,9	11615,4	6741,1	777,6
sektor publiczny public sector	1492,6	179,8	79,6	25,8	36,5	14,2	453,2	370,5	755,7	103,8
sektor prywatny private sector	28891,4	9137,6	2253,6	1711,3	1538,3	3498,1	13094,6	11244,9	5985,4	673,8
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	78,6	34,1	6,8	3,6	22,3	1,4	23,0	7,9	20,7	0,7
Przemysł Industry	17775,1	5755,2	2113,5	1473,6	1438,7	660,0	7692,8	6655,6	4074,9	252,1
w tym: of which:										
przetwórstwo przemysłowe. manufacturing	14367,1	5422,1	2059,7	1471,6	1430,7	391,1	6163,3	5228,6	2566,2	215,6
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste mana-gement and remediation activities	299,6	23,5	12,4	0,9	1,1	9,1	128,1	93,1	141,4	6,6

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.ª See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item. 12.

TABL. 5 (271). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Inventories					Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term inter-period settlements
		razem total	w tym of which				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a		
			materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and work in progress	produkty gotowe finished products	towary goods				
		w mln zł			in mln zł					
Budownictwo	2981,2	509,6	89,0	211,0	81,9	113,7	1360,1	1220,7	767,1	344,3
<i>Construction</i>										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	6998,2	2852,3	84,9	16,3	22,9	2656,0	3029,5	2762,5	1033,4	83,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>										
Transport i gospodarka magazynowa	541,2	43,4	17,7	1,5	1,0	22,0	389,8	350,8	94,7	13,3
<i>Transport and storage</i>										
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	71,1	11,2	1,1	0,6	0,0	9,5	45,9	33,3	11,3	2,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>										
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	450,9	26,1	3,0	8,5	5,2	9,2	124,8	92,3	268,6	31,4
<i>Real estate activities</i>										
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	285,0	28,2	3,0	19,6	0,0	4,5	106,5	85,2	136,4	13,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>										
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	157,5	12,7	6,1	0,1	1,2	5,2	79,9	62,4	61,4	3,5
<i>Administrative and support service activities</i>										
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	92,7	7,8	4,9	0,7	0,5	1,6	46,7	40,4	36,3	2,0
<i>Human health and social work activities</i>										

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.ª See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item. 12.

TABL. 6 (272). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years		
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	17746,3	9531,8	5730,1	-1361,0	1714,8
TOTAL	2010	33362,5	12417,4	16541,2	-1659,2	3008,2
	2013	49666,0	16853,4	19742,6	3952,3	4847,3
	2014	42850,8	17073,4	22232,5	-5033,4	3659,0
sektor publiczny		3099,0	2831,6	469,9	-363,0	-31,9
public sector						
sektor prywatny		39751,9	14241,8	21762,6	-4670,4	3690,9
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		161,1	66,6	43,1	-0,3	12,9
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		22972,2	7966,5	14383,9	-5323,3	2372,3
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		20156,4	5969,2	10744,4	-926,2	1568,5
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1345,5	1038,8	168,3	-24,7	23,8
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		1208,6	662,8	656,2	-282,3	35,6
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		7959,1	4405,5	1896,0	316,0	695,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		861,4	774,8	145,2	-145,5	68,3
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		299,0	177,2	21,7	-18,5	-1,8
Accommodation and catering ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2806,5	1952,6	585,7	19,3	64,3
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		831,2	639,5	75,2	22,9	31,3
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		293,6	83,3	78,7	2,6	26,4
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		187,8	111,3	42,6	-5,8	31,4
Human health and social work activities						

TABL. 7 (273). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a**

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate		
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	6990,6	1036,2	1438,1	1551,0	1221,7
TOTAL	2010	10155,5	657,5	1662,2	2704,8	1867,3
	2013	14394,5	341,1	721,9	2933,2	5242,3
	2014	14242,8	92,1	925,6	2496,6	5328,7
sektor publiczny		2789,0	83,5	923,6	10,0	-
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		11453,9	8,6	2,0	2486,6	5328,7
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		58,5	4,4	29,7	6,0	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		7381,1	65,2	434,4	1190,0	2149,3
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		5435,8	2,4	359,8	1173,5	2147,6
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1035,3	49,7	20,5	7,0	1,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		457,9	4,5	182,6	195,6	5,1
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3992,5	0,8	3,8	697,7	3055,7
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		689,8	1,6	233,2	111,3	2,6
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		158,9	-	-	140,7	7,0
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		511,3	4,6	1,2	24,0	-
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		621,3	-	8,6	23,2	108,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		70,0	-	0,0	55,2	0,0
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		110,3	10,3	17,8	18,5	-
<i>Human health and social work activities</i>						

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (274). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	12613,1	3009,9	2367,2	9603,2	2139,5	5096,5
TOTAL	2010	20314,5	5039,2	2972,4	15275,3	2907,8	8430,5
	2013	25426,1	6127,2	4966,9	19298,9	4454,5	9427,4
	2014	27513,9	7940,9	6295,8	19573,0	4394,8	10001,4
sektor publiczny		1310,0	451,3	314,0	858,6	153,4	251,8
public sector							
sektor prywatny		26203,9	7489,5	5981,8	18714,4	4241,4	9749,7
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		40,2	11,0	8,4	29,2	5,5	8,9
Przemysł		15681,1	4780,3	3824,9	10900,8	2729,5	4439,7
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		12361,8	3487,6	2621,8	8874,2	2572,2	3571,9
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		341,3	174,9	171,4	166,5	42,6	60,9
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		2464,6	210,2	176,4	2254,4	530,6	1290,1
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		5821,5	827,5	742,9	4993,9	839,6	3668,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		714,5	287,4	156,1	427,1	100,4	198,3
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		333,7	254,6	218,8	79,1	41,1	16,0
Accommodation and catering ^Δ							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		872,7	599,0	544,8	273,7	49,3	120,0
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		755,7	617,1	404,7	138,7	29,1	53,1
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		96,0	23,5	19,3	72,5	9,2	13,8
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		129,4	69,1	60,2	60,4	13,5	27,7
Human health and social work activities							

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła: dla 2005 r. — ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), a od 2010 r. — ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885 z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 594—596) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 1115 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining the above mentioned processes was provided: for 2005 — the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 15, item 148 with later amendments), and since 2010 — the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 885 with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241 with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998, the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (unified text: Journal of Laws 2013, items 594—596) as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2014, item 1115 with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of local government units budgets as well as revenue and costs of self-government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as

Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

5. Na **dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki z innych źródeł na dofinansowanie zadań własnych;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
 - d) pozostałe dotacje, w tym dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables revenue and expenditure of gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources.

5. **Budget revenue of local government units** comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds from other sources for the additional financing of own tasks;
- 2) targeted grants:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),
 - c) received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),
 - d) other grants, of which targeted grants for tasks realized on the basis of agreements between local government units;
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m. in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

6. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organizational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditures on public debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

7. Since 2010 in the sector of public finance are functioning **self-government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective grants, as well as from targeted grants for current tasks and targeted grants for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local government units.

8. Information concerning local government units budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.

TABL. 1 (275). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiats	two
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	5129497,6	3062213,0	864112,6	895304,6	307867,4
TOTAL	2010	9118165,0	5157084,3	1471656,1	1602409,5	887015,1
	2013	9848188,5	5253709,9	1793170,6	1659084,2	1142223,8
	2014	10360659,6	5564095,7	1857550,2	1635012,0	1304001,7
Dochody własne		3702454,2	2205960,0	852125,6	405966,6	238402,1
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym		1493520,0	763819,6	348894,4	205792,5	175013,4
Share in income tax						
od osób prawnych		207217,3	41082,8	24397,3	8402,4	133334,9
corporate income tax						
od osób fizycznych		1286302,7	722736,8	324497,2	197390,2	41678,5
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		809351,1	620201,1	189149,9	-	-
Tax on real estate						
Podatek rolny		87221,5	84592,5	2629,0	-	-
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		43082,7	33890,3	9192,4	-	-
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		51020,8	34528,5	16492,3	-	-
Tax on civil law transactions						
Opłata skarbowa		18057,3	10650,0	7407,3	-	-
Stamp duty						
Dochody z majątku		222437,2	137266,5	54964,6	14958,1	15248,0
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych						
umów o podobnym charakterze		83227,4	51033,3	22485,7	8056,7	1651,7
of which income from renting and leasing as						
well as agreements with a similar character						
Środki na dofinansowanie własnych zadań po -						
zyskane z innych źródeł		128761,0	87579,2	30011,8	10820,5	349,4
Funds for additional financing of own tasks from						
other sources						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (275). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dotacje ogółem..... Total grants	3128146,4	1403757,7	458813,0	510965,7	754610,0
Dotacje celowe	1842088,3	1059034,7	218942,6	396493,2	167617,8
z budżetu państwa	1703378,1	1013166,7	206446,3	338383,9	145381,2
<i>from the state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	1188520,9	689227,1	132412,5	232147,7	134733,6
<i>for government administration tasks</i>					
własne	511885,1	322017,7	73742,0	105477,9	10647,6
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	2972,2	1922,0	291,8	758,4	-
<i>realized on the basis of agreements with government administration entities</i>					
realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	63378,8	25564,4	8479,5	26175,9	3158,9
<i>received for tasks realized on the basis of self- government agreements</i>					
otrzymane z państwowych funduszy celowych ..	38447,1	17564,6	2713,2	5777,3	12392,0
<i>received from state appropriated funds</i>					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na do- finansowanie własnych zadań	36884,3	2738,9	1303,5	26156,0	6685,8
<i>for financial assistance between local self-gover- ment entities for additional financing of own tasks</i>					
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	1286058,1	344723,0	239870,5	114472,5	586992,1
<i>Grants from paragraphs 200 and 620 ^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from state budget	3530059,0	1954378,0	546611,5	718079,8	310989,7
w tym część oświatowa	2427285,6	1352910,0	496841,6	532341,5	45192,5
<i>of which educational part</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (276). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	10360659,6	5564095,7	1857550,2	1635012,0	1304001,7
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	212400,2	75568,0	134,2	24875,1	111823,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1146,8	30,6	-	708,9	407,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	34855,0	34836,3	0,5	-	18,2
Transport i łączność Transport and communication	707713,8	104755,1	287968,7	108605,2	206384,9
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	279879,5	176397,4	54587,5	34577,9	14316,6
Działalność usługowa Service activity	46308,1	3647,7	7318,1	33472,7	1869,5
Administracja publiczna Public administration	122683,4	35554,4	8710,4	30134,8	48283,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	129712,1	8141,5	39149,8	82414,8	5,9
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expenses associated with their intake	2803658,8	1750745,5	648622,8	228754,8	175535,8
Różne rozliczenia Miscellaneous settlements	3967523,9	1983123,7	556516,6	722201,0	705682,7
Oświata i wychowanie Education	291154,0	182299,4	48688,4	59585,1	581,1
Ochrona zdrowia Health care	103026,9	286,5	8976,0	93059,1	705,2
Pomoc społeczna Social assistance	1119174,6	822763,0	141702,0	143029,8	11679,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	84681,9	10527,5	13722,1	45855,0	14577,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	56699,3	40161,3	5492,2	11007,2	38,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	225982,2	202303,5	17687,6	4482,2	1508,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	34047,5	27828,8	1436,5	1267,7	3514,4
Kultura fizyczna Physical education	56796,9	43199,5	12248,7	1332,2	16,6

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (277). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
OGÓŁEM 2005	5182183,1	3042523,1	920802,4	904696,9	314160,7
TOTAL 2010	9865856,8	5659683,2	1571777,9	1654700,1	979695,6
..... 2013	9805039,2	5240233,9	1813130,7	1639473,3	1112201,3
..... 2014	10386839,8	5541186,5	1959915,7	1626997,3	1258740,3
Wydatki bieżące 7903367,7	4555065,5	1438361,0	1341444,6	568496,6	
Current expenditure					
w tym: of which:					
Dotacje 806591,0	316593,5	144805,7	100935,4	244256,4	
Grants					
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych..... 29270,8	26634,1	2586,7	50,0	-	
of which for self-government budgetary establishments					
Świadczenia na rzecz osób fizycznych 1070542,3	875003,9	132643,6	54766,7	8128,1	
Benefits for natural persons					
Wydatki bieżące jednostek budżetowych 5900144,2	3299654,7	1126633,5	1171282,8	302573,2	
Current expenditure of budgetary units					
w tym: of which:					
wynagrodzenia 3303820,9	1843712,5	618238,6	693481,6	148388,3	
wages and salaries					
w tym osobowe 2990788,3	1667207,7	562649,9	625357,1	135573,5	
of which personal					
pochodne od wynagrodzeń ^b 617620,0	364378,6	107968,8	118504,1	26768,6	
derivatives of wages and salaries ^b					
zakup materiałów i usług 1536284,7	861410,6	336000,1	227361,8	111512,2	
purchase of materials and services					
Wydatki na obsługę długu 108228,9	54673,4	28996,4	12834,5	11724,6	
Expenditures on debt servicing					
Wydatki majątkowe 2483472,1	986121,0	521554,7	285552,7	690243,8	
Property expenditure					
W tym inwestycyjne ^c 2467786,9	983279,4	516711,0	285552,7	682243,8	
Of which investment expenditure ^c					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including grants for financing investment tasks of self-government budgetary establishments.

TABL. 4 (278). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	10386839,8	5541186,5	1959915,7	1626997,3	1258740,3
TOTAL					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo i łowiectwo	275572,8	92294,7	599,7	29942,3	152736,0
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	32004,1	86,8	-	708,0	31209,3
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	55175,6	52509,4	102,8	-	2563,3
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1698489,1	411058,4	499219,0	237219,6	550992,1
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	234097,3	171194,7	40336,4	21643,9	922,3
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	68398,9	15691,1	14436,5	31557,1	6714,3
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	892822,4	498104,3	109379,7	157769,6	127568,9
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	191467,5	57801,3	48788,0	83754,5	1123,8
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego	108472,2	54694,9	29115,2	12937,6	11724,6
<i>Public debt servicing</i>					
Różne rozliczenia	18576,0	7972,9	8274,7	2328,4	-
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	3355645,7	2114226,8	630949,7	520045,4	90423,8
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	200856,9	26920,2	22764,8	105063,9	46107,9
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1436809,5	994892,8	220665,7	198816,8	22434,2
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	178782,3	20939,6	33908,9	88386,2	35547,5
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	264083,2	80079,5	69969,5	106195,9	7838,3
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	642554,1	502257,2	135772,3	2844,0	1680,6
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	322144,2	206744,6	37541,4	9033,7	68824,5
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	215882,6	160783,1	45881,4	4763,0	4455,1
<i>Physical education</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a *Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.*

TABL. 5 (279). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF SELF-GOVERNMENT BUDGETARY
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship	
						w tys. zł in thous. zł
Przychody 2013 Revenue	193956,8	178612,4	14590,8	753,6	-	
	2014	207442,7	192043,3	2106,6	13292,8	-
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług Revenue from sale of products, asset components and services	122603,5	117044,7	411,9	5147,0	-	
Dotacje z budżetów jednostek samorządu teryto- rialnego ^b Grants from local self-government units budgets ^b	27557,8	24478,1	492,9	2586,7	-	
Koszty 2013 Costs	202426,7	184043,9	17581,4	801,4	-	
	2014	207122,2	194519,3	2125,4	10477,5	-
w tym: of which:						
Materiały i usługi..... Materials and services	70813,2	67187,9	503,9	3121,4	-	
Podatek dochodowy od osób prawnych Corporate income tax	461,8	461,8	-	-	-	
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samo- rządu terytorialnego..... Surplus payments to local government units budgets	363,3	363,3	-	-	-	

^a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

^a Excluding revenue and costs of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including grants from the state budget as well as payments within the European funds budget.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o ra-

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. *The value of investment outlays since 1999 incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognized, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since

chunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII 2013 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
 - w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

3. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych — ustalono szacunkowo.

4. Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices as of 31 XII 2013 is understood as:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 – the purchase of manufacturing value at current prices;
 - in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

3. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

4. The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (280). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	10288,7	12013,0	11364,4
TOTAL			
sektor publiczny	5524,9	5728,6	4734,7
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	4763,7	6284,4	6629,8
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	181,4	257,8	246,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	3065,5	3856,7	4109,5
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	34,6	25,0	10,1
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	1539,1	2178,0	2676,7
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	788,5	1193,5	1058,1
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	703,4	460,2	364,5
<i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>			
Budownictwo	220,7	184,3	212,3
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	721,5	596,2	619,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	2757,6	3565,8	2660,2
<i>Transportation and storage^b</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	172,7	181,8	68,9
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	87,5	81,9	103,1
<i>Information and communication</i>			

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 1 (280). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	60,8	51,9	38,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1246,4	1796,6	1683,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	121,7	85,8	102,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	42,3	40,3	71,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	351,4	364,7	411,9
Edukacja <i>Education</i>	574,1	340,4	457,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	300,8	280,4	296,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	353,6	309,4	255,9
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	30,8	18,9	28,3

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (281). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
O G Ó Ł E M	4133,0	5277,9	5716,8
TOTAL			
sektor publiczny	1315,7	1304,8	1327,8
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	2817,1	3973,0	4389,1
<i>private sector</i>			
w tym: of which:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	52,6	113,5	88,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	2329,0	3445,0	3785,2
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	31,2	13,9	9,1
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	1416,9	2081,3	2620,9
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	778,9	1165,1	979,3
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ	102,0	184,7	175,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remedi- ation activities</i>			
Budownictwo	170,4	84,2	89,1
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	563,0	495,2	493,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	295,3	493,6	566,2
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	68,4	144,6	51,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	61,2	62,1	82,8
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	57,5	48,7	27,6
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	128,3	105,0	162,8
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	78,8	21,9	59,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,1	18,2	28,6
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja	20,1	13,5	25,9
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	210,3	203,7	222,8
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	72,1	27,2	25,7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	8,9	1,5	6,6
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (282). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	2010	2891,9	1151,5	1441,5	287,0
TOTAL	2013	3952,7	1471,0	2156,6	285,2
	2014	4326,3	1823,5	2137,9	309,6
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		85,2	73,4	8,7	2,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		2928,3	1066,8	1723,4	90,5
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		9,4	4,5	2,5	2,4
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		2405,3	887,0	1431,1	79,9
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		349,3	53,9	253,7	1,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		164,3	121,4	36,0	6,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		96,2	37,7	41,1	17,4
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		440,3	226,2	130,0	77,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		153,1	48,7	27,2	77,2
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		39,1	30,7	7,9	0,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		66,5	23,8	20,7	22,0
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		8,3	1,7	6,0	0,5
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		142,5	137,0	4,5	1,1
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		59,9	25,2	25,6	9,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		26,8	10,1	13,0	3,8
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		25,9	13,7	10,5	1,7
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		219,5	111,0	103,1	5,4
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		28,1	17,5	10,2	0,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		6,5	0,2	6,1	0,2
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (283). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	109173,1	134304,9	143532,4
TOTAL			
sektor publiczny	45224,8	56269,3	61467,6
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	63948,3	78035,6	82064,9
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6314,0	6904,5	7060,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	36122,5	41729,5	45781,7
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	3411,4	4228,5	4335,6
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	21291,3	25176,7	27470,6
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6498,9	5960,6	7347,7
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ	4920,9	6363,7	6627,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remedi- ation activities</i>			
Budownictwo	1819,2	2535,6	2414,5
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5021,3	6715,8	6619,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	18961,8	27791,9	30043,2
<i>Transportation and storage^b</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	570,4	896,5	1239,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	2412,5	1933,0	1978,3
<i>Information and communication</i>			

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.
^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 4 (283). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	582,8	680,8	664,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	22982,9	27079,6	28442,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	915,6	1015,7	1246,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	299,7	763,0	480,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4528,4	4245,2	4592,7
Edukacja <i>Education</i>	4000,8	5447,7	5900,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2794,2	3824,9	4090,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1629,4	2465,0	2683,7
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	217,5	276,2	293,1

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (284). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping
prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	48532,5	57375,6	61561,5
w tym: of which:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	883,6	1218,0	1289,4
Przemysł <i>Industry</i>	32242,1	36790,4	40568,8
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	3383,8	4168,3	4260,8
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	20531,4	24163,5	26399,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6332,8	5735,7	7092,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>	1994,1	2722,9	2815,7
Budownictwo <i>Construction</i>	1311,8	1749,3	1575,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3523,2	4818,9	4639,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1275,0	1702,1	1845,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	377,5	634,4	955,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2260,6	1731,0	1757,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	526,7	610,5	587,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2575,5	3180,3	3253,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	538,0	487,1	655,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	180,2	566,9	263,7
Edukacja <i>Education</i>	185,0	263,0	293,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2103,6	2878,5	3091,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	508,3	700,4	737,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	40,2	43,9	47,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwa-
łych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections
was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje pla-

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of Accounts (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices, current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equip-

cone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu

ment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

*7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.*

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. *Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

11. *Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of*

nowych wartości ekonomicznych oraz sposobów uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” oraz „działalności nielegalnej”. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach „działalności nielegalnej” ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia

activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as public corporations and non-profit institutions that meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. *The estimation of the “hidden economy” and “illegal activity” is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing sexual services).*

Within “illegal activity” there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and

usług prostytutki przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów metodycznych ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” z dnia 16 X 2015 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2013 r.”.

trade of narcotics as well as smuggling of cigarettes.

13. *Data from regional accounts for the years 2010-2012, presented in this publication, were changed in relation to those published in the previous edition of publication on account of continuing work on implementation of ESA 2010 methodological standards, applying the European Commission's recommendations as well as updating source data. Methodological changes are connected mainly with subjective range of the general government sector.*

14. *Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” of 16 X 2015, available at <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2013”.*

Uwaga do tablic 1-3

Dane za lata 2010-2012 skorygowano.

Note to tables 1-3

Data for 2010-2012 have been adjusted.

TABL. 1 (285). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	55549	62902	65088	x	x	x
TOTAL						
W tym wartość dodana brutto	48959	55797	57799	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw	22862	26648	28420	46,7	47,8	49,2
<i>non-financial corporations</i>						
instytucji rządowych i samorządowych <i>general government</i>	9655	10392	10742	19,7	18,6	18,6
gospodarstw domowych	15029	17228	17039	30,7	30,9	29,5
<i>households</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ryba- ctwo	847	976	1088	1,7	1,7	1,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	13117	15898	16960	26,8	28,5	29,3
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	10930	13275	14263	22,3	23,8	24,7
of which manufacturing						
Budownictwo	4122	4633	4367	8,4	8,3	7,6
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja ^a	13872	15717	16214	28,3	28,2	28,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accomodation and catering^Δ; information and communication^a</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	4396	4617	4621	9,0	8,3	8,0
Pozostałe usługi ^a	12606	13957	14548	25,7	25,0	25,2
<i>Others activities^a</i>						
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	26114	29546	30577	x	x	x
PER CAPITA in zł						

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 28.ª See general notes, item 2 on page 28.

TABL. 2 (286). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna	105867	120445	125456	Gross output
Zużycie pośrednie	56908	64648	67657	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	48959	55797	57799	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	22217	24476	25297	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	26661	31206	32508	Gross operating surplus

TABL. 3 (287). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	38990	43894	44610	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18329	20618	20957	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	38954	43402	44018	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18313	20387	20678	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 2009) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń¹.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

CHAPTER XXIII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

The data presented in tables concerning **entities of the national economy** entered in the REGON register include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 30 XI 2015 (Journal of Laws 2015 item 2009) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens¹.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

¹ Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 XII 2015 r. Z dniem tym straciło moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763), z późniejszymi zmianami, w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

¹ This decree entered into force on 1 XII 2015. On that date the decree of the Council of Ministers dated 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763) with later amendments on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration expired.

TABL. 1 (288). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	139059	152618	159627	162556^b	TOTAL
sektor publiczny.....	6076	6086	6028	6005	public sector
sektor prywatny.....	132983	146532	153599	156506	private sector
Według wybranych form prawnych:					By selected legal forms:
przedsiębiorstwa państwowe.....	10	2	2	2	state owned enterprises
spółki.....	16273	17082	19892	21368	companies
w tym:					of which:
handlowe.....	5822	7452	9513	10452	commercial
cywilne.....	10320	9495	10235	10771	civil
spółdzielnie.....	779	731	799	816	cooperatives
fundacje.....	172	256	342	387	foundations
stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	4059	5610	6318	6536	associations and social organizations
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	108430	118618	120954	121647	natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. By ownership sectors – excluding entities for which the information on the form of ownership does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (289). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives
				spółki handlowe commercial companies		razem total	w tym of which			
				jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
OGÓŁEM 2005	139059	30629	10	5822	34	739	10320	779	108430	
TOTAL 2010	152618	34000	2	7452	20	974	9495	731	118618	
..... 2013	159627	38673	2	9513	12	1308	10235	799	120954	
..... 2014	162556	40909	2	10452	10	1511	10771	816	121647	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (289). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	w tym of which							
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies				spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie cooperatives
				razem total	w tym of which					
			jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation						
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	3198	602	-	114	1	19	127	128	2596	
Przemysł..... Industry	16720	3787	1	2192	4	334	1394	170	12933	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	15758	3209	-	1804	3	308	1318	75	12549	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	490	286	1	151	-	10	21	-	204	
Budownictwo Construction	20117	1977	1	1017	-	109	845	93	18140	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	43752	8102	-	3474	1	686	4413	196	35650	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	10652	925	-	446	1	101	450	6	9727	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	4636	987	-	258	1	37	610	27	3649	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (289). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing eco- nomic activity</i>		
		razem total	przed- siębio- stwa pań- stwowe <i>state owned enter- prises</i>	w tym of which						spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>coope- ratives</i>
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>			spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>coope- ratives</i>			
				razem total	jedno- osobo- we Skarbu Państwa <i>sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury</i>	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go <i>with foreign capital partici- pation</i>					
Informacja i komunikacja ... <i>Information and communica- tion</i>	3979	830	-	528	1	29	294	5	3149		
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4183	426	-	264	-	12	99	52	3757		
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4351	3340	-	422	-	38	175	172	1011		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	13191	1819	-	870	-	74	801	13	11372		
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	3900	1108	-	320	-	48	755	16	2792		
Administracja publiczna i ob- rona narodowa; obowiąz- kowe zabezpieczenia spo- łeczne <i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>	1927	1925	-	3	-	-	-	-	2		
Edukacja <i>Education</i>	6895	4434	-	106	-	6	119	7	2461		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	9140	1119	-	324	-	5	334	14	8021		
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3635	2476	-	59	-	5	128	4	1159		
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	12274	7046	-	55	-	8	209	6	5228		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (290). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
OGÓŁEM	2005	5822	4680	238	4442	1142	1056	17
TOTAL	2010	7452	5876	238	5638	1576	1341	134
	2013	9513	7647	243	7404	1866	1400	247
	2014	10452	8470	266	8204	1982	1448	322
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	114	112	1	111	2	2	2	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	2192	1894	107	1787	298	232	232	52
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe	1804	1536	93	1443	268	214	214	43
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo	1017	876	30	846	141	101	101	36
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3474	2626	50	2576	848	720	720	115
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa	446	358	10	348	88	74	74	12
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	258	216	1	215	42	33	33	9
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja	528	495	17	478	33	20	20	10
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	264	190	8	182	74	45	45	6
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	422	319	8	311	103	59	59	31
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	870	734	19	715	136	62	62	25
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	320	276	-	276	44	26	26	11
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	3	-	3	-	-	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja	106	96	1	95	10	8	8	2
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	324	174	3	171	150	56	56	11
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	59	55	11	44	4	2	2	1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	55	46	-	46	9	8	8	1
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie podkarpackim wśród spółek osobowych zarejestrowane były spółki partnerskie: w 2005 r. — 68, w 2010 r. — 91, w 2013 r. — 110; w 2014 r. — 116

^a In Podkarpackie Voivodship there were 68 professional partnerships registered in 2005, 91 in 2010, 110 in 2013 and 116 in 2014.

TABL. 4 (291). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						spółdzielnie co-operatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			spółki companies							
			razem total	w tym of which						
				handlowe companies				cywilne civil law partnerships		
				razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability				
OGÓŁEM 2005	9962	714	330	4	254	371	1	8293		
TOTAL 2010	15855	891	538	6	454	352	8	14157		
..... 2013	15314	1705	919	4	769	781	38	12934		
..... 2014	14900	1795	1025	19	887	768	21	12111		
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	252	56	10	-	10	45	-	196		
Przemysł <i>Industry</i>	1373	200	136	4	116	63	4	1168		
w tym przetwórstwo przemysłowe... <i>of which manufacturing</i>	1276	135	97	-	84	38	4	1136		
Budownictwo <i>Construction</i>	2422	172	107	3	88	65	2	2248		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3328	396	288	4	261	108	4	2926		
Transport i gospodarka magazynowa ... <i>Transportation and storage</i>	897	71	60	1	52	11	-	826		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	498	88	31	-	25	57	4	403		
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	670	171	61	2	56	110	-	498		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	392	57	48	1	40	9	1	334		
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	210	61	56	-	43	5	-	81		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1343	244	132	1	120	112	-	1097		
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	680	138	40	-	36	98	-	542		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	5	-	-	-	-	-	-	-		
Edukacja <i>Education</i>	543	26	15	1	14	11	1	348		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.... <i>Human health and social work activities</i>	592	32	27	-	16	5	3	553		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	274	30	7	2	5	23	1	189		
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1417	53	7	-	5	46	1	702		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (292). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
			spółki companies							spółdzielnie co-operatives
			razem total	w tym of which				cywilne civil law partner ships		
				handlowe companies		z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability				
				razem total	akcyjne joint stock					
OGÓŁEM	2005	9520	514	88	5	63	413	11	8827	
TOTAL	2010	8334	296	104	3	68	192	7	7911	
	2013	10519	386	109	4	64	277	9	9875	
	2014	11500	314	110	1	65	203	5	10948	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		185	5	1	-	1	4	2	178	
Przemysł..... Industry		994	39	27	-	19	11	1	954	
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		952	28	19	-	12	9	1	923	
Budownictwo		2223	24	8	1	4	16	-	2199	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3513	112	32	-	20	80	1	3399	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		786	18	4	-	-	14	-	768	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		423	17	2	-	-	15	-	406	
Informacja i komunikacja		276	19	10	-	8	9	-	257	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities		463	7	4	-	2	3	-	456	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		77	9	7	-	3	2	1	67	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		771	30	5	-	3	25	-	741	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		320	8	3	-	1	5	-	311	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		5	1	1	-	1	-	-	-	
Edukacja.....		441	8	3	-	1	5	-	282	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		331	11	2	-	1	9	-	317	
Pozostała działalność usługowa		558	3	-	-	-	3	-	486	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.